Herkese RECONSTRUCTION filminin büyük boy afişi

sinema

EYLÜL 2004 SAYI: 9 5.000.000 TL.

ISSN 1304-5695

DOSYA: Yeni sezonda Türk filmleri

Ayın yeni DVD'leri

Spielberg'in yeni filmi "Terminal"

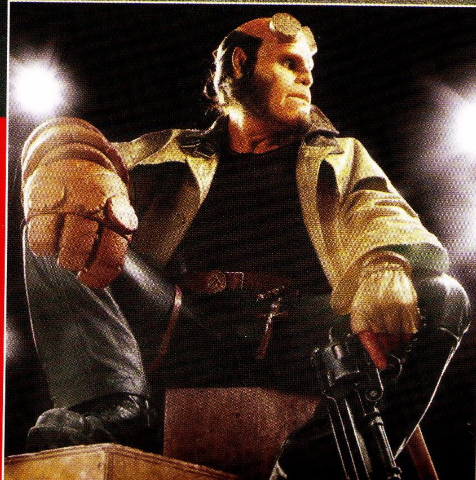
Gel pisi pisi!

CATWOMAN

Ben Stiller

Yılın olay filmi: "Fahrenheit 9/11"

Sert ve hareketli: Tony Scott

Eciş bücüş bir süper kahraman

HELLBOY

J&B
RINI & BROOKS
RARE
St. James's Street, London S.W.1
ND OF THE PUREST OLD SCOTCH WHISKIES
WHAT DO YOU DO

içindekiler

Eylül 2004

sinema

MERKEZ

Sahibi
Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.

Temsilcisi
Turgay Ciner

Genel Müdür
Mehmet E. Demirel

Genel Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Müdür
Mehmet Acar

Kreatif Yönetmen
Hasan Fehmi Bayramoğlu

Görsel Yönetmen
Murat Bayar

Yazı İşleri
Senem Erdine
Engin Ertan
Nergis Öztürk
Burçin S. Yalçın

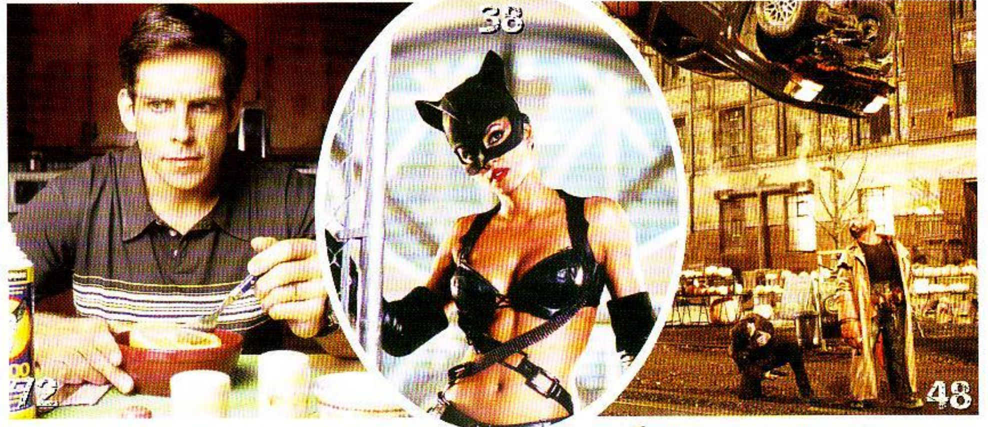
Yönetim
Genel Müdür Yardımcıları:
Tülay Tosun (Satış - Pazarlama)
Mustafa Y. Çiftçi (Mali - İdari)
Mahmut Övür (Yayınlar)

Üretim: **Gamze Cin Demir**
Tanıtım Tasarım: **Naci Yavuz**
Teknik: **Engin Altuntaş**
Ofset Hazırlık: **Akif Özkaya**

REKLAM SATIŞ PAZARLAMA

Genel Müdür
Rana Karlıdağ
Genel Müdür Yardımcıları
Erhan Özdemir
(Finans ve Operasyon)
Serap Yakın *(Satış)*
Yonca Ertürk
(Pazarlama ve Araştırma)
Reklam Grup Koordinatörü
Hakan Yonsul
Rezervasyon
Tel: (0212) 354 33 61/63/65
Fax: (0212) 354 33 75
Ankara Bölge Reklam Müdürü
Elif Tetikbas
Tel: (0312) 292 51 53
Fax: (0312) 292 51 43

Merkez Dergi Tel: (0212) 426 64 94
Fax: (0212) 354 47 85
Yazışma: Merkez Dergi Grubu
Tevfik Bey Mahallesi, 20 Temmuz Caddesi, No: 24, 34295 - Sefaköy / İstanbul
Yönetim Yeri: Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 125, 80700 Besiktas İstanbul
Yayının Türü: Yerel Süreli
Basıldığı Tarih: Eylül 2004
Dağıtım
Merkez Dağıtım Pazarlama Sanayi ve Ticaret A.Ş.
(0216) 585 91 00 (PBX)
Basımcı: Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık Ve ticaret Sanayi Anonim Şirketi
Adres:Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 125, 80700 Besiktas İstanbul
Basıldığı Yer:
Printcity, Fatih Mah. Hasan Basri Cad. Samandıra/Kartal/İstanbul
İsletme Müdürü: Kemal Erginsoy
İsletme Koordinatörü: Kazım Varol
Bu dergi basın meslek ilkelerine uymaya söz vermiştir.

gündem

dosyalar

ayın filmleri

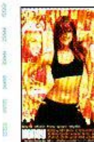

Armağanlar
Afiş: "Yeniden Sev Beni"
Koleksiyon kartı: "Vidocq"
Afişetler: "Honey", "Şrek2", "Stepford Kadınları", "Rest"

sinema@merkezdergi.com.tr

Film bolluğu

Kent olarak İstanbul'u ölçü alırsak muazzam bir film bolluğu içinde yaşadığımızı söyleyebiliriz. İsterseniz genel manzarayı şöyle bir özetleyelim:

Senede 200'ün üzerinde film gösterime giriyor ve bu sayı her yıl sürekli artıyor.

DVD kuşatması dört koldan sürüyor: Türkiye'de bandrollü olarak çıkan ve yurtdışından gelen yasal ürünler, sokak tezgahlarındaki korsanlar ve internet'ten indirilen Div-X'ler... Buna beşinci bir kol olarak, yasal ve korsan ürünlerin kira yoluyla elden ele dolaşmasını ekleyelim....

Dünyada bir format olarak dahi bilinmeyen Türkiye'ye özgü VCD teknolojisini isterseniz hiç saymayalım. Türkiye'de çoktan toprağa verdiğimiz, dünyada ise can çekişmekte olan video piyasasını da bir yana bırakalım ve televizyona geçelim.

Şifreli kanallardan girelim. Bu işin öncüsü olan Cine5'i bir kalem geçersek, Türkiye'de 800 bin aboneye ulaşan Digiturk'te 11 ayrı sinema kanalında, filmler gece gündüz dönüp duruyor. Son olarak şifresiz kanallarda gösterilen filmleri de bir not olarak düşelim.

Ve şimdi bu "film bolluğu" manzarasını aklımızda tutarak 60'lı yıllara dönelim. Türkiye'de televizyon yayınları henüz başlamamış durumda, video yok. Sadece ve sadece sinema salonlarında gösterime giren filmler var. Yılda gösterime giren film sayısı ise belki bugünkü rakamların bile çok altında. Film görmek istiyorsanız sinemaya gitmek zorundasınız. (Artık sinema kapısından içeri adım atmadan dünya sinemasını takip etmek mümkün)

Benim de çok iyi hatırladığım 70'lerde ise durum biraz daha değişikti. Televizyonda haftada iki ya da üç film gösterilirdi. Salı akşamları yerli, cumartesi akşamları ise yabancı film.

Özetle, film sayısı çok azdı ve onların "tüketilme", "seyredilme" biçimi de bugüne oranla daha farklıydı. Örneğin, İsmail Cem'in TRT genel müdürü olduğu dönemde cumartesi gece yarıları sessiz sinema klasikleri gösterilir ve ertesi sabah bütün Türkiye kahvaltıda, sözgelimi "Notre Dame'ın Kamburu"nu konuşurdu... Cinsellik sömürüsü yapan ucuz erotik filmleri bir yana koyarsanız, 70'lerde Türkiye'de gösterime giren toplam film sayısı 50 civarında bile değildi. Böyle bir dönemde, tek bir film üzerinden giderek herkesi ilgilendiren sinema tartışmaları sıkça yapılırdı.

Örneğin 1978 baharında, Taviani kardeşlerin Cannes'da bir önceki yıl Altın Palmiye kazanan "Babam ve Ustam" filmi sinemalara geldiğinde ülkenin bütün sanatseverleri haftalarca bu filmi sahne sahne konuşmuştu. Fellini'nin "Amarcord"u, Bunuel'in "Gündüz Güzeli" için de benzer şeyler yaşanmıştı...

Şimdi ise 2004'ün "seyretme" ve "tüketme" biçimlerinden birkaç örnek verelim: Festivallerin sayısı tüm dünyada çok artmış durumda. Öyle bir film bolluğu var ki herkes kendi zevkine göre istediğini arayıp bulabiliyor. İşin içine TV dizilerini de katarsanız, arz, talebin çok üstüne çıkmış durumda. Dolayısıyla, pazarlama artık filmin kendisinden bile önemli. Ne var ki, yeni kuşak "film manyakları" devlerin pazarlama stratejilerine inat kendi "anarşist zevklerini" geliştirmeye devam ediyorlar. En bildik örneklerden gidelim: 70'li yıllarda Beyoğlu'ndaki bir sinemada ancak bir hafta afişte kalabilen, kimsenin umursamadığı "Dünyayı Kurtaran Adam"ın DVD'si bugün ABD'de bile dolaşımda. Yine ABD'de, meraklıları arasında eski Türk filmlerinin video kopyaları dolaşıyor; sanatsal anlamda iyi film seyretmek için değil, gülmek ve eğlenmek için seyrediyorlar. Örneğin "Ayşecik ve Sihirli Cüceler", "Turkish Wizard of Oz" adıyla kendine her gün yeni seyirciler bulmaya devam ediyor. 70'li yıllarda İtalya'da çekilen, şiddetle erotizmi harmanlayan yamyam filmlerinin bugün birçok meraklısı çıkmış durumda. Öte yandan, bütün bu filmlerin "kötü" denerek bir yana atılmasına karşı çıkan bir sürü aklı başında insan var. Kaldı ki John Waters'ın "Pink Flamingos"undan bu yana bayağılık ve zevksizlik de artık entellektüeller tarafından estetik bir kategori olarak kabul edilmedi mi? O film sanat olarak nitelendiğinde, her şeyin ama her şeyin sanat olarak tanımlanabilme özgürlüğü doğmadı mı? Buradan ünlü filmlerin hard porno uyarlamalarına kadar gidemez miyiz? Sınırı nerede ve nasıl çizebiliriz? Artık yerel renkler taşıyan, yeraltı dağıtımı için çekilmiş hard pornolar bile meraklıların elinde bir biçimde elden ele dolaşıp, kült olmuyor mu? Kısacası, yeni kuşak film manyakları, bazı eleştirmenlerin kötü dediği filmleri bağırlarına basıyor; eleştirmenler kötü dediği için değil, bu filmleri seyretmeyi sevdikleri için... Film kültüründeki bu başdöndürücü değişimi, bütün bu renkliliği çözebilmek için Batı'da sürekli yeni kavramlar çıkıyor: Cult movies, camp, trash, retro vb... Batı'da ve bizde bütün bunlara "kültürel yozlaşma" diyip geçenler de var. Onlar, her şeyin sahicisinin 60'larda ve 70'lerde yaşandığını, bugünün sinema ortamının çoğunlukla alavere dalavere olduğunu düşünüyorlar...

Bense, hem bu film bolluğunun yarattığı "yeni sinema düzeni"ni hem de eskilerin sinefil ve sanatsever seyircilerinden çok farklı bir yerde duran "yeni nesil film manyakları"nın anarşist zevklerinin dikkatle incelenmesinden yanayım. Bu yeni durumu anlayamazsak, Tarantino başta olmak üzere, hiçbir şeyi tam olarak yerine oturtmamız mümkün değil gibi geliyor bana.

Önümüzdeki aylarda aynı konuya devam etmek ümidiyle...

Mehmet Açar

SKY CAPTAIN DÜNYANIN GELECEĞİ
SKY CAPTAIN AND THE WORLD OF TOMORROW

Yönetmen: Kerry Conran. Oyuncular: Jude Law, Gwyneth Paltrow, Angelina Jolie, Giovanni Ribisi, Michael Gambon, Bai Ling, Omid Djalili, Laurence Olivier. Senaryo: Kerry Conran. Görüntü Yönetmeni: Eric Adkins. Müzik: Edward Shearmur. Kurgu: Sabrina Plisco. Yapım Tasarımcısı: Kevin Conran. Yapımcı: Jon Avnet, Sadie Frost, Jude Law, Marsha Oglesby. Yapım: ABD-İngiltere. Dağıtımcı: ANS. Gösterim Tarihi: 24 Eylül.

1930'ların sonlarında henüz Dünya Savaşı çıkmamışken araştırmacı gazeteci Polly Perkins (Gwyneth Paltrow) ünlü bilimadamlarının kentte gizemli bir şekilde ortadan kayboluşunu araştırmaya başlar. Tam o sırada New York şehrinin silüetini dev robotlar kaplar. Bilimadamlarının kaçırılması ile aniden ortaya çıkan bu robot istilası arasında bir bağlantı olduğu açıktır. Dünyanın geleceği açıkça tehlikededir. Polly'nin yardımına, eski sevgilisi kahraman pilot Sky Captain (Jude Law) yetişir. Korkusuz bir ikili oluşturan Polly ile Sky Captain'ın amaçları dünyayı yok etmeyi planlayan çılgın bilimadamı Dr. Totenkopf'u (Laurence Olivier) durdurmaya çalışmaktır. Polly ve Sky Captain'ın en büyük desteğiyse, suda ve havada savaşabilen bir filo, yani amfibian'lardır. Amfibian'ların lideri Franky Cook (Angelina Jolie) ve teknik deha Dex (Giovanni Ribisi) de kahraman ikiliye yardım ederler.

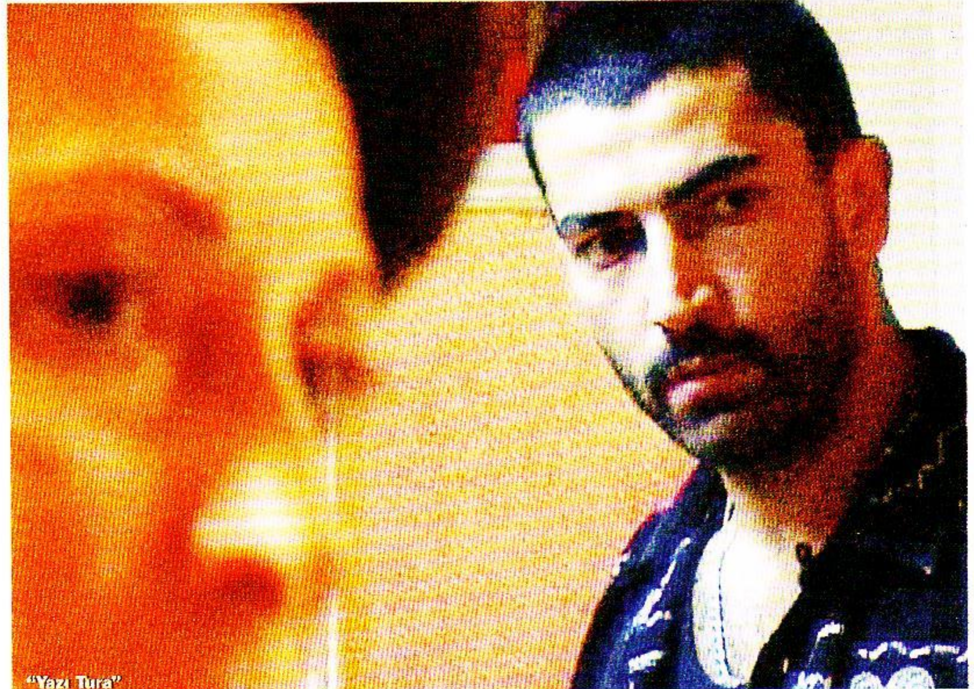

NOTLAR Yalnızca oyuncuların gerçek olduğu, tüm çekimlerin mavi ekran önünde gerçekleştirildiği, oyuncular dışındaki tüm öğelerin bilgisayarda yerleştirildiği "Sky Captain Dünyanın Geleceği" 17 Eylül'de ABD'de gösterime girdikten bir hafta sonra bize geliyor. 70 milyon dolara çıktığı söylenen filmde efsanevi İngiliz aktör Laurence Olivier de diriltilip oynatıldı. 15 yıl önce ölen Olivier'nin eski görüntülerinden faydalanılarak ve üstüne dublaj yapılarak filme yedirilen oyunculuğu merak konusu.

YAZI TURA

Yönetmen: Uğur Yücel. Oyuncular: Kenan İmirzalıoğlu, Olgun Şimşek, Bahri Beyat, Engin Günaydın, Teoman Kumbaracıbaşı, Erkan Can, Settar Tanrıöğen, Mizgin Kapazan, Levent Can, Eli Mango, Sultan Gündüz. Senaryo: Uğur Yücel. Görüntü Yönetmeni: Roy Kurtluyan, Barış Özbiçer, Ahmet Emre Tanyıldız, Tayfun Çetindağ. Müzik: Erkan Oğur. Kurgu: Valdis Oskarsdottir. Sanat Yönetmeni: Gülay Doğan. Yapımcı: Hakkı Göçeoğlu, Uğur Yücel, Defne Kayalar, Haris Padouvas. Süre: 102 dk. Yapım: Türkiye-Yunanistan. Dağıtımcı: Warner Bros. Gösterim Tarihi: 24 Eylül.

Yıl 1999. Göremeli futbolcu "Şeytan Rıdvan" (Olgun Şimşek) ile İstanbul'da babasıyla birlikte yaşayan "Hayalet Cevher" (Kenan İmirzalıoğlu) birbirlerinden habersiz aynı anda askere gitmişler, Güneydoğu'da cephede birlikte savaşmışlardır. Her ikisinin de askerden sonrası için beklentileri ve hayalleri vardır. Fakat Rıdvan köyüne, mayına basmış ve goller atacağı sağ bacağı kopmuş olarak döner. Ne sözlüsü ne de arkadaşları askerden önce bıraktığı gibidir. Üstelik savaşta yaşadıkları Rıdvan'ı sürekli çöküşe götürmektedir. Cevher ise aynı mayının patlamasıyla sağ kulağını yitirmiştir. Ancak hayatındaki büyük değişikliği Marmara Depremi'nde babasını enkaz altından çıkardıktan sonra yaşayacaktır.

"Yazı Tura"

NOTLAR Sinemada kalıcı işler yapma peşinde koşan Uğur Yücel'in üç yıldan beri gündemde olan projesi sonunda dijital videonun nimetleri vasıtasıyla hayata geçti. Televizyon dizisi "Alacakaranlık"ta oynayan Uğur Yücel; rol arkadaşları Kenan İmirzalıoğlu ve Olgun Şimşek'e göre bu kez kameranın farklı yerinde duruyor ve yalnızca filmin son bölümünde rol alıyor. "Yazı Tura"nın çekimleri Güneydoğu Anadolu, Nevşehir ve İstanbul'da gerçekleştirildi.

HELLBOY

Yönetmen: Guillermo Del Toro. Oyuncular: Ron Perlman, John Hurt, Selma Blair, Rupert Evans, Karel Roden, Jeffrey Tambor, Doug Jones, Brian Steele, Ladislav Beran, Bridget Hodson, Angus MacInnes. Senaryo: Guillermo Del Toro, Peter Briggs (Mike Mignola'nın aynı adlı çizgi romanından). Görüntü Yönetmeni: Guillermo Navarro. Müzik: Marco Beltrami, Buck Sanders. Kurgu: Peter Amundson. Yapım Tasarımcısı: Stephen Scott. Yapımcı: Lawrence Gordon, Lloyd Levin, Mike Richardson. Süre: 122 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: Warner Bros. Gösterim Tarihi: 3 Eylül.

Bundan 60 yıl önce İkinci Dünya Savaşı sırasında cehennem alevleri içinde doğan Hellboy (Ron Perlman) yeryüzüne kötü ruhlu çılgın bir adam olan Grigori Rasputin (Karel Roden) tarafından kötülük yapması için getirilmiştir. Ahiretin habercisi olan Hellboy, Profesör Broom (John Hurt) yönetiminde Müttefik Kuvvetler'in gizli bir kuruluşu olan Normal Ötesi Araştırmalar ve Savunma Bürosu tarafından kurtarılır. Profesör Broom, Hellboy'u kendi çocuğu gibi büyütür ve çocuktaki olağanüstü yetenekleri geliştirir. Deniz-Adamı Abe Sapien (Doug Jones) ve yüksek ısı çıkararak ateş üretebilen Liz Sherman'ın (Selma Blair) da dahil olduğu çizgi dışı bir ailenin parçası olur. Karanlık kökenine rağmen Hellboy şaşırtıcı biçimde iyilik yanlısı biri olur ve dünyayı tehdit eden kötü güçlerle savaşır. Korumakla görevli oldukları toplumdan bile gizlenen bu grup, Rasputin'e karşı en önemli savunma hattıdır. Rasputin'in amacı ise Hellboy'u tekrar karanlık tarafa geçirmek ve güçlerini bir dünya savaşı çıkarmak için kullanmaktır.

NOTLAR Son olarak "Blade II"yla Hollywood'da kalıcı olma konusunda ısrarcılığını gösteren Meksikalı Guillermo Del Toro yoluna bu başarılı çizgi roman uyarlamasıyla devam ediyor. "Güzel ve Çirkin" dizisinin Aslan Adam Vincent'ı Ron Perlman ise hayatının en önemli rolünde dört saatlik bir makyaj sonunda filme adını veren kahramana dönüşüyor. Prag'da çekilen ve geçtiğimiz nisanda ABD'de gösterime giren film, orada beğenilince devamı için de yeşil ışık yakılmıştı.

"Hellboy"

FAHRENHEIT 9/11

Yönetmen: Michael Moore. Senaryo: Michael Moore. Görüntü Yönetmeni: Mike Desjarlais, Kirsten Johnson, William Rexer. Müzik: Jeff Gibbs, Bob Golden. Kurgu: Kurt Engfehr, T. Woody Richman, Chris Seward. Sanat Yönetmeni: Dina Varano. Yapımcı: Jim Czarnecki, Kathleen Glynn, Michael Moore. Süre: 122 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: Umut Sanat. Gösterim Tarihi: 10 Eylül.

Belgeselci Michael Moore bu filmde ABD başkanı George W. Bush'un terörizmle savaş politikasını mercek altına alıyor. Başkan Bush'un kasım 2000'de kazandığı tartışmalı seçimlerle filmine başlayan Moore 11 Eylül saldırılarında başkanın sorumsuzluğunun payı olduğunu da tartışıyor. Oradan W. Bush'un ailesinin Bin Ladin ailesiyle 80'lerde kurduğu ve 90'lara da taşıdığı parasal bağlara geçen Moore, Irak'ta savaşan askerlerin savaşa dair görüşlerine de yer veriyor. Savaşta ölen bir askerin ailesinin de Başkan Bush'un saldırgan politikası hakkında düşündüklerini gözler önüne seriyor.

NOTLAR Michael Moore, "Benim Cici Silahım"ın ticari başarısını bu filmle kimbilir kaça katladı! Jacques-Yves Cousteau ve Louis Malle'in 1956 tarihli "Le Monde du Silence" filminden sonra Cannes tarihinin Altın Palmiye'li ikinci belgeseli George W. Bush'un iktidardaki yıllarının muhasebesini çıkarıyor. Kimilerine göre, ABD'de haketmediği bir sınıflamayla, R reytingiyle gösterime giren "Fahrenheit 9/11" buna karşılık ülke halkından Moore'un beklediği cevabı almış, 1000'den az salonda gösterime girip 110 milyon doları aşkın bir hasılata ulaşmıştı. Orada olduğu kadar yurtdışında da sinemalarda fırtınalar koparan film nihayet bizim sinemalarımıza da uğruyor.

"Fahrenheit 9/11"

İNSANLIK SUÇU
THE STATEMENT

Yönetmen: Norman Jewison. Oyuncular: Michael Caine, Tilda Swinton, Jeremy Northam, Alan Bates, Charlotte Rampling, John Neville, Ciarán Hinds, Frank Finlay, William Hutt, Matt Craven, Colin Salmon. Senaryo: Ronald Harwood (Brian Moore'un romanından). Görüntü Yönetmeni: Kevin Jewison. Müzik: Normand Corbeil, Paul Intson. Kurgu: Stephen E. Rivkin, Andrew S. Eisen. Yapım Tasarımcısı: Jean Rabasse. Yapımcı: Norman Jewison, Robert Lantos. Süre: 120 dk. Yapım: ABD-Kanada-Fransa. Dağıtımcı: Avşar Film. Gösterim Tarihi: 10 Eylül.

Pierre Brossard (Michael Caine) gençliğini geçirdiği II. Dünya Savaşı sırasında korkunç suçlar işlemiştir. Savaş sırasında Naziler'in emri altındayken birçok Yahudi'nin ölümünden sorumlu olmuştur. Buna rağmen savaştan sonra kurulan savaş suçları mahkemelerinde yargılanmamış, bunun yerine Katolik kilisesinin kanatları altında huzurlu ve sıkıntıdan uzak bir hayat sürmüştür. Fakat sonuçta günahlarını ona yıllar sonra hatırlatmak isteyenler çıkar. Peşine Yahudiler tarafından takılan tetikçinin yanısıra işine sıkı sıkıya bağlı Yargıç Annemarie Livi (Tilda

"İnsanlık Suçu"

Swinton) ve adalet peşindeki Albay Roux (Jeremy Northam) da onu enselemek niyetindedirler. Yağmurdan kaçsa doluya tutulacak Brossard ne olursa olsun peşindekileri atlatmak zorundadır.

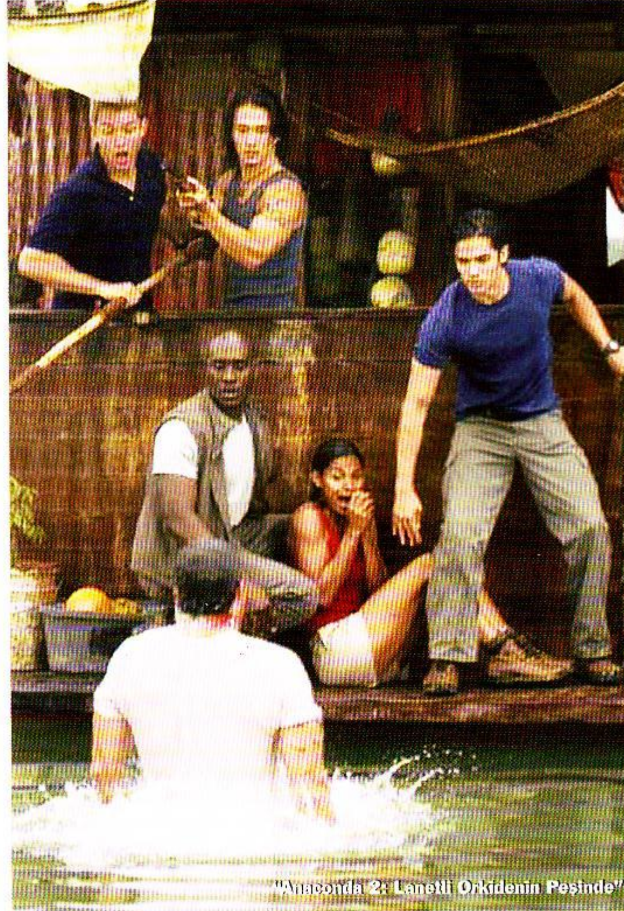
NOTLAR Özellikle '60 ve '70'lerde çektiği filmlerle o dönemi tanımlayan filmlere kendince önemli katkılar yapmış emektar yönetmen Norman Jewison son olarak "The Hurricane"le sinemalarımıza konuk olmuştu. 23 milyon dolar bütçesiyle bir Kanada şirketi bünyesinde çekilen en pahalı filmlerden biri olan "İnsanlık Suçu" aktör Alan Bates'in de ölmeden önce oynadığı son film olmuştu.

ANACONDA 2: LANETLI ORKIDENIN PEŞINDE
ANACONDAS: THE HUNT FOR THE BLOOD ORCHID

Yönetmen: Dwight H. Little. Oyuncular: Johnny Messner, Kadee Strickland, Matthew Marsden, Morris Chestnut, Karl Yune, Salli Richardson, Eugene Byrd, Nicholas Gonzalez. Senaryo: Ed Neumeier, Michael Miner, Daniel Zelman, John Claflin. Görüntü Yönetmeni: Mark Wareham, Stephen F. Windon. Müzik: Nerida Tyson-Chew. Yapım Tasarımcısı: Bryce Perrin. Yapımcı: Verna Harrah. Yapım: ABD. Dağıtımcı: Warner Bros. Gösterim Tarihi: 17 Eylül.

Borneo ormanlarının derinliklerinde son derece nadir bulunan kırmızı bir orkide çeşidi vardır. Kanlı orkide olarak da anılır. Efsaneye göre, insanı gençleştiren ve ömrünü uzatan bu orkide tam da bundan dolayı birçok kişinin peşinde olduğu bir bitkidir. Kariyerlerini ve şirketlerini kurtarmak isteyen bir grup bilimadamı da bunlar arasındadır. Yağmur ormanlarının derinliklerine dalan bu bilimadamlarını orada kötü hava şartlarından daha beter birşey beklemektedir: anaconda'lar... Üstelik kanlı orkidelerin bekçiliğini yapan bu hayvanlar bu bitki sayesinde daha ölümcül ve daha hızlı bir hâl almışlardır.

NOTLAR Jennifer Lopez'i yıldızlığa götüren yolun küçük taşlarından "Anaconda" tam bir B-filmiydi. Devamını yedi yıl sonra seyrediyoruz. ABD'de ağustos sonunda gösterime girecek filmin çekimleri Fiji'de yapıldı. Yönetmen Dwight H. Little'la ilgili en önemli referansımız 1997 tarihli politik gerilim "Murder at 1600".

"Anaconda 2: Lanetli Orkidenin Peşinde"

"Terminal"

TERMINAL
THE TERMINAL

Yönetmen: Steven Spielberg. Oyuncular: Tom Hanks, Catherine Zeta-Jones, Stanley Tucci, Chi McBride, Diego Luna, Barry Shabaka Henley, Kumar Pallana, Zoe Saldana, Eddie Jones, Michael Nouri. Senaryo: Sacha Gervasi, Jeff Nathanson. Görüntü Yönetmeni: Janusz Kaminski. Müzik: John Williams, Benny Golson. Kurgu: Michael Kahn. Yapım Tasarımcısı: Alex McDowell. Yapımcı: Steven Spielberg, Walter F. Parkes, Laurie MacDonald. Süre: 128 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 10 Eylül.

Doğu Avrupa ülkesi Krakozya'dan New York'a gelen Viktor Navorski (Tom Hanks) pasaport gişesinde anlayamadığı bir sorun yaşar. Amerika yolundayken ülkesinde askeri darbe olması üzerine Viktor, New York'un JFK Uluslararası Havaalanı'ndan dışarıya adım atamamaktadır. Pasaportu artık geçersiz olduğu için Amerika Birleşik Devletleri'ne girme hakkını yitirmiştir. Ülkesindeki savaş bitinceye kadar havaalanı terminalinin transit yolcular salonunda beklemek zorundadır. Viktor, havaalanında haftalar sürecek bir bekleyişin öznesi hâline gelirken çok değişik insan manzaralarıyla da karşılaşacaktır. Terminal binasının içine sıkıştırılmış bu dünyada her türlü mantıksızlık, anlamsızlık, cömertlik, hırs, eğlence, statü mücadelesi ve beklenmedik rastlantı vardır. Hatta Amelia (Catherine Zeta-Jones) isimli güzel bir hostesle romantik ilişki de... Ancak Viktor'un oradaki zoraki varlığına sıcak bakmayanlar da vardır. Bunlardan birisi de havaalanı yetkilisi Frank Dixon'dur (Stanley Tucci). Viktor'un varlığını, bir türlü kontrol edemediği bürokratik bir facia olarak gören Frank bu sorundan bir an önce kurtulmanın çaresini bulmaya çalışmaktadır.

NOTLAR Steven Spielberg yaklaşık 60 milyon dolara malolan ve romantik komedi sularında gezinen yeni filmi "Terminal"le hayranlarını bir kez daha şaşırtabilir. Ustanın bugüne dek çektiği en hafif filmlerinden biri gibi duran yeni filmi 1 Eylül'de Venedik Film Festivali'nin açılışını da yapacak.

KEDIKADIN
CATWOMAN

Yönetmen: Pitof. Oyuncular: Halle Berry, Benjamin Bratt, Sharon Stone, Lambert Wilson, Frances Conroy, Alex Borstein, Michael Massee, Byron Mann, Kim Smith, Christopher Heyerdahl, Peter Wingfield. Senaryo: John D. Brancato, Michael Ferris, John Rogers. Görüntü Yönetmeni: Thierry Arbogast. Müzik: Klaus Badelt, Blake Neely, Geoff Zanelli. Kurgu: Sylvie Landra. Yapım Tasarımcısı: Bill Brzeski. Yapımcı: Denise Di Novi, Edward McDonnell. Süre: 104 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: Warner Bros. Gösterim Tarihi: 10 Eylül.

Patience Philips (Halle Berry) hakkını savunamayan bir kadındır. Buna karşılık, dünya onu ezmeye fazlasıyla hazırdır. İnsanları mutlu etmek için çırpınan genç kadın, kayda değer yeteneğini, Hedare Beauty kozmetik şirketinde grafik tasarımcısı olarak çalışarak heba etmektedir. Sloganı "her ne pahasına olursa olsun, her yaşta gençlik" olan dev şirket, despot George Hedare (Lambert Wilson) ve soğuk görünüşlü süper model karısı Laurel (Sharon Stone) tarafından yönetilmektedir. Kaderin yönlendirdiği bir dizi olay sonucunda, Hedare'in "gerçek olamayacak kadar güzel" yeni anti-aging (geriye yaşlandırma) ürününün iç yüzüne kulak misafiri olan Patience'ın sakin yaşantısı sonsuza dek değişecektir. Olabilecek en kötü zamanda, en kötü yerde bulunan Patience, Hedare'in sırrının güvende olması için öldürülür. Ama her şey bitmemiştir. Gizemli güçler tarafından hayata

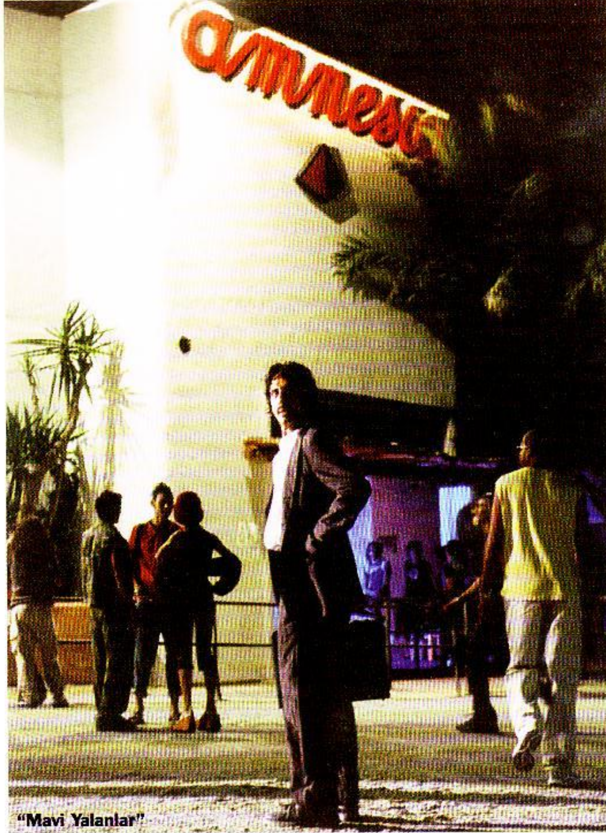

...daha fazla performans
...düşük yakıt tüketimi
...iyi koruma
...temiz çevre
...ve güveniniz için

BP'den 98 Oktan Kurşunsuz

"Mavi Yalanlar"

döndürülen Patience, kendine geldiğinde artık tek bir kişi değildir. Birdenbire güç, çeviklik ve aşırı hassas duyulara kavuşmuştur. Artık sadece Patience değil, iyi ile kötü arasındaki tehlikeli çizgide hassas dengeyi koruyan çekici bir yaratıktır: artık Kedikadın'dır.

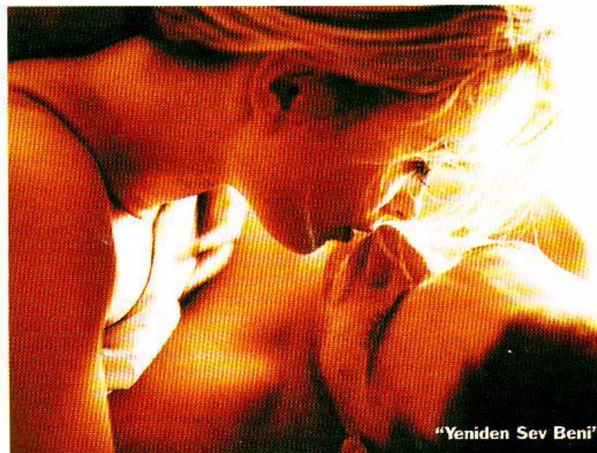
NOTLAR İlk yönetmenlik denemesi "Vidocq" sayesinde Pitof'u bir kenara not eden sinemaseverler "Kedikadın"dan sonra bu ismi kazıyabilirler. Michelle Pfeiffer ve Ashley Judd tarafından reddedilen deri kostüm en son Halle Berry'nin elinde kalmış ve projenin tamamlanması merakla beklenir hale gelmişti. Filmin kötü kadını Sharon Stone'un da boşandıktan sonra yavaş yavaş sinemaya ısınmaya başladığının sinyallerini yolluyordu film. Filmde Kedikadın'la aralarında tırnak tırnağa geçen uzun bir kavga sahneleri var. Var olmasına var ama ABD'de çok haşin eleştirilerle karşılanan 85 milyon dolar bütçeli filmin gişesi pek parlak sonuçlanmadı.

MAVI YALANLAR
AMNESIA

Yönetmen: Gabriele Salvatores. Oyuncular: Diego Abatantuono, Sergio Rubini, Martina Stella, María Jurado, Alessandra Martines, Juanjo Puigcorbé, Antonia San Juan, Bebo Storti, Ugo Conti, Rubén Ochandiano. Senaryo: Gabriele Salvatores, Andrea Garello, Ramón Salazar. Görüntü Yönetmeni: Italo Petriccione. Kurgu: Massimo Fiocchi. Yapım Tasarımcısı: Rita Rabassini. Yapımcı: Maurizio Totti. Süre: 120 dk. Yapım: İtalya. Dağıtımcı: Sır Film. Gösterim Tarihi: 3 Eylül.

Sandro (Diego Abatantuono), Ibiza'da yaşayan, 50 yaşında bir porno film yönetmenidir. İnişli çıkışlı hayatının en kayda değer ürünü 17 yaşına basan kızı Luce'dir (Martina Stella). Ancak kızıyla ilişkisi yalnızca birkaç tatilden ibarettir. Yatılı bir okulda okuyan genç kızın kafası tatil için babasının yanına geldiğinde epeyce karışacaktır. Tekstilci sandığı babasının, lüks malikanesinde yeni bir porno filmin hazırlıkları içerisinde olduğunu bilmemektedir çünkü. Polis şefi Xavier (Juanjo Puigcorbé) ise kuralcı, prensip sahibi bir adamdır. 20 yaşındaki oğlu Jorge'yle (Rubén Ochandiano) arasında bitmek bilmeyen bir didişme vardır. Zira delikanlı gündüzleri plajda, geceleri de kulüplerde arkadaşlarıyla gençliğinin tadını çıkarmaktadır. Sandro'nun eski bir arkadaşı olan Angelino (Sergio Rubini) karısıyla oturabileceği şirin bir eve sahip olmak ve çocuklarını burada büyütmek arzusundadır. Eğer tesadüf eseri bulduğu bir çanta dolusu kokaini satmayı başarabilirse... Ünlü gece kulübü Amnèsia'nın açılış gecesinde hepsi eteklerindeki tüm taşları dökerler.

NOTLAR Birkaç hafta arayla ikinci bir Gabriele Salvatores filmi sinemalarımıza geliyor. "Hiç Korkmuyorum"u takiben gösterime giren "Mavi Yalanlar" aslında onun o filmden önce çektiği 2002 yapımı filmi. Yönetmenin neredeyse fetiş sayılabilecek oyuncusu Diego Abatantuono'yu başrollerden birinde görüyoruz. Filmin tamamı İspanya'nın meşhur adası Ibiza'da çekildi. Salvatores 1992'de "Akdeniz"le en iyi yabancı film Oscar'ını kazanmıştı.

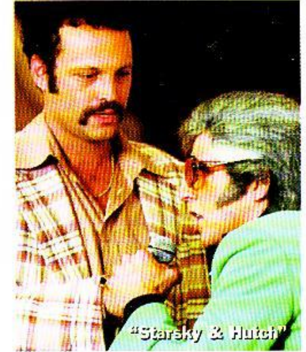

"Yeniden Sev Beni"

YENIDEN SEV BENI
RECONSTRUCTION

Yönetmen: Christopher Boe. Oyuncular: Nikolaj Lie Kaas, Maria Bonnevie, Krister Henriksson, Nicolas Bro, Helle Fagralid, Peter Steen, Malene Schwartz, Ida Dwinger. Senaryo: Mogens Rukov, Christopher Boe. Görüntü Yönetmeni: Manuel Alberto Claro. Müzik: Thomas Knak. Kurgu: Peter Brandt, Mikkel E.G. Nielsen. Yapım Tasarımcısı: Martin de Thurah. Yapımcı: Tine Grew Pfeiffer. Süre: 91 dk. Yapım: Danimarka. Dağıtımcı: 1Film. Gösterim Tarihi: 24 Eylül.

Alex (Nikolaj Lie Kaas) gecenin geç bir saatinde kız arkadaşı Simone'dan (Maria Bonnevie) ayrılır, bir barda Aimee'yle (Maria Bonnevie) tanışır. Laf lafı açtıktan kısa süre sonra birbirlerine âşık olurlar. Alex hayatında varolan tüm boşluğun Aimee'yle birlikte dolduğunu düşündüğü anda her şey allak bullak olur. Genç adam bir anda tanıdığı herkesin hafızasından silinir. Alex'i dünya üzerinde kimse hatırlamaz. Alex diye birinin bir zamanlar varolduğunu hatırlayan tek kişi Aimee'dir.

NOTLAR 2003'te Cannes Film Festivali'nde, ilk filmini çeken yönetmenlerin çekiştiği Altın Kamera'yı kazanan "Yeniden Sev Beni" daha sonra birçok film festivalini dolaşmıştı, ki bunlardan bir tanesi de geride bıraktığımız İstanbul Film Festivali'ydi. "I Am Dina"da tanıştığımız İsveçli aktris Maria Bonnevie'nin oynadığı filmin geleneksel öyküleme anlayışını reddettiği söyleniyor.

"Starsky & Hutch"

STARSKY & HUTCH

Yönetmen: Todd Phillips. Oyuncular: Ben Stiller, Owen Wilson, Snoop Dogg, Fred Williamson, Vince Vaughn, Juliette Lewis, Jason Bateman, Amy Smart, Carmen Electra, George Cheung, Chris Penn. Senaryo: John O'Brien, Todd Phillips, Scott Armstrong. Görüntü Yönetmeni: Barry Peterson. Müzik: Theodore Shapiro. Kurgu: Leslie Jones. Yapım Tasarımcısı: Ed Verreaux. Yapımcı: Alan Riche, Tony Ludwig, Akiva Goldsman, Stuart Cornfeld, William Blinn. Süre: 101 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 17 Eylül.

DVD & VCD SATIŞ NOKTALARINDA...

korku komedi

SİNAN ÇETİN sunar

OKUL

BİR TAYLAN BİRADERLER FİLMİ

ALKAN · RAGGA OKTAY · DENİZ AKKAYA · ALİ SUNAL · A. MÜMTAZ TAYLAN · EMRE KINAY · BURAK ALTAY · NEHİR ERDOĞAN · BERK HAKMAN · CEM KILIÇ · SİNEM KOBAL · MELİSA SÖZEN

PALERMO SUNAR

DVD VIDEO — VCD VIDEO

"Mösye İbrahim ve Kuran'ın Çiçekleri"

David Starsky (Ben Stiller) sokakları mesken tutmuş, mesleğine manyak derecede bağlı bir gizli polistir. O mesaideyken hiçbir suç cezasız kalmaz. Zaten mesaisi de hiç bitmez. Bir zamanlar efsane bir polis olan annesinin gölgesinde sürdürdüğü kariyeri, amiri Yüzbaşı Doby'nin (Fred Williamson) fırçalarıyla sık sık sekteye uğramaktadır. Yine de, o gözü gibi baktığı Gran Torino'suna atlayıp çılgınlar gibi suçluların peşinde koşturur. Dedektif Ken "Hutch" Hutchinson (Owen Wilson) ise onun tersine laçkalığı şiar edinmiş bir polistir. Mesleğini neredeyse kötüye kullanacak denli yozlaşmıştır. Yüzbaşı Doby sonunda elindeki tek seçeneği çare olarak denemeye karar verir: Starsky ile Hutch'ı ortak yapacaktır. Önce ikisinin dehşetle karşı çıkmasına karşın amirlerinin ısrarlarından sonra çaresizce Starsky'nin Gran Torino'suna binip bir cinayetin izini sürmeye başlarlar. Ucu zengin işadamı Reese Feldman'a (Vince Vaughn) dek uzanacak bu cinayet onları Bay City'nin bugüne kadar gördüğü en büyük uyuşturucu satışına götürecektir.

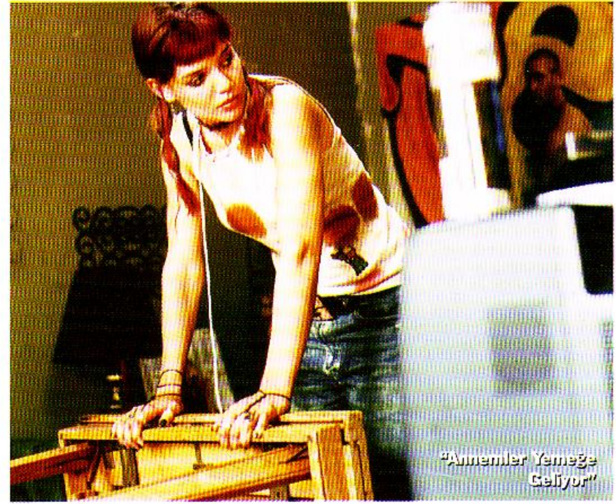
NOTLAR ABD'de '70'lerin en popüler dizilerinden olan "Starsky & Hutch" beyazperde macerasına iki sinemasal kafadarın, Ben Stiller ve Owen Wilson'ın suretinde başlıyor. Gençlik komedisi "Road Trip / Geyik Muhabbeti"yle dikkatleri üzerine çeken yönetmen Todd Phillips yine kendi çapında başarılı bir işe imza atıyor. Diziye yapılan göndermelerle dolup taşan film ana materyale aşina olmayan seyircileri de eğlendirecek bir potansiyele sahip. Filmde Owen Wilson, Carmen Electra ve Amy Smart arasında geçen üçlü öpüşme sahnesinin geçtiğimiz aylarda MTV Film Ödülleri'nde en iyi öpüşme sahnesi seçildiğini ve ayrıca hapishanedeki köstebeği oynayan komedyen Will Ferrell'in filmde birçok sahneyi çalmayı başardığını söylemeliyiz.

MÖSYÖ İBRAHIM VE KURAN'IN ÇİÇEKLERİ MONSIEUR IBRAHIM ET LES FLEURS DU CORAN

Yönetmen: François Dupeyron. Oyuncular: Ömer Şerif, Pierre Boulanger, Gilbert Melki, Isabelle Renauld, Lola Naymark, Anne Saurez, Mata Gabin, Céline Samie, Isabelle Adjani. Senaryo: François Dupeyron, Eric-Emmanuel Schmitt (Eric-Emmanuel Schmitt'in aynı adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Rémy Chevrin. Kurgu: Dominique Faysse. Yapım Tasarımcısı: Katia Wyszkop. Yapımcı: Laurent Pétin, Michèle Pétin. Süre: 95 dk. Yapım: Fransa. Dağıtımcı: Chantier Films. Gösterim Tarihi: 17 Eylül.

1960'ların başında Paris, köklü değişikliklere gebe bir kenttir. Kültürel ve toplumsal değişiklikler her yerde kendini hissettirmektedir. Fakir bir mahallede küçük bir Yahudi olan Musa (Pierre Boulanger) ile yaşlı bir Türk Müslüman'ı olan Mösyö İbrahim (Ömer Şerif) sıradışı bir dostluğa başlarlar. Küçük yaşta yetim kalan Musa mahalledeki fahişeler tarafından büyütülmektedir. Küçük çocuk alışverişini mahalledeki bakkaldan yapmakta, bakkalın yaşlı sahibi Mösyö İbrahim de ona son derece ilginç görünmektedir. Sessiz biri olan bu adam Musa'nın babası onu terkettikten sonra küçük çocukla daha fazla ilgilenmeye başlar. Böylece hayatlarını değiştirecek bir ilişkinin tohumlarını atmış olurlar.

NOTLAR Geçen yılın başarılı ve bol ödüllü bu Fransız filminin başrolünde Mısır asıllı efsanevi aktör Ömer Şerif ile bu filmle aynı ölçüde takdir toplayan çocuk oyuncu Pierre Boulanger'i izleyeceğiz. Türk bakkal rolüyle 72 yaşındaki Şerif'e belki de kariyerinin en olumlu eleştirilerini bahşeden film Batı'da olumlu şeyler söylenmişti.

"Annemler Yemeğe Geliyor"

ANNEMLER YEMEĞE GELİYOR PIECES OF APRIL

Yönetmen: Peter Hedges. Oyuncular: Katie Holmes, Patricia Clarkson, Derek Luke, Alison Pill, John Gallagher Jr., Alice Drummond,

"Ütopya"

Lillias White, Isiah Whitlock Jr., Sisqó, Oliver Platt. Senaryo: Peter Hedges. Görüntü Yönetmeni: Tami Reiker. Müzik: Stephin Merritt. Kurgu: Mark Livolsi. Yapım Tasarımcısı: Rick Butler. Yapımcı: Gary Winick, John S. Lyons, Alexis Alexanian. Süre: 80 dk. Yapım: ABD. Dağıtımcı: New Films. Gösterim Tarihi: 3 Eylül.
Problemli bir çocukluğun ertesinde April Burns (Katie Holmes) artık tam bir genç kız olmuştur. Ailesinden ayrı New York'un Doğu Yakası'ndaki küçük dairesinde yaşamaktadır. Yaklaşan Şükran Günü için Pennsylvania'da yaşayan ailesini yemeğe davet eder. Çok da istekli olmayan ailesine kusursuz bir yemek hazırlamak isteyen April'i sürpriz aksilikler beklemektedir. Başındaki belaların en büyüğü fırınıdır. Çünkü kızartmak istediği hindiyi fırınına bir türlü sığdıramaz. Sonunda oturduğu binadaki komşularından yardım istemekten başka yapabileceği birşey kalmaz. Bu arada ailesi de yoldadır.
NOTLAR Yönetmenlik için ilk kez kamera arkasına geçen Peter Hedges ortaya bu son derece düşük bütçeli ve sevimli bağımsız yapımı çıkarmıştı. Bağımsızların kraliçesi Patricia Clarkson ise bu filmdeki rolüyle en iyi yardımcı kadın oyuncu Oscar'ına aday olmuştu. (Temmuz 2004 sayımızda "The Station Agent / Hayatın İçinden"le ilgili olarak bu sayfalarda yazılan satırlarda Patricia Clarkson'ın o filmle Oscar'a aday olduğu gibi bir anlam çıkmaktadır. Doğrusu "Pieces of April"dir. Düzeltir, özür dilerim)

"İki Kardeş"

ÜTOPYA
UTOPIA

Yönetmen: María Ripoll. Oyuncular: Leonardo Sbaraglia, Najwa Nimri, Tchéky Karyo, José García, Emma Vilarasau, Fele Martínez, Hector Alterio, Juan Carlos Vellido, Jorge Bosch. Senaryo: Juan Vicente Pozuelo, Curro Royo. Görüntü Yönetmeni: David Carretero. Müzik: Najwa Nimri. Kurgu: Nacho Ruiz Capillas. Sanat Yönetmeni: Sergio Hernández. Süre: 103 dk. Yapım: İspanya-Fransa. Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 3 Eylül.
Adrián (Leonardo Sbaraglia) uzun zamandır bir şehirden diğerine gitmekte ve şehirler gibi çalıştığı işi de değiştirmektedir. Olabildiğince az sosyalleşmeye çalışan bir adamdır. Bunun ise tek bir nedeni vardır: henüz olmamış, fakat olacak şeyleri görme yeteneği... Bu yeteneğinin farkına ebeveynlerinin ölümünü gördüğünde varmıştır. Onu çok yaralayan bu olayı görmek ve bunu engelleyebilecek hiçbir şeye sahip olamamak onu insanlardan uzaklaştırmıştır. Üst sınıfa mensup bir İspanyol ailenin kızı olan Ángela (Najwa Nimri) onlarla tüm bağlarını koparmış, Güney Amerika'da çalışmak için ülkeyi terketmiştir. Orada yarı gerilla yarı mezhep birliği olan bir grupla birlikte çalışmaya başlamıştır. Oradaki arkadaşlarıyla birlikte İspanya'ya geri döner ve birlikleri için finansal yardım toplamaya çalışır. Hervé (Tchéky Karyo) sorgulama ve sorgu teknikleri hakkında uzmanlaşmış eski bir polis memurudur. Karısının ve kızının öldürülmesinden sonra polisliği bırakmış ve bu olaylar sırasında görme yeteneğini de kaybetmiştir. Şimdi ise kendisini tarikatlar tarafından rehin alınan insanları kurtarmaya adamıştır. Bu üç insan birbirlerini Madrid'de bulacaklardır. Bunun sebebi kendilerine Ütopya adı veren garip bir topluluktur.
NOTLAR Ünlü oyuncularıyla dikkat çeken bu İspanyol gerilimi geçen sene pek ses getirmemişti.

PAPATYA İLE KARABİBER

Yönetmen: Ümit Efekan. Oyuncular: Sibel Can, Alişan, Bulut Aras, Eylem Şenkal, Müjdat Gezen, Taner Barlas, Durul Bazan, Mine Soley, İlhan Daner, Merih Akalın. Senaryo: Safa Önal (Sait Faik Abasıyanık'ın hikayesinden). Görüntü Yönetmeni: Çetin Tunca, Ayhan Şen. Müzik: Kerem Öktem. Yapımcı: Türker İnanoğlu. Süre: 96 dk. Yapım: Türkiye. Dağıtımcı: Warner Bros. Gösterim Tarihi: 3 Eylül.

"Papatya ile Karabiber"

Papatya (Sibel Can) dansetmeyi seven, doğuştan muhteşem bir sese sahip, güzeller güzeli bir geç kızdır. Karabiber (Alişan) ise, Papatya'nın babası cümbüşçü Mahmut'un (Müjdat Gezen) saz grubunda klarnetçi olarak çalışan genç, karayağız bir delikanlı... Küçüklükten beri birlikte büyüyen Papatya ile Karabiber'in tutkulu bir sevda yaşadıklarını mahallede bilmeyen yok gibidir. Hatta herkes zamanı geldiğinde iki aşığın kuracağı mutlu yuvanın beklentisindedir. Tek sorun bu ilişkiyi delice kıskanan; mahallenin huysuz, saldırgan bıçkını Ömer'dir (Durul Bazan). Sürekli Papatya'nın peşinde kah yolunu keser kah yalvarır kah tehdit eder... Bir gece özel bir davetle çıktıkları ekstra gecede Papatya'nın dans ve ses yeteneğini farkeden Burhan Bey (Bulut Aras) onu lüks gazinosunda bir yıldız yapmaya karar verir. Ama zirvenin bedeli anlaşma karşılığı Papatya'nın eski yaşamından sıyrılması ve uzun bir süre evlenmemesi anlamına gelmektedir. Papatya ile Karabiber, şöhret ve zenginliğe kavuşma yolunda bu ayrılığa katlanacaklardır. Papatya çok geçmeden müzik dünyasının doruklarında bir yıldız hâline gelse de mutsuzdur. Sonunda dayanamaz ve her şeyi elinin tersiyle itip Karabiber'le evlenmeye karar verir. Fakat gözü dönmüş Burhan buna engel olacaktır.
NOTLAR Neredeyse iki yıldır gösterime girmesi beklenen "Papatya ile Karabiber" gecikmeli de olsa yeni sezonu selamlayan ilk Türk filmi oluyor. Filmin yönetmeni '70'lerden bu yana film çeken, fakat son yıllarda TV dizilerine ağırlık veren Ümit Efekan.

İKİ KARDEŞ
TWO BROTHERS

Yönetmen: Jean-Jacques Annaud. Oyuncular: Guy Pierce, Jean-

"Gazap Ateşi"

Claude Dreyfus, Freddie Highmore, Oanh Nguyen, Philippine Leroy-Beaulieu, Moussa Maaskri, Vincent Scarito, Maï Anh Le. Senaryo: Alain Godard, Jean-Jacques Annaud. Görüntü Yönetmeni: Jean-Marie Dreujou. Müzik: Stephen Warbeck. Kurgu: Noëlle Boisson. Yapım Tasarımcısı: Pierre Queffelean. Yapımcı: Jean-Jacques Annaud, Jake Eberts. Süre: 109 dk. Yapım: Fransa-İngiltere. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 24 Eylül.
20'nci yüzyılın başlarında Güneydoğu Asya'daki sık ağaçlarla örülü ormanda iki kaplan doğar. Anne ve babalarının koruması eşliğinde ve içine doğdukları gizli tapınağın korunaklı duvarları arasında içgüdülerini takip ederek yetişirler. O sıralarda bölgenin antik hazinelerini yağmalamakla meşgul olan Batı medeniyeti bu piyasayı acımasız bir arenaya çevirmiştir. Bu hazinelerin peşindeki maceracılardan biri de Aidan McRory'dir (Guy Pearce). Yazdığı macera kitaplarıyla da ünlü bu kaşif, kaplanların doğduğu tapınağa yaptığı bir keşif gezisi sırasında onlarla kaşılaşır. Babalarını öldürmek zorunda kalır; anne de yavrularından birini, Sangha'yı çeneleri arasında kaçırınca, kalan diğer yavru Kumal'ı Aidan yanına alır. Kumal kendisini bir anda sirkte gösteri yaparken bulur. Sangha ise bölge valisi Eugene Normandin (Jean-Claude Dreyfus) tarafından oğlunu eğlendirmek üzere eve kapatılır. Birbirlerinden ayrı büyüyen iki yavru kaplanı kader önünde sonunda birleştirecektir. Ama hangi şartlarda?
NOTLAR Jean-Jacques Annaud, "Ayı"dan yıllar sonra bu kez senaryo yazarı arkadaşı Alain Godard'la birlikte kaplanlar üzerine yoğunlaşıyor. High definition olarak çekilen film buna karşılık başarılı görüntü çalışmasıyla dikkat çekiyor.

GAZAP ATEŞİ
MAN ON FIRE

Yönetmen: Tony Scott. Oyuncular: Denzel Washington, Dakota Fanning, Marc Anthony, Radha Mitchell, Christopher Walken, Giancarlo Giannini, Rachel Ticotin, Jesús Ochoa, Mickey Rourke, Angelina Peláez. Senaryo: Brian Helgeland (A.J. Quinnell'ın aynı adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Paul Cameron. Müzik: Harry Gregson-Williams, Toby Chu, Justin Caine Burnett, Stephen Barton. Kurgu: Christian Wagner. Yapım Tasarımcısı: Chris Seagers, Benjamín Fernández. Yapımcı: Lucas Foster, Tony Scott, Arnon Milchan. Süre: 146 dk. Yapım: ABD-Meksika. Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 17 Eylül.
John Creasy (Denzel Washington) alkolik ve dengesiz bir ajan eskisidir. CIA'de gizli ajan olarak başarıdan başarıya koştuğu günler çok gerilerde kalmıştır. Bir gün dostu Rayburn (Christopher Walken) onu Mexico City'ye getirir. Ülkede zengin çocuklarının kaçırılma vakaları alıp başını gitmişken John da Meksika'nın ünlü sanayicisi Samuel Ramos (Marc Anthony) ve karısı Lisa (Radha Mitchell) tarafından dokuz yaşındaki kızları Pita'yı (Dakota Fanning) korumak üzere kiralanır. O sıralar yapacağı pek başka bir işi olmadığı için bir çocukla vakit geçirmeyi başlarda büyük bir mesele olarak görmez. Fakat Pita'nın John'a hayatı hakkında yönelteceği merak dolu yüzlerce sorusu vardır ve John'un bunları savuşturması pek kolay olmamaktadır. Çok geçmeden yelkenleri suya indirip kıza içini döken John sonunda kızın kaçırılmasıyla mahvolur. Ne olursa olsun kızı kaçıranları ele geçirecek ve intikamını alacaktır.
NOTLAR Aksiyon filmleriyle nam salan usta yönetmen Tony Scott son yıllarda kayda değer işlere imza atıyor, ki yurtdışında çıkan eleştirilere bakılırsa "Gazap Ateşi" de belirli bir düzeyin altına inmeyen bir Tony Scott filmi gibi görünüyor. "I Am Sam", "Sweet Home Alabama", "Uptown Girls", "The Cat in the Hat" gibi bazılarını bizim de seyretme fırsatı bulduğumuz filmlerde rol alan 10 yaşındaki Dakota Fanning'in de Denzel Washington'ın karşısında hiç ezilmediği söyleniyor. "Gazap Ateşi" geçtiğimiz nisanda ABD'de gösterime girmiş, seyircilerden belli oranda bir ilgi de görmüştü.

"Iki Yabancı"

havaalanının çalışanları greve gitmişlerdir. Yetmiyormuş gibi o günün tatil ve havanın da berbat olması nedeniyle hiçbir iş hızlı yürümemektedir. Hatta hiç yürümemektedir. Çevrede şikayet edip duran yolculardan biri de uzun topuklu ayakkabıları, kabarık saçları, cicili bicili aksesuvarlarıyla dikkat çeken Rose'dur (Juliette Binoche). Ağzı bozuk erkek arkadaşı Sergio'yla (Sergi López) olan buluşmalarına yetişmeye çalışmaktadır. Rose bir ara cep telefonunu havaalanındaki tuvalete düşürünce yakınındaki bir başka tuhaf yolcu olan Félix'ten (Jean Reno) telefonunu ödünç alır. Panik atakları, obsesif kompulsif davranışları ve babasıyla kurduğu hastalıklı ilişkiyle pek de sağlıklı görünmeyen bu orta yaşlı adam sonunda çaresizce Rose'la havaalanının yanındaki bir otel odasını paylaşmak zorunda kalır. Orada çocukluklarından başlayarak birbirlerine ilginç şeyler anlatacak ve giderek yakınlaşacaklardır.

IKI YABANCI
DECALAGE HORAIRE

Yönetmen: Danièle Thompson. Oyuncular: Juliette Binoche, Jean Reno, Sergi López, Scali Delpeyrat, Karine Belly, Raoul Billerey, Nadège Beausson-Diagne, Alice Taglioni. Senaryo: Danièle Thompson, Christopher Thompson. Görüntü Yönetmeni: Patrick Blossier. Müzik: Eric Serra. Kurgu: Sylvie Landra. Yapım Tasarımcısı: Michèle Abbé. Yapımcı: Alain Sarde. Süre: 91 dk. Yapım: Fransa-Ingiltere. Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 27 Ağustos.

Paris'teki Charles de Gaulle

NOTLAR Bu Fransız romantik komedisi başrol oyuncularıyla ilgi çekiyor. 2002 yapımı film senaryo yazarlığından gelen Danièle Thompson'ın ikinci uzun metrajı.

AĞUSTOS SÜRPRİZİ

KASAP
CHOPPER

Yönetmen: Andrew Dominik. Oyuncular: Eric Bana, Simon Lyndon, David Field, Daniel Wyllie, Bill Young, Vince Colosimo, Kenny Graham, Kate Beahan, Serge Liistro, Pam Western, Garry Waddell. Senaryo: Andrew Dominik (Mark Brandon Read'in kitaplarından). Görüntü Yönetmeni: Kevin Hayward, Geoffrey Hall. Müzik: Mick Harvey. Kurgu: Ken Sallows. Yapım Tasarımcısı: Paddy Reardon. Yapımcı: Michele Bennett. Süre: 94 dk. Yapım: Avustralya. Dağıtımcı: Barbar Film. Gösterim Tarihi: 20 Ağustos.

Mark Brandon Read ya da 20'ye yakın cinayetten sonra aldığı lakabıyla Chopper (Eric Bana) öfkesine hakim olamayan bir psikopattır. 1978'de henüz o kadar da ünlenmemişken girdiği Pentridge Hapishanesi'nde maksimum güvenlik altında ıslah edilmeye çalışılırken o kulaklarını keserek kendisini başka bir yere nakletmeye çalışmıştır. Bir çete liderinin boğazını kesmiş, sonra da karşısındaki jüriyi bunun bir meşru müdafaa olduğuna ikna etmeye çalışmıştır. 1986'da salıverildikten kısa bir süre sonra da bir gece kulübünün otoparkında yeni bir cinayete imza atar. 1991'de yerel bir televizyon muhabiri onunla röportaj yapar. Avustralya halkı Chopper'ın karakterindeki mizahı daha yakından tanıma fırsatı elde edecektir.

NOTLAR 2000 yapımı bu Avustralya filmi Eric Bana'nın dünya çapında meşhur olmadan önce sergilediği en iyi performanslardan biri. Adı geçen suçlunun kaleminden çıkan kitaplardan uyarlanan "Kasap" üç yıl önce !F Bağımsız Filmler Festivali'nin ilkinde gösterilmiş ve yönetmen Dominik'in kamera arkasındaki mahareti epeyce takdir görmüştü.

bOX OffiCE

Hazırlayan: Tolga Akıncı
tolgaakinci@superonline.com

TÜRKİYE box office — 09 Temmuz - 12 Ağustos 2004

Filmin Adı	Hafta Sayısı	Dönem Seyirci	Toplam Seyirci
1. Örümcek-Adam 2 Warner Bros.	6	413.831	702.236
2. Stepford Kadınları UIP	2	84.511	84.511
3. Hayatın Benim Warner Bros.	2	65.999	65.999
4. Yanından Sonra Özen Film	11	54.819	631.939
5. Harry Potter ve Azkaban Tutsağı Warner Bros.	10	54.696	603.139
6. Cazibe Kanunları Warner Bros.	5	50.261	50.261
7. Truva Warner Bros.	13	50.228	1.667.902
8. Dehsetin Gözleri Özen Film	5	46.542	46.542
9. Kötü Kızlar UIP	4	39.391	39.391
10. Keske 30 Olsam Warner Bros.	1	36.327	36.327

...1 Yıl önce
2003
11 Temmuz - 07 Ağustos
1. Terminatör 3
2. Charlie'nin Melekleri 2
3. Daha Hızlı Daha Öfkeli
4. Onlar
5. Atesli Piliç

...2 Yıl önce
2002
02 - 29 Ağustos
1. Öldüren Oyun
2. Stuart Little 2
3. Siyah Giyen Adamlar 2
4. En Büyük Korku
5. Sonsuz Ask

...3 Yıl önce
2001
03 - 30 Ağustos
1. Kediler ve Köpekler
2. 3. Göz
3. Meksikalı
4. Fimal Fantasy
5. Evrim

Altın Palmiye

Uluslararası festivaller içinde en prestijli olanlarından biri Cannes Film Festivali'dir. Festivalin en büyük ödülüne verilen isim ise Golden Palm, yani Altın Palmiye'dir. Bugüne kadar bu ödülü alan tek Türk filmi "Yol" olmuştur. 1982 yılında Costa-Gavras'ın "Missing" filmi ile Altın Palmiye ödülünü kazanan "Yol"dan sonra hiçbir Türk filmi bu ödüle layık görülmezken, önceki yıl Nuri Bilge Ceylan'ın "Uzak" adlı filmi bu dalda aday oldu ve Jüri Büyük Ödülü ve En İyi Erkek Oyuncu dalındaki ödülleri kazandı. Bu ay gösterime girecek olan "Fahrenheit 9/11" de 2004 yılının Altın Palmiye kazanan filmi oldu. Biz de bu vesile ile son 15 yılda Altın Palmiye kazanan filmlerin Türkiye vizyonunu ele aldık. Filmlerin çoğu bağımsız dağıtımcı firmalar tarafından gösterime girdiği ve bu dağıtımcılardan bilgi almanın pek de kolay olmadığı ülkemizde derleyebildiğim rakamları aşağıda bulabilirsiniz.

Yıl	Altın Palmiye Alan Film	Dağıtım	Vizyon Tarihi	Hafta	Seyirci
2003	Fil	Warner Bros.	16.07.2004	5	3.638
2002	Piyanist	Özen Film	28.02.2003	21	257.199
2001	Oğul Odası	Denk Ajans	11.01.2002	10	16.639
2000	Karanlıkta Dans	Umut Sanat	01.12.2000	75	89.548
1999	Rosetta	Ülkemizde Vizyona Girmedi			
1998	Sonsuzluk ve Bir Gün	Belge Film	17.12.1999	3	11.124
1997	Ta'm e guilass	Ülkemizde Vizyona Girmedi			
	Unagi	Ülkemizde Vizyona Girmedi			
1996	Sırlar ve Yalanlar	Warner Bros.	07.03.1997	7	28.445
1995	Yeraltı	Warner Bros.	23.02.1996	20	61.003
1994	Ucuz Roman	Warner Bros.	14.04.1995	15	124.676
1993	Elveda Cariyem	İFA	29.04.1994		
	Piyano	Film Pop	10.12.1993	1	7.798
1992	Goda viljan, Den	Ülkemizde Vizyona Girmedi			
1991	Barton Fink	Avsar Film	26.02.1993		
1990	Vahsi Duygular	Özen Film	30.11.1990	3	37.908
1989	Seks Yalanları	Standard	02.03.1990	3	31.442

ABD box office — 09 Temmuz - 12 Ağustos 2004

Filmin Adı	Hafta Sayısı	Dönem Hasılat	Toplam Hasılat
1. Örümcek-Adam 2 Warner Bros.	6	146.2	357.4
2. The Bourne Supremacy Universal	3	131.1	131.1
3. I, Robot 20th CenturyFox	4	130.1	130.1
4. The Village BuenaVista	2	92.7	92.7
5. Anchorman DreamWorks	5	82.8	82.8
6. King Arthur BuenaVista	5	50.4	50.4
7. Cinderella Story Warner Bros.	4	48.5	48.5
8. Fahrenheit 9/11 LionsGate	7	45.3	114.4
9. The Manchurian Candidate Paramount	2	41.9	41.9
10. Catwoman Warner Bros.	3	37.3	37.3

Rakamlar Milyon Dolardır.

G. AFRİKA box office — 09 Temmuz - 12 Ağustos 2004

Filmin Adı	Hafta Sayısı	Dönem Hasılat	Toplam Hasılat
1. Örümcek-Adam 2 Ster Kinekor	5	2.6	2.6
2. Srek 2 UIP	7	1.3	4.5
3. Keske 30 Olsam Ster Kinekor	2	0.6	0.6
4. Kötü Kızlar UIP	3	0.5	0.5
5. Katil Komsum Geri Döndü NuMetro	3	0.3	0.3
6. Harry Potter ve Azkaban Tutsağı NuMetro	6	0.3	2.5
7. 50 İlk Öpücük Ster Kinekor	7	0.3	1.2
8. Hidalgo Ster Kinekor	3	0.3	0.3
9. Riddick Günlükleri UIP	1	0.3	0.3
10. Walking Tall NuMetro	3	0.2	0.2

Rakamlar Milyon Dolardır.

Jude Law
Sky Captain Dünyanın Geleceği

2004	Soğuk Dağ	306.227
2002	Azap Yolu	278.678
2001	Yapay Zeka	315.940
2001	Kapıdaki Düsman	179.724
2000	Yetenekli Bay Ripley	130.384

Selma Blair
Hellboy

2002	Atesli ve Tatlı	147.822
2001	Bu Nasıl Sansın	121.682
2000	Asağıdakiler	21.847
1999	Seks Oyunları	134.668
1998	Vücut Dili	96.591

ELEŞTİRMENLERİN YILDIZ TABLOSU

	Mehmet Açar	Tunca Arslan	Burcu Aykar	Cumhur Canbazoğlu	Atilla Dorsay	Engin Ertan	Murat Özer	Kerem Akça	Uygar Şirin	Yeşim Tabak	Alin Taşçıyan	Ali Ulvi Uyanık	Uğur Vardan	Burçin Yalçın	Fırat Yücel
Açık Deniz	★★	★★★			★½		★★★	★★½		★	★	★★½	★★★½	★★½	
Fil	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★★	★★		★★½	★★★★★	★★★★	★★★★	★★★★½
Garfield		★★½		★★				★★			★★★	★★½			
Gönül Çelen				★	★★					★★		★★½	★★½		
Hayatın Benim	★★½	★★		★	★★★	★★★	★	★★½	★½	★★★		★★½	★★½	★★★	
Hayatın İçinden	★★★½		★★★★	★★★★	★★★★	★★★½	★★★★	★★★½	★★		★★★★	★★★★	★★★½	★★★½	★★★★
Hiç Korkmuyorum	★★½	★★★	★★½	★★★	★★★★			★★★★		★★★	★★★½	★★★★½	★★★½	★★★	
Honey				★★	★★★½							★★★	★★★		
İki Kardeş	★★★	★★★		★½	★★★½		★★★				★★½	★★★★		★★½	
Kabus Gecesi				★★½				★★★		★★½		★★★½			
Kasap			★★★★½	★★★		★★★★	★★★½	★★★★½		★★★★	★★★½	★★★★	★★★	★★★½	
Kayıp, Aranıyor: Debra Winger	★★½				★★★★	★★½		★½		★★	★★★	★★½		★★½	
Keşke 30 Olsam		★½		★	★★★	★★½		★★★	★★½		★★	★½	★★★	★★½	
Komşu Kızı					★★★						★	★★			
Öfke				★★	★★★			★★	★★½		★	★★½	★★½		
Ölüm Provası	★★★½	★★★	★★★★	★★★½	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★★	★★★★	★★★★½	★★★½	★★★½		★★★½	★★★★
Patronun Kızı								★		★★	★	★★	★★½		
Riddick Günlükleri	★★½	★	★★	★★★	★★½	★★★½	★★★	★★★½		★★★	★★★	★★★★	★★★★	★★★½	★
Starsky and Hutch	★★★			★★★★	★★					★★★	★★★	★★★		★★★	★★★
Sylvia	★★		★★★	★★★½	★★★	★½	★★★	★½		★½		★★★½	★★★	★★★	
Şrek 2	★★★½			★★★★★	★★★½		★★★★	★★★★★				★★★★		★★★	★★★
Terminal	★★★½	★½		★★★	★★★★½		★★½			★★		★★★★	★★★	★★★	
Yeniden Sev Beni	★★★		★★½		★★★	★★★		★★★★★			★★★★				★★★

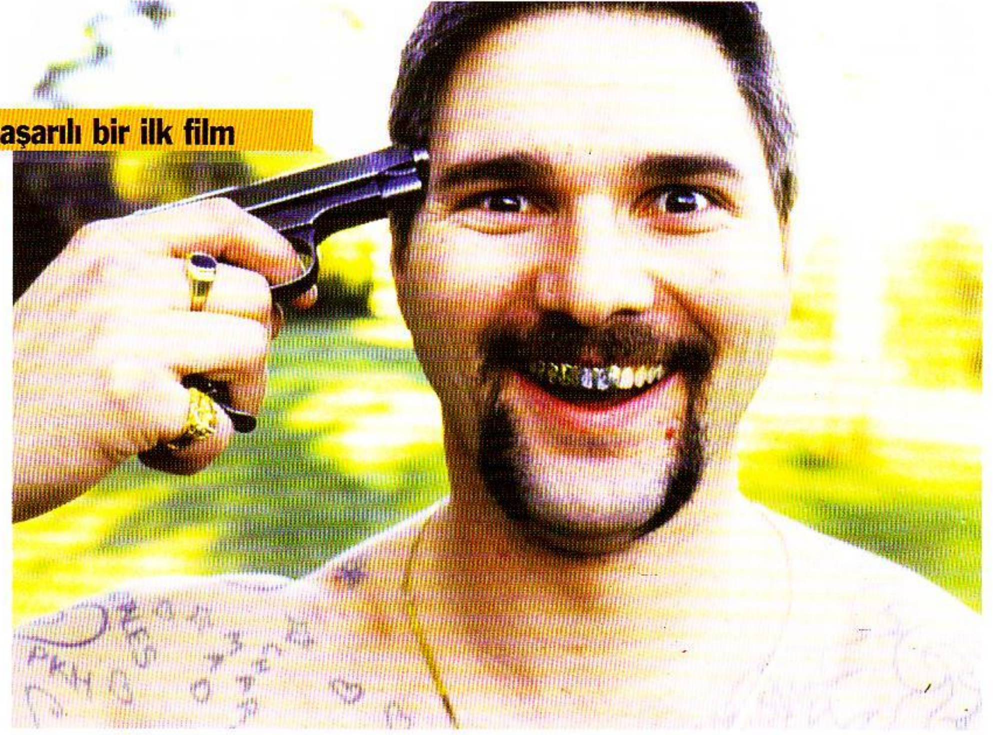
Koyu renkte olan bantlar en yüksek yıldız ortalamasına sahip olan filmleri gösterir.

Hazırlayan: Burçin S. Yalçın

Kasap

Özgün ve son derece başarılı bir ilk film

Engin Ertan

Sürüye dahil olmayan, herkesin yaptığını tekrar etmeyen yönetmenlere bir artı puanı baştan vermek gerek. Avustralyalı Andrew Domink de ilk uzun metrajı "Kasap" ile böylesi bir krediyi hak ediyor. Bu alışılmış bir sosyopat portresi değil. Zaten kendisine konu seçtiği Mark "Chopper" Read de alışılmış bir sosyopat değil. Hatta insanlarla, hele ki medyayla iletişimi çoğumuzdan daha iyi.

Kanımca Domink'in filminin en büyük meziyeti yargılamaya soyunmaması. Film ne Read'e karşı taraf alıyor, ne de ona bolca yer veren medyaya. Sadece küçük suçluların dünyasından çıkıp gelen bu katile yönelik ilgiyi anlamaya çalışıyor. Kaldı ki bu tarz biyografiler veya kurgusal hikayeler eşliğinde medyanın yerilmesine defalarca kez şahit olduk. Alasını ise Oliver Stone "Katil Doğanlar" ile yaptı. Söylenecek yeni bir şey olmadığı sürece aynı cümleleri ağızda gevelemeye, "temcit pilavı gibi" olmaya da gerek yok. Diğer yandan böylesi suçluların portresini çıkartırken, "asıl suçlu onlar değil", demek için de doğru kişiyi, doğru hikayeyi seçmek ve yönetmen olarak belirli bir mesafeyi korumak gerekiyor. Yoksa Patty Jenkins'in "Cani"si gibi bir can sıkıntısına maruz bırakabilirsiniz seyirciyi.

İşte Dominik bu tuzaklara düşmüyor. Read'i suç işlemeye iten nedenlerle, bu ortamlara nerede ve nasıl bulaştığıyla ilgilenmiyor. Tek derdi, bu katile yönelik ilginin nasıl geliştiğini göstermek ve bu ilginin kaynağını bulmak. Tam da bu yüzden film, Read ile röportaj yapmak amacıyla hapishaneye gelen bir televizyon ekibiyle başlıyor. İlk geriye dönüş de Read'in çocukluğuna değil, medya ile tanışmasını sağlayan davanın arifesine oluyor.

Elbette yargılamamak, olumlamak anlamına da gelmiyor. Yönetmen, asla Mark Read'e yönelik bir hayranlık sergilemiyor veya bir efsane yaratmaya çalışmıyor (kaldı ki, efsane çoktan oluşmuş durumda). Bu nedenle de genellikle minimal bir üsluptan yana tercih kullanıyor. Baş karakterini çoğunlukla donuk renklerin ve soğuk bir atmosferin hakim olduğu mekanlarda çekiyor. Kamerasıysa büyük oranda gözlemci konumunda. Filmin tüm sertliğine rağmen, şiddet asla bir sömürü aracına dönüşmüyor. Örneğin, Read'in kız arkadaşını dövdüğü sahnede sadece kapı aralığından bakıyor. Bu gözlemci tavır, alengirli kurgu numaraları ve efektlerle şahitlik edeceğimiz şiddet sahnelerinden çok daha etkileyici ve rahatsız edici bir sonuca imkan tanıyor.

Andrew Dominik'in yer yer üslupçu bir tavra soyunduğu anlar da yok değil. Bu sahnelerse çoğunlukla hikayenin farklı ağızlarda nasıl şekillendiğinin ve Read'in kendisi için yaratmaya çalıştığı imajın pelikülе yansımış hali oluyorlar. Örneğin yönetmen bir sahnede aynı olayı, esprili ve hızlı bir kurguyla bizlere birden fazla kez izleterek esas derdinin ne olduğunun bir kez daha altını çiziyor. Amaç gerçeğe ulaşmak değil, sadece olayın insanlara yansıtılış şekillerinin karşılığını bulmak.

Dominik film süresince ne Read'i, ne de ona yönelik ilgiyi çözebildiği gibi bir iddiaya da sahip değil. Bu noktada topu daha ziyade seyirciye atıyor ve bizleri kendi cevaplarımızla baş başa bırakıyor. Kameraysa daha ziyade bu garip adamı izlemekle yetiniyor, bazen soğukkanlı şekilde, bazense hayret içerisinde... Dolayısıyla hem katilin kendisi, hem de ona yönelik ilgiyle alakalı varacağınız sonuçlardan, bulacağınız cevaplardan da kendiniz sorumlusunuz. Eğer filmin Mark Read'i idealize ettiği, ona hayranlık duyduğu gibi bir iddia ile ortaya çıkacaksanız, kabahati Domink'te değil de kendinizde aramanız gerekiyor.

Filmde Mark Read'e hayran kalmak pek mümkün olmasa bile, onu canlandıran Eric Bana her türlü takdiri hak ediyor. Kötülük ve iyilik arasında gidip gelen, vücudunda öldürücü yaralar açtığı insanlara bıçak veya silahın hemen ardından yardım eli uzatan, bu gel gitli ruh halinin doğal sonucu olarak da garip bir hiperaktiflik ve mizah duygusu sergileyen katili perdeye eksiksiz bir performansla taşıyor. Bana, soğukkanlı ve canlandırdığı karakteri içten kavrayan performansında, kendisinden önce benzer karakterleri perdeye taşımış ustaları taklit etmekten de itinayla sakınıyor. Eğer taklit ettiği birisi varsa, o da filmin çekimlerinden önce iki gününü beraber geçirdiği Mark Read olsa gerek.

Kayda değer bir yönetmenin habercisi olan bu ilk film, ya hapishane duvarları, ya da gazete sütunları arasına, olmadı televizyon ekranına sıkışıp kalmış (açılış jeneriğinde "Don't Fence Me In" çalmakta) bir hayattan kesitler sunuyor. Bu tercih hayatın sahibinin kendisine ait. Kapatılmak ve özgür kalmak arasında yaşadığı ikilemin nereden kaynaklandığını merak ediyorsanız, filmi izleyip kendi sonuçlarınıza varmanızda fayda var.

Chopper

✪✪✪✪

Yönetmen: Andrew Dominik. **Oyuncular:** Eric Bana, Simon Lyndon, David Field, Daniel Wyllie, Bill Young, Vince Colosimo, Kenny Graham, Kate Beahan, Serge Liistro, Pam Western, Garry Waddell. **Senaryo:** Andrew Dominik (Mark Brandon Read'in kitaplarından). **Görüntü Yönetmeni:** Kevin Hayward, Geoffrey Hall. **Müzik:** Mick Harvey. **Kurgu:** Ken Sallows. **Yapım Tasarımcısı:** Paddy Reardon. **Yapımcı:** Michele Bennett. **Süre:** 94 dk. **Yapım:** Avustralya. **Dağıtımcı:** Barbar Film. **Gösterim Tarihi:** 20 Ağustos.

logomelo

Beğendiğiniz logo, melodi ve resimli mesajı 3801'e yanlarındaki kodlarıyla mesaj olarak gönderin.

www.logomelo.com

MELODİLER

-BİTANEM	MN909
-GULUM BENİ	MN1199
GÜL-KARDEŞLİK TÜRKÜSÜ	MN799
GÜL-YIKILMADIM	MN1687
ALLAHIN BELASI	MN1227
BENDE KALDI	MN398
BOYU DEVRİLESİCE	MN2080
ÇALKALA	MN2081
OKŞA	MN1334
SARI MAVİ	MN1859
SEN DEĞMEZSİN	MN2014
SEN DÖN DÜNYA	MN2082
SEN SENİ SEVERİM	MN4461
NE FARK EDER	MN4469
SİRKECİ	MN4475
KOMŞUNUN KIZI	MN4466
KUPA KIZI VE SİNEK VALESİ	MN1853
GEMİLER	MN305
BİTANEM	MN294
VUR BENİ	MN362
ESTERABİM	MN1635
ESUPANALLAH	MN1526
SİTELİYİZ	MN4416
YOLCU	MN4313
HATIRA	MN4311
SENDEN BAŞKA	MN4310
ŞEHİR	MN4308
HEP SEN	MN4307
AYŞEM	MN4305
AYŞEM	MN4304
HABERİN VAR MI?	MN4296
SEVDA YANIĞI	MN4302
AH BU HAYAT ÇEKİLMEZ	MN288
BİRDE BANA SOR	MN293
İŞTE ÖYLE BİRŞEY	MN1998

POP

PAPI CHULO	MN4508
HEY SEXY LADY	MN2543
IN DA CLUB	MN2545
GET BUSY	MN2542
TOXİC	MN4503
21 QUESTIONS	MN2874
MC'S-FREESTYLER	MN465
SLOW	MN3674
WITHOUT ME	MN495
CRAZY IN LOVE	MN2892
PEA-SHUT UP	MN4499
PUMP IT UP	MN2904
FINAL COUNTDOWN	MN4506
JUST WAIT	MN3652

	MN238
	MN241
ARABASI	MN510
SOS	MN534
KUŞ SESİ	MN1813
NBA	MN520
EV TELEFONU	MN509
KOVBOY	MN502
POLKA	MN526
ÇILGIN	MN234
RUS MÜZİĞİ	MN1162
FRANTİC	MN236
ÜZGÜN	MN541
CIRCLES	MN1149

FİLM-DİZİ

BİR İSTANBUL MASALI	MN3477
BİR İSTANBUL MASALI-ESMA-DEMİR	MN4329
BİR İSTANBUL MASALI-ENDİŞE	MN4323
BİR İSTANBUL MASALI-MERAK	MN4321
BİR İSTANBUL MASALI-ÜZGÜN	MN4322
ZERDA-JENERİK	MN4320
ZERDA-MASAL	MN4315
DESPERADO	MN418
EVITA	MN916
FOX-20th CENTURY	MN1828
HAYALET AVCILARI	MN1829
BABA FILM MUZIĞI	MN366
GÖREVİMİZ TEHLİKE	MN367
GREASE	MN1830
MUPPET SHOW	MN368
ROCKY	MN369
TAŞDEVRİ	MN365
JAMES BOND	MN559
İYİ KÖTÜ ÇİRKİN	MN965
LOVE STORY	MN66
TOP GUN	MN1477

TÜRKÜ-MARŞ

ZEYBEK	MN1432
YAYLALAR	MN3634
ÇAYDAÇIRA	MN867
ÇİFTETELLİ	MN863
ÇÖKERTME	MN1405
MİSKET	MN59
ADANA ÇİFTETELLİSİ	MN2944
CEMİLEM	MN2961
GESİ BAĞLARI	MN1502
HARBİ ROMANIM	MN3623
MAMUDO	MN3610
ARAP MÜZİĞİ	MN496
GÖBEK HAVASI	MN511
HALAY	MN900
KASAP HAVASI	MN1008
FENERBAHÇE 1907 MARŞI	KMN4182
FENERBAHÇE MARŞI	KMN4185
FENERBAHÇE CUMHURİYETİ	KMN4184
FB SEN BİZİM HERŞEYİMİZSİN	KMN4186

SIEMENS POLİFONİK

Polifonik melodiler sadece Nokia ve Siemens'in uyumlu modellerinde kullanılabilir. Lütfen yüklemeden önce telefonunuzun bu servislere uyumluluğunu kontrol ediniz. Telefonunuzun Polifonik melodiyi desteklediğinden ve WAP-GPRS ayarlarının eksiksiz olduğundan emin olunuz. Ayarlar için 444 0 532 Turkcell Müşteri Hizmetlerine başvurabilirsiniz. Örneğin: "LORNA-PAPİ CHULO" Nokia polifonik için mesajını PN4463, Siemens polifonik için PS4524 olarak yaz ve 3801'e gönder. Wap bağlantı ücreti, polifonik melodi ücretine dahil değildir.

LORNA-PAPI CHULO	PS4524
SHAGGY-HEY SEXY LADY	PS2723
50 CENT-IN DA CLUB	PS2720
LORNA-PAPI CHULO	PS4524
SHAGGY-HEY SEXY LADY	PS2723
50 CENT-IN DA CLUB	PS2720
SEAN PAUL-GET BUSY	PS2722
B. SPEARS-TOXİC	PS4519
50 CENT-21 QUESTIONS	PS2830
BOMFUNK MC'S-FREESTYLER	PS2400
K. MINOGUE-SLOW	PS3850
EMINEM-WITHOUT ME	PS2416
BEYONCE-CRAZY IN LOVE	PS2850
B. EYED PEA-SHUT UP	PS4518
DANZEL-PUMP IT UP	PS2862
EUROPE-FINAL COUNTDOWN	PS4520
ROMEO-JUST WAIT	PS3855
BİR İSTANBUL MASALI-ENDİŞE	PS4400
BİR İSTANBUL MASALI-MERAK	PS4398
BİR İSTANBUL MASALI-ÜZGÜN	PS4399
BİZ ÜNİVERSİTELİYİZ (HİP HOP)	PS4392
ZERDA-MASAL	PS4251
DESPERADO	PS2339
EVİTA	PS2341
FOX-20th CENTURY	PS2327
HAYALET AVCILARI	PS2349
BABA FİLM MÜZİĞİ	PS2331
GÖREVİMİZ TEHLİKE	PS2345
GREASE	PS2346
MUPPET SHOW	PS2361
ROCKY	PS2365
TAŞDEVRİ	PS4218
TITANIK	PS2369
JAMES BOND	PS2353
LOVE STORY	PS2357
İZEL-ŞAK	PS3196
M. KIRMIZIGÜL-YIKILMADIM	PS1687
P. DİNÇÖZ-ALLAHIN BELASI	PS2380
P. DİNÇÖZ-BOYU DEVRİLECESİ	PS3200
P. DİNÇÖZ-ÇALKALA	PS3201
P. DİNÇÖZ-SEN DEĞMEZSİN	PS3203
P. DİNÇÖZ-SEN DÖN DÜNYA	PS3204
SEFARAD-BEN SENİ SEVERİM	PS4512
SEFARAD-NE FARK EDER	PS4521
SEFARAD-SİRKECİ	PS4525
SEFARAD-KOMŞUNUN KIZI	PS4514
TEOMAN-KUPA KIZI VE SİNEK VAL	PS3218
TEOMAN-GEMİLER	PS2706
C. İMREN-VUR BENİ	PS2734
YAYLALAR	PS3077
ÇÖKERTME	PS2391
CEMİLEM	PS3010
MAMUDO	PS3047
ARAP MÜZİĞİ	PS2735
KASAP HAVASI	PS2748
BİZ ÜNİVERSİTELİYİZ	PS4488
KIRAÇ-AYŞEM	PS4369
KIRAÇ-AMAN AYŞEM	PS4368
MOZART-TÜRK MARŞI	PS3861
F. ARAR-ROMAN	PS4387
F. ARAR-HABERİN VAR MI	PS4382
F. ARAR-SEVDA YANIĞI	PS4388
E. EVGİN-BİRDE BANA SOR	PS2701

ÇILGIN EFEKTLER

BASKETBALL	PS3561
CENNET	PS2736
MÜZİK KUTUSU	PS2751
POLİS SESİ	PS3563
SAKURA	PS2752
SİREN	PS2753
ZİL SESİ	PS2754
MİLENYUM	PS2319
İSKOÇ	PS2746

NOKIA POLİFONİK

LORNA-PAPI CHULO	PN4463
SHAGGY-HEY SEXY LADY	PN2494
50 CENT-IN DA CLUB	PN2491
SEAN PAUL-GET BUSY	PN2493
B. SPEARS-TOXİC	PN4459
50 CENT-21 QUESTIONS	PN2782
BOMFUNK MC'S-FREESTYLER	PN2456
K. MINOGUE-SLOW	PN3706
EMINEM-WITHOUT ME	PN2468
BEYONCE-CRAZY IN LOVE	PN2805
B. EYED PEA-SHUT UP	PN4457
DANZEL-PUMP IT UP	PN2817
EUROPE-FINAL COUNTDOWN	PN4460
ROMEO-JUST WAIT	PN3711
BİR İSTANBUL MASALI	PN3478
BİR İSTANBUL MASALI-ESMA-DEMİR	PN4338
BİR İSTANBUL MASALI-ENDİŞE	PN4332
BİR İSTANBUL MASALI-MERAK	PN4330
BİR İSTANBUL MASALI-ÜZGÜN	PN4331
BİZ ÜNİVERSİTELİYİZ (HİP HOP)	PN4207
ZERDA-JENERİK	PN4345
ZERDA-MASAL	PN4341
DESPERADO	PN2514
EVİTA	PN2516
FOX-20th CENTURY	PN2503
GÖREVİMİZ TEHLİKE	PN2479
GREASE	PN2521
MUPPET SHOW	PN2530
ROCKY	PN2481
TAŞDEVRİ	PN2519
TITANIK	PN2538
JAMES BOND	PN2476
İYİ KÖTÜ ÇİRKİN	PN2483
İZEL-ŞAK	PN3140
P. DİNÇÖZ-ALLAHIN BELASI	PN2442
P. DİNÇÖZ-BOYU DEVRİLECESİ	PN3143
P. DİNÇÖZ-ÇALKALA	PN3144
P. DİNÇÖZ-SEN DEĞMEZSİN	PN3146
P. DİNÇÖZ-SEN DÖN DÜNYA	PN3147
SEFARAD-BEN SENİ SEVERİM	PN4447
SEFARAD-NE FARK EDER	PN4451
SEFARAD-SİRKECİ	PN4454
SEFARAD-KOMŞUNUN KIZI	PN4450
TEOMAN-KUPA KIZI VE SİNEK VALESİ	PN3161
TEOMAN-GEMİLER	PN2681
C. İMREN-VUR BENİ	PN2573
YAYLALAR	PN3821
ÇÖKERTME	PN2625
CEMİLEM	PN3754
GESİ BAĞLARI	PN2631
MAMUDO	PN3792
ARAP MÜZİĞİ	PN2574
KASAP HAVASI	PN2576
BİZ ÜNİVERSİTELİYİZ	PN4424
KIRAÇ-YOLCU	PN4367
KIRAÇ-TEK HATIRA	PN4365
KIRAÇ-SENDEN BAŞKA	PN4364
KIRAÇ-KAYIP ŞEHİR	PN4362
KIRAÇ-HEP SEN	PN4361
KIRAÇ-AYŞEM	PN4359
KIRAÇ-AMAN AYŞEM	PN4358
MOZART-TÜRK MARŞI	PN3725
F. ARAR-GÜN GELECEK	PN4349
F. ARAR-ROMAN	PN4355
F. ARAR-NEYSE	PN4353
E. EVGİN-AH BU HAYAT ÇEKİLMEZ	PN2672
E. EVGİN-BİRDE BANA SOR	PN2676
FENERBAHÇE 1907 MARŞI	KPN4187
FENERBAHÇE MARŞI	KPN4189
FENERBAHÇE CUMHURİYETİ	KPN4188

MESAJ SESLERİ

POLİS SESİ	PN3520
CIRCLES	PN2500
DANSÖZ HAVASI	PN2575
DÖNMEDOLAP	PN3467
ESRARENGİZ	PN3469
İSKOÇ	PN2581
KUŞ	PN3473
MİLENYUM	PN2433
MÜZİK KUTUSU	PN2577
OYUN HAVASI	PN3474
SİREN	PN2578
TAMTAMLAR	PN3386
UZAY	PN3476
ZİL	PN2583
FRANTİC	PN3519

Operatör Logosunu Kaldır! Cep telefonunuzdaki operatör logosunu kaldırabilmek için LN14208 yazıp 3801'e gönderin.

RENKLİ ARKAPLAN RESİMLERİ

RESİMLİ MESAJ

LOGOLAR

Cep telefonunuzun ekranı da, sesi de size özel olsun. İstediğiniz logo, melodi ve resimli mesajlar için yanlarındaki kodları 3801'e mesaj olarak gönderin.

Turkcell • Hazır Kart • Muhabbet Kart için geçerlidir.

Tüm logo, melodileri ve duvar kağıtlarını arkadaşlarınıza gönderebilirsiniz. Resimli mesajları önce kendi cep telefonunuza sonra arkadaşınıza iletebilirsiniz. Arkadaşlarınıza göndermede ek ödeme yapmayacaksınız. Arkadaşlarınıza göndermek için kod numarasının ardından boşluk bırakıp arkadaşınızın cebini yazın ve 3801'e gönderin. Örn: MN238 "Polis Sesi" Nokia melodi için MN238 5321234567 olarak yaz ve 3801'e gönder.
İstediğiniz polifonik melodi veya arkaplan desteklediğinden ve WAP-GPRS ayarlarının eksiksiz olduğundan emin olunuz. Wap ayarlarınız için 444 0 532 Turkcell müşteri hizmetlerini arayabilirsiniz. Wap bağlantı ücreti polifonik melodi ve arkaplan ücretine dahil değildir.
Renkli Arkaplanlar: Nokia 3100, 3200, 3300, 3510i, 3650, 5100, 6100, 6220, 6610, 6650, 6800, 7210, 7250 Polifonik Melodiler: Nokia 3100, 3200, 3300, 3510i, 3650, 5100, 6100, 6220, 6610, 6650, 6800, 7210, 7250 Siemens: M55, S55, SL55, C60, C62 Nokia Melodiler: Nokia 3110, 8110 ve 5110 dışındaki tüm Nokia modelleri ile uyumludur. Resimli Mesajlar: Nokia 3110, 6100, 6150, 8110, 8110i, 5110 dışındaki tüm Nokia modelleri ile uyumludur.
Logolar ve sizin logonuz kimsede yok Muhabbet Kart, Turkcell ve Hazır Kart için 4 SMS veya 8 Kontör. Resimli mesaj, Melodiler ve Polifonik melodiler Muhabbet Kart, Turkcell ve Hazır Kart için 8 SMS ve 16 Kontör'dür.

Bu servis bir Turkcell hizmetidir.

Destek Hattı: 0212 473 78 78

Keşke 30 Olsam

80'lerin kofluğu, 80'lerin sevimliliği...

Uygar Şirin

1970'lerde doğduysanız ve gençliğinizin başları ya da baharı 80'lerin ortasına denk geldiyse, bugün ister hırlı ister hırsız, ister bankacı ister oyuncu, ister budist ister nihilist olun, yaşıtlarınızla kısa bir zaman da olsa sohbet edebilecek donanıma sahipsiniz demektir.

Her şey bir yana, en azından Cyndi Lauper'in en güzel şarkısının "Time After Time" mı yoksa "True Colors" mı olduğunu tartışabilir, "Big In Japan"in sözlerinin uyuşturucu kullanmış birinin haleti ruhiyesini mi yoksa eşcinsel ilişkiyi mi anlattığını sorgulayabilir, "Footloose"la "Flashdance"in benzerlikleri ve karşıtlıkları üzerine kafa yorabilir ve nihayet "Celebrate Youth"un ne kadar olağanüstü bir şarkı olduğu konusunda mutabık kalabilirsiniz. (Gerçi mutlaka biri çıkıp "Jeannie"nin üstüne şarkı tanımadığını söyleyecektir.)

Bu sohbetin ardından, dönüp söylediklerinize başka bir gözle bakabilecek ve mini bir iç hesaplaşma yapabilecek, makul bir 80'ler çocuğuysanız şunu kabullenmeniz gerekir: Bir şarkıyı sevmeniz için illa o şarkının güzel olması gerekmez. Keza, bir filmi sevmeniz için illa o filmin güzel olması gerekmez.

80'ler hiçbir işe yaramadıysa, bize bu gerçeği kanıtladı. Ya da bizi bu hale getirdi.

"Keşke 30 Olsam"a da bu gözlüklerle bakabiliriz. Ne de olsa hem 80'lerle sıkı bir alakası var hem de "iyi film" olmamasına rağmen sonuna kadar belli bir keyifle seyredilebiliyor.

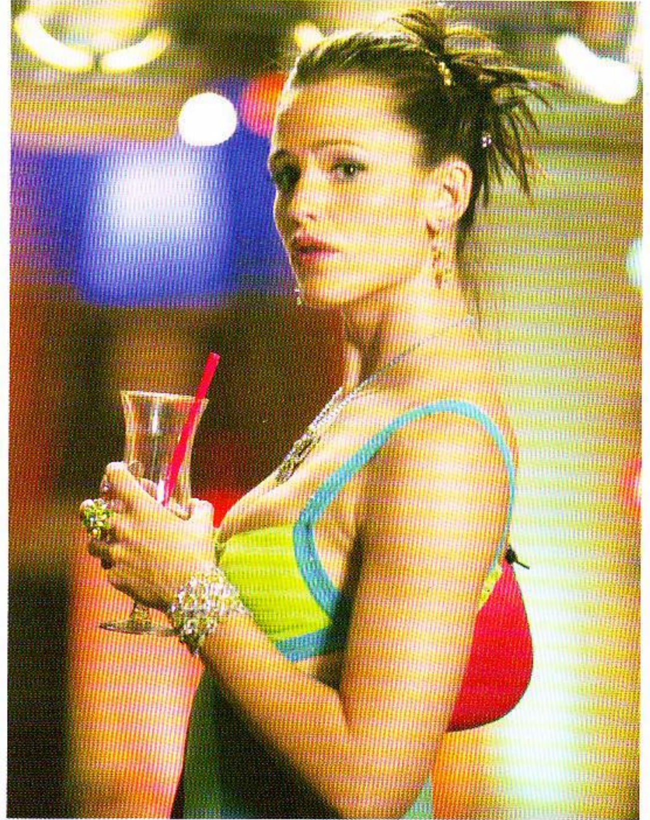
Filmin öyküsünü hatırlatalım önce: Sene 1987. Kahramanımız Jenna 13 yaşında. Sıkıntıları malum: Sınıftaki diğer kızlardan daha çirkin, daha az havalı ve daha çalışkan. Ayılıp bayıldığı yakışıklı Chris onu görmezden gelirken, kendisine ilgi duyan bir tek erkek var, o da şişko ve akıllı -iki korkunç özellik!- Matt. Jenna bu iğrenç hayatından kurtulmak için 30 yaşında olmak istiyor ve dilek tozu filan gibi çeşitli Hollywood madrabazlıkları sayesinde ertesi gün 2004 yılında ve 30 yaşında uyanıyor. Aradaki 17 yılı atlamış durumda ve, tahmin edeceğiniz gibi, 13 yaşındaki çocuk hâlâ içinde yaşıyor.

Aslında "Keşke 30 Olsam", bu zamanda yolculuğu bahane ederek klasik bir "masumiyetini kaybetme" öyküsü anlatıyor. Zira Jenna gözünü 30 yaşında açtığında, kendini başarılı, güzel, ünlü bir dergi editörü ama aynı zamanda hırslı, sahtekar, bencil, yalancı ve başkalarının "kaltak" sıfatıyla tarif ettiği biri olarak buluyor. "Belki istediğin her şeyi elde edebilirsin ama onları elde etmek için neler neler kaybedersin" hikayesi. Sonuçta hayatını düzeltmek ve kendini adam etmek, Jenna'nın en önemli meselesi haline geliyor.

Masumiyetin yitirilmesi, Amerikalıların ve Amerikan sinemasının sevdiği ve önemsediği bir konu. Amerika'nın suç dosyası kabardıkça konunun önemi de artıyor. Neredeyse "ilk günah" kıvamına kavuştu artık.

Amerikan sineması bu temayı kâh ülke düzeyinde kâh bireyler üzerinden anlatıyor. Özellikle 80'li yıllar, para ve kariyer arzusu nedeniyle aşkı, sevgiyi, aileyi, onuru, merhameti ve bunlar gibi daha bir sürü güzel -ve Amerika'nın geçmişinde kalan- değeri kaybeden "yuppie" hikayeleriyle doluydu. Sonra devran döndü, Reagan gitti, Clinton geldi, bu dönem kapandı diye düşünüldü. Şimdi, Bush'un iktidara gelmesi ve Reagan'ın öbür dünyaya devasa bir matemle uğurlanmasının etkisiyle midir nedir, benzer filmler ufak ufak ortalığa dökülmeye başladı yeniden.

"Keşke 30 Olsam" da acımasızlığa karşı merhameti, sahtekarlığa karşı dürüstlüğü savunuyor. Ne güzel. Yalnız, iki noktayı atlıyor: Birincisi, Jenna'nın özlemle baktığı, feyz aldığı, bugüne taşımak istediği 80'li yıllar, yukarda da bahsettiğimiz gibi, masumiyet sorununun azdığı dönem. Neyse...

Diyelim ki Amerika'nın hali ne olursa olsun Jenna o zamanlar saf ve temizdi.

Peki şişko Matt aradan geçen 17 yılda "yakışıklı çocuk"a dönüşürken, sarı saçlı, süper havalı Chris'in tombul bir taksi şoförüne dönüşmesinin altının çizilmesine ne demeli? Filme sorarsanız "ne oldum dememeli, ne olacağım demeli". Bana sorarsanız, şişmanlığın veya taksi şoförlüğünün pek de makbul olmadığını açıkça söyleyen bir filmden masumiyet dersi alacak değiliz herhalde, demeli.

"Keşke 30 Olsam"ın bir derdi de, 80'lerle olan bağı ve büyümek, 30 yaşında olmak, yaptığın seçimlerle hayatını yetiştirmek gibi yetişkin temalar etrafında dönmesi nedeniyle daha ziyade 30 yaşlarındaki insanlara uygun olmasına karşın, sık sık 13 yaş zekasına hitap etmesi. Kimbilir, belki de yapımcıların bir bildiği vardır. Belki 30'larındaki sinema seyircilerinin de, tıpkı Jenna gibi, 13 yaş anlayışına sahip olduğunu düşünüyorlardır.

Filmin arızalarını bir kenara yazdıktan sonra yazının başına ve 80'ler ruhuna geri dönelim: "Keşke 30 Olsam"a acımayla karışık bir sevgi beslemek mümkün. Pazar sabahı filmi kategorisinde ortalarda bir yere koymak da mümkün. Jennifer Garner sevimli, Mark Ruffalo çok iyi oynuyor, arada birkaç komik espri var, "Rick Springsteen" muhabbeti var, Michael Jackson ve Pat Benatar şarkıları da var. E, tamam işte. "Comanchero"yu sevecek kadar kendini kaybetmiş bir nesiliz biz. Böyle bir filmi izlemekten gocunacak halimiz yok.

13 Going on 30

Yönetmen: Gary Winick. **Oyuncular:** Jennifer Garner, Mark Ruffalo, Judy Greer, Christa B. Allen, Andy Serkis, Kathy Baker, Phil Reeves, Alex Black, Renee Olstead, Sean Marquette. **Senaryo:** Cathy Yuspa, Josh Goldsmith. **Görüntü Yönetmeni:** Don Burgess. **Müzik:** Theodore Shapiro. **Kurgu:** Susan Littenberg. **Yapım Tasarımcısı:** Garreth Stover. **Yapımcı:** Susan Arnold, Gina Matthews, Donna Arkoff Roth. **Süre:** 98 dk. **Yapım:** ABD. **Dağıtımcı:** Warner Bros. **Gösterim Tarihi:** 6 Ağustos.

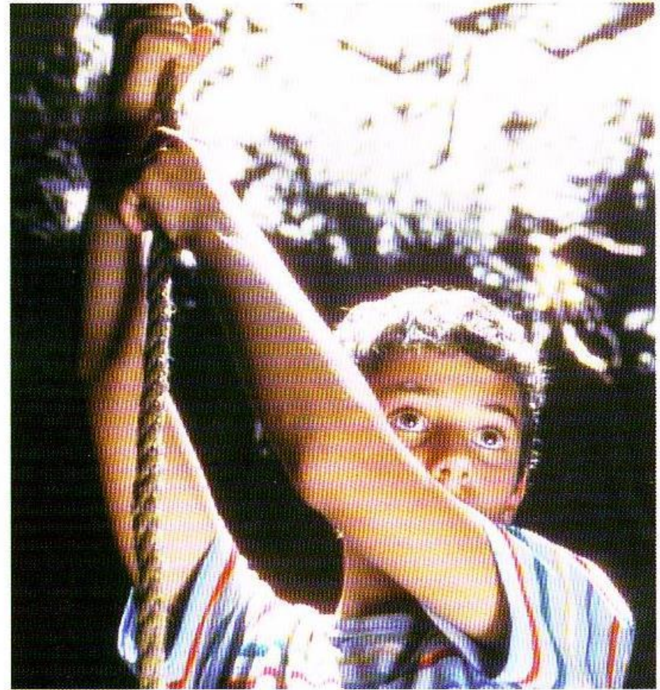
uygarsirin@yahoo.com

Hiç Korkmuyorum

Hayattaki o naif döneme dair...

Burçin S. Yalçın

Çocukken hangimiz bu konuda heyecan duymamışızdır ki! Evimizdeki dolap kapısının arkasını bir dehliz bulma umuduyla kimbilir kaç kez yoklamışızdır! Bodrum kapısını her araladığımızda acaba bu kez yeni bir boyuta açılır mı hayali ister istemez beynimizin bir yerine usulca yerleşmemiş midir ya da kırsalda misafirliğe gittiğimizde gezerken gördüğümüz yakınlardaki yıkık evi olağanüstü bir şeye rastlama beklentisiyle dikkatle incelememiş miyizdir?
Çocukken kurduğumuz bütün bu fantazilerin kaynağı muhtelif. Jules Verne'in "İki Yıl Okul Tatili", Mark Twain'in "Tom Sawyer"ı, Ömer Seyfettin'in kimi hikayeleri veya izlediğimiz bazı çocuk filmleri tam da çocukların gözünden aktarılan öyküler anlatırken, kurduğumuz fantazilere esin kaynağı olmaktan da geri durmuyorlardı. Hatta "E.T." bu konuda artık ifrada kaçıyor ve küçük Elliott ile bir uzaylı arasında çok güçlü bağlar inşa ediyordu. Bu öyküler hayal kuran çocuk kahramanlarını ödüllendirirken hedef kitlesinin hayalperest tarafını da her daim besliyordu.
Dokuz yaşındaki Michele (Giuseppe Cristiano) de bu yanıyla epeyce dikkat çekiyor. Oynadığı oyuna kendisini fazlasıyla kaptırıyor, hatta bu sırada kendi kendine söylediği birtakım tekerlemeler vasıtasıyla hayalgücüne giden kapıyı kalabalıkta bile açık tutuyor. Güney İtalya'da etraftaki sapsarı buğday başaklarının göbeğinde ve tepedeki yakıcı güneşin altında hararetli bir kovalamacanın ortasındayken kızkardeşi gözlüğünü kaybediyor. Michele gözlüğü aramaya başlıyor ve çok geçmeden de buluyor. Yerdeki bir kuyuyu kapatan metal bir kapakla birlikte... (Baştan beri mekanının pastoral tonuna uygun bir üslup tutturan Salvatores bu tavrını uzun bir süre koruyor. Özellikle Michele'nin gözlüğü ararken yakına gözlüğü yerleştirdiği, Michele'yi ise arkada bıraktığı o nefis dışavurumcu plan açıkçası ters gidecek bir şeylerin de habercisi) Kapağı kaldırmasıyla kuyudaki çıplak bacakla yüzleşmesi bir oluyor. (Salvatores o planda da Hitchcock'un "Kuşlar"ından küçük bir kurgu oyunu ödünç alıyor; bacağın sıçramalı kesmelerle bağlanan ve her seferinde bacağa biraz daha yaklaşan üç ayrı çekimi Michele'nin yaşadığı dehşete bizi de fazlasıyla ortak ediyor) Bir sonraki gördüğü ise kuyudaki bacağın sahibinin zavallı hali oluyor. Michele bisikletinin pedallarına asılıyor ve bir taşa çarpıp yuvarlanıncaya kadar soluksuz kaçıyor.
Burada duralım. Ortada tuhaf bir şey var; sanki hikayede başka bir boyut açılıyor. Eğer senaryo yazarlarının Michele'nin hayalperest oluşuna dair attıkları o küçük yemlere yakalandıysanız öyküyü uzun bir süre bambaşka bir gözle seyredebilirsiniz: Michele'nin gördükleri gerçek mi, yoksa kurduğu hayallerin bir ürünü mü? Tıpkı uzay gemisi gördüğünü söyleyen küçük bir çocuğa hiç kulak asılmaması gibi, öyle ya, Michele'nin gördüklerine de biz neden inanalım ki? Salvatores kamerasını birkaç plan hariç çocukların seviyesinden yukarıya hiç çıkarmaz ve özellikle kamera arkasında Michele'nin heyecanlı ruh halini yansıtan bir dinamizm sergilerken, kısacası sanki yanında biz değil de küçük kızkardeşi varmış gibi bir üslup tuttururken, Michele baktığı yerde gerçekten o çocuğu gördü mü acaba? (Gerçekten de hikaye akışı sırasında Michele'nin kızkardeşi uzun bir süre ortadan kayboluyor; yerine sanki biz yerleşiyoruz) İlerleyen sahnelerde film bu konudaki kozlarını daha fazla saklamıyor ve çocuğun gerçekle bağına ihanet etmiyorsa da filmi baştan sona bu katmanda seyretmek olası.
Durduğumuz yere geri dönelim. Michele bisikletten düşüyor ve bayılıyor. Çocuğun kendinden geçmiş olması, hatta uyandığında gözünün üstünde gerçeküstücülüğün babaları Bunuel ve Dali'ye selam yollarcasına gezen karıncalar da zihni bir oyuna kurban gittiğimizi destekliyor aslında. Böylece Michele'nin Filippo'yu (Mattia Di Pierro) devamlı beslemesi, bilinçdışındakileri ve bastırdığı şeyleri beslemesiyle eşdeğer haline geliyor. Gidip gelip bilinçdışını besledikçe zihninde kurduğu öykü gelişiyor, gelişiyor ve finalde geldiğimiz noktaya ulaşıyor. Fakat...

Fakat nihayetinde bu da fazlasıyla hayalperest bir okuma ve eğer bazı minik ayrıntılara takılmazsanız, filme bu gözle de bakabilirsiniz. Biz yine daha gerçekçi bir boyuta dönelim ve Michele-Filippo-Güney İtalya üçgeninde dolaşarak Salvatores'in söylemek istediklerine de bakalım.
En az bizde bulunan Doğu-Batı ayrımına eşdeğer keskinlikte bir başka ayrım İtalya'nın güneyi ile kuzeyi arasında var. Sanayileşmiş kuzey, genellikle tarım ve hayvancılıkla meşgul geri kalmış güneyi sırtında bir kambur olarak görüyor. Çizme'nin kuzeyi ile güneyi arasındaki bu ekonomik uçurum, filmin yansıtmak istediği temel şeylerden biri: tecrit edilerek tamamen kaderlerine terkedilen ülkenin güneyindeki insanlar seslerini çıkarabilmek için kuzeydeki bir zenginin çocuğunu kaçırıp topraklarına canlı canlı gömüyorlar. Michele tesadüf eseri çocuğu buluyor ve yetişkinlerin dünyasının o karmaşık kapısını aralamış oluyor. Bir başka deyişle, ülkenin kuzey tarafıyla bir bağ kuruyor (Annesi bir sahnede, yaşadıkları sefalete vurgu yaparken oğluna "Ne olursa olsun bir gün buradan gitmek zorundasın" diyor).
Filmin en büyük artısı her şeyi Michele'nin gözünden verirken çocukluğa içkin o naif havayı da seyircisine koklatmayı başarabilmesi. Çocukluğun hep hayal ile gerçek arasında gidip gelen bir kadran olduğunu düşünürsek, "Hiç Korkmuyorum" bu kadranın rotasına başından sonuna sadık kalıyor. Kuyuda çocuğa rastladıktan sonra Michele heyecanla bisikletle giderken kameranın da onun heyecanından nasiplenmesi veya Michele'de olmayan hiçbir bilginin bize de verilmemesi Salvatores'in bunu yaparken kullandığı araçlardan yalnızca ikisi. Aslında filmin adı bile bu çabanın bir sonucu. Küçükken zihnimizde hayali korku imgeleri yaratır ve onlardan korkarız. Michele'nin hayalle başlayan macerası ise gerçeğe tosluyor. Ama, her şeye rağmen, bundan sonra pek kolay korkmayacak.

Io non ho Paura

✪✪✪

Yönetmen: Gabriele Salvatores. **Oyuncular:** Aitana Sánchez-Gijón, Dino Abbrescia, Giorgio Careccia, Giuseppe Cristiano, Mattia Di Pierro, Diego Abatantuono. **Senaryo:** Niccolò Ammaniti, Francesca Marciano (Niccolò Ammaniti'nin aynı adlı romanından). **Görüntü Yönetmeni:** Italo Petriccione. **Müzik:** Ezio Bosso, Pepo Scherman. **Kurgu:** Massimo Fiocchi. **Yapım Tasarımcısı:** Giancarlo Basili. **Yapımcı:** Marco Chimenz, Giovanni Stabilini, Maurizio Totti, Riccardo Tozzi. **Süre:** 108 dk. **Yapım:** İtalya-İspanya-İngiltere. **Dağıtımcı:** Medyavizyon. **Gösterim Tarihi:** 20 Ağustos.

Sylvia

İddiasız ama düzgün bir hikaye

Burcu Aykar

Aşırı uçlarda yaşayan, zıt kutupları içinde barındıran, tezat kişilikleri giyinen bir kadının hikayesi "Sylvia." Verdiği tüm mücadele aslında doğru seçeneği işaretlemek için; karşısına çıkan yol ayrımlarından en önemlisi de yaşam ile ölüm arasındaki... İkisinin de kendilerine özgü dayanılmaz cazibeleri olması, Sylvia'nın karar vermesini zorlaştırıyor. Hangisini en çok yakıştırıyor kendine? Kendi sözleriyle, "bir sanat olarak" gördüğü ve "çok iyi yaptığı" ölümü mü; yoksa şiiri ile aşkının birbirini beslediği yaşamı mı? Peki, kendini evine, çocuklarına ve kocasına adayan bakımlı bir ev kadını mı olmalı; yoksa tüm enerjisini yazmaya verip, kendini edebiyat çevresine kabul ettiren başarılı bir şair haline mi gelmeli? Amerika'da, ailesi ve arkadaşlarının yanında mı kalmalı; yoksa kocasından başka yakınının olmadığı İngiltere'de, yalnız bir yabancı olarak mı yaşamalı? Sylvia'nın bir karar vermesi gerekiyor. Çünkü iki seçeneği aynı anda seçmeye çalıştığında, ruh düzeni bozuluyor. Şiir yazmak isterken sekiz tane kek pişirmesiyle ya da yaşarken defalarca ölmeye çalışmasıyla sonuçlanıyor kararsızlığı. Bazen de verdiği kararlar bir türlü mutlu edemiyor onu. İngiltere'de ailesinin muhafazakâr çevresinden uzakta olsa da, bunalımlı dönemlerinde destek göremeyip yalnız kalıyor.

Dokuz yaşındayken çok sevdiği babasını aniden kaybetmesiyle yaşadığı travmanın Sylvia'nın ruhunda bıraktığı iz hayatının gidişini belirlemiş. Yaşam gücünü/güçsüzlüğünü, birini delice sevmekten ve sevdiğini kaybetme korkusundan alıyor. Tüm ilişkilerinin belirleyici unsuru bu korku olmuş. Annesinin dediği gibi, yalnızca onda kaybetme korkusunu uyandıran erkekleri heyecan verici buluyor. Ted Hughes da onu korkuttuğu için çekici ve eşsiz. Sylvia'nın hayattaki en büyük korkusu sevdiği erkeği kaybetmek olduğundan, her şeye bu korku noktasından bakıyor. Evlerine yemeğe gelen Assia'nın Ted ile bulaşıkları yıkamasını, buzlu bir camın ardından seyrettiği gibi bakıyor dünyaya da; bir korku perdesinin ardından. Oradan bakınca tüm karaltılar Sylvia'nın korktuğunu başına getiriyor. Kendi de itiraf ediyor zaten, "Yeterince korkarsan, bir şeyi gerçek yapabilirsin, o kadını ben yarattım." Kocasının ihanetindeki kendi payını üstleniyor böylece.

"Sylvia" için bir "kadın filmi" tanımlaması kullanılabilir aslında. Göz yaşartıcı aşk filmlerine -çoğunlukla- dudak bükmek için kullanılan bir anlamda değil de, daha çok kadın duyarlılıklarına hitap eden bir film olması anlamında. Ne de olsa bir kadının hikâyesini anlatıyor ve yönetmeni bir kadın. "Çocuk da kariyer de" yapmaları beklenen, omuzlarına yüklenen onlarca rolün ağırlığı altında dik durmaya çalışan günümüz kadınlarının filmde özdeşleşebilecekleri pek çok hal var. Bir de tabii, Sylvia'nın ruh halini ve öne çıkan değişik kimliklerini saç, makyaj ve kıyafetlerinden okumanın keyfi: Kimi zaman kırmızı rujlu sarışın bomba; kimi zaman iki çocuğun uzun çizmeli annesi; bazen de dağınık saçlı dağılmış şair... O gün ev kadınıysa üç ailelik pasta-çörek yapan, güzel sarışınsa erkekleri baştan çıkarmak için süslenmesini bilen, bunalımlı şairse daktilosunun başında kıvranan bir kadın... Sylvia ve kocası arasındaki ilişkinin yoğunluğuna ve şiddetine tezat oluşturan, usul usul, insanın içine işleyen bir anlatım ve depresif bir ruh halinin pastel renkleri hakim filme. Filmin, Sylvia Plath'ın yapıtlarını tanıtmak, şiirleri üzerine bir ders vermek gibi bir derdi yok. Ancak, şiirine ilham kaynağı olan, yazarlığının temel unsurlarını şekillendiren olayların neler olabileceği konusunda bazı fikirler yürütüyor. Babasının ölümünün hayatını değiştirmesi, çocukluğundan beri peşini bırakmayan ölüm takıntısı ve büyük aşkı üzerinde duruyor. Yaratıcı gücünü yaşamındaki travmalarından aldığının altını çiziyor. Filmin, iki önemli şair arasındaki bu ilişkiyi teraziye koyup, yolunda gitmeyen şeyler için suçlayacak birilerini aramak gibi bir niyeti de yok. Daha doğrusu, bir suçlama noktasından ziyade, bir anlama noktasından bakıyor bu aşk hikâyesine. Son zamanlarda sayısı giderek artan, ünlü / önemli / karizmatik / biricik kadınların hayatlarını konu alan "Sylvia" gibi filmlerin, herkesi mutlu etmesi imkânsız, hatta pek çok kimseyi mutsuz edeceği kesin. Öncelikle, sırf yapılmalarından dolayı bile mutsuzluk duyan bir kesim var. Bu vesileyle şairin / yazarın / sanatçının gündeme gelmesi, adını hiç duymayanlar tarafından bir şekilde tanınması, belki de bu vesileyle yapıtlarının daha geniş bir kitleye ulaşması, bu kesimi mutlu edemiyor. Diğer yandan, kendi yazarını filmde arayan okuyucunun, film ekibinin Sylvia Plath'ı ile karşılaştığında yaşadığı hayalkırıklığı var. Plath'ın yakınlarının mahremiyeti ise apayrı bir konu... Tüm bunlar bir kenarda tutulduğunda, "Sylvia", seçimler ve kimlikler arasında kalıp, parça parça olan ve sonunda kendini en özgür hissettiği şıkta karar kılan bir kadının iddiasız ama düzgün bir şekilde ve uygun bir ruhla anlatılmış hikâyesi.

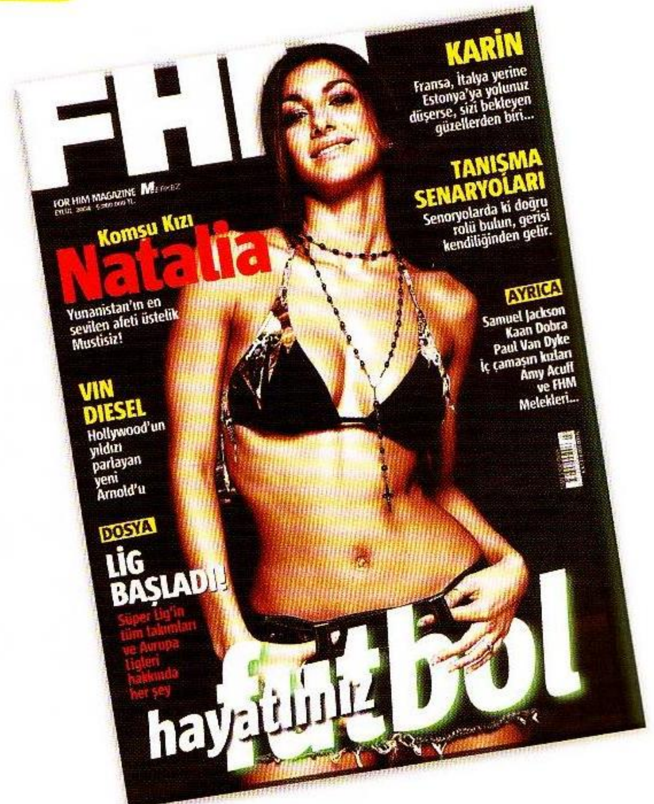

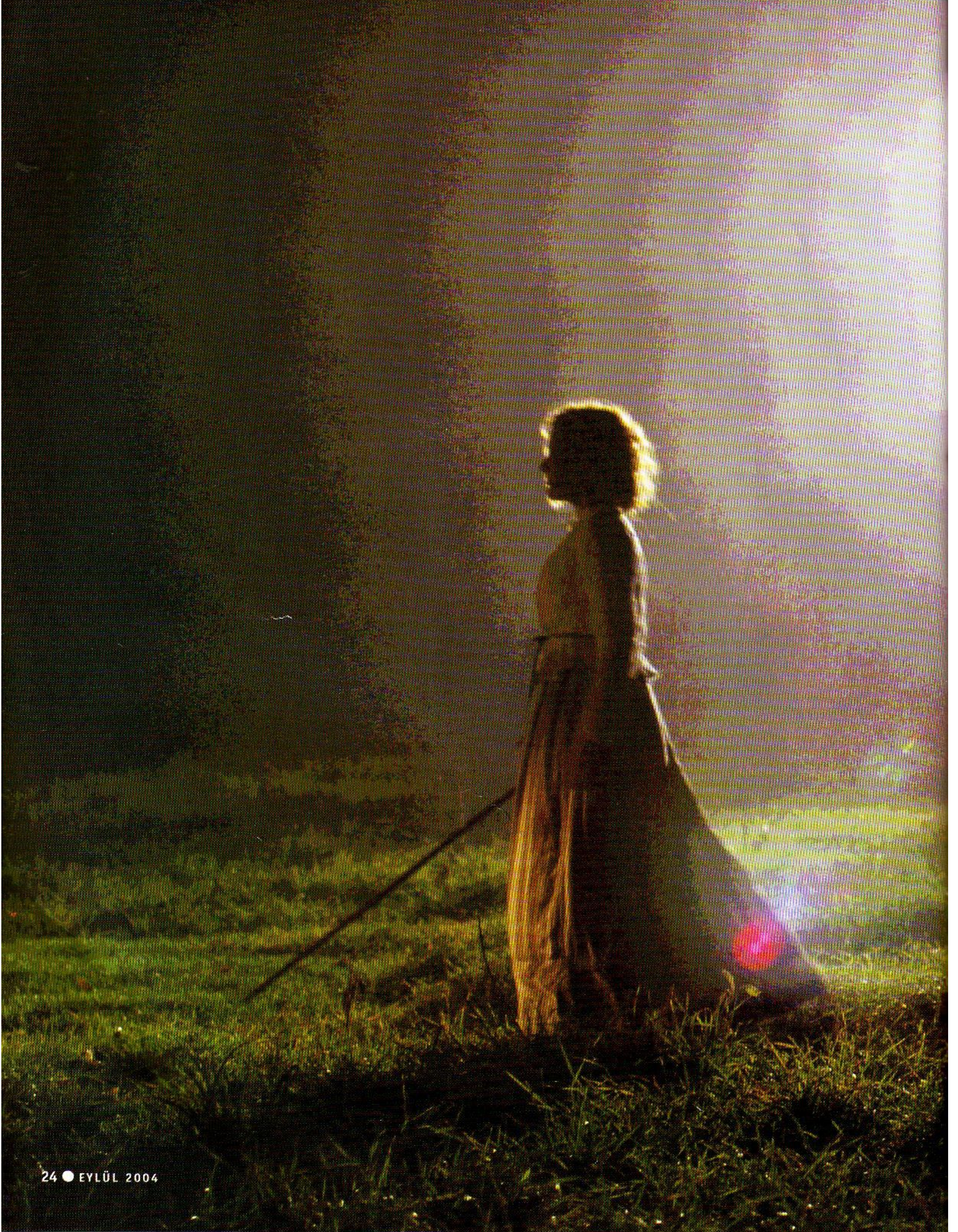

Yönetmen: Christine Jeffs. **Oyuncular:** Gwyneth Paltrow, Daniel Craig, Jared Harris, Blythe Danner, Michael Gambon, Amira Casar, Andrew Havill, Lucy Davenport, Liddy Holloway. **Senaryo:** John Brownlow. **Görüntü Yönetmeni:** John Toon. **Müzik:** Gabriel Yared. **Kurgu:** Tariq Anwar. **Yapım Tasarımcısı:** Maria Djurkoviç. **Yapımcı:** Alison Owen. **Süre:** 100 dk. **Yapım:** İngiltere. **Dağıtımcı:** Medyavizyon. **Gösterim Tarihi:** 6 Ağustos.

aykarburcu@hotmail.com

FHM
Süper Lig
2004-2005
İlk Yarı Fikstürü

FHM
FOR HIM MAGAZINE
KARİN
Fransa, İtalya yerine Estonya'ya yolunuz düşerse, sizi bekleyen güzellerden biri...
TANIŞMA SENARYOLARI
Senoryolarda ki doğru rolü bulun, gerisi kendiliğinden gelir.
Komşu Kızı
Natalia
Yunanistan'ın en sevilen afeti üstelik Mustisiz!
AYRICA
Samuel Jackson
Kaan Dobra
Paul Van Dyke
İç çamaşırı kızları
Amy Acuff
ve FHM Melekleri...
VIN DIESEL
Hollywood'un yıldızı parlayan yeni Arnold'u
DOSYA
LİG BAŞLADI!
Süper Lig'in tüm takımları ve Avrupa Ligleri hakkında her şey
hayatımız futbol

Derin karanlık

Arka arkaya çektiği gişede başarılı gerilimlerle eleştirmenler ve seyircilerin yanında stüdyo yöneticilerini de memnun eden yönetmen M. Night Shyamalan'ın yeni filmi "The Village" 30 Temmuz'da ABD'de gösterime girdi. Gelen tepkilere bakılırsa korku / gerilimin genç ustası önümüze yine muamma dolu birşey sürmeye hazırlanıyor.

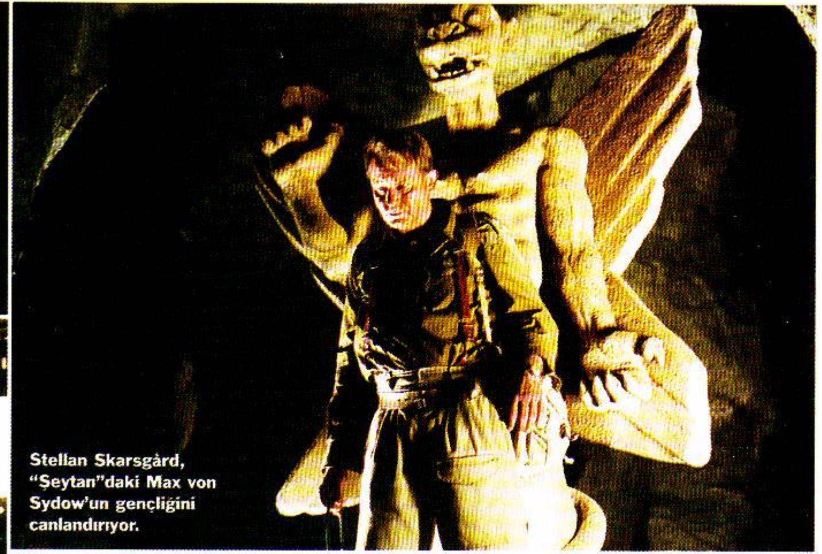
1800'ler... Pennsylvania'nın küçük köyü Covington son derece güzel ve huzurlu bir ormanla çevrilidir. Fakat dışarıdan huzurun hakim olduğu bu ormanda aslında tuhaf yaratıklar yaşamaktadır. İşin daha da garibi ise köy halkının ormandaki yaratıklarla bir anlaşma yapmış olmalarıdır: her iki taraf da ötekinin mekanına asla girmeyecek, böylece ne yaratıklar ne de insanlar birbirlerinin alanlarına tecavüz etmiş olacaklardır. Bir gün köyün meraklı sakini Lucius Hunt (Joaquin Phoenix) geçmemesi gereken o hassas sınırı ihlal eder ve ormana dalar. Bu, köy halkı ile yaratıklar arasında yapılmış anlaşmanın da bozulması demektir; çok geçmeden yaratıklar köye saldırır. İnsanlar birer birer avlanırken ortalık kan gölüne döner. "6. His", "Unbreakable / Ölümsüz" ve "İşaretler"le rüştünü çoktan ispat eden M. Night Shyamalan'ın yeni öyküsü de gördüğünüz gibi gizemli bir hikaye barındırıyor. Shyamalan'ın, Emily Bronte'nin meşhur romanı "Rüzgarlı Bayır"dan ve "King Kong"dan esinlenerek yazdığı bu hikayenin başrolüne, Kirsten Dunst teklifi son anda reddedince, Ron Howard'ın kızı Bryce Dallas Howard getirilmişti (Söylenenlere bakılırsa, oyunculuk tecrübesi pek zengin olmayan Howard'ı yönetmen herhangi bir deneme çekimi yapmadan kabul etmiş). "İşaretler"den Joaquin Phoenix'in yanısıra Adrien Brody, William Hurt, Sigourney Weaver, Brendan Gleeson, Cherry Jones, Celia Weston, Frank Collison, Judy Greer, Michael Pitt ve Jesse Eisenberg de filmin kadrosunda. Disney'in bu yaz beklentilerini en yüksek tuttuğu filmler arasında başı çeken "The Village"ın tanıtımı için ABD'deki bilimkurgu kanalında Shyamalan'la ilgili sahte bir belgesel bile yayımlandı. Film 50.8 milyon dolarlık ilk üç gün hasılatıyla ABD listesinin tepesine yerleşti.

PEK YAKINDA

Bir süredir ortalıkta görünmeyen Izabella Scorupco da kadroda.

James D'Arcy filmin çömezi.

Stellan Skarsgård, "Şeytan"daki Max von Sydow'un gençliğini canlandırıyor.

EXORCIST: THE BEGINNING

Şeytan hortluyor

Olaylı bir prodüksiyon sürecinin sonunda film tamamlandı. John Frankenheimer'ın zamansız ölümüyle boşalan yönetmen koltuğuna çok geçmeden Paul Schrader oturmuştu. Schrader filmi tamamen kandan arındırıp işin psikolojik yanına ağırlık vermişti ki filmin yapımcı şirketi Morgan Creek bunu bahane ederek onu kovdu. Yerine Renny Harlin geldi ve neredeyse filmin yüzde 90'ı yeniden çekildi. Öte yandan orijinal "Şeytan"da Max von Sydow'un canlandırdığı Peder Merrin'in gençliği için de uzun süre Liam Neeson'la görüşülmüş, fakat ne olduysa Stellan Skarsgård'la anlaşılmıştı. Filmin tüm genel konseptinin değişmesi senaryoyu da allak bullak etti ama elde hikayeyle ilgili son kalan şu: Peder Lankester Merrin II. Dünya Savaşı'nın ertesinde misyonerlik görevini yerine getirirken ilk kez Pazuzu şeytanıyla karşılaşıyor. James D'Arcy ve Izabella Scorupco da oyuncu kadrosunda. Koparılan onca fırtınaya rağmen 58 milyon dolara çıktığı söylenen film ağustosta gösterime giriyor. Fas'ta ve İtalya'daki meşhur Cinecittà stüdyolarında çekilen "Exorcist: The Beginning" William Friedkin'in çektiği "Şeytan"ın öncesini anlatan bir prequel olacak.

CELLULAR

Kapsama alanı dışında bir gerilim

Cep telefonu çalan genç bir adam, telefonu açtığında bir kadın sesiyle karşılaşır. Kadın kaçırıldığını, nerede olduğunu bilmediğini ve eğer yardım etmezse kocası ile çocuğunun da hayatının tehlikeye gireceğini söyler. Cep telefonunun şarjı bitmek üzere olan genç adam kendisini bir anda bir kedi-fare kovalamacasının ortasında bulur; şarjı bitmeden kadını bulmalıdır. Kim Basinger ve Chris Evans ahizenin iki yakasındaki isimler. Ayrıca Eric Christian Olsen, Jessica Biel, William H. Macy ve Jason Statham da kadronun tamamlayıcı parçaları. "Telefon Kulübesi"nin yazarı Larry Cohen'in bir öyküsünden yola çıkılarak çekilen "Cellular" 17 Eylül'de ABD sinemalarında gösterime girecek.

William H. Macy ile Chris Evans, telefonun öbür ucundaki kadını kurtarmaya çalışıyor.

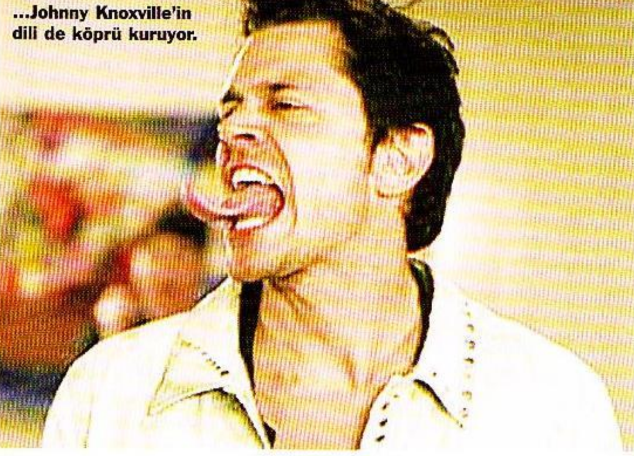

"Los Angeles Sırları"yla kazandığı Oscar'ın arkasını bir türlü getiremeyen Basinger filmde kaçırılınca telefona sarılıyor ve yardım istiyor.

A DIRTY SHAME

John Waters'dan yeni bir utanmazlık abidesi

Tracy Ullman, Johnny Knoxville, Chris Isaak, Selma Blair ve Patty Hearst yeni John Waters edepsizliği için kamera karşısında biraradalar. 24 Eylül'de ABD'de -elbette- sınırlı bir gösterim olanağı bulacak film bizde de hiç değilse festival bazında kendisine bir mekan bulabilir. Ullman aldığı bir darbe sonucu bir türlü durduramadığı bir cinsel şehvetle ona buna saldıran bir dükkan sahibini oynuyor. Tamamı Baltimore'da çekilen filmi Waters "Pink Flamingos", "Female Trouble", "Desperate Living", "Polyester", "Hairspray" ve "Pecker"de de beraber çalıştığı New Line Cinema ve Fine Line Features'un kanatları altında gerçekleştirdi.

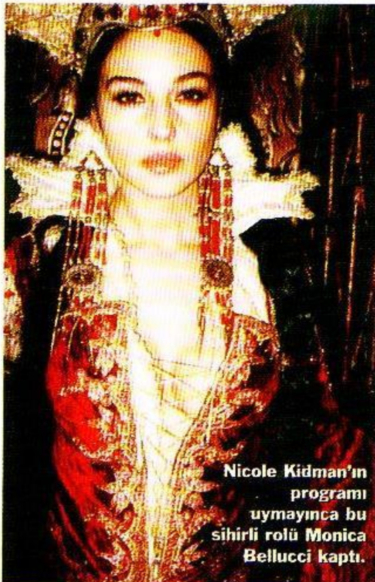

Selma Blair'in göğüsleri füze olurken...

...Johnny Knoxville'in dili de köprü kuruyor.

THE BROTHERS GRIMM

Terry Gilliam'la bildik topraklarda

Çekimler sırasında yaşadığı sıkıntılar yüzünden trajediye dönüşen Don Kişot uyarlamasından çoktan vazgeçen Terry Gilliam, "Vegas'ta Korku ve Nefret"ten yedi yıl sonra yine çılgınca bir projeyle dönüyor. Kasaba kasaba dolaşıp milleti "büyücülükle savaş" kisvesi altında dolandıran iki kardeş, Jake ve Will Grimm hayatlarını bu şekilde kazanırlar. Tuhaf canlılar, şeytanlar, hayaletler onların uzmanlık alanıdır. Bir gün en hakikisinden bir lanetle karşı karşıya kalırlar. Karşılaştıkları bu vaka bu konuda bugüne dek verdikleri en büyük sınav olacaktır. Efsanevi Alman kardeşler Jacob ve Wilhelm Grimm'in hikayelerinden esinlenilerek yazılan bu hikayede Matt Damon, Heath Ledger, Jonathan Pryce, Peter Stormare ve Monica Bellucci rol alıyor. 80 milyon dolarlık bütçeyle yine ateşle oynayan Gilliam'ın önümüzdeki şubatta ABD'de gösterime girecek yeni filminin gişede nasıl bir sonuç alacağı merak konusu. Prag'da çekilen film MGM ile Miramax ortaklığında gerçekleştirildi.

Nicole Kidman'ın programı uymayınca bu sihirli rolü Monica Bellucci kaptı.

HAZIRLIK AŞAMASINDAKİLER

WAR MAGICIAN

Henüz oyuncu kadrosu namına ortada birşey yoksa da II. Dünya Savaşı fonunda geçen bu öykünün yönetmeni Peter Weir olacak. David Fisher'ın 1983'te yazdığı romanından "Jurassic Park III"ün yazarı Peter Buchman'ın uyarladığı senaryo Nazileri alteden İngiliz sihirbaz Jasper Maskelyne'ın hikayesini anlatacak. **Gösterim Tarihi: 2005.**

LORD OF WAR

"Gattaca" ve "S1m0ne"un yönetmeni Andrew Niccol'ün yeni projesi Interpol tarafından aranan bir silah kaçakçısının hikayesini anlatıyor. Nicolas Cage başrolde. Ayrıca Ethan Hawke, Jared Leto, Bridget Moynahan, Jeffrey Wright, Donald Sutherland ve Monica Bellucci de kadroda. Çekimlerine geçtiğimiz temmuzda başlanan filmin bütçesi 42 milyon dolar olarak açıklandı. Almanya, Romanya, Güney Afrika ve New York çekimlerin yapılacağı yerler. **Gösterim Tarihi: 2005.**

RIVER QUEEN

"İnsan Yüreğinin Haritası" ve "What Dream May Come" gibi birbirinden ilginç iki filmi arkasında bırakan yönetmen Vincent Ward yedi yıl sonra bu dönem filmiyle karşımızda. 19. yüzyılda geçen filmde iki kültür arasında sıkışıp kalan genç bir kadının maceralarını izleyeceğiz. Samantha Morton sözkonusu kadın Sarah O'Brien'ı canlandırıyor. Ayrıca Kiefer Sutherland ve Cliff Curtis'i de seyredeceğiz (Sam Neill yönetmen Ward'un tüm ısrarlarına rağmen projede rol alamadı). Filmin çekimleri Yeni Zelanda'nın çeşitli yerlerinde gerçekleştiriliyor. **Gösterim Tarihi: Aralık 2005.**

MR. AND MRS. SMITH

"The Bourne Identity"yle Hollywood'un umut bağladığı yönetmenlerden biri haline gelen Doug Liman'ın çekeceği filmde başrolleri kimin canlandıracağı bir süre sürüncemede kalsa da sonuçta Bay Smith'i Brad Pitt, Bayan Smith'i ise Angelina Jolie oynayacak. Birbirlerinden habersiz birbirlerini öldürmek üzere kiralanan bir karıkocanın hikayesini anlatan filmde Greg Ellis, William Fichtner, Vince Vaughn ve Kerry Washington da rol alıyor. 100 milyon dolar bütçeli filmin çekimleri tamamlandı. Çekimler sırasında başına Jolie'nin yönetmenle birtakım tartışmalar yaşadığına dair söylentiler sızmıştı. **Gösterim Tarihi: Ağustos 2005.**

HOTEL RWANDA

1996 tarihli "Some Mother's Son"dan beri film çekmeyen İrlandalı yönetmen Terry Jones sonunda Ruanda'da geçen bu öyküyü peliküle aktarıyor. Ülkedeki iç savaş sırasında birbirine giren Hutular ile Tutsiler arasındaki mücadelede bine yakın Tutsi sığınmacısını otelinde saklayan Paul Rusesabagina'nın gerçek öyküsünü anlatacak filmde başrol Don Cheadle'ın. Sophie Okonedo, Nick Nolte ve Antonio David Lyons da filmin oyuncu kadrosunda görünen diğer isimler. Tamamı Güney Afrika'da gerçekleştirilen çekimler bitti; film İngiltere-Kanada ortak yapımı olarak hayat geçiyor. **Gösterim Tarihi: Şubat 2005.**

HARRY POTTER AND THE GOBLET OF FIRE

Sonunda yönetmen de İngiliz oldu ve Mike Newell kolları sıvayıp çekimlere başladı. Harry'nin Hogwarts'taki dördüncü yılında kadro biraz daha şişiyor: Daniel Radcliffe, Emma Watson, Rupert Grint, Robbie Coltrane, Tom Felton, Michael Gambon, Brendan Gleeson, Robert Hardy, Jason Isaacs, Gary Oldman, James Phelps, Alan Rickman, Maggie Smith ve Timothy Spall'u görüyoruz. Lord Voldemort yeniden ortaya çıkıyor (Ralph Fiennes, John Malkovich ve Rowan Atkinson gibi birbiriyle ilgisiz aktörler rol için düşünülmüştü; Voldemort'u kimin oynayacağı henüz belli değil). Cho Chang karakteri için ise 3000 kız arasından İskoçya doğumlu Katie Leung seçildi. Öte yandan Dursley'leri oynayan Fiona Shaw ve Richard Griffiths'in dördüncü filmde olmayacağı açıklandı. Bütçe 130 milyon dolar. Son olarak 734 sayfalık kitabın tam olarak uyarlanabilmesi için film ikiye bölünebilir. **Gösterim Tarihi: Kasım 2005.**

Avrupa'nın ortak dili: FUTBOL

Genç Alman yönetmen Hannes Stöhr'ün bir bölümü ülkemizde geçen yeni filmi "Galatasaray-Depor"un İstanbul çekimleri Temmuz ayı içerisinde yapıldı.

ENGİN ERTAN

İlk uzun metraj filmi "Berlin Almanya'dadır" (Berlin is in Germany) iki yıl önce Uluslararası İstanbul Film Festivali dahilinde gösterilen, daha sonraysa vizyon şansı yakalayan Alman yönetmen Hannes Stöhr Temmuz ayı içerisinde İstanbul'daydı. Yeni filmi "Galatasaray-Depor"un çekimleri için ülkemize gelen yönetmen, bu sefer 4 farklı şehirde geçen ve Avrupalı olma hali üzerine bir komediye imza atmakta. İstanbul ayağındaki hikayenin başkahramanlarını "Elveda Lenin!"den tanıdığımız Florian Lukas ve "Lola ve Bilidikid"de izlediğimiz Erdal Yıldız canlandırmaktalar. Filmin setinde görüştüğümüz Stöhr'e "Galatasaray-Depor" hakkında sorular yönelttik.

Önce biraz filmden bahsedebilir misiniz? 4 farklı şehirde geçtiğini ve bu şehirlerden birisinin İstanbul olduğunu biliyoruz. Ayrıca ismine bakınca filmin futbol ile alakalı olduğunu çözmek de zor değil. Peki gerisi?
Filmin esas meselesi futbol değil. Bu sadece bir leitmotiv. Filmi İstanbul'da, Moskova'da, Santiago de Compostela'da ve Berlin'de geçen 4 farklı hikaye olarak özetleyebilirim. Fikir Galatasaray ile Deportivo la Coruna arasındaki Şampiyonlar Ligi finalinin Moskova'da oynanacak olması ve şehirlerden her birinde birbirinden bağımsız hikayeler anlatmak. Moskova'da İngiliz bir kadın ve Rus bir kadın karşılaşıyorlar. İstanbul'da bir Alman, "almancı" bir taksi şöförüyle karşılaşıyor. Santiago de Compostela'da bir Macar, İspanyol bir polis memuru ile tanışmakta. Berlin'de ise iki Fransız Almanlarla karşılaşmakta. Tüm bu hikayeler, Avrupa'da birbirimizle nasıl iletişim kurduğumuz üzerine gelişiyorlar.

Anlaşıldığı kadarıyla filmi farklı dillerde çekiyorsunuz.
Evet. Filmde Rusça, İngilizce, Türkçe, Almanca, Portekizce, Macarca, İspanyolca ve Fransızca konuşuluyor.
Bu durum Avrupa'da nasıl iletişim kurduğumuz sorusuna da uyuyor olmalı.
Kesinlikle. Avrupa'da konuşulan birbirinden farklı diller var. Ancak futbol bir Avrupa sporu ve Avrupa'ya ait ortak bir dil. Bir sürü farklı dil olabilir ama herkes tarafından anlaşılan ortak bir tane var, o da futbol. Filmde de Şampiyonlar Ligi Moskova'dan Türkiye'ye, İspanya'dan Almanya'ya bu 4 hikayeyi birleştiriyor. Oyunun nasıl algılandığı da benim için önemli. Üzerinde durduğum nasıl futbol oynandığı değil, insanların futbola karşı hayranlığı.

Filmin senaryosu da daha önceki filmlerinizde olduğu gibi size ait sanırım.
Evet.

Filmin türü nedir, komedi mi?
Komedi burlesk diyebilirim. Filmdeki mizah duygusu çoğunlukla yanlış anlamalar üzerine gelişiyor. İnsanlar iletişim kurmakta zorlanıyorlar ve bu yanlış anlamalara neden oluyor. Örneğin Moskova'da geçen hikayede iletişim mümkün değil çünkü İngiliz karakter sadece İngilizce, Rus karakterler de sadece Rusça konuşuyorlar. Bu nedenle iletişim kurmak için beden dillerini kullanıyorlar. İstanbul'da ise durum farklı. Alman turist uzun yıllar Almanya'da yaşamış bir taksi şoförüyle karşılaştığı için Almanca konuşabiliyorlar. Ancak bu sefer de farklılık, Alman'ın kuzeyden gelmesi, Türk'ün ise Güney Almanya'da yaşamasından kaynaklanıyor. Film boyunca, her hikayede iletişimin farklı şekilleri söz konusu oluyor.

"Berlin Almanya'dadır"dan sonra "Tatort" serisi için bir polisiye çektiniz. Şimdiyse bir komedi... Farklı türlerde çalışmanın avantajları neler?
Henüz gencim ve sinema konusunda kesin kararlara varmadım. Bu nedenle farklı türler denemek benim için çok önemli. Ancak "Berlin Almanya'dadır" için bir traji-komedi diyebilirim. Bu filmin de traji-komik bir hali var.
"Berlin Almanya'dadır"da şehir önemli bir role sahipti. Bu filmde durum nedir?
Şehir yine önemli. İngiliz Moskova'da, Alman İstanbul'da, Macar Santiago de Compostela'da, Fransızlar ise Berlin'de yabancı konumundalar. Şehirler sürekli bu yabancı bakış açısı üzerinden anlaşılmaya çalışılıyorlar.

İlk filminizin ana temalarından birisi de birleşme sonrası Berlin idi. Şehrin birleşme sonrasındaki hali üzerine ne düşünüyorsunuz?
Birleşmenin üzerinden neredeyse 15 yıl geçti. Benim için artık çok da önemli değil. Daha ilginç olan bir bütün olarak Avrupa'da olup bitenler. Avrupa Birliği'nin Doğu'ya doğru genişlemesi çok önemli bir gelişme. Berlin artık Doğu Avrupa'yı da bünyesinde barındıran bir şehir durumunda. Berlin'de pek çok Polonyalı ve Rus yaşamakta.

Son yıllardaki bazı uluslararası başarıları göz önüne alırsak, Alman Sineması'nın bir yükseliste olduğunu söyleyebilir miyiz?
Sanırım her ülke kendi sinemasının yükseliste olup olmadığını tartışıyordur. Ben bunu daha ziyade Avrupa kategorisinde değerlendirmek isterim. Hâlâ Hollywood'un Avrupa'daki sinemalara da hakim olması gibi bir sorun var. Fransa'da kültürle ilgili yapılmış bazı düzenlemeler bu durumu bir yere kadar engelliyor olabilir ama Avrupa'da genel olarak böyle bir sorun var. Üstelik bir bütün olarak Avrupa'da daha fazla film üretildiğini de görüyorsunuz. Sanırım Avrupalı izleyicilerin ilgisi de yavaş yavaş Avrupa filmlerine kayıyor. En azından ben böyle görüyorum. Ancak Amerikan Sineması'nı da seviyorum.

Bu film bir ortak yapım mı?
Bir İspanyol/Alman ortak yapımı.

Avrupa Sineması üzerine söylediklerinizi göz önüne alırsak, böyle bir ortak yapım çekmek sizin için önemli mi?
Sanırım işin geleceği de bu olacak. İster Scorsese, ister Coppola, isterse Jarmusch olsun; tüm Amerikan filmleri bir şekilde Amerikan tarzı yaşamı pazarlarlar. Bir kimlikleri olduğu için de güçlüler. Avrupa filmlerindeyse bir kimlik sorunu var. Belki ben de bu filmle Avrupa tarzı yaşamı arıyorum. Futbol da bunun için küçük bir örnek.

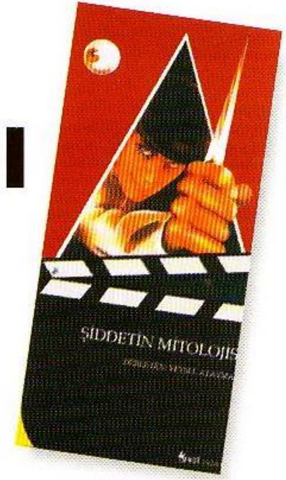
Galatasaray'ı ilk olarak ne zaman duydunuz?
Ben Berlin'de yaşıyorum. Avrupa Kupası'nı kazandıkları zaman tüm Berlin "Cimbombom cimbombom", "Avrupa Avrupa duy sesimizi" (Stöhr'ün tezahüratları Türkçe olarak söylediğini ekleyelim) diye inlemekteydi.

Siz de bir futbol fanatiği misiniz?
Bir bakıma. Ben de 15 yıl boyunca bir takımda oynadım. Ama takımlar bu filmde ülkelerin kültürlerini temsil eden birer sembol.

Galatasaray'ı bir takım olarak nasıl buluyorsunuz?
Fenerbahçe şampiyon olduğunda açıkçası biraz hayalkırıklığına uğradım. Galatasaray her zaman çok iyi bir takımdı ama sanırım Hagi varken daha iyiydiler.

Peki "Galatasaray-Depor"un Türkiye'de gösterime girip girmeyeceği belli mi?
Henüz kesinleşmiş bir şey yok. Burada çeşitli dağıtımcılarla yapacağım görüşmeler var. Ama "Berlin Almanya'dadır" Türkiye'de gösterime girmişti ve bu beni çok sevindirmişti. Belki bu film de ülkenizde vizyona girmeyi başarır.

Beş yeni sinema kitabı

Geçtiğimiz aylarda DonKişot Yayınevi tarafından yayımlanan sinema kitapları serisi, Eisenstein'ın en son filminin senaryosundan, şiddetin mitolojisine uzanan bir derlemeler bütünü.

Eisenstein'ın tamamlayamadığı filmi

"Que Viva Maxico" (Yaşasın Meksika) , Eisenstein'ın Meksika'da çektiği ama Hollywood yapımcılarının tamamlamasına izin vermeden negatiflerine el koydukları filmi. Kitabın önsözünde Sovyet sinemasından ve Eisenstein'ın diğer filmlerinden kısaca bahsettikten sonra "Yaşasın Meksika"nın özet senaryosuna geçiliyor. "Bu kitapta yayımlanan özet senaryo ve birkaç güzel fotoğraf, 'Que Viva Mexico'dan tüm arta kalanlardır. Bir bakıma, bunlar bizi, Eisenstein'ın özgün sinema düşüncesine herhangi bir filmden daha çok yaklaştırıyor." Önsözün ve diğer yazıların altında ise Veysel Atayman'ın imzası bulunuyor.

Brechtiyen sinema olabilir mi?

Paris, Berlin ve Cenevre'de sinema kuramları ve sinema estetiği üzerine araştırmalar yapan, şu an çalışmalarını Dokuz Eylül Üniversitesi'nde sürdüren Mutlu Parkan tarafından yazılan **"Brecht Estetiği ve Sinema"nın** üçüncü baskısı DonKişot yayınevinden çıktı. Sinema Estetiğinin Günümüzdeki Sorunları, Brecht'in Estetik Kuramına Toplu Bir Bakış ve Brecht'in Estetik Kuramının Sinema Üzerindeki Etkileri olmak üzere toplam üç ana başlıktan oluşuyor. "Mutlu Parkan, Brecht Estetiği ve Sinema'da, geleceğin sanatının temellerini attığına inandığı Brecht'in estetik kuramını oluşturan temel kavramlarına kategorik olarak değil, diyalektik olarak ve bir bütünlük içinde yaklaşıyor."

Sinemada şiddet

"Şiddetin Mitolojisi"; Sergio Leone, Martin Scorsese, Oliver Stone, Stanley Kubrick, David Lynch ve Tarantino filmlerinden yola çıkarak sinemada şiddetin işlendiği bir derleme kitap. Özellikle Stanley Kubrick sineması bir bütün olarak ele alınmış ve "Otomatik Portakal"a oldukça geniş bir yer verilmiş. Derlemeyi yapan isim Veysel Atayman. Atayman İstanbul Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak çalışıyor ve sinema, felsefe, edebiyat konularında birçok çevirisi, denemesi ve eleştirisi bulunuyor.

Çağımız sinemasındaki simülasyon "kurtarıcı"

"Postmodern Kurtarıcılar"da derleyen olarak karşımıza yine Veysel Atayman çıkıyor ve şöyle diyor kitabın önsözünde; "Şiddetin Mitolojisi'nde olduğu gibi, çeşitli metinlerden oluşturulmuş, araya yorum ve düşüncelerimizi karıştırdığımız bir derleme bu metin. "Matrix ile ilgili bölümleri G. Seesslen'in 'Matrix'in Şifresini Çözerken' başlıklı kitabından, girişteki iki bölümü de, Batı kaynaklı sinema dergi yazılarından yararlanarak oluşturduk" diyorlar. Kitapta, sinemada "kurtarıcıların" ya da daha genel olarak kahramanların dönüşümü de ele alınıyor.

Yönetmenler üzerine...

"Göstermenin Sorumluluğu", Artun Yeres tarafından derlenen bir "sinema tarihindeki mühim yönetmenler" kitabı aslında. Fakat kitapla ilk karşılaştığımızda içeriğin bu olabileceği aklımızdan bile geçmiyor. Kitabın ismi "Göstermenin Sorumluluğu" ve arka kapakta şöyle diyor; "Artun Yeres, yıllarını verdiği sinemanın her geçen gün artan ölçüde kitle-eğlendirme kültürünün malzemesine dönüştürülmesine alçakgönüllü ama 'yüksek sesle' bir uyarı yapıyor." Bu isim ve arka kapaktaki bu tanıtım cümlesi; sinema tarihini, sinemanın yüzyıllık serüvenini, değişimini, gelişimini ve bugününü anlatan, bunlarla ilgili birtakım saptamalar yapan, eleştiri-ler getiren, bilgi veren bir kitapla karşılaşacağınız duygusuna kapılıyorsunuz; oysa kitabın içeriği tam olarak şu: Yönetmenin adı, kısaca hayatı, "bazı" filmleri ve sinemayla, filmleriyle, yönetmenlikleriyle ilgili söyledikleri birkaç şey. Kısacası, kitabın ismiyle içeriği pek uyuşmuyor. Eğer kısa kısa ve derli toplu anlatılan bir yönetmenler kitabı isterseniz, edinebilirsiniz.

Deprem için zaman kısa!

Bu yıl ana teması "deprem" olarak belirlenen 2. İstanbul Çevre Kısa Film Festivali, 22-26 Eylül tarihleri arasında Profilo Alışveriş Merkezi'nde gerçekleştirilecek.

Etkin Prodüksiyon tarafından geçtiğimiz yıllarda Foça ve Kuşadası'nda düzenlenen, geçtiğimiz yıl İstanbul'a taşınan İstanbul Çevre Kısa Film Festivali, bu yıl da Profilo Alışveriş Merkezi salonlarında yapılacak. Bosch Çevre Grubu ana sponsorluğunda, Profilo Alışveriş Merkezi ve Parkorman'ın mekan sponsorluğunda gerçekleştirilecek festival kapsamında kısa film yarışması ve kısa film öykü yarışması düzenleniyor. Festival kapsamında, Prof. Dr. Orhan Kural, Prof. Dr. Ahmet Ercan ve Ediz Hun tarafından çevre konulu söyleşiler gerçekleştirilecek. 3. Ulusal Kısa Film Sempozyumu da kısa filmcileri biraraya getirecek. Müzikli söyleşilerin renklendireceği festivalde Bedri Baykam'ın resim sergisi sanatseverlerle buluşacak. Festivalde, yarışma filmleri, ulusal ve uluslararası kısa film gösterimlerinin yanında dünya sinemasından örnekler de gösterilecek. Kültür Bakanlığı'nın 13 filmle desteklediği festivalde, Belgesel Sinemacılar Birliği, Fransa, İspanya, Hollanda, Meksika, Sırbistan-Karadağ sinemasından filmler izleyenlere sunulacak. Tüm gösterimlerin ücretsiz olacağı festivalde, ayrıca, çevre duyarlılığını arttırmak için Kilyos'a doğa yürüyüşü ve Parkorman'da bir konser düzenlenecek.

Kahkaha festivali

Bonus Card 3. Uluslararası Komedi Filmleri Festivali 17-23 Eylül tarihleri arasında düzenleniyor. 25 uzun metrajın gösterileceği etkinlikte usta oyuncu ve yönetmenlerin filmleri mevcut.

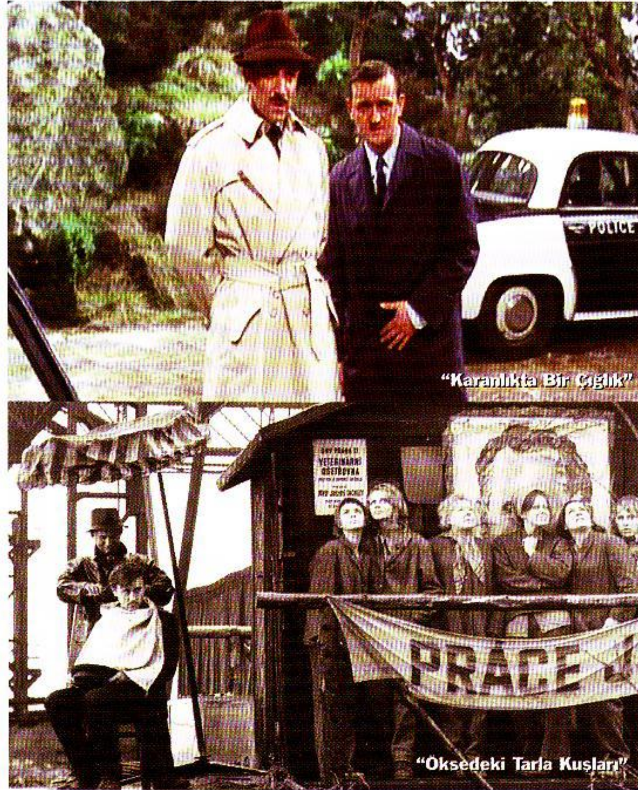

TÜRSAK Vakfı'nın düzenlediği festival İstanbullu sinemaseverleri bol bol güldürecek. Bonus Card'ın ana sponsorluğunda düzenlenen festivalde İngiliz filmleri ağırlıklı. Peter Sellers, Woody Allen, Jiri Menzel, Stanley Kubrick, Vittorio De Sica, Clive Donner, George Roy Hill gibi usta oyuncu ve yönetmenlerin filmlerinin yanısıra; İngiliz komedi tarzı olarak bilinen Ealing Komedileri de Türkiye'de ilk kez sinemaseverlerle buluşacak.

Festivalin açılış gecesi 17 Eylül 2004 Cuma günü saat 19.30'da Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nda gerçekleştirilecek. Filmlerine insanı, mizahı ve gerçekleri yerleştiren ve açılış gecesine katılacak olan Çek Cumhuriyeti'nin dünyaca ünlü yönetmeni Jiri Menzel'e sinemaya olan katkılarından ötürü Yaşam Boyu Onur Ödülü verilecek.

Festival programında yer alan ve beş ana başlık altında gösterilecek olan 25 film Beyoğlu Sinema Majestik 1. ve 2. Salonları, Levent Sinema TÜRSAK, Osmanlı Bankası Müzesi Sinema Salonu, Alman, Fransız ve İtalyan Kültür Merkezi sinema salonlarında izleyicilerle buluşacak. Beyoğlu Sinema Majestik 1. ve 2. Salonları ve Levent Sinema TÜRSAK'ta gösterilecek olan filmlerin bilet ücretleri, öğrenci 4 milyon ve tam 5 milyon lira olarak belirlendi. Bonus Card sahiplerinin kartlarını göstererek biletleri yüzde 50 indirimli olarak alabilecekleri festivalde sinemaseverler kültür merkezlerinde yapılacak gösterimleri de ücretsiz olarak izleyebilecekler. Festivalin tüm salonlarındaki gösterimler, sinemaseverlere Türkçe altyazılı olarak sunulacak.

Bu yıl festivalde bir hafta boyunca gösterilecek olan 25 film çeşitli ana başlıklar altında toplanıyor: Ealing Komedileri, Retrospektif: Jiri Menzel, Anısına: Peter Sellers, Komedi Dünyasından... Ayrıca En Ciddi Komedi Filmi İzleyici Ödülü başlıklı bölümde de Beyoğlu Majestik Sineması ve Levent Sinema TÜRSAK'ta gösterilecek olan filmler izleyicilerin sinema gişelerinden isteyecekleri kuponlarla değerlendirmeye tâbi tutulacak. "En Ciddi Komedi Filmi"ni seçecek olan seyirciler oy kuponlarına yazacakları irtibat bilgileri sayesinde radyolar aracılığıyla yapılacak yarışmaların adayı olacaklar.

"Karanlıkta Bir Çığlık"

"Öksedeki Tarla Kuşları"

Bölümler bünyesindeki filmler şunlar:

Ealing komedileri: "Hue and Cry / Yakalayın" (1947, Charles Crichton), "The Maggie / Maggie" (1954, Alexander Mackendrick) ve "The Ladykillers / Kadın Avcıları" (1955, Alexander Mackendrick)...

Retrospektif: Jiri Menzel: "Vesnicko Ma Strediskova / Benim Küçük Tatlı Köyüm" (1985), "Rozmarne Leto / Kaprisli Yaz (1967), "Skrivanci Na Niti / Öksedeki Tarlakuşları (1990), "Postriziny / Kısaltma" (1980), "Slavnosti Snezenek / Kar Tanesi Şenliği (1983)...

Anısına: Peter Sellers: "Dr. Strangelove" (1964, Stanley Kubrick), "A Shot in the Dark / Karanlıkta Bir Çığlık" (1964, Blake Edwards), "The World of Henry Orient / Henry Orient'in Dünyası" (1964, George Roy Hill), "What's New Pussycat / Evlenmekten Korkuyorum" (1965, Clive Donner), "Caccia alla Volpe / Sevimli Mahkum" (1966, Vittorio De Sica), "The Party / Parti" (1968, Blake Edwards), "The Pink Panther Strikes Again / Pembe Panter Coşuyor (1976, Blake Edwards)...

Komedi Dünyasından: "Un Air de Famille" (1996, Fransa, Cédrick Klapisch), "Dieu Seul Me Voit" (1998, Fransa, Bruno Podalydès), "Zus & Zo / Zus İle Zo" (2001, Hollanda, Paula van der Oest), "American Cousins / Amerikalı Kuzenler" (2002, İngiltere, Don Coutts), "One for the Road / Son Bir Kadeh Daha" (2002, İngiltere, Chris Cooke), "Black Coffee / Sade Kahve" (2002, İskoçya, Wilma Smith), "Four Eyes / Dört Göz" (2003, İskoçya, Duncan Finnigan), "Kops / Devriyeler" (2003, İsveç, Josef Fares), "Touch of Pink / Pembe Dokunuş" (2003, ABD, Ian Iqbal Rashid), "Bitter Coffee / Acı Kahve" (2004, Çek Cumhuriyeti, Borkur Gunnarsson)...

Sinema orada!

Eylül başında hayata geçecek 73. İzmir Enternasyonal Fuarı kapsamında dördüncü kez yapılacak "Sinema Burada" film haftasının bu yılki başlığı "Gençlik ve Gelecek Filmleri İzmir'de!" adını taşıyor.

1 - 5 Eylül tarihleri arasında Fuar içindeki İzmir Sanat gösteri salonlarında gerçekleşecek etkinlikte gösterilecek filmler şunlar: "Küçük Özgürlük" (Yüksel Yavuz), "Mustafa Hakkında Her Şey" (Çağan Irmak), "Elveda Lenin!" (Wolfgang Becker), "Asi Gençlik" (Nicholas Ray), "Love Story / Aşk Hikayesi" (Arthur Hiller), "Trainspotting" (Danny Boyle), "Gattaca" (Andrew Niccol), "Close Encounters of the Third Kind / Üçüncü Türden Yakınlaşmalar" (Steven Spielberg), "Gelin" (Lütfi Ö. Akad), "İnat Hikayeleri" (Reis Çelik), "Okul" (Yağmur ve Durul Taylan), "Neredesin Firuze" (Ezel Akay), "Merhaba Hababam Sınıfı" (Kartal Tibet), "Vizontele Tuuba" (Yılmaz Erdoğan)... Her yıl Türk sinemasına katkıları nedeniyle verilen "Onur Ödülü" bu yıl Hülya Koçyiğit'e verilecek. Ayrıca, Agah Özgüç'ün katkısıyla filmlerinden bir afiş-fotoğraf sergisi de açılıyor. İlk senaryosuyla dikkati çeken Doğu Yücel, ikinci sinema filmini çeken Çağan Irmak ve genç oyuncu Nurgül Yeşilçay da gençlik ödülleri alacaklar. Festivalin bir başka özel konuğu iki filmiyle inanılmaz sayıda izleyiciye ulaşmayı başaran Yılmaz Erdoğan. Erdoğan "Ah Şu Sanat, Ah Şu Sinema" başlıklı bir söyleşi yapacak. Buna 1955'ten beri şiir ve öykü yazan Fikret Hakan'ın, sunumunu kendi yapacağı okuma saati eklenecek. İzmir bir kez daha Sinema Burada ile beş gün boyunca içindeki ve dışındaki gençle tanışacak.

Ayın televizyon filmlerinden seçmeler

Benim Cici Silahım
"Fahrenheit 9/11" filmiyle bu yıl tüm dünyayı sallayan, Cannes'da Altın Palmiye ve Eleştirmenler ödülü alan Michael Moore, bir önceki "olay-film"iyle karşımızda. "Bowling for Columbine" (2002) ile En İyi Belgesel Oscar'ını aldığı törende yaptığı konuşmada Bush hükümetine yolladığı "okkalı" selamla, gecenin en çok konuşulan ismi haline gelen Michael Moore, kendisine ayrı bir saygınlık kazandıran bu filminde, silahlanmanın boyutlarını her açıdan beyazperdeye yansıtıyor. Öğrencilerin nedensiz yere birbirlerini öldürmelerini, Columbine lisesinde meydana gelen olaydan yola çıkarak anlatan ve buradan da evrensel bir eleştiriye yönelen Moore'un yapıtı, kaçınılmayacak türden... **10 Cuma Salon 2**

Havuz

Havuz
"8 Kadın" ve "Kumun Altında" ile hayran kitlesini genişleten Fransız yönetmen François Ozon'un seyirciyi önüne çıkan son filmi "Swimming Pool" (2003), insan ilişkilerine bakışı ve taşıdığı erotizm ile adından çokça söz ettirmiş bir yapıt. İngiliz yazar Sarah'nın, Fransa'ya yayıncısını ziyarete gitmesini ve orada yaşadıklarını anlatıyor. Charlotte Rampling'in nefes kesen oyunculuğuyla zirveye ulaşan "Havuz", Altın Palmiye'ye aday oldu. **27 Pazartesi PrimeMax**

Çikolata
Hüzünlü yüz ifadesiyle oynadığı her filme ayrı bir hava katan, "Üç Renk: Mavi" ile hayranlarının kalbinde bambaşka bir yeri olan Juliette Binoche, yine çok fazla seveni olan bir filmiyle ekranda. Yıllar önce "Varolmanın Dayanılmaz Hafifliği" ile biraraya geldikleri Lena Olin ve bu yıl "Karayip Korsanları" ile Oscar'a aday olan Johnny Depp'in başrolleri paylaştıkları "Chocolat" (2000), küçük bir Fransız kasabasına gelip, çikolata tatlıları yapan bir dükkan açan anne-kızın öyküsünü anlatıyor. Joanne Harris'in romanından uyarlanan, En İyi Film dahil 5 Oscar'a aday olan filmi Lasse Halström yönetmiş. **22 Çarşamba TRT 1**

O da Bir Ana!...
Bir dönem "kaybedilen" çocuklarının bulunması için eylem yapan "Cumartesi Anneleri"nin gündemde olduğu dönemde sinemalarımızda gösterime giren, etkileyici bir yapıt. IRA militanı olarak hapse atılan ve ölüm orucuna başlayan oğlunu kurtarmak uğruna canını dişine takan fedakar bir annenin dramını yansıtan "Some Mother's Son"ın (1996) senaryosu, "Babam İçin" ve "Boksör" filmlerinin yönetmeni Jim Sheridan'a ait. Ülkemizde de 100'ün üzerinde insanın ölümüyle sonuçlanan "ölüm oruçları"na belki daha duyarlı bir gözle bakılmasına neden olacak, yüreğe işleyen, ödüllü bir yapıt. **13 Pazartesi cnbc-e**

Amarcord
Sadece İtalya değil, dünya sinemasının sayılı ustaları arasında yer alan, medyadan koyu dini inançlara, sınıfsal farklılıklardan cinsel yönelimlere dek hayatın pek çok alanına kendine özgü bir bakışla yaklaşan, filmlerinde gerçeklikle rüyayı sentezleyen Federico Fellini'nin başyapıtlarından biri olan "Amarcord" (1973), yönetmenin çocukluk ve gençlik günlerine bir yolculuğa çıkarıyor bizleri. Rimini'nin 1930'lardaki atmosferini yansıtan ve Fellini'nin anılarından süzülüp vücuda gelen film, her sinemaseverin izlemesi gereken, farklı bir deneyim. **6 Pazartesi PrimeMax**

El
Oliver Stone'un "Müfreze"yle büyük çıkışını gerçekleştirmeden hemen önceki filmi olan "The Hand" (1981), bir araba kazasında sağ elini kaybeden çizgi roman çizerinin başına gelenleri anlatıyor. Olay mahallinde bulunamayan kopuk el, umulmadık bir şekilde tek başına hareket ederek, dehşet saçacaktır. Michael Caine'in başrolde olduğu bu "tuhaf" roman uyarlaması, Oliver Stone'un ilk dönemini merak edenlere... **15 Çarşamba cnbc-e**

Gizli Dosyalar
Televizyonda 10 yıl boyunca fırtına gibi esen diziden yola çıkılarak yapılan ve zamanında sinemalarımıza da uğramış, gerilimi yüksek bir fantezi. Ajanlarımız Mulder ve Scully, yaklaşık 2 saat süren bu macerada, dünyada kurulan "uzaylı kolonisi"ni araştırıyorlar. Sanki dizinin birbirini takip eden iki bölümünün birleştirilmiş hali de sayılabilecek, sinema adına herhangi bir önem taşımasa da iyi bir gişe hasılatı elde eden film, yine de dizinin fanlarını ekrana çekecektir. **10 Cuma MovieMax**

BETTE DAVIS KLASİKLERİ
1930'lardan ölümüne dek bir efsane olarak yaşayan Bette Davis, yaşlılık döneminde rol aldığı iki unutulmaz gerilim filmiyle ekranda. Sinema tarihinin en "sinir bozucu" filmleri arasında başı çeken, Henry Farrell'in romanından Robert Aldrich eliyle beyazperdeye aktarılan **"Küçük Bebeğe Ne Oldu?"** (What Ever Happened To Baby Jane?, 1962), iki yaşlı kız kardeşin nefes kesen öyküsünü anlatıyor. Jane, çocuk yıldız olarak ünlenmiş ama büyüyünce silinip gitmiştir. Ablası Blanche ise onun ardından ünlü bir Hollywood yıldızı olmuştur. Geçirdiği trafik kazası sonucu kötürüm kalan Blanche ile Jane artık yaşlıdırlar ve Blanche, giderek psikopatlaşan Jane'in eline mahkümdur... Blanche rolünde Joan Crawford'un da döktürdüğü film, 5 dalda Oscar'a aday olmuş, kostüm tasarımıyla ödülü almıştı. **"Korkunç Dadı"** (The Nanny, 1965) ise, Bette Davis'i bu kez 10 yaşında bir çocuğa bakıcılık yapan tuhaf bir dadı olarak izliyoruz. **4 Cumartesi-5 Pazar PrimeMax**

Neredesin Firuze
Bu yılın en çok ses getiren filmlerinden olan, anlatımı, görselliği, şarkıları ve öyküsüyle seyirciyi yakalayan popüler bir yapım. Zor durumdaki insanların karşısına aniden çıkarak onlara yardımda bulunan Firuze adlı gizemli kadının yol açtığı olayları aktaran film, Ezel Akay'ın (jenerikte EZOP olarak geçiyor) imzasını taşıyor. Demet Akbağ, Haluk Bilginer, Özcan Deniz, Ata Demirer ve Cem Özer başta olmak üzere birbirinden ünlü simaları biraraya getiren "Neredesin Firuze" (2004), aralara giren şarkı bölümlerinde Erol Büyükburç'tan Müslüm Gürses'e pek çok ünlüyü de ağırlıyor. Uzaktan uzağa Felliniesk çağrışımlar da alabileceğinizi belirtelim. **3 Cuma Salon 1**

SİNEMA VE EDEBİYAT
Rekin Teksoy'un kuşağında bu ay 4 film yer alıyor. **"Kazaklar"** (Kazaki, 1961), Tolstoy'un aynı adlı romanından yapılan, Cannes'da Altın Palmiye'ye aday olmuş başarılı bir uyarlama. **"Çok Özel Haber"** (The Shipping News, 2001) karısı tarafından aldatılan bir adamın dramını, fazlasıyla duygusal tonlarda aktaran, etki gücü yüksek bir film. Bu ay "Çikolata" adlı çalışmasını izleyeceğimiz Lasse Halström'ün yönettiği filmde Kevin Spacey, Julianne Moore, Judi Dench, Cate Blanchett gibi devler var. **"İmparatorun Yeni Giysileri"** (The Emperor's New Clothes, 2001), sürgündeki Napolyon'un öyküsü üzerine kurulu. Ian Holm'un başrolde olduğu keyifli bir komedi. **"Vahşi Oyunlar"** (Combat de fauves, 1997), bir asansörde mahsur kalarak, binada oturan bir kadının oyunlarına maruz kalan bir adamın gerilimli öyküsü üzerine kurulu. Film, yerli film "Asansör"e de esin kaynağı olmuştu. **Her Pazar TRT 2**

Sinema Büyüsü TRT 2

Atilla Dorsay ve Alin Taşçıyan bu ay dünya sinemasının yakın dönem önemli örneklerini ekrana taşıyor. "Bebekler" (Dolls, 2002), bu yıl SİYAD'ın seçimiyle 2003-2004 sezonunun en iyi 3. filmi seçilen, bir Takeshi Kitano başyapıtı. Her festivalden ödülle dönen ve 3 ayrı öyküde aşk ve tutkuyu anlatan, eşsiz bir film. "Beş Kız Kardeş" (Dancing at Lughnasa, 1998), 1930'larda İrlanda'da aynı evi paylaşan beş kız kardeşin hayatına odaklanıyor. Meryl Streep ve Catherine McCormack filmin ağır topları. "Dans Edelim mi?" (Shall We Dansu?, 1996), Japon sinemasından gelen sıcak, sevimli bir yapıt. Hayatına biraz renk ve anlam katmak için dans dersleri almaya başlayan muhasebecinin yaşadıklarını anlatan film, katıldığı her festivalden bol ödülle döndü. "Sessiz Oda" (The Quiet Room, 1996), kimse kendisini anlamadığı için konuşmamayı tercih eden küçük kızın öyküsü bu. Yönetmen Rolf de Heer'e Altın Palmiye adaylığı getiren film, kaçırılmaması gereken minör bir şaheser.
4-11 Ctsi / 17-24 Cuma TRT 2

Gladyatör
Ailesi öldürülen Romalı bir generalin intikam alma öyküsü üzerine kurulu, görkemli, 5 Oscar'lı bir destan. Russell Crowe ile Joaquin Phoenix'in zihinlere "çakılan" birer oyun sergiledikleri bu büyük prodüksiyon, defalarca zevkle izlenecek, kusursuz bir masal. **15 Çarşamba TRT 1**

Lambert Wilson

o aslında kötü değil

Fransız aktörün ilk sinema deneyimini 20 yaşındayken, Fred Zinnemann'ın 1978 yapımı "Julia" filminde yaşadığını biliyor muydunuz?

DERLEYEN: ENGIN PALABIYIK

Matrix serisinin son iki filminde, sanal gerçekliğin mafya babası Merovingian rolünde görünerek geniş bir seyirci kitlesine kendini tanıtan Lambert Wilson'ı, Peter Greenaway'in "The Belly of an Architecht" (1987) ve James Ivory'nin "Jefferson in Paris" (1995) gibi filmlerindeki küçük rollerinden ya da bizde de gösterime giren Alain Resnais filmi "On Connait la Chanson"dan (1997) hatırlayacaksınız. Fransız sinemasını takip edenler ise aslında onunla çok uzun süredir tanışıyorlar. İnce yapısı ve kemikli yüzüyle, egzantrik olduğu kadar yakışıklı olan Lambert Wilson, 1958 doğumlu. Saygın bir aktör olan babası Georges Wilson'ın adımlarını izleyerek, Londra'nın önde gelen akademilerinden Drama Centre'da eğitimini tamamlayan oyuncu, ilk perde deneyimini, çok küçük bir rolde gözüktüğü Fred Zinnemann filmi "Julia" (1977) ile gerçekleştirdi. Jacques Demy'nin "Lady Oscar"ı (1978) dahil, Fransa'da birçok filmde küçüklü büyüklü rollerde göründükten sonra, ilk önemli başrolü yine bir Zinnemann filmiyle, "Five Days One Summer" ile (1982) geldi. Daha önce kendini keşfedenler için, Sean Connery'nin karşısında gösterdiği performans hiç şaşırtıcı değildi. Sonrasında kariyerini yavaş yavaş şekillendirmeye başlayan aktör, 80'ler süresince birçok önemli yönetmenle çalıştı. Claude Chabrol'un "Le Sang des Autres" (1983), Andre Techine'in "Rendez-vous" (1985), Peter Greenaway'in "The Belly of an Architect" (1986), Carlos Saura'nın "El Dorado" (1987) ve Andrzej Wajda'nın "Les Possédés" (1988) gibi filmleri, Wilson'ın filmografisinin önemli yapıtaşlarından bazılarını oluşturdular. 1990'larda artık başrollerin aranan oyuncularından biri haline gelen Wilson, yine aynı yıllarda tiyatroya da adım atarak birçok oyunda sahne aldı. Maggie Smith ile "La Machine Infernale", Judi Dench ile "A Little Night Music" ve babasıyla "Eurydice"de rol tokuşturarak övgü topladıktan sonra, kendi yönettiği ve başrolünde olduğu Musset uyarlaması "Les Caprices de Marianne" ile tüm Fransa'yı dolaştı. Alain Resnais'nin alabildiğine eğlenceli müzikali "On Connait la Chanson" (1997) ile yeniden perdeyi yakan oyuncu, Raoul Ruiz'in 9 farklı öyküyü anlattığı "Combat d'amour et de Songe"un (2000) kahramanlarından biriydi. Richard Donner'ın başarılı olduğu söylenemeyecek zamanda seyahat macerası "Timeline"dan (2002) sonra, en sonunda "The Matrix Reloaded" (2003) ile uluslararası üne kavuşan yetenekli oyuncuyu, Hollywood yapımlarında daha sık görmeye başlamamız oldukça mümkün. Vatandaşı Pitof tarafından çekilen "Catwoman"da (2004) bunlardan biri ve o tabii ki yine bir kötü adamı canlandırıyor. Ona sorarsanız Amerikan filmlerinde hep düşmanı oynamasının sebebi, Fransız olması. Farklı rolleri de oynayabildiği kendi ülkesinin sinemasından kopmaya niyeti olmayan aktör, Alain Resnais'in "Pas sur la Bouche"u (2003) gibi alabildiğine Fransız filmlerde oynamayı da sürdürüyor. Oyunculuk ve yönetmenlik kariyerinin yanısıra müziğe de meraklı olan Wilson'ın, Amerikan müzikallerinden seçtiği şarkıları seslendirdiği "Musicals" ve Fransız sinemasının "en güzel" şarkılarını derlediği "Demons et Merveilles" adlı iki tane de albümü var.

Hollywood'da "kötü adam" çünkü o bir Fransız

"Catwoman", 10 Eylül'de gösterimde.

Patricia Clarkson

geç gelen şöhret

Seksenli yıllardan bu yana oyunculuk yapan, ancak ödüllere ve övgülere son birkaç yıl içerisinde ulaşan aktris, zamanla piyasadan silinen kadın oyuncular arasında bir istisna yaratıyor.

Rol aldığı ilk film olan Brian De Palma'nın "Dokunulmazlar"ında, Kevin Costner'ın karısı olarak pek dikkatimizi çektiğini söyleyemeyeceğiz. Ancak aradan geçen 15 yılı aşkın bir süre sonrasında, günümüzün en gözde karakter oyuncularından birisi haline geldi Patricia Clarkson. Peş peşe karşımıza çıktığı iyi filmler ve bu filmlerdeki performansları sayesinde bir anda favorilerimiz arasına giriverdi.

1959 yılında Lousiana'da dünyaya gelen Clarkson, Yale Üniversitesi'nde oyunculuk eğitimi görmüş. Sinema dünyasına geçinceye kadar da çeşitli tiyatro prodüksiyonlarında rol almış. "Dokunulmazlar"da rol aldığında 28 yaşında olan Clarkson'ın, 11 yıl boyunca sinema ve televizyon arasında gidip gelen, mütevazı bir kariyer sürdürdüğünü söyleyebiliriz. Ancak 1998 yılında rol aldığı bağımsız film "High Art" bir anda çıkış yapmasını sağladı. Aksi de düşünülemezdi, zira Clarkson filmde son derece ilginç bir karakter canlandırmaktaydı; kariyerinin doruk noktasını '70'li yıllarda Fassbinder yönetiminde yaşamış, uyuşturucu bağımlısı Alman aktris Greta... Müthiş bir aksan ve şahane bir beden diliyle desteklediği performansı son derece olumlu tepkiler alsa da, ne yazık ki Clarkson'a ödül getiremedi. Ancak daha büyük projeler için önünde kapı açılmasını sağladı.

Oyuncu "Annemler Yemeğe Geliyor"daki performansıyla Oscar'a aday gösterilmişti.

Aktris bir sonraki yıl "Yeşil Yol"da rol aldı. Bu filmde Michael Clarke Duncan'ın iyileştirmeye çalıştığı, James Cromwell'in hasta karısı olarak karşımıza çıkmıştı. Film Clarkson'a çeşitli yerlerde En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu dalında ödül veya adaylık kazandırdı. Sean Penn'in yönettiği Dürrenmatt uyarlaması "The Pledge" ve kayda değer bağımsız yapım "The Safety of Objects" ise oyuncuyu sonraki yıl içerisinde izleme imkanı bulduğumuz filmler oldular.

Patricia Clarkson'ın esas büyük çıkışının ise son iki yıl içerisinde gerçekleştiğini söyleyebiliriz. Oyuncu ilk olarak Todd Haynes'in "Cenetten Çok Uzakta"sında rol aldı. Onu "Carrie"nin televizyon için yapılan yeniden çevrimi takip etti. Clarkson tahmin etmenin zor olmayacağı gibi, ilk filmde Piper Laurie'nin canlandırdığı karakteri, yani Carrie'nin annesini canlandırmaktaydı. 2003 yılındaysa rol aldığı bağımsız filmlerle Sundance Film Festivali'ne adeta damgasını vurdu. Oyuncu festival dahilinde gösterilen üç filmdeki ("Tüm Gerçek Kızlar", "Hayatın İçinden" ve "Annemler Yemeğe Geliyor") performansıyla Jüri Özel Ödülü kazandı. Clarkson'ın geçtiğimiz yıl içerisinde rol aldığı bir diğer önemli filmse Lars von Trier'in "Dogville"i oldu. Başlangıçta Katrin Cartlidge'in canlandırması planlanan Vera karakteri, aktrisin beklenmeyen ölümü sonrasında Clarkson'a teslim edildi.

Son iki yıl içerisindeki bu çıkış, Clarkson'a sinemaseverlerin zihnine unutulmaz pek çok sahneyle kazınma imkanı da tanıdı. Örneğin "Dogville"de Nicole Kidman'a acı çektirmek için kırdığı biblolları, "Hayatın İçinden"de sarsak şekilde araba kullanışını, yaptığı ev ziyaretini veya finaldeki repliğini kolay kolay unutmamız imkansız. Ülkemizde bu ay vizyona girecek "Annemler Yemeğe Geliyor"daki performansının da hiç aşağı kalır yanı yok. Filmde huysuz, kendi dünyasına kapanmış ve neredeyse hayatla bağlarını koparmış bir anneyi canlandıran Clarkson, geçtiğimiz yıl bu performansıyla En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu dalında Oscar ödülüne de aday gösterildi.

Oyunculuk yeteneği kadar, derin ve etkileyici ses tonuyla da dikkat çeken Clarkson, önümüzdeki yıl "The Woods", "The Dying Gaul" ve "Conquistadora" gibi filmlerle karşımıza çıkacak. Geç gelen şöhret ve takdirin daha uzun süre devam etmesini ve Clarkson'ı mümkün olduğunca sık görmeyi ümit ediyoruz.

"Annemler Yemeğe Geliyor", 3 Eylül'de gösterimde.

Mickey Rourke

kendini mahvetme ustası

Ne kusursuz fiziğinin korkunç bir hal almış olması, ne hakkında yazılan olumsuz eleştiriler, ne son dönemde oynadığı çoğu filmin epey düşük olan düzeyi... Hiçbiri umurunda değil. Onu özel yapan da bu aldırmaz ve serseri tavrı zaten.

Rourke'u peredede gördüğünde nasıl bir hisse kapılacağını şaşırıyor insan. Evet, aradan geçen yıllar pek çok oyuncuyu yıpratıyor ancak böylesi bir deformasyon insanın içini eziyor. Zaten Rourke'un halinin yaşla pek alakası yok. Bilinçli şekilde kendini tüketen, bedenini yıpratmaktan adeta mazoşistçe zevk alan bir oyuncu kendisi. Belki idolü Marlon Brando'nun yıllar içerisinde geldiği noktaya daha çabuk varmak istiyor, belki de kendisine tipi nedeniyle yüklenen imajı parçalayarak canlı bir sanat objesine dönüşmeyi hedefliyor.

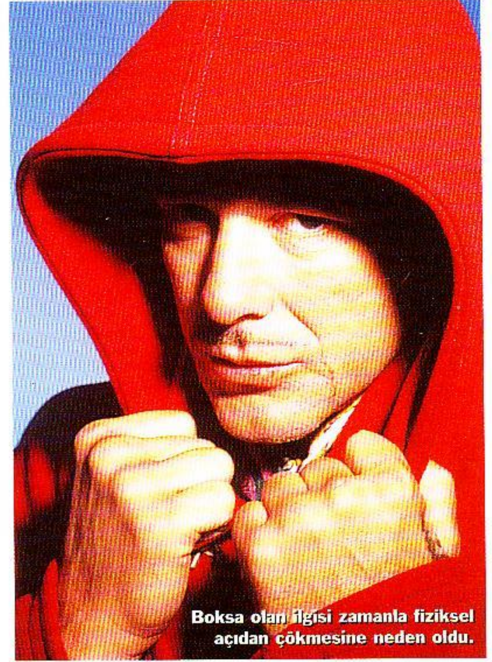
1956 yılında New York'da doğan Rourke, oyunculuğa merak sarmadan önce spor ile uğraşmaktaydı. Beyzbol ve boksla vakit öldürdüğü günlerin ertesinde, ufak rollerle sinemaya geçiş yaptı. Sözkonusu ufak roller de Spielberg'in "1941"i ve Michael Cimino'nun "Heaven's Gate"inde idi. Zamanla kendi kariyerini mahvedecek bir oyuncunun, sinemaya bu iki filmle girmesi (her iki film de gişede iki seksen yatmış, eleştirmenlerden de olumlu tepkiler alamamışlardı) gerçekten ilginç.

Lee Strasberg Enstitüsü'nde oyunculuk eğitimi alan Rourke, Lawrence Kasdan'ın "Body Heat"inde görece uzun bir rol kapınca dikkat çekmeyi becerdi. Onu Barry Levinson'ın yönettiği "Diner" takip etti. Oyuncu bu filmdeki performansıyla hem Boston Film Eleştirmenleri Birliği'nden, hem de Amerika Ulusal Sinema Yazarları Derneği'nden En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu ödülü kazandı. Daha sonraysa Coppola'nın "Siyam Balığı"nda Motorsikletli Çocuk rolünü kaptı ve yıldızlığa ilk adımını attı.

Filmin güzelliğinden mi, yoksa Rourke'un bu roldeki başarısından mı, bilinmez, oyuncu çoğu seyircinin aklında da Motorsikletli Çocuk olarak yer etmiştir. Onun maço tavırlarının, serseri halinin ardında hep bir hüzün, anlaşılmayı bekleyen naif bir taraf vardır sanki. Zaten kendisinde böyle bir özellik yakalamasak, ne yetenek ne de karizma yaptığı hataları affetmemizi sağlayabilirdi.

"Siyam Balığı"nın arkasından Rourke '80'li yıllar boyunca birbirinden önemli yönetmenlerle çalıştı. Rol aldığı filmlerin bazıları fiyasko çıkarken, bazıları da başyapıt düzeyini yakalıyordu. Oyuncunun performansı da filme göre değişmekteydi. Ancak onun uslanmaz hali ve "punk-vari" "umrumda değil" tavrı, kendisine zamanla kült bir oyuncu kimliği kazandırdı. Michael Cimino'nun yönettiği ve kendisinin başrolünü üstlendiği "Year of the Dragon"ın basında olumsuz eleştirilerle karşılanması ertesinde Rourke'un röportaj tekliflerini geri çevirmesi, oyuncunun arıza haline ve kötü şöhretine tuz biber ekti.

Alan Parker (Şeytan Çıkmazı), Nicolas Roeg (Eureka) veya Barbet Schroeder (Barfly) gibi önemli yönetmenlerle çalıştığı filmler bir yana, Rourke'u '80'li yılların en gözde aktörlerinden birisi, hatta bir seks sembolü haline getirense meşhur "Dokuz Buçuk Hafta" olmuştu. Oyuncunun 1990 yılında, bu filmin yanından bile geçemeyecek "Vahşi Orkide"de rol almasıysa, kariyerinde düşüşe geçişinin ilk göstergesi oldu. Diğer yandan bu gibi garip tercihleri Rourke'un kült statüsünü sağlamlaştırmakta ve ABD dışındaki ülkelerde (özellikle de Fransa'da) hayran sayısını arttırmaktaydı. Fakat oyuncu "Vahşi Orkide"de başrolü paylaştığı Carré Otis ile yaşadığı beraberlik (filmde ikisi arasında geçen sevişme sahnelerinin gerçek olduğuna dair söylentileri hatırlatalım) sonrasında iyice çöktü. Ev içerisinde karısına uyguladığı şiddetin basına yansıması da kendisi için pek hayırlı olmadı. 2 yıl süren evliliğin ertesinde Otis boşandı ve kendisini kurtardı. Rourke ise eski bir hobisine, boksa tekrar merak sardı. 1991 yılında lisans alarak profesyonel bir boksöre dönüşen, ancak dört yıl sonunda bu hevesten vazgeçen oyuncu çoktan yüzünü mahvetmişti bile. Artık eski popülerliğini yakalaması, yeniden bir jöne dönüşmesi de imkansızdı. O da yeni fiziğinin "avantajlarını" kullanmaya başladı ve vasat aksiyon filmlerinde kötü adam rollerine soyundu. Başta da söylediğimiz gibi, Rourke'u perdede görmek hem sevindirici, hem de oyuncunun geldiği noktayı görmek açısından üzücü. Neyse ki şu an programında sadece bir film gözüküyor, o da Rodriguez'in Frank Miller ile yöneteceği, çizgi roman uyarlaması "Sin City". Rodriguez'in oyuncuyu hakkını vererek kullanacağına, rezil olmasına fırsat bırakmayacağına emin olabiliriz.

Boksa olan ilgisi zamanla fiziksel açıdan çökmesine neden oldu.

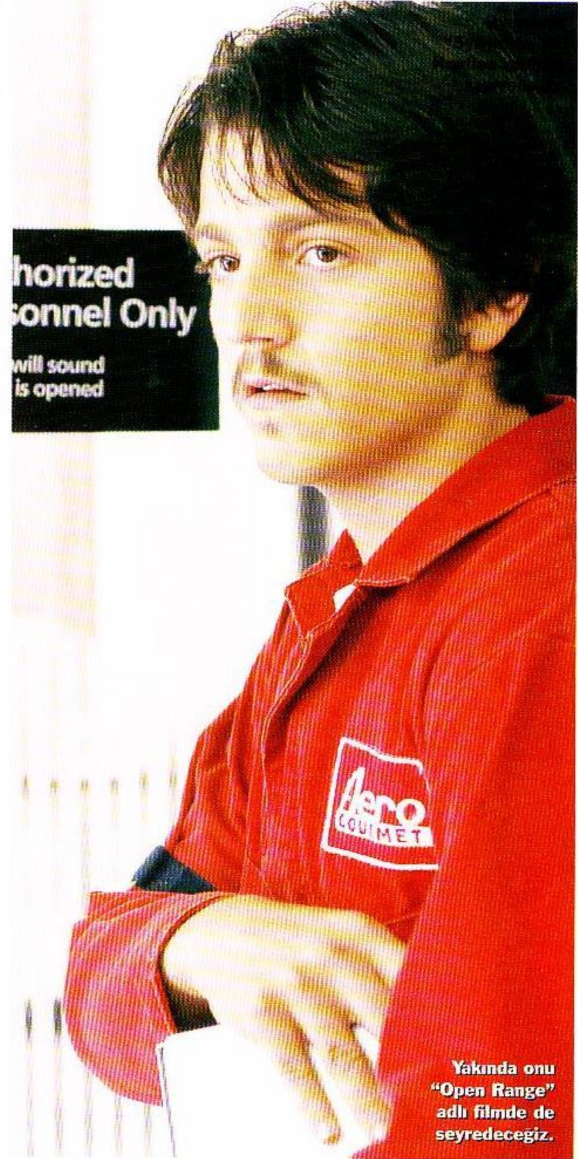
"Gazap Ateşi", 17 Eylül'de gösterimde.

Diego Luna

sempatik şeytan

Meksika'nın kalburüstü yönetmenleriyle çevirdiği filmler onu Hollywood'da da aranan bir aktör haline getirdi. Spielberg'in onu seçmesi ise 25 yıllık ömrünün en güzel olaylarından biri herhalde. DERLEYEN: ENGİN PALABIYIK

Alfonso Cuaron, Alejandro González Iñárritu, Guillermo del Toro gibi yönetmenlerin övgü toplayan filmleriyle, son yıllarda daha çok göz önüne çıkma fırsatı bulan Meksika sineması, kendi starlarını da daha sık dünyaya mal etmeye başlar oldu. İşte, dünya çapında bir fenomene dönüsmek üzere sırasını bekleyen Gael Garcia Bernal ile birlikte yıldızlık yarışını önde tamamlaması muhtemel bir başka genç oyuncu da, sayfamızın konuğu olan Diego Luna. Her an bir muzırlık yapabilecekmiş gibi duran çocuksu ifadesiyle, daha çok uzun süre büyümeyecekmiş izlenimini veren oyuncu, 29 Aralık 1979'da Mexico City'de doğmuş. Annesini bir trafik kazasında kaybeden Luna, daha küçük bir çocukken, Meksika'nın önde gelen set tasarımcılarından olan babasının izini takip edip film sektöründe çalışmayı kafasına koymuş. Yedi yaşındayken atıldığı eğlence dünyasındaki ilk çıkışını, "El Abuelo y Yo" ("Amcam ve Ben", 1992) adlı pembe dizi ile yapan Luna, en iyi arkadaşı Gael Garcia Bernal ile de bu dizide tanışmış. Televizyonlarda ilgi çeken birkaç pembe dizide daha oynadıktan sonra, ülkesinde beğenilen "El Cometa" (1999) ile beyazperdedeki ilk önemli rolü de gelmiş. Sinemaya ağırlık vermeye başlayan Luna, "Un Dulce Olor a Muerte" (1999) ve "Todo el Poder"in (1999) ardından, Julian Schnabel filmi "Before Night Falls"da (2000) küçük bir rolde göründü. Bir sonraki yıl ise, ona bugünkü ününü kazandıran Alfonso Cuaron filmi "Y Tu Mama También" (2001) geldi. İki uçuk delikanlının, kendilerinden büyük bir kadın ile (Maribel Verdu) Meksika kırsallarında çıktıkları yolculuğu anlatan filmdeki rol arkadaşı, bir kez daha Gael Garcia Bernal'di. Son yılların en beğenilen filmlerinden birinde oynamasıyla üstüne çevrilen spot ışıkları, Luna'nın kariyerine güzel bir ivme kazandırdı. Meksika'da oynadığı "Todos Los Aviones Del Mundo" (2001), "Atlético San Pancho" (2001) ve "Ciudades Oscuras"in (2002) ardından, "Frida" (2002) ile ilk kez Kuzey Amerika sularına açıldı. Takip eden John Carpenter filmi "Vampires" (2002) pek ilgi görmese de, Kevin Costner'ın yönettiği western "Open Range" (2003) ile bir kez daha beğenilen bir filmin kadrosundaydı. Geçtiğimiz İstanbul Film Festivali'nin programında da bulunan ve Meksika'da bir hit olan "Nicotina"da (2003) işleri yüzüne gözüne bulaştıran bir hacker'ı oynayan Luna, akabinde bir kez daha Amerika sahiline çıkarak, çekimler öncesinde 2 ay dans dersleri aldığı "Dirty Dancing: Havana Nights"da (2004) topuklarını konuşturdu. Bu ay Steven Spielberg'ün "Terminal"inde (2004) izleyeceğimiz oyuncuyu bundan sonra, beğenilen Arjantin filmi "Nine Queens"in Amerikan yeniden çevrimi olan "Criminal" da (2004) göreceğiz. John C. Reilly ve Maggie Gyllenhaal ile başrollerini paylaştığı film Amerika'da bu ay gösterime çıkıyor.

Yakında onu "Open Range" adlı filmde de seyredeceğiz.

"Terminal", 10 Eylül'de gösterimde.

Atilla Dorsay
a.dorsay@superonline.com

“Sylvia”

Sanatçılar üzerine...

“Bu ünlü sanatçıların sanatının, dehanın yanısıra bir diğer ayağı da elbette emektir: sonsuz ve bitmez tükenmez bir emek... Bir şiirin, bir romanın, bir senfoninin, hatta bir pop-şarkısının kimi zaman günlere, hatta aylara-yıllara yayılan o yıpratıcı, yorucu, ruhu ve bedeni köreltici yaratış süreci... Peki sinema bunu nasıl verebilir ki?”

Fatih Özgüven'in 12 Ağustos tarihli Radikal'deki “Sylvia Plath sahiden yaşadı mı?” adlı yazısı, tipik bir Özgüven yazısı. Yani, bir filme klasik eleştirmen tavrının dışında bakarak, çok daha 'makro' düzeyde yaklaşmak, bunu yaparken edebiyat, sanat ve toplumbilim açısından oldukça 'yüklü' olduğunu hissettirmek, ayni biçimde yazıyı olabildiğince zekice yazılmış halde sunmaya çalışmak ve bunu da başarmak... Daha ne istenir?

Tüm bunlar kendi adıma çok olumlu bulduğum şeyler: uslubuna özen göstermekten zekasının parlaklığını sınamaya ve filmler üzerinde genel-geçer olmayan yeni şeyler söylemeye dek... Kim bunlara karşı çıkabilir? Ama tüm bunlar Fatih'in tüm yazılarını sonuç olarak doğru ve haklı kılmaya yetmiyor. Tıpkı bu yazıda olduğu gibi...

Aslında derdim “Sylvia” gibi benim de çok matah (Lale Müldür, dikkat: matrak değil, matah!) bulmadığım bir filmi savunmak ya da övmek değil. Ama bu vesileyle sanatçı, özellikle de yaratıcı sanatçı biyografisi denen tür ve giderek sinemanın büyük sanatçılarla olan ilişkisi sözkonusu edilebilir ve Fatih'ten çok farklı sonuçlara ulaşılabilir gibi geliyor bana... Bunu yapmaya çalışacağım.

Özgüven yazısında özellikle şöyle diyor: “Sylvia”, Amerikalı şair Sylvia Plath'ın kocası tarafından boynuzlanmaktan, çocuk bakmaktan ve kavga etmekten ne zaman vakit bulup da şiirlerini yazdığı konusunda en ufak bir ipucu vermeyen bir şair biyografisi. (Filmin kötü adamı Ted Hughes'ün de başlıca meşgalesi karısını boynuzlamak, çocuk bakmamak ve karısının kavgalarına maruz kalmak olmuş). İyimser bir ihtimalle filmin iddiası Sylvia'nın tam da bu yüzden bir kurban haline geldiği, ama her hayatı böyle iki ya da üç kaleme indirgediniz mi, arka çıkma iddiasında olduğunuz hayata en önce siz haksızlık etmiş oluyorsunuz. Mezar yazıtına indirgenmiş bu biyografik fotoroman, aslında sinsi sinsi şuna oynuyor galiba: Sylvia Plath'la ayni özlemlere ve dezavantajla-

ra sahip olan (ya da olduğunu sanan) seyirciye "işte ben de ayni acılar içindeyim, işte ben de bu yüzden yazamayacağım" dedirtmek...Oysa gerçekler acıdır, sayın seyirciler. Sylvia Plath, bütün o çamaşır bulaşıkla birlikte mükemmel şiirler yazmış. Nasıl oluyor da oluyor? Bu tür filmlerin asla sırrına varamayacağı işte tam da bu".

Sinemadan beklenen ve de beklenmeyen

Sinema sonuç olarak tüm sanatlardan yararlanan, bir anlamda hepsinin bileşkesi olan ve ayrıca teknolojiden de büyük ölçüde destek alan muhteşem ve muazzam bir sanat dalı olabilir. Çoğumuzun düşündüğü gibi... Ama tüm bunlar bile, sinemaya yapabildiklerinin ötesinde daha büyük işlevler yüklemek, bir diğer deyimle ondan yapamayacaklarını talep etmek için bir neden değil. Yapamayacaklarından biri de bence bir büyük sanatçının dehasını, yaratış sürecini ve eserini açıklamak.

Nasıl bunu yapsın ki, bir büyük sanatçının kimliği ve de eseri temel birkaç ögeden oluşur. Bunlardan biri onun beynidir, beyninin kıvrımlarında saklı olan yaratma yeteneğidir. Bir başka adla deha dediğimiz şey... Sinema dehayı nasıl anlatsın, beynin içine nasıl girsin, yaratış süreci denen şeyin başlangıç noktasına, o çok az insana Tanrı ya da doğa tarafından bağışlanmış büyük gücün kaynak pınarına insin? Soru şöyle de sorulabilir elbette: hangi film ya da kitap bunu yapabildi bugüne dek? Konumuz sinema olduğuna göre onunla sınırlarsak, hangi filmi izleyerek o sanatçının dehasına ulaşabildik?

Michelangelo, Rembrandt, Van Gogh, Gauguin, Toulouse-Lautrec, El Greco, Goya, Picasso, Modigliani üzerine, üstelik oldukça kötü filmler izleyerek onların resim dehasının doğası, yapısı, kaynakları ve temelleri üzerine en küçük bir fikir sahibi olabildik mi? "İnci Küpeli Kız" gibi çok "jantiy" ve sempatik bir film bile, bize Vermeer'in yaratış süreci üzerine gerçek bir ipucu verdi mi?

Ayni ve benzer biçimde, diyelim ki Shakespeare, Ömer Hayyam, Edgar Allan Poe, Jack London, Eugene O'Neill, Mark Twain, Emile Zola, Victor Hugo, Gustave Flaubert, Marcel Proust, Bronte kardeşler, Oscar Wilde, Hemingway, Scott Fitzgerald, Henry Miller vb. ünlü yazarlardan hangisinin sanatını, çeşitli biyografik filmler sayesinde gerçek yüzüyle tanıyabildik?

Benzer şeyler elbette Beethowen'den Mozart'a, Çaykovski'den Rimsky-Korsakov'a, George Gershwin'den Cole Porter'a, Elvis Presley'den Chuck Berry'ye sayısız müzikçinin hikayesini anlatan filmler için de söylenebilir.

Sinema emeği nasıl versin ki?

Bu ünlü sanatçıların sanatının, dehanın yanısıra bir diğer ayağı da elbette emektir: sonsuz ve bitmez tükenmez bir emek... Bir şiirin, bir romanın, bir senfoninin, hatta bir pop-şarkısının kimi zaman günlere, hatta aylara-yıllara yayılan o yıpratıcı, yorucu, ruhu ve bedeni köreltici yaratış süreci... Peki sinema bunu nasıl verebilir ki? Genelde iki saatlik bir süre içinde başlayıp bitmek geleneğine sahip sinema sanatı (bunu bir TV dizisi olarak kabul edip "2 saat" faktörünü devreden çıkarsanız bile), bu kahredici çabayı, damla damla ter dökmeye dayalı bu emeği nasıl verebilir ki? Ne kendi yapısı, ne seyircinin sabrı ve alışkanlıkları bunu vermeye yeterlidir. Kısacası, sinema dehayı ve yücc yaratışları anlatmaya uygun bir alan değildir. Ondan bunu beklemek haksızlık olur.

Ama, asıl önemlisi bence şu: biyografi denen tür zaten dehanın kökenlerine inmek veya emeğin günlük ve tekdüze raporunu vermek için yola çıkmaz. Biyografilerin -kitap olsun, film olsun- bence temel amacı şudur: o sanatçının sanatçı/yaratıcı yönlerinin dışında kalan İNSAN yönlerine eğilmek...O yaratış sürecinin dışındaki normal, sıradan, bizim gibi insanı bize tanıtmak... Çünkü sanatçılar ne de olsa birer insandırlar: sıradan, zayıf, kusurları, hataları olan, hatta büyük, çok büyük yanlışlar yapabilen... O yanlarını bilmek de ilginçtir, ilginç olmakla kalmaz, o yanları belki de ve hatta mutlaka onların yapıtlarının, yaratışlarının, eserlerinin üzerine apayrı bir ışıkla eğilmemizi sağlar.

Sanatçı üzerine tüm bilmek isteyip te sormaya cesaret edemedikleriniz!...

Sanatlarını ister aydınlatsın, isterse aydınlatmasın, diyelim ki Michelangelo, Çaykovski, Oscar Wilde, Marcel Proust, Andy Warhol ya da Cole Porter'in eşcinsellikleri, Ezra Pound, Drieu la Rochelle veya Gabriele d'Annunzio'nun "faşistlikleri", Montherlant, Mayakovski, Virginia Woolf veya Hemingway'i intihara iten nedenler, Van Gogh, Edgar Allan Poe veya Camille Claudel'in "deliliği", beni son derece ilgilendiriyor.

Bunlar, onların insan yanları: elbette sanatçı yanlarıyla ve sanatlarıyla bütünleşen, onun oluşmasına önlenemez biçimde katkıda bulunan... Ama bir biyografide bunlar öne çıkarsa -ki bu hem kaçınılmaz, hem de ayrıca bana göre son derece ilginçtir- nerde bu besteci, yazar veya heykeltraşın sanatı, bir kitabı, senfoniyi veya heykeli yaratış süreci diye feryat etmenin çok anlamı var mı?

Ve ben, kendi adıma, örneğin büyük Fransız düşünürü Louis Althusser'in günün birinde çıldırıp karısını öldürmesinin hikayesini anlatan bir filmi merakla bekliyorum!... O filmde elbette Althusser'in derin felsefesini ve çağımızın anlamını yorumlayan düşüncelerini bulmak umuduyla değil... Ama, böylesine bir zekanın, bu tür bir "insanlık suçu"nu nasıl, hangi koşullar altında ve kendisine göre hangi gerekçelerle işlediğini görmek için... O film yapıldığı gün, koşa koşa görüp izleyeceğim. Tıpkı sayısız büyük sanatçının "özel" noktalarına, gizli hayatlarına ve zaaflarına eğilen diğer biyografik filmlerde olduğu gibi...

Louis Althusser

"İnci Küpeli Kız"

Gel pisi pisi!

Birçoklarına göre çizgi roman dünyasının en seksi kadını. Gündüzleri insan geceleri kedi. Profesyonel bir hırsız. Batman'in bile karşı koymakta zorlandığı vahşi, gizemli ve tehlikeli bir güzellik... Çizgi romandan beyazperdeye transfer olan en popüler anti-kahramanlarından biri... Bu kez, Halle Berry'nin bedeninde hayat bulan "KEDİKADIN" (CATWOMAN), yıllar sonra nihayet, tamamen kendi hikayesine adanmış bir filmle beyazperdede. DERLEYEN: SENEM ERDİNE

21. Yüzyıl'ın Kedikadın'ı: Halle Berry

Kediler dokuz canlıdır diye boşuna dememişler. İlk kez, Bob Finger'la Bill Finger'ın yarattığı Batman serisinin 1940'ta yayınlanan birinci sayısında ortaya çıkan Kedikadın, 60 yıllık geçmişi boyunca defalarca ölüp yeniden dirildi ve hemen her seferinde farklı hikayeler, farklı isimler ve farklı kostümlerle çıktı karşımıza. Kimisinde fahişe, kimisinde mücevher hırsızı, kimisindeyse tacizden kaçıp kendini sokaklara atmış bir yetimdi. İlk sayıda okurların yalnızca "Kedi" lakabıyla tanıdıkları bir hırsızdı örneğin. Hem kedi hem de insan özellikleri taşıyan, iyiyle kötü arasındaki ince çizgide yürüyen, süper güçlere sahip bir anti kahramana dönüşmesiyse bir hayli uzun zaman aldı. Yine de, hayranlar arasında daha çok tutulan, daha uzun zaman gündemde kalan ve çoğunlukla orijinal kabul edilen geleneksel bir Kedikadın hikayesinden söz edilebilir. Yeni filmin gösterime girmek üzere olduğu şu günlerde bu hikayeyi kısaca hatırlamakta fayda var. Çoğunuzun bildiği gibi kahramanımızın gerçek adı Selina Kyle'dır ve Batman'in güvenliğini sağlamak için uğraştığı Gotham şehrinde faaliyet gösteren usta bir hırsızdır. Aslında tıpkı Batman'inki gibi acılı bir geçmişten gelir. Alkolik bir babayla intihara meyilli bir annenin küçük yaşta yetim kalmış kızlarıdır. Büyüdüğü yetimhanenin müdürü tarafından tacize uğrayınca oradan kaçar ve Gotham'ın karanlık arka sokaklarındaki vahşi ve acımasız hayatın içine atar kendini. Bir daha ne aç kalmaya ne de muhtaç duruma düşmeye niyeti yoktur. Doğuştan gelen bedensel yeteneklerini, sezgilerini ve zekasını bu amaç uğrunda geliştirerek çok usta bir hırsız olur. Ne var ki bir gün gafil avlanıp öldürülür ama tabii ki hikaye burada bitmez, zamanında çok iyilikte bulunduğu kediler tarafından yeniden hayata döndürülen Selina bu sırada esrarengiz bir dönüşüm geçirerek kedilere özgü yetenekler kazanacak ve bildiğimiz Kedikadın olacaktır. Batman dahil herkese kafa tutabilecek güce ve zekaya sahiptir. Esrarengiz kişiliğini daha da gizemli kılan seksi kostümü ve zekice planladığı soygunlarıyla çok geçmeden Gotham'da bir efsaneye dönüşür. Batman'in en güçlü düşmanlarından biridir aynı zamanda, ama kara şövalyenin diğer düşmanlarının aksine dünyayı ele geçirmek ya da insanlığın sonunu getirmek gibi korkunç emelleri yoktur elbette. O yalnız paranın peşindedir. Bu yüzden de çalar, ama kendine özgü bir adalet anlayışıyla yalnızca zenginlerden ve haksız yoldan para kazananlardan. Yıllar içinde Batman'le birbirlerine saygı duymayı öğrenirler ama sonuçta birbiriyle çelişen iki ayrı dünyanın insanıdırlar ve aralarındaki karşı koyulmaz çekime rağmen bir türlü biraraya gelemezler. Oysa onlar dışında herkes, birbirleri için yaratılmış olduklarının farkındadır.

1993'ten itibaren Batman serisinin yan karakterlerinden biri olmaktan çıkıp kendi serisine kavuşan Kedikadın, bugüne kadar birçok dizide ve iki sinema filminde seyirciyle buluştu. 1960'larda yayınlanmaya başlayan "Batman" dizisinde yıllarca Julie Newmar tarafından canlandırıldı. Yalnızca son sezon için yerini Eartha Kitt'e bırakan Newmar'ın performansı, dönemin çizgi romanlarındaki Kedikadın karakterini bile etkilemişti . Bu dizinin kadro-

sunun büyük bölümünü biraraya getiren ancak pek başarılı olmayan ilk "Batman" filminde Kedikadın'ı Lee Meriwether canlandırmıştı. Bütün zamanların en unutulmaz Kedikadın'larından biriyse şüphesiz Michelle Pfeiffer'dı. Tim Burton'ın 1992 yapımı filmi "Batman Returns"te, çekingen bir sekreter olan Selina Kyle'ın, intikam ateşiyle yanıp tutuşan bir kediye dönüşümünü başarıyla canlandıran oyuncu, beyazperdenin en çekici ve etkileyici Kedikadın'ı olarak hafızalara yerleşti. Bu ay gösterime girecek filmin yapımcısı Denise Di Novi, o filmin de yapımcısıydı. 1989-92 yılları arasında Tim Burton Prodüksiyonları şirketinin sorumlusu olarak "Batman Returns", "Edward Scissorhands" ve "Ed Wood" filmlerinin yapımcılığını yürüten Di Novi, başlı başına Kedikadın karakteri üzerine kurulu bir film yapmayı uzun zamandır düşünüyordu ve projeyi neredeyse on yıl önce "Batman Returns"ün başarısı üzerine Tim Burton'la birlikte geliştirmeye başlamışlardı. "Kedikadın'ın 'Batman Returns'te ne kadar etkileyici bir varlık gösterdiğini ve ne kadar güçlü tepkiler aldığını görünce bu karakterin kendine ait bir filmi hakettiğini ve artık Batman filminde bir yan karakter değil de kendi kişiliğini ve geçmişini adamakıllı ele alan bir filmin baş karakteri olması gerektiğini düşündüm" diyor bir röportajında Di Novi. Aradan geçen süre içinde zaman zaman rafa kaldırılan ama asla gözden çıkarılmayan proje sonunda hayata geçirildi. Ashley Judd, Nicole Kidman ve hatta Sharon Stone gibi projede adı geçen Kedikadın adaylarının hepsi sahneden çekildiler ve yerlerini "X-Men"deki Storm karakterinden sonra ikinci kez çizgi roman dünyasının güçlü kadın kahramanlarından birini canlandıracak olan Halle Berry'ye bıraktılar. Yönetmen koltuğunaysa görsel efektler konusundaki ustalığıyla dikkat çeken bir Fransız, yani Pitof oturdu.

Filmin gösterime girmek üzere olduğu şu günlerde herkes en çok nasıl bir Kedikadın'la karşılaşacağımızı merak ediyor herhalde. Özellikle çizgi romanın hayranları için, bu önemli bir mesele. Öte yandan, filmin yapımcılarının işinin de hiç kolay olmadığını kabul etmek lazım. Bu kadar değişken bir karakterin gerçekten kim olduğunu ve nasıl bir geçmişten geldiğini bir çırpıda anlatıvermek bile kolay değilken dünyanın dört bir yanındaki Kedikadın hayranlarını tatmin edecek bir hikaye ve görüntüyle seyirci karşısına çıkmanın ne kadar zor olduğunu takdir edersiniz. İlk bakışta film, Kedikadın'ın "Batman Returns"e de kaynaklık eden hikayesini kullanıyor gibi görünüyor. Mahcup sekreterin, kötü yürekli patronu tarafından öldürüldüğü ve esrarengiz bir şekilde yeniden hayata dönerek intikam ateşiyle yanan vahşi bir kadına dönüştüğü hikaye yani. Yeni filmde "21. Yüzyılın Kedikadın'ı" olarak lanse edilen Halle Berry'nin bu kadar eski ve kimilerine göre modası geçmiş bir hikayeyle yeniden karşımıza çıkarılmasını pek akıllıca bulmayanlar var. Yapımcı Di Novi, bu konudaki fikrini soran ve yeni Kedikadın'ın neye benzediğini merak eden bir gazeteciyi şöyle cevaplıyor bir röportajında: "Kedikadın, Batman ya da Süpermen gibi tek bir kaynak hikayeye sahip bir karakter değil. Onlarca hikayesi var. Bu yüzden biz, hikayenin bütün değişik versiyonları boyunca tutarlılık gösteren ve Kedikadın'ı Kedikadın yapan özellikleri üzerinde durmaya çalıştık. Bütün versiyonlardan bir şeyler aldık. 'Batman Returns' elimizdeki tek sinema versiyonuydu. Kedilerin Kedikadın'ı hayata döndürdükleri sahneyi de oradan aldık. Ama buna kolaya kaçmak ya da kendini tekrar etmek denemez. Çünkü Antik Mısır'a kadar gidip, kedilerle ilgili tarihi mitleri araştırarak kedilerin onu neden ve nasıl hayata döndürdüklerini açıklayan son derece tutarlı ve sağlam bir kaynak hikaye ortaya çıkardık aynı zamanda. Bu, 'Batman Returns'te gördüğünüzden çok daha derin ve ayakları yere basan bir hikaye, yalnızca oradaki hikayeye selam gönderiyoruz, o kadar. Patronu tarafından taciz edilen, içine kapanık ve çekingen bir kadın olmasıysa çizgi romanın geçmişindeki Kedikadın karakteriyle çok iyi örtüşüyor bence, çünkü hikayenin hangi versiyonuna bakarsanız bakın Kedikadın, herhangi bir şekilde haksızlığa uğrayan, sonra bir şekilde içindeki gücü keşfeden ve bu gücü, yasal olup olmadığına bakmadan herhangi bir yolla, haksızlığa uğrayanları savunmak için kullanan bir kahramandır."

Yeni hikaye bize hiç de yabancı gelmeyecek gibi görünüyor. Ancak Kedikadın, bu sefer Selina Kyle adıyla değil Patience Philips adıyla çıkacak karşımıza. Filmin konusunu şöyle özetleyebiliriz. Patience Philips, hakkını savun- ⇨

Dedektif Tom Lone rolünde Benjamin Bratt.

Ophelia Waters

Patience, kedilerin hayat öpücüğüyle hayata dönüyor.

Bu maceranın kötüleri: Lambert Wilson ve Sharon Stone.

maktan aciz, ürkek, çekingen bir kızdır. Yaşlanma belirtilerini geciktiren özelliğiyle piyasada devrim yaratacak bir ürün çıkarmak üzere olan büyük bir kozmetik firmasında grafik tasarımcısı olarak çalışmaktadır. Fakat bir gün tesadüfen patronunun bu ürünle ilgili korkunç bir sır sakladığını keşfeder ve birdenbire kendisini şirkette dönen çirkin entrikaların tam ortasında bulur. Sırrının ortaya çıkmasını göze alamayacak olan patronu George Hedare (Lambert Wilson) eski bir güzellik kraliçesi olan karısı Laurel'la (Sharon Stone) birlikte Patience Philips'in ölüm fermanını imzalayıverir. Ama bu hiçbir şeyin sonu olmayacaktır. Patinece Philips, esrarengiz bir şekilde yeniden hayata döner, üstelik eskisinden çok daha güçlü bir ruh ve bedenle. Etrafındakilere boyun eğen eski mahcup kızdan eser kalmamış, yerini intikam hırsıyla dolu, güçlü sezgilere sahip, hızlı, çevik ve seksi Kedikadın almıştır. Yeni yeteneklerini kullanarak kendi anlayışına göre adaleti sağlamak üzere harekete geçer. Nedense şehirde suç oranı birdenbire artmaya başlamıştır! O güne kadar iyiyle kötüyü çok net sınırlarla birbirinden ayırarak yaşamaya alışmış işinin ehli bir detektif olan Tom Lone (Benjamin Bratt), Kedikadın'dan şüphelenmeye başlar ama öte yandan bu esrarengiz kadına duyduğu ilgiyi ve hayranlığı bastırmakta güçlük çekmektedir. Bu arada geçirdiği dönüşümden sonra olanları anlamaya çalışan Patience'ın aklı hala biraz karışıktır. Elindeki tek ipucu, hayatının en önemli anlarında karşısına çıkan güzel bir kedidir. Bu kedi, onu bir şekilde Ophelia Waters'a (Frances Conroy) götürecek, yeni hayatında ona rehberlik edecek bu gizemli kadın, Patience'ın başına gelenleri anlamasına yardımcı olacaktır.

Kedikadın hayranlarının uzun zamandır merakla bekledikleri film, Pitof'un uzmanlık alanı olan muhteşem görsel efekt çalışmasına ve Halle Berry'nin olağanüstü bir emek sarfederek ortaya çıkardığı performansına rağmen ne seyirciden ne de eleştirmenlerden beklenen ilgiyi görmedi. Yönetmen Pitof'un bir kez daha stilize bir görselliği hikayenin ve karakterlerin önünde tutmakla suçlandığı film, eleştirmenler tarafından topa tutuldu. Kuzey Amerikalı eleştirmenlerin görüşlerini biraraya getiren Rottentomatoes sitesinde açıklanan ortak kanıya göre ne yazık ki durum şöyle: Vücudunun büyük bölümünü açıkta bırakan kostümüne rağmen Michelle Pfeiffer kadar seksi görünmeyi beceremeyen ancak yine de bu gülünç aksiyon gerilim filmindeki en dikkate değer şey olan Halle Berry'nin performansı bile "Kedikadın"ı kurtaramıyor. Bu görüşü paylaşan eleştirmenlerden biri olan Roger Ebert şöyle bir yorumda bulunmuş: "Kedikadın, Halle Berry'nin güzelliği, cinsel cazibesi, bedeni, gözleri, dudakları ve kostüm tasarımı üzerine bir film. Bu konularda iyi de. Ama onun dışındaki her şey ikinci planda kalıyor. Tabii bir de konu dışında, çünkü o üçüncü planda kalmış. Ne hayalkırıklığı. Filmi yapanlar, Berry'yi nasıl görüntüleyeceklerine çok kafa yormuşlar -ki gerçekten muhteşem görünüyor- ama onu güçlü bir karakterden, hikayeden, yan karakterlerden ve aksiyon sahnelerinden mahrum bırakmışlar. 'Örümcek Adam 2'nin sinemada gelinen son noktayı temsil ettiği bir yaz sezonunda 'Kedikadın' eskimiş ve modası geçmiş duruyor." ■

"Sonuçta oyunculuk insan işi"

Aralarında "Alien: Resurrection"ın da yer aldığı pekçok filmin özel efektlerinden sorumlu deneyimli bir efekt uzmanı olan Fransız yönetmen Pitof'un, memleketi Fransa'da çektiği ilk filmi "Vidocq", tümüyle dijital kamerayla çekilmiş ve yönetmenin uzmanlaştığı kimi efekt teknikleri sayesinde yarattığı etkileyici görsel dünyayla dikkatleri çekmişti. Ancak bu görsel dünyayı kurmak uğruna hikayeden ve karakterlerden ödün vermediği öne sürülen yönetmen, eleştirilere hedef olmuştu. Pitof'un özel efektler konusundaki ustalığından faydalanmak niyetindeki Hollywoodlu yapımcılar bu eleştirileri gözardı ederek "Kedikadın"ın yönetmenliğini ona verdiler. Sonucu bu ay hep birlikte göreceğiz. Aşağıda röportajda Pitof, Kedikadın'da neler yapmaya çalıştığını ve özel efektler konusundaki genel görüşünü anlatıyor.

Fransa'da çektiğiniz önceki filminiz "Vidocq"da gördüğümüz kadarıyla, kamerayı hikayenin öne çıktığı dramatik filmlerde görmeye alışkın olmadığımız, kendinize özgü bir biçimde kullanıyorsunuz. "Kadikadın"da da böyle bir yol mu izlediniz?

Son derece kişisel ve bu filme özgü bir yol izlediğimi söyleyebilirim. Hedefim kedileri ön plana yerleştirmek, bir kedi gibi düşünmek, bir kedi gibi çekim yapmak ve böylece filmi ait olduğu dünyaya, yani kedilerin dünyasına yerleştirmekti. Bunlar her zaman hareket halinde olan hayvanlardır. Yavaş ya da hızlı olabilirler ama çok kendilerine özgü bir tempoları ve karakterleri vardır. Kameranın da bir kedinin temposuna sahip olmasını, karakterleri, aksiyonu ya da diyalogları izlerken sürekli hareket halinde olmasını istedim. Her planın bir anlamı vardı ve o anlama hizmet edecek şekilde çekildi. Yapmak istediğim şeylerden birisi de seyirciyi filmin içine çekmekti. Oyuncuları seyirciye olabildiğince yaklaştırmaya çalıştım. Uzak lenslerle çalıştığımızda oyuncu kameradan uzakta görünür. Çoğunlukla yakın lens kullandım ki oyuncular kameraya yakın görünsün. Böylece kamerayla oyuncular arasında, dolayısıyla da seyirciyle oyuncular arasında farklı ve daha yakın bir ilişki kurmuş olduk. Video klip ya da reklam filmi tarzı bir şey yapmaktan kaçındım çünkü benim için film, hikaye demektir.

"Kedikadın" bol bol efekt kullandığınız bir film. Hatta kimi sahnelerde Halle Berry'nin kendisini değil bilgisayarda yaratılmış görüntülerini izleyeceğiz. Bu görüntülerin gerçeğe yakınlığını sağlamak için nasıl bir çalışma yaptınız?

Teknoloji gerçekten de her gün ilerliyor. Öncelikle Halle Berry'yi bütünüyle taramamız (scan etmemiz) gerekiyordu; bu yüzden birçok fotoğrafını çektik ve bu fotoğrafları kullanarak bütün vücudunu dijitalize ettik. Bedensel hareketlerinin gerçeğe uygunluğunu sağlamak için de "hareket kavrama" adını verdiğimiz bir teknik kullandık. Bu teknikle çalışırken vücuda pek çok beyaz bant yapıştırılıyor ve çok sayıda kamera vücudun her bir parçasının çok sayıda resmini çekiyor. Hareketli görüntüler bu şekilde bilgisayarın hafızasına kaydedildiği zaman perdede herhangi bir beden üzerinde kullanılabiliyor.

Halle Berry, tehlikeli sahnelerin ne kadarında kendisi oynadı?

Büyük bir bölümünde. Bunu yapabilmesi hepimizi çok şaşırttı doğrusu. Başlangıçtaki düşüncemiz, nispeten tehlikesiz birkaç sahne dışında genellikle dublör kullanmaktı ama Halle Berry'nin ne kadar iyi hazırlanmış olduğunu görünce fikrimizi değiştirdik. Sporcu olması işimizi çok kolaylaştırdı. Çekimlerin üçüncü gününde ilk dövüş sahnemizi çektik. Gece kulübü çıkışındaki kavga sahnesiydi. Halle'nin o sahnedeki performansı bizi hayrete düşürdü. Gerçekten çok etkilendik ve tehlikeli sahnelerde mümkün olduğu kadar dublör kullanmamaya karar verdik.

Pitof

Kedikadın'ın yeniden hayata döndüğü sahnede bir düzine kedi var. Çekimi en zor sahnelerden biri olsa gerek. O kedilere nasıl rol yaptırdınız?

Dünyanın en iyi kedi eğitmenlerinden biriyle çalıştık herhalde. Başlangıçta bu konuda biraz endişeliydim çünkü daha önce kedilerle bir reklam filmi çekmiştim. Tam bir kabustu. Dolayısıyla kediler yerine bilgisayarda yaratılmış görüntüler kullanılmasını tercih ediyordum. Belki pahalı, ama sonuçta kârlı bile çıkıyorsunuz. Ama sonra bize karşı çok dürüst davranan bu eğitmenle tanıştık. Kedilerin biraz zor olduğunu, ama tam olarak ne istediğimizi söylediğimiz takdirde, vaktimiz de varsa, pek çok şey yapabileceğini söyledi. Evine gittiğimde, bana kedileri nasıl eğittiğini, sevgi ve sabırla onları nasıl idare edebildiğini gösterdi. Gerçekten çok etkilendim. Sonuçta düşündüğümüzden çok daha fazla gerçek kedi kullandık ve doğrusu pek fazla sorun yaşamadık. Yalnızca bazı teknik nedenlerle bilgisayarda yaratılmış kedi görüntüleri kullandık. Kedilerin Halle Berry'ye yaklaştıkları sahnede, o kadar yakına kamera koymak fiziksel olarak imkansızdı örneğin.

Bu, Amerika'da çektiğiniz ilk film. Vancouver'da tamamen yabancı bir ekiple çalışmak zor oldu mu?

Hayır, kesinlikle olmadı. Gerçekten harika bir ekibim vardı. Ayrıca daha önce "Alien"da da Amerikalı bir ekiple çalışmıştım. Burada yapımcısından stüdyo görevlisine herkesten büyük destek gördüm. Ağır bir işti. Çekimler yaklaşık 6 ay sürdü. Haftada 7 gün, günde 24 saat çalıştım ama arkamda inanılmaz bir ekibin desteği vardı. Görüntü yönetmeni Thierry Arbogast, Fransa'dan geldi ve inanılmaz bir iş çıkardı. Görsel efekt ekibi de muazzamdı.

Efektler sözkonusu olduğunda, artık her istediğinizi yapabildiğiniz bir noktada mısınız?

Ne yapmak ve ne tür bir tepki almak istediğinize bağlı bu. Sonuçta oyunculuk insan işi. Eğer filmdeki karakter insansa, oyuncu olarak insan kullanmak her zaman daha iyidir. Bilgisayarda yaratılmış görüntüler, gerçek aktörlere dublörlük yapabilir ancak. "Yüzüklerin Efendisi"nde olduğu gibi insana benzer yaratıklar kullandığınız projelerdeyse çok fazla efekt kullanabilirsiniz ama bu karakterler bile gerçek aktörlerin katkısıyla hayat bulur. Yani aslında her durumda gerçek bir insanın performansına ihtiyaç duyuyorsunuz. Animasyonda bile bu böyle.

Kedikadın'ın yeni kostümü hayranları pek mutlu etmedi.

Çizgi roman dünyasının efsane kadınları beyazperdede

Elektra

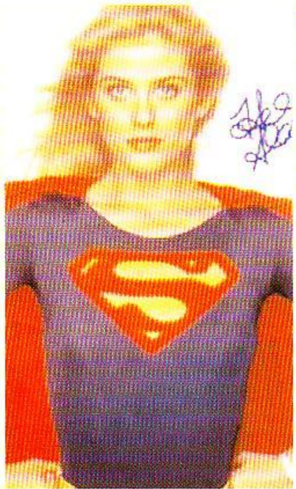

Kimdir: Profesyonel bir katil, bir dövüş sanatları ustası olan Elektra Natchios, Marvel Comics'in ünlü kahramanı Daredevil'in yani gerçek adıyla Matt Murdock'ın üniversite yıllarında tanıştığı sevgilisidir. Ancak ilişkileri kısa sürer. Çünkü Yunanlı bir diplomat olan babasını kaybedince büyük bir bunalıma giren Elektra, üniversiteyi ve Matt'i terkedip Uzakdoğu'ya gider. Orada dövüş sanatları konusunda ustalaşır. Yıllar sonra yeniden karşılaştıklarında Elektra acımasız bir suikastçıdır artık. Bir gün Matt'in yakın arkadaşını ortadan kaldırması istenince karşı koyar ve bu yüzden öldürülür. Ancak Daredevil tarafından yeniden hayata döndürülür ve bu yeni hayatında iyilerin yanında yer alır.

Çizgi romanda: İlk kez 1980'de, Marvel Comics'in çizgi roman serisi Daredevil'in 168'inci sayısında ortaya çıktı.

Beyazperdede: 2003 yapımı "Daredevil"da Jennifer Garner tarafından canlandırılan Elektra, önümüzdeki yıl kendi filminin kahramanı olarak seyirci karşısına çıkacak. Rob Bowman'ın yönettiği "Elektra"da yine Jennifer Garner'ı izleyeceğiz.

Supergirl

Kimdir: Süperman'in kuzeni, Kripton'lu bilimadamı Zor-El ile karısı Aura'nın kızları Süpergirl'ün gerçek adı Kara'dır. Kripton'da yaşanan felaketten sonra o da Süperman gibi Dünya'ya gelir ve Kripton'dan gelen herkes gibi süper güçlere sahip olur. Bu güçlerini ve Süper Kahramanlar Birliği'nin bir üyesi olmaktan kaynaklanan görevlerini gizli tutarak Dünya'daki yaşamını lise öğrencisi Linda Lee Danvers kimliğiyle sürdürür. Gerçek kimliğini, insanlığın iyiliği için sık sık birlikte çalıştığı kuzeni Süperman'dan başka bilen yoktur.

Çizgi romanda: 1959'da, DC Comics'in yayınladığı Actions Comics'in 252. sayısında ortaya çıktı. 1969 ile 1972 yılları arasında Adventure Comics'te maceraları sürdü. 1972'de kendi adıyla anılan ilk çizgi roman piyasaya sürüldü.

Beyazperdede: 1984'te Jeannot Szwarc yönetmenliğinde sinemaya uyarlandı. Süpergirl'ü Helen Slater oynadı.

Tank Girl

Kimdir: Avustralya Ordusu'nda görevli bir tank komutanıdır ama kuralları hiçe sayan ve üstlendiği her görevi yüzüne gözüne bulaştıran bir askerdir. Günün birinde ordu ona son bir şans verir, fakat o bu şansı da değerlendiremez. Son görevi de bir felaketle sonuçlanınca çareyi tankıyla birlikte ortadan kaybolmakta bulur. O gün bugündür de Avustralya'nın vahşi topraklarında tankıyla dolaşmakta ve özgürlüğün tadını çıkarmaktadır. Çizgi roman dünyasının "özgür kızı" da diyebiliriz ona. Konuşmadan duramayan, birasız, sigarasız ve eğlencesiz bir hayat düşünemeyen, son derece asi ve başına buyruk bir kızdır.

Çizgi romanda: İngilizler'in ünlü çizgi romancıları, yazar Alan Martin ve çizer Jamie Hewlett'ın yarattığı bir karakter olan Tank Girl, ilk kez Deadline dergisinin bir sayısında okurla buluşmuş ve birdenbire çok popüler olmuştu. Daha sonra Amerika'da Dark Horse tarafından, kendi başına bir çizgi roman serisi olarak yayınlanmaya devam etti.

Beyazperdede: 1995'de Rachel Talalay tarafından sinemaya uyarlandı. Bütün hayranlarını memnun etmemiş olmasına rağmen bir hayli sadık bir uyarlama olan filmde Tank Girl'ü Lori Petty oynadı.

Vampirella

Kimdir: Çizgi roman dünyasının en seksi kadın karakterlerinden biri olan Vampirella aynı zamanda bu dünyanın en eski kahramanlarından biri. Yıllar içinde hikayesi çok değişik şekillerde anlatıldı ama en yaygın olarak bilinen hikayeye göre Vampirella, kötü yürekli vampirler tarafından öldürülen babasının intikamını almak üzere kendi gezegeni Drakulon'dan Dünya'ya gelmiş ve burada kendini Dünya'yı ele geçirmeye çalışan kötü güçlerle mücadeleye adamıştır.

Çizgi romanda: Başından itibaren kendine ait bir çizgi roman serisinin kahramanı olan ender kadın kahramanlardan biridir. İlk sayısı 1969'da Warren Yayıncılık tarafından yayınlanan Vampirella 1983'ten beri Harris Yayıncılık tarafından yayınlanmaya devam ediyor.

Beyazperdede: 1996'da, Jim Wynorski yönetmenliğinde çekilen ve doğrudan video piyasasını hedefleyen düşük bütçeli bir yapımla sinemaya uyarlandı. Bu filmi saymazsak, Vampirella'nın hala ona hakettiği değeri ve ilgiyi gösterecek sinemacılar tarafından keşfedilmeyi bekleyen bir süper kahraman olduğunu söyleyebiliriz.

Barbarella

Kimdir: Fransa'nın II. Dünya Savaşı'ndan sonra ortaya çıkan ilk kadın çizgi roman kahramanı ve ilk bilimkurgu karakteri olarak tarihe geçen Barbarella, 60'lı yılların erotizm rüzgarından payını almış seksi ve özgür ruhlu bir kadındır. Dünyadan çok uzak bir güneş sisteminde, bir uzay gezgini olarak karşımıza çıkar. Aynı zamanda evrendeki bütün yıkıcı savaşlara son vermek için çalışan bir nev'i barış gönüllüsüdür.

Çizgi romanda: Fransızlar'ın ünlü çizgi romancısı Jean-Claude Forest'ın yaratığı bir karakter olan Barbarella ilk kez 1962'de V-Magazine adlı dergide yayınlandı.

Beyazperdede: 1968'de Roger Vadim'in çektiği sinema uyarlamasında Barbarella'yı Jane Fonda oynadı. Tıpkı çizgi roman gibi film de kısa sürede bir kült klasiğe dönüştü.

Fotoğraf: Garo Milosyan

Tatile çıkmadan önce mutlaka okuyun

Dünya turizminin gözbebeği **Mallorca**
kumsalları ve bakir kalmış köyleriyle

Trabzon'dan **Rize'**ye yolculuk
dağ köyleri, ortaçağ manastırları,
zarif Hemşin konakları ve yaylalarıyla

Müziğin ve dansın hayatın
nabzını tuttuğu **Küba'**da araba sevdası

En iyi 20 **Kaleiçi** adresi
eğlenceden dinlenceye,
yemekten alışverişe...

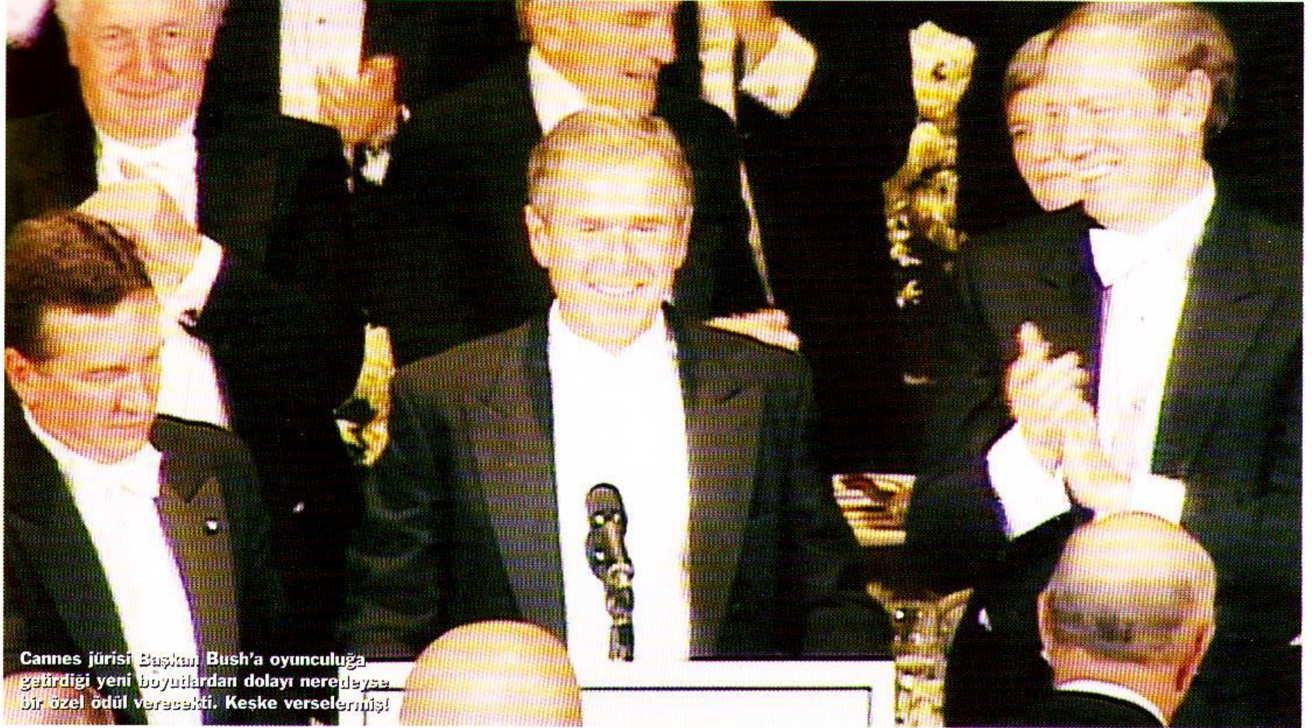
Çıralı'da ekolojik tatil

Eylül sayısı bayilerde

MERKEZ DERGİ GRUBU

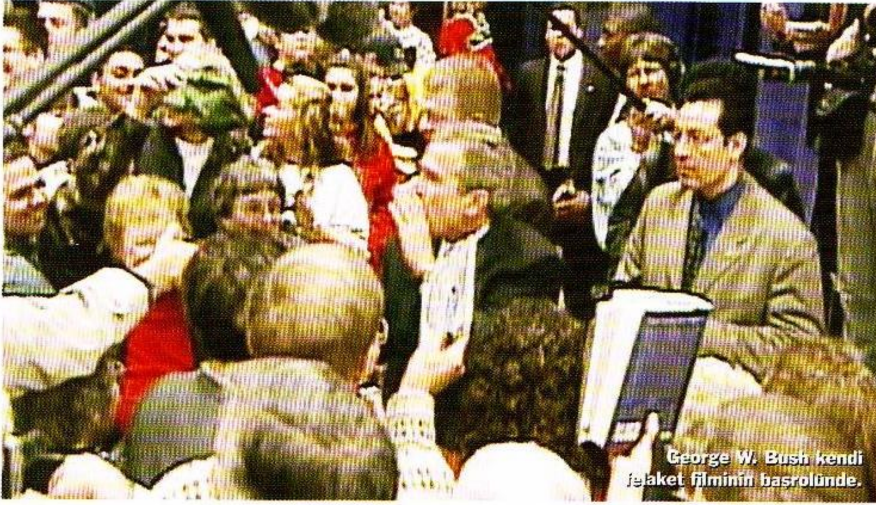
Benim cici başkanım!

"Roger & Me"yle General Motors'u, "Bowling For Columbine"la silah şirketlerini ve bir de Charlton Heston'ı kızdıran, "Korkunç Gerçek"le televizyonlarımıza, iki kitabıyla kitapçı raflarımıza sızan kışkırtıcı belgeselci Michael Moore, yeni filmi "FAHRENHEIT 9/11"le bu kez oltasını kallavi bir balığa sallıyor: ABD'nin 43'üncü başkanı George W. Bush'a... BURÇIN S. YALÇIN

Cannes jürisi Başkan Bush'a oyunculuğa getirdiği yeni boyutlardan dolayı neredeyse bir özel ödül verecekti. Keşke verselermiş!

Oscar töreninde yapımcılarına ve Akademi'ye teşekkür ettikten sonra aday olduğu diğer belgeselci arkadaşlarını sahneye çağırıp dayanışma içinde olduklarını söylemiş ve eklemişti: "Çünkü biz kurgusal olmayan şeyleri seviyoruz. Kurgusal olmayan şeyleri seviyoruz ve şu sıralar kurgusal günler yaşıyoruz. Kurgusal bir başkanın seçildiği kurgusal seçim sonuçlarının zamanında yaşıyoruz. Bir adamın bizi kurgusal sebeplerden dolayı savaşa yolladığı bir zamanda yaşıyoruz." Irak'taki savaşa karşıydı ve kendini tutmaya belli ki niyeti de yoktu, hızını çoktan almıştı; gazı kökledi: "Utanın Bay Bush, utanın!"
"Utanın Bay Bush" mu? Adam sanki ülkesinin başkanını değil de işlediği suça pişkin pişkin gülen bir çocuk tacizcisini azarlıyordu! Kodak Tiyatrosu'nu alkışlar ile yuhalamalar arasına sıkıştıran ve sanki bilinçdışından fırlamış gibi duran bu tavır kendini bilmez bir adamın şişirilmiş kibri miydi ki ABD başkanını paylama cesaretini ona veriyordu? Yoksa o gece, yıllarca Oscar törenlerini veto etmiş Woody Allen dahil, salondaki herkes 11 Eylül saldırıları yüzünden üç maymunu oynarken buna hiç niyetlenmeden doğrudan altı boş bir protestoyla spotları üzerine çekmeye kararlı bir motivasyonun sonucu muydu bu? Anlaşılan ikincisiydi ve yalnız altı da hiç boş değildi. Cannes'ı sallayan, aslında gösterildiği her yeri sallayan, dünya hasılat listelerinde çizmeyi aşan ve hatta 2 Kasım'daki başkanlık seçimlerinin rotasını tamamen Demokrat aday John Kerry lehine çevireceği söylenen "Fahrenheit 9/11" o gece salonda Michael Moore'u yuhalayanlara bir cevap gibi; hatta

Başında alıştığımız beysbol şapkası, yanında bin pişman bir asker, Michael Moore senatör avında.

George W. Bush kendi felaket filminin başrolünde.

sanki bunun için çekilmiş gibi...
Filmin adı üç şeyin harmanı: birincisi, Ray Bradbury'nin tüm kitapların yakıldığı totaliter bir dünyayı resmettiği romanının adı ve orada kağıdın yanma derecesi Fahrenheit 451... İkincisi, ABD'nin bugüne dek yüzleşmek zorunda kaldığı en ağır terör darbesinin tarihi: 11 Eylül... Üçüncüsü, ülkenin meşhur acil yardım çağrı hattı: 911...
Biz de Amerika'yı dilinden hiç düşürmeyen bir ulusun çocuklarıyız. Komplo teorilerimizin baş aktörü hep o: Amerika aşağı, Amerika yukarı... Amerika şunu dedi, Amerika bunu dedi, Amerika istemezse Avrupa birşey yapamaz, Amerika isterse Avrupa'yı döver... Tek kutuplu dünyanın imparatoru yanıbaşımızdaki Irak'ta şu sıralar eline attığı her şeyi yüzüne gözüne bulaştıradursun, "Fahrenheit 9/11" ülkemizdeki azılı komplo teoricilere bile kafi gelecektir. En azından Amerikalıların kendi haber kanallarında asla seyretmedikleri şeyleri onlara göstermeyi becerdi. Şimdi sıra bizde!

Kurgusal başkan, kurgusal seçim

Ne diyordu Moore? "Kurgusal bir başkanın seçildiği kurgusal seçim sonuçlarının zamanında yaşıyoruz." Film 2000'deki tartışmalı başkanlık seçimleriyle açılıyor. Sadece Moore'un değil, tüm dünyanın öteden beri meşruiyetini sorguladığı Kasım 2000 seçimleri sırasında rakamlar atbaşı gitmiş ve her şey son olarak Florida eyaletinden gelecek sonuçlara kalmıştı. Florida'daki oy sayımı W. Bush'un Al Gore'u yalnızca 1.784 oyla geride bırakmasıyla sonuçlandı. Farkın düşüklüğü sayımın yenilenmesini gerektirdi. Üstelik buna bir de eyalet dışından postayla yollanan ve 10 gün içinde ulaşması beklenen oylar da eklenecek, belki de sonuç değişecekti (1996'daki seçimlerde sandıklar kapandıktan sonra yurtdışından Florida'ya 2.600 oy yollanmıştı).
Karışıklığın bir müsebbibi de medyaydı. Sayım sürerken Florida'daki televizyonlar önce Al Gore'u ABD başkanı ilan ettiler. Pennsylvania ve Michigan gibi iki kilit eyaleti de cebine koymuş olan Gore cephesinde erken zafer naraları yükseldi. Fakat W. Bush'un, Florida'daki oyların sayımının henüz bitmediği yönünde gazetecileri uyarması üzerine televizyon kanalları Gore'un kazandığına dair haberlerini geri çekmeye başladılar. Bunun ardından, televizyonlar Florida'da seçimi kazananın Bush olduğunu ilan etti; bu kez başkan Bush'tu. Daha doğrusu, başkan artık Bush'tu.
Meseleye bu komediyle dalan Moore o her zamanki kara komediden beslenen alaycı üslubunu filmin tümüne yine yayıyor. Filmi çekerken özellikle hedeflediği kitleyi de kendine özgü üslubuyla aktarıyor: "Oy kullanmayan Amerikalıların hiç değilse yarısı. Onlar elitler mi? Zenginler mi? İyi eğitimliler mi? Hayır onlar fakirler, işçi sınıfındakiler, bekar anneler, gençler ve Afro-Amerikalılar." Moore, Demokrat Parti üyesi olmadığını, bu filmi önümüzdeki seçimler için çekmediğini ısrarla her yerde söylüyor (Gerçekten de Moore'un 2000'deki seçimlerde daha da solda duran Yeşil Parti adayı Ralph Nader'i desteklediği söyleniyor. Nader o seçimlerde epeyce bir oy kaldırarak Demokratlar'ın önünü de kesmişti). Zaten gösterime girdikten sonra, "Fahrenheit 9/11"i mümkün olduğunca geniş bir Amerikalı kitleye göstermek istediğini, hatta bu uğurda korsanı bile desteklediğini açık seçik beyan etmişti.

Başkan çıplak!

George W. Bush, Bill Clinton'dan devraldığı refah içindeki ulusu 11 Eylül saldırılarından sonra bir anda korku ve paranoyayla doldurdu. Afganistan ve Irak'ta ise taş üstünde taş bırakmadı. "Fahrenheit 9/11"de ağzından dökülenler kişilik yapısının temel niteliklerini ve bu görevde neden başarısız olduğunu kanıtlıyor.

Duyarlı
"Tüm uluslara bu terörist canileri durdurabilmek için her şeyi yapma çağrısında bulundum. Teşekkür ederim." *(Elindeki golf sopasını sallar)* "Şimdi şu vuruşu izleyin!"

Barışçı
"Ben savaş başkanıyım."

Vefakar
(Saddam Hüseyin hakkında) "Hepsinden öte, bu adam bir ara benim babamı öldürmeye çalışmıştı."

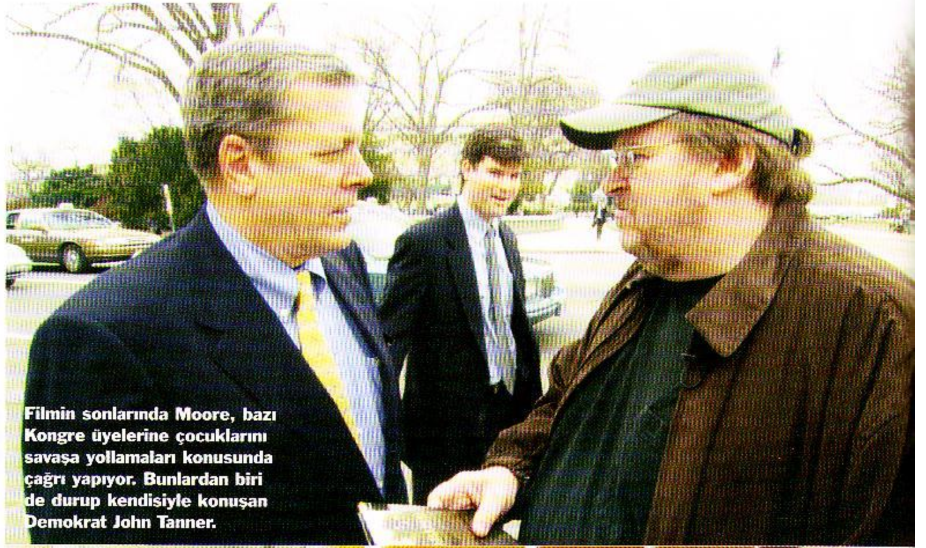
Dikkatli
(Usame Bin Ladin'i yakalamak üzerine) "Tabii bununla pek ilgilenemedim, doğrusu."

Zeki
(Işgal altındaki Iraklılar hakkında) "İşgal altında olmaktan pek memnun değiller. İşgal altında olsaydım ben de memnun olmazdım!"

Öngörülü
(Irak'a saldırmadan önce) "Irak'ta bize saldırabilecekleri koşullar olduğunu söyleyenler var. Cevabım 'Bir getirin şunları hele!'"

Çalışkan
(Tatilini uzatması üzerine) "Telefon ve fakslarla yapılabilecek şeyleri bir görseniz!"

11 Eylül'den birkaç gün sonra, hiçbir Amerikalı yerinden kımıldayamazken, nasıl oldu da Bin Ladin ailesinin üyelerine böylesi bir ihtimam gösterilmiş ve uçuşları ABD hükümetince ayarlanmıştı? Ülkeyi terketmeden önce sorgulanmışlar mıydı?

Filmin sonlarında Moore, bazı Kongre üyelerine çocuklarını savaşa yollamaları konusunda çağrı yapıyor. Bunlardan biri de durup kendisiyle konuşan Demokrat John Tanner.

Takdir edenler kadar, ABD'de onu şarlatanlık ile şaklabanlık arasında bir yerde konumlandıran geniş bir kitle de mevcut.

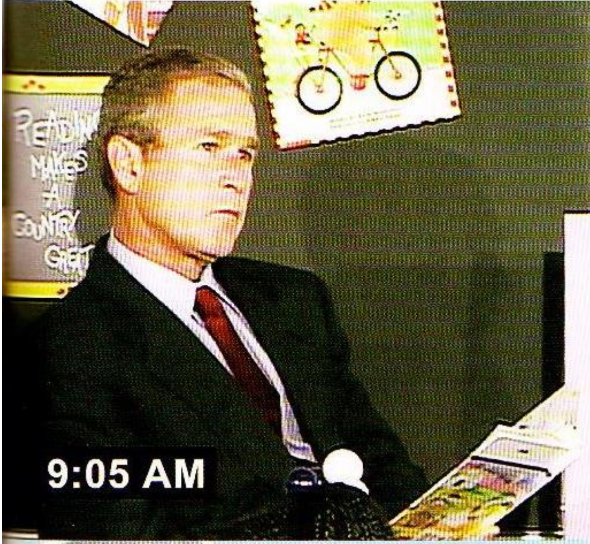
Medyayla beslenen korku kültürü

1989'a tarihlenmiş belgeseli "Roger & Me"de General Motors'un Michigan'ın Flint kentindeki tesisiyle ilgili şirketin CEO'su (Yönetim kurulu başkanı) Roger Smith'le söyleşi yapmaya çalışan Michael Moore iki yıl önce sinemalarımıza uğrayan "Bowling For Columbine / Benim Cici Silahım"la da Amerika'daki ateşli silahlar konusunda dizginlerin nasıl elden kaçırıldığını cümle aleme göstermişti. Her daim alttan alta şırınga edilen, ama özellikle 11 Eylül saldırılarından sonra ülkede dalga dalga yayılan korku-kültürü medyanın borazanlığı, geri planda ise iktidarın iteklemesiyle alıp başını gidiyor, bu, bireysel silahlanmanın giderek şişmesiyle sonuçlanıyordu. "Fahrenheit 9/11"de ise Moore yine 11 Eylül saldırıları sonrası, yine medyanın yardımıyla, bu kez doğrudan ülkesel silahlanmadan ve tamamen savaş atmosferinden beslenen ABD iktidarının üzerine gidiyor.

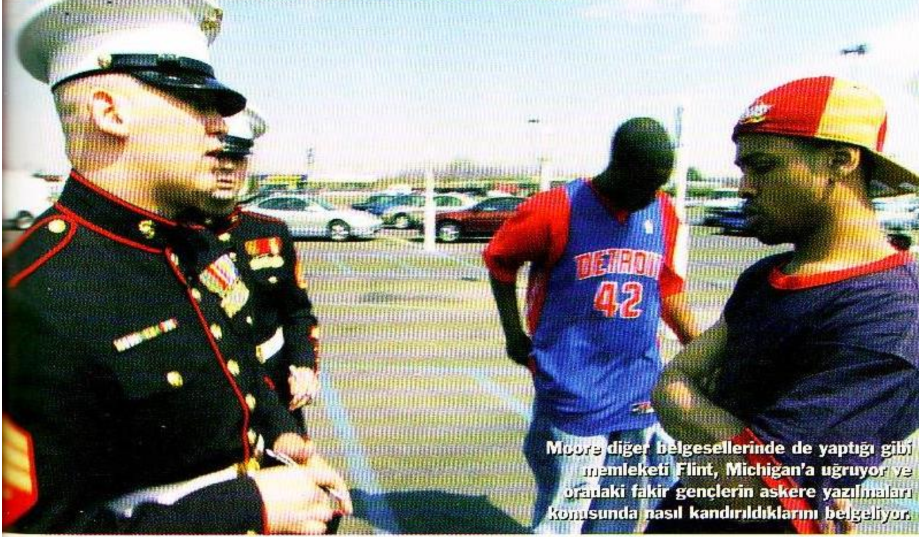
Moore, Oscar töreninde başka ne demişti? "Bir adamın bizi kurgusal sebeplerden dolayı savaşa yolladığı bir zamanda yaşıyoruz." Yeni filminde Irak'taki (hayalet) kitle imha silahlarına dair birşey yok ve gazeteciler bu konuyu açtığında Moore "Ortada kitle imha silahı olmadığını ve Bush yönetiminin savaşı mazur göstermek için gerçekleri çarpıttığını artık Amerikalılar'ın çoğu biliyor. Bu yüzden buna dikkat çekmeyi gerek görmedim" diyor. Meselelerden biri de bu zaten. Henüz 11 Eylül saldırılarının dumanı tüterken W. Bush gözü dönmüş bir şekilde bir zanlı uydurmaya çalışıyor, aklına gelen ilk isim de Saddam Hüseyin oluyor. Neredeyse "Bir yerlere saldırmamız lazım, bari ona saldıralım" demeye getiriyor. Bu durumda Moore soruyor: seçildikten hemen sonra FBI'ın terörizm bütçesinin kırpılması; eğer suçlu Usame Bin Ladin ise, saldırılardan birkaç hafta sonra Bin Ladin ailesinin 24 üyesinin apar topar ülkeyi terketmesine izin verilmesi; Washington Post'un bir haberine göre 6 Ağustos 2001'de başkana iletilen "Acil" yazılı dosyanın görmezden gelinmesi büyük ihmalkarlıklar değil mi? El Kaide'nin Birleşik Devletler'e büyük bir saldırı hazırlığı içerisinde olduğunu haber veren bu dosya kendisine yollandığında Bush'un Crawford'daki uzatmalı tatilini bozmaması korkunç bir duyarsızlık değil mi? O anda ülkeyi alarma geçirmeyen Bush 3000 Amerikalı'nın ölümünün birazcık bile mi sorumlusu sayılmaz?

İstisnalar olsa da, Amerikan medyası da bu gibi meselelerin hasır altı edilmesine çanak tuttu. "Fahrenheit 9/11"deki bu inanılmaz görüntüler neden acaba daha önce hiçbir yerde yayınlanmamıştı? "Bunu NBC, CBS, ABC, CNN ve Fox News'e soracaksınız" diyor Moore. Ona göre bu ihmalkarlıkların başlıca şakşakçısı tüm Amerika'yı dezenformasyona boğan medya. Ülkede kitlesel bir korku atmosferi yaratılıyor ve bunun üzerinden politika yapılıyor. "Bu filmde; kısmen uğraşmamız gereken gerçek meselelerden bizi saptırmak, kısmen de kendi gündemlerini yaratmak için iktidardakilerin sık sık yaratmaya çalıştığı kitlesel korku ve histeriyi ele almak istedim. Saddam Hüseyin ile 11 Eylül arasında bir ilişki olduğuna dair ABD halkında önceden bir korku yaratmadıkça Bush yönetiminin Irak savaşını çıkarması mümkün değildi." Bu konuda Amerikan medyasının eline kimse su dökemez çünkü kamuoyunda yaratılan atmosfer sonucunda Amerikan halkının yüzde 70'i El Kaide ile Saddam Hüseyin arasında bir bağ olduğuna inanır hâle gelmişti. Moore'a göre bu büyük bir aldatmaca: "Ben bu filmde Amerikalılar'a madalyonun diğer yüzünü, nasıl yönlendirildiklerini göstermek istedim. Eğer insanları düşmanın her an her yerden çıkıp saldırabileceğine ikna ederseniz, onlar da korunabilmek için özgürlüklerinden seve seve feragat edeceklerdir."

Terörle daha yeni sarsılmış, korkutulmuş ve bu yüzden önlemlere boğulmuş bir millet olarak bizim de aşina olduğumuz bu mesele bıçak sırtı. "Herhangi bir terörist tehdidi olmadığını veya ortada terörist olmadığını söyleyemem ama kendimize hakim olmamız lazım," diyor Moore, "Burası tehlikeli bir dünya; fakat zaten hep tehlikeliydi ve mümkün olduğunca emniyette olmak için önlemler alıyoruz zaten. Ama teröristlerin istediği şey zaten özgürlüğümüzden mahrum kalmamız. Eğer özgürlüğümüzü kısıtlarsak onların ekmeğine yağ süreriz. Ne işe yarar ki bu?"

Florida'daki ilkokulda ABD başkanlık koltuğu sinema tarihinin daha önce görmediği bir biçimde ayaklar altına alınırken...

Moore diğer belgesellerinde de yaptığı gibi memleketi Flint, Michigan'a uğruyor ve oradaki fakir gençlerin askere yazılmaları konusunda nasıl kandırıldıklarını belgeliyor.

Bush'lar Bin Ladin'in hizmetinde

Filmde Amerikalılar'a bile inanılmaz gelen şeyler olduğuna göre, Michael Moore'un kılı kırk yaran bir arşiv taraması yaptığına emin olabilirsiniz. Bu arşiv görüntülerinden bir tanesi de tam 11 Eylül saldırılarının gerçekleştiği saatte W. Bush'un Florida'daki bir ilkokulda öğrencilere masal okuduğu sahne. Filmin en can alıcı anlarından biri burası. Dünya Ticaret Merkezi'ne ilk uçak çarptığında W. Bush istifini pek bozmuyor, sınıfın karşısına geçiyor ve masalını okumaya niyetleniyor. Dakikalar sonra ikinci uçak çarpınca görevli yeniden sınıfa giriyor ve ulusun saldırı altında olduğunu haber veriyor. O sırada Michael Moore'un dışsesi devreye giriyor: "Ne yapacağını bilmediği, ne yapacağını kimsenin söylemediği, gizli servisin onu güvenli bir yere götürmek için peşinden koşturmadığı o anda Bay Bush orada öylece oturdu ve çocuklarla birlikte 'My Pet Goat'u okumaya devam etti. Neredeyse yedi dakika kimse hiçbir şey yapmadı."

Filmde tüm bunları imleme gafletine düşen Michael Moore'un filmi dağıtması da, hatırlarsanız, pek kolay olmamıştı. "Fahrenheit 9/11" henüz proje aşamasındayken, "Benim Cici Silahım"ı Yeni Zelanda ve Avustralya'da dağıtan, bundan çok da memnun kalan Mel Gibson'ın şirketi Icon ne olursa olsun Moore'un yeni filmini dağıtmak istediklerini beyan etmişti. Sözler verildi. Fakat çekimlere başlandıktan sonra bir söylentiye göre Mel Gibson üst düzey bir Cumhuriyetçi senatörden veya Beyaz Saray'dan veya onun gibi birşeyden telefon almıştı; "Bu filmi dağıtmazsanız sizin için daha iyi olur" diyordu ahize. Icon anlaşmayı bozdu. Film Cannes Film Festivali'ne dağıtımcısız, bir nev'i baldırı çıplak geldi. Tarantino başkanlığındaki jürinin elinden -nasıl olduysa- Altın Palmiye'yi kaptı ve orada Weinstein'ların sahipliğindeki Miramax devreye girdi. Cannes'da Moore'un Miramax'la yaptığı anlaşmanın akabinde film geçtiğimiz haziranda Amerikan sinemalarını dolaşmaya başladı. Bunu bir belgesel olarak ardı ardına kırdığı rekorlar izledi. Cannes tarihinin Altın Palmiye'li ikinci belgeseli dünya sinema tarihinin en çok izlenen belgeseli olarak da adını tarihe altın harflerle kazıdı.

"Fahrenheit 9/11"de Moore kamerasını Irak'taki Amerikan askerleri arasında gezdirip el altından onların bu savaşa dair gerçek fikirlerini öğrenirken, bir yandan da Bush ailesinin Bin Ladin ailesiyle olan parasal bağlarının da peşine düşüyor. '80'lerde Sovyetler'e karşı savaşması için Afgan mücahitlerini ve Bin Ladin ailesini besleyen ABD izleyen yıllarda, özellikle baba Bush'un başkanlığı döneminde, onlarla ilişkilerini genişletmiş. Bu ilişkilerden nemalananların başında da Bush ailesi geliyor. Baba Bush döneminde Bush'lar ile Bin Ladin'ler arasında küçümsenemeyecek bağlar kurulmuş.

Filmde tüm bunları gördükten sonra kendisine dönüp önümüzdeki başkanlık seçimlerini hedefleyip hedeflemediğini soran gazetecilere Moore, "Fahrenheit 9/11"in kasımdaki başkanlık seçimleriyle katiyen bir ilgisi olmadığı cevabını yapıştırıveriyor. Hatta ona göre bu Bush üzerine bir film bile değil. Moore'un bu filmle yapmak istediği en önemli şey Amerikan halkının yüzleşmek zorunda olduğu şeylerle yüzleşmesi. Bilhassa iktidar ve onun aygıtları tarafından nasıl yanlış yerlere yönlendirildikleriyle... Yok yere Irak'a gönderilen erkek ve kadınların selametle dönmesine ve daha çok oy alanın kazandığı bir başkanlık seçimine de hizmet ederse, ona göre bu film görevini yapmış olacak.

Michael Moore öyle bir sinemacı ki, Britney Spears'ın ağzında sakızla söylediği "Bence başkanımızın aldığı her karara güvenmeli ve onu desteklemeliyiz" sözlerinden, Irak'ta evi yıkılmış bir kadının feryat ve haykırışlarına kesme yapacak kadar kışkırtıcı bir üslup tutturabiliyor. Bu ve bunun gibi şeylerin yoğunluğu "Fahrenheit 9/11"i belgeselden ziyade "belge-kurgu" gibi birşeye dönüştürüyor. Zaten kamerayı bir yere doğrultmayı seçerek nesnelliğini yitirdiği söylenen belgesel türüne dair o eski tartışmayı bir kenara bırakırsak, elindeki belgeleri tamamen kendi amaçları doğrultusunda dizen bir film var karşımızda. O yüzden belge-kurgu onu tanımlamak için sanki daha anlamlı duruyor. Oscar töreninde "Kurgusal günler yaşıyoruz" diye salonu inlettikten sonra "Fahrenheit 9/11"de Michael Moore da sanki aynı yöntemi seçmiş gibi.

Yine de, sadece ABD değil, dünya da "içeride" böyle bir "köstebek"i olduğu için sevinmeli. "Fahrenheit 9/11"in finaline doğru kongre binasının önünde senato üyelerine çocuklarını askere yazdırmaları konusunda broşür dağıtırken onu gören bir senatör yolunu değiştirip ve adımlarını hızlandırıp neredeyse kaçıyor. Aksi takdirde rezil olacağını varsayarsak, o senatörü suçlayabilir miyiz? ■

"Hellboy"

Eciş bücüş süpermen

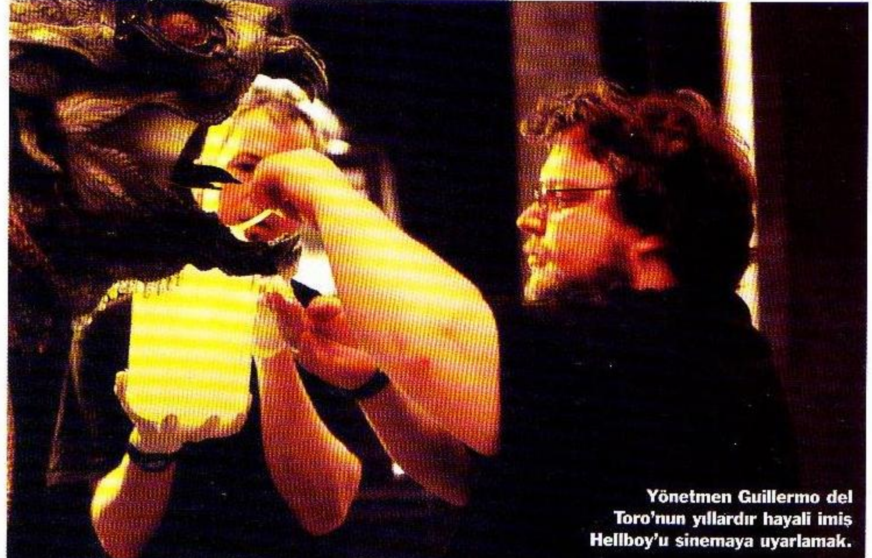
İki metre boyunda, az pişmiş sucuk renginde, tek eli çimentodan olan karizmatik bir dev o. Kedileri, krep yemeyi ve puro tüttürmeyi seviyor. Gerçek hallerini bir gören olursa ortalık karışmasın, diye boynuzlarını her daim törpülenmiş tutuyor. Hükümet tarafından finanse edilen gizli bir projenin asil üyelerinden. Adı HELLBOY; cehennem çukurlarından çıkıp insanların tarafını seçen, geceleri canavar avlayan ve son yılların en iyi çizgi roman uyarlamalarından birinin yıldızı olan bir zebani. ENGİN PALABIYIK

Yıl 1944. Makas elli bir insan-android tarafından kumanda edilen bir Alman birliği, savaşın seyrini değiştireceğini ümit ettikleri egzantrik bir girişimde bulunmak üzere İskoçya kıyılarına çıkar. Yağmurun bardaktan boşanırcasına yağdığı bu gece, Naziler'in desteğini almış Rasputin (Karel Roden) adında çılgın bir keşişin Satanik ritüeline sahne olacaktır. Rasputin, bir araba büyüklüğündeki eldivenini takarak başka bir boyuta portal açar ve kıyamet gününün temellerini atar. Neyse ki, Amerikan Paranormal Araştırmalar Bürosu'ndan Trevor Bruttenholm (John Hurt) bu esrarengiz olayı engellemek için bir birlikle beraber oradadır. Kapının açılmasını engelleyemese de, Naziler'in planını bozacak, diğer boyuttan dünyamıza geçen küçük kırmızı yaratığı, bir çikolatayla kandırarak ele geçirecektir.

Yıl 2004. Hellboy adını verdikleri yaratık, artık büroya gelen paranormal vakaların peşinde koşturan bir yaratık avcısı. Dünya standartlarına göre 60 yaşına gelmiş ama aslında daha yirmilerinin başlarında. Fiziksel olarak Mars'dan kopan bir kayaya benzese de, halen duygusal karmaşalar içinde olan bir genç. Profesör Bruttenholm'a "baba" diye hitap ediyor ve onu kızdırmaktan pek korkuyor. Ancak medyada çıkan fotoğrafları bu yönde atılmış iyi adımlar değil maalesef. Nitekim, filmin başında onunla tanıştığımızda "ev hapsi" cezasına çarptırılmasının sebebi de bu. Evet, duvarları tek yumrukta delen cehennemi bir yaratık, yaramaz bir çocuk gibi ev hapsinde... İşte Guillermo del Toro'nun yönettiği "Hellboy"a insani unsurları bulaştıran da, bu ve benzeri şeyler. Görünüşü ne kadar farklı olursa olsun, onunla özdeşleşmenizi sağlayabilecek ufak tefek özellikler.. Ve hepsi, Ron Perlman'ın, ağır makyaj altındaki performansıyla çok daha fazla anlam kazanıyor. "Bu rol için yaratılmış" klişesi, belki de hiç bu kadar üstüne oturmamıştı son zamanlarda bir oyuncunun. O koca cüssenin içindeki kalp, neredeyse perdeden fırlayıp kucağınıza düşecek.

İyi bir oyuncu olmasına rağmen, kariyeri boyunca genelde geri planda kalmış olan Ron Perlman'a yıldızlık fırsatını getiren bu enteresan karakter, ünlü çizer Mike Mignola'nın bebeği. Bağımsız çizgi romanların çıkarılmasının bugüne göre daha zor olduğu 90'lı yılların başında piyasaya çıkan Hellboy, bugünlere gelmesini sağlayan bir hayran kitlesi kazanarak farklılığını çoktan kanıtladı. Siz de Mignola'nın şahane paranormal mizahıyla ilk elden tanışmak isterseniz, İthaki Yayınları tarafından yayımlanan üç Hellboy macerasını kitabevlerinde bulabilirsiniz. Lakin, "Hellboy"'un etli bir kısmı bunların ilkinden, "Kötülük Tohumu"ndan uyarlanmış.

Hikayenin, kendinden önce gelen "X-Men" ve "Indiana Jones" gibi diğer serilere benzerliğine değinelim ilk önce. "Indiana Jones: Kayıp Hazine Avcıları"ndan öğrendiğimiz üzere, Naziler doğaüstü güçleri olan gizli silahlarla pek haşır neşirdirler. Bu yüzden, "Hellboy"da Profesör Broom'un da dediği gibi "eski şeytanların uyukladığı karanlık bir yer"e yönelmeleri pek şaşırtıcı değil. Ve aynen "X-Men"in Profesör Xavier'i gibi, Broom da limitsiz parası olan, işte o bildiğiniz evlenmemiş İngiliz akademisyenlerden. Mutantları evlat edinmekte de uzman. Nitekim, Paranormal Araştırmalar Bürosu'nun, Hell- ⇨

Yönetmen Guillermo del Toro'nun yıllardır hayali imiş Hellboy'u sinemaya uyarlamak.

Selma Blair, alev alev yakan Liz karakterini canlandırıyor.

Ron Perlman'ın makyajı her sabah dört saat sürüyormuş.

Rasputin

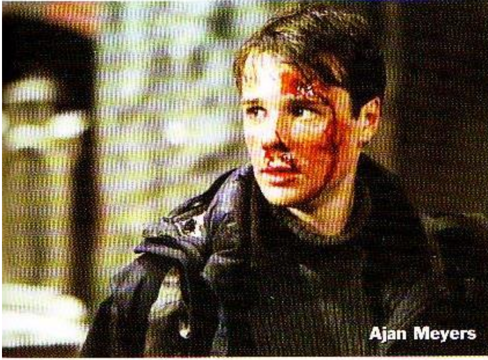

Abe Sapiens

"Hollywood günün Calvin Klein modelini görmek için yaşıyor. Oysa ben Lee Marvin gibi, bir aksiyon filmini sırtında taşıyabilen sert görünüşlü karakter aktörlerini özlüyorum. İşte bence Ron tam da öyle bir oyuncu."

boy'dan başka iki sakini daha var.
Doug Jones'un canlandırdığı ve Frasier'ın David Hyde Pierce'ı tarafından seslendirilen Abe Sapien, yüz yaşını geçmiş, telepatik güçleri olan bir deniz adamı. Kendine has hareket tarzı ve konuşmasıyla, ona hayat veren iki aktörün de başarısını sergileyen bu cana yakın mutant aslında kendi filmini bile hak ediyor olabilir. Bir dokunuşuyla, hem mekanların hem insanların geçmişlerini ve şimdilerini görebilen Abe Sapien, filmin mizahi tonunu pekiştiren, son derece eğlenceli, bir o kadar ilgi çekici bir karakter. Dileğimiz, olası bir devam filminde kendisini daha çok görebilmek.

Diğer mutantımız ise aslında olduğu şeyden pek memnun değil. Selma Blair'in oyunculuğuyla çizgiden perdeye geçen Liz, ateş bazlı güçlerinin ortaya çıktığı çocukluğundan itibaren kabuğunda rahat edememiş. Bir süre Hellboy ve Abe Sapien ile birlikte Paranormal Araştırmalar Bürosu'nda çalıştıktan sonra, elini eteğini bu işlerden çekerek kendi isteğiyle bir akıl hastanesine yatmasının altında yatan da bu. Ancak Hellboy'un onu öyle kolay bırakmaya niyeti yok. Liz'in alevlerinin etki etmediği tek canlının kendisi olduğu düşünülürse, ikisinin birbiri için yaratıldığının aşikar olduğu meydanda. Liz karakteri, çoğunlukla "screwball" komedilerinde görmeye alışık olduğumuz Selma Blair'e, drama oyunculuğunu gösterebilmesi için güzel de bir fırsat sunmuş. Kendisine bu şansı ilk veren yönetmen Todd Solondz'un "Storytelling"inde oldukça başarılı bir performans sergileyen aktris, "Hellboy"da bu işi gayet iyi kıvırabildiğini bir kez daha gösteriyor. "Oynadığı tüm o komedi filmlerine rağmen, ben onun gözlerinde bambaşka büyüleyiciliği olan bir özellik gördüm" diyor yönetmen del Toro. "Sanki lanetlenmiş, gotik bir güzellik ondaki."
Filmin asıl yıldızı olan Ron Perlman ve "Hellboy"un Meksikalı yönetmeni Guillermo del Toro'nun tanışıklığı ise 12 sene öncesine dayanıyor. O zamanlar, ilk filmi "Cronos"u çekmeye hazırlanan del Toro, başrol için kendi ülkesinden birçok aktörü gözden geçirmiş, ancak aklında hep Ron Perlman varmış. "Onu ilk önce 'Quest for Fire'da, sonra 'Gülün Adı'nda görmüştüm ve aklımı başımdan almıştı. Bu adamla tanışmak istiyordum, orası kesindi. 'Cronos'un kasting aşamasına geldiğimizde, hiçbir ticari kaygısı olmayan yapımcım, rol için kimi istediğimi sordu. Şu Meksikalı aktör, bu Meksikalı aktör derken "Fransız da olabilir, İtalyan da olabilir, senin için mükemmel olan kim?" dedi ve 'Gülün Adı'ndaki adam!' dedim hemen. Ron'a aşk şiirimi yazmamsa 12 senemi aldı ve işte 'Hellboy' o şiirin ta kendisi." Stüdyoyu, bu rolü oynaması gereken aktörün Perlman olduğuna ikna etmek için uzun uğraşlar vermiş yönetmen. "Gençlikle olan saplantı midemi bulandırıyor. Bence Hollywood, günün Calvin Klein modelini görmek için

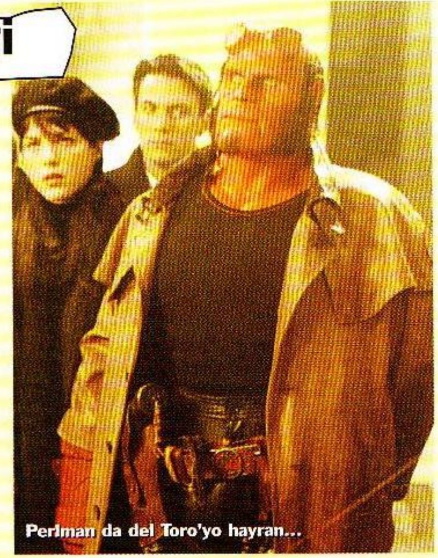

Kroenen

Ajan Meyers

yaşıyor. Oysa ben, Lee Marvin'i özlüyorum; Steve McQueen'i özlüyorum; Robert Duvall gibi, bir aksiyon filmini sırtında taşıyabilen sert görünüşlü karakter aktörlerini özlüyorum... İşte bence Ron tam da öyle bir oyuncu. Internetten birisi, ona abayı yakmış olabileceğimi söylemişti. Sanırım haklıydı."
Perlman, yüksek bir fiziksel kondisyon gerektiren role hazırlanmak için haftanın en az beş günü, günde üç saat antrenman yapmış. Çekimler esnasındaysa, dört saat süren makyajını yaptırmak için ekibin kalanından çok daha önce sete gitmek durumunda kalıyormuş. "Yine de makyajım yapılırken hiç sıkılmıyordum" diyor oyuncu. "Aslına bakarsanız, zamanın nasıl geçtiğini dahi anlamıyordum. Çok eğlenceli bir makyaj ekibimiz ve şamatalı bir ortamımız vardı." Filmin makyaj efektlerini yapan grubun başı olan Rick Baker, "How the Grinch Stole Christmas"tan "Planet of the Apes"e kadar, aklınıza gelebilecek çeşitli makyaj efekti gerektiren filmde çalışmış bir makyaj efsanesi. "Baker ile çalışmak, oyununuzun mükemmellik seviyesini hemen arttırıyor" diyor Perlman. "Sanki Michael Jordan ile basket oynamak gibi birşey."
Büyük bir kısmı Prag'da çekilen filmin, kimileri bir futbol stadyumu büyüklüğünde olan setlerinin büyük bir kısmı sıfırdan yaratılmış ve bazıları daha sonra CGI yardımıyla genişletilmiş. Setlerin ve özel efektlerin, prodüksiyonu ne kadar şişirdiği göz önüne alınırsa, 66 milyon dolara malolan "Hellboy", günümüz Hollywood standartlarına göre oldukça ucuz sayılabilecek bir bütçeyle kotarılmış bir

Çirkinin güzelliği

Bir zamanların en popüler dizilerindendi "Güzel ve Çirkin". Aslan suratlı Vincent olarak seyrettiğimiz Ron Perlman'ın ve Linda Hamilton'ın canlandırdığı Catherine Chandler ile yaşadığı imkansız aşk, birçoklarını ekranın önüne mıhlamıştı. Arada, sadece para kazanmak için vasat filmlerde oynasa da, Jean-Jacques Annaud, Jean-Pierre Jeunet, Marc Caro ve -evet- Guillermo del Toro gibi önemli Hollywood dışı yönetmenlerle çalışarak, sağlam olduğu kadar ilginç bir kariyer rotası izledi RON PERLMAN Bu ay izleyeceğimiz "Hellboy" ile birlikte, daha önce hiç olmadığı kadar göz önüne çıkan aktörle yapılmış söyleşilerden bir derleme yaptık sizin için.

Perlman da del Toro'yo hayran...

Hellboy, yoğun makyajın gerektirdiği bir karakter. Onu oynamak konusunda çekinceniz oldu mu hiç?
Aklınızı mı kaçırdınız?! Hayatınız boyunca uğruna çalıştığınız sey bu. Dağın zirvesindeki o an için çalısıyorsunuz hep. Kim böyle bir karaktere hayır diyebilir ki? Gerçekleşen bir rüyaydı benim için. Bir günlüğüne Hellboy'u canlandırmayı deneyin. Hayatınızın en eğlenceli günü olacak.

Yani günde 4 saat süren makyaj uygulamaları sizi hiç düşündürtmedi..
Makyajla başka biri olmak bana yabancı olan bir deneyim değil biliyorsunuz. Oynadığım transformasyon gerektiren rollerin, tek boyutlu ya da ticari olmamaları benim için büyük bir sans aslında. İnsanlığın bir parçası peşinde koşan karakterlerdi hepsi.

Rick Baker'ın vucudunuza uyguladığı onca makyajdan sonra kırmızıya dönmekten korktunuz mu?
Hayır. Sırf hassas bir cildim olduğu için icat edilen makyaj yapıştırıcıları oldu. Anlayın, işte o kadar eskiyim bu işte..

Filmden önce Hellboy'un çizgi romanından ne kadar haberdardınız?
Varlığından haberdardım ve film haklarının Guillermo'da olduğunu biliyordum. Beni rolde görmek istediğini biliyordum. Ve bunu asla başaramayacağımı da...

Neydi böyle düşünmenizin nedeni?
Çok uzak bir ihtimaldi bence benim bu rolü almam. Radarın altında seyir eden aktörlerdenim. Karakter aktörü olarak iyi bir kariyerim oldu ama "Hellboy" büyük bütçeli bir stüdyo yapımı olacaktı. Böyle bir rolü benim gibilerine vermezler genellikle.

Filmin, güzel ve çirkin temasını isleyen herhangi baska bir film gibi olacağını düşündünüz mü peki?
Hayır, hem de hiç. Burada bahsettiğimiz, bir Guillermo del Toro filmi. Her şeyden önce, onunla 14 senelik bir ilişkimiz var. Bir yönetmene, benim onun yeteneğine ve bütünlüğüne inandığım kadar inanmanız zor. Guillermo sizi arayıp "Bir film üzerinde çalısıyorum, dahil olmak ister misin?" dediği zaman yaşamaya baslıyorsunuz işte. Onunla birlikte çalıştığım üç filmde, bu gezegende yaşadığım en güzel zamanlardan bazılarını yaşadım.

Guillermo del Toro'yu diğer yönetmenlerden ayıran özellikleri neler?
Bir hikayeyi daha önce hiç görülmemiş sekilde anlatabilmek. İlk bakışta gayet kolay kategorize edilebilecek şeyler yapıyor ama filmi seyrettiğinizde aslında hiçbir şeyin düşündüğünüz gibi olmadığını görüyorsunuz. Gördükleriniz, gördüğünüzü zannettiğiniz şeyler bile olmayabilir hatta. Yüzeydekinden daha büyük çaplı amaçları olan meseleler ve metaforlar var onun filmlerinde. Guillermo'nun, aynı anda üç film yaptığını söylemişimdir hep. Birincisi, izlediğiniz film. İkincisi, seyrettikten hemen sonra "Dur bir dakika. Başka şeylerle alakalı bir dolu sembolizm vardı bunda" dediğiniz film. Üçüncüsü, seyrettikten iki hafta sonra "Buldum! Demek bunu anlatmak istiyordu!" dediğiniz film.

Diğer filmleriyle karsılastırınca "Hellboy" nerede duruyor?
Mütevazı olmayacak kadar cesur olmama izin verirseniz, bence "Hellboy" şu ana kadar çektiği, tematik olarak en derinlikli film. İkinci ya da üçüncü kez seyrederseniz, daha önce fark etmediğiniz şeyleri göreceksiniz.

Siz de kamera arkasına geçmek istiyormussunuz, öyle mi?
Evet. Şu anda ilk filmimin hazırlıklarıyla ilgileniyorum. Adı "Wooden Lake". Güzel, küçük bütçeli bir film olacak. Bir ailenin karakter çalışması.

Kendiniz de oynayacak mısınız?
Hayır, asla kendimi yönetmem. "Benimle" çalışmaktan hoslanmıyorum. Başkası olsaydım büyük ihtimalle çeneme bir yumruk atardım.

"Hellboy"

Hellboy karakterinin bilgisayarda yaratılmasına şiddetle karşı çıkmış del Toro.

film aslında. Üstelik hiçbir şey ucuz görünmüyor. Bilgisayarda hazırlanan mekanlar, en az "Yüzüklerin Efendisi" serisindekiler kadar başarılı. Yaratık efektleri de bir o kadar göz doldurucu. Başlarda, Hellboy'un kendisinin dahi bilgisayarda yaratılması düşünülmüş ancak del Toro bu fikri duyduğu gibi veto etmiş. "En gelişmiş teknolojiyle bile yapmazdım" diyor yönetmen. "Filmin başında görünen bebek Hellboy, bir CG karakter. Hellboy'u tanıtmak için çok iyi bir yol ama onu sadece filmde gösterebildiğimiz kadar gösterebilirsiniz, daha fazla değil. Eğer gerçekçi olması gerekmeyen Gollum ya da Jar Jar Binks gibi karakterlerle uğraşıyor olsaydık, durum farklı olurdu. Ancak Hellboy, sanki sizden bizden biriymiş gibi hayata geçirilmeli, davranışları ve hareketleri sadece bir oyuncu tarafından kontrol edilmeliydi. Onu otuz görsel efekt uzmanına teslim edip bizim aldığımız sonucu almayı bekleyemezsiniz."

"Hellboy", del Toro'nun yönettiği ilk çizgi roman uyarlaması değil. Üç sene önce karşımıza çıkan "Blade II" de onun imzasını taşıyordu. Aslında yönetmen, eleştirmenler tarafından oldukça başarılı bulunan bu vampir hikayesini sadece "Hellboy"a bir hazırlık olarak görmüş. "Senaryoyu iki kez geri çevirmiştim. Sonra biri bana 'Hellboy'u çekmek istiyorsan Blade'i kabul etmelisin. Daha önceki o ürkütücü atmosferli filmlerinin yanında böyle büyük çaplı bir aksiyon filmi çekebileceğini de kanıtlamış olursun' dedi. Fikir aklıma çok yatmıştı. Üstelik 'Blade II'de Mike Mignola ile çalışarak bir anlamda filmi, gelecekteki asıl ortaklığımızın kostümlü provası haline getirebilecektik." Ron Perlman'ın da "Blade II"de rol alarak bu üçlü ortaklığın temellerine katkıda bulunduğunu hatırlatalım.

Anlaşılacağı üzere, "Hellboy"un başarısında, yönetmen del Toro'nun, karakteri perdeye aktarma isteği ve coşkusunun önemli bir payı var. Çok başarılı bulunmayan ama yine de etkileyici bir atmosferi olan 1998 tarihli yaratık filmi "Mimic"i çekerken düşmüş çizgi romanı uyarlama fikri aklına. " 'Mimic"i yapmak, sanki anestezi olmadan açık kalp ameliyatı geçirmek gibi birşeydi. Çekimlerin ortasında 'Hellboy' okuyup 'Evet, işte cennet bu olmalı' diyordum. Kendine has bir dünya yaratmanın güzelliğini ifade ediyordu bana. Filme çekilmesinin planlandığını duyduğum zaman bunu ben yapmalıyım dedim. Bu 7 yıl önce oluyor, daha 'Matrix' gibileri ufukta bile görünmezken."

Kocaman, kaslı, üstü çıplak, kırmızı derili bir dev olan Hellboy, yine kocaman, kaslı, üstü çıplak ama derisi yeşil olan bir devi, Hulk'ı hatırlatabilir kimilerine. Ancak Hulk ne kadar boşsa, Hellboy o kadar hoş. Varoluşsal öfkesini derisinin içinde taşıyan Hulk'ın aksine, gizli kimliği olmayan Hellboy'un şeytanları hep açıkta. İçinde taşıdığı tek şey kalbi. Yine de kumaşına işlenmiş bir zıtlık var. Aslında kötülüğün yegane silahı olmak için yaratılmış ama bunun tam tersi olması için yetiştirilmiş. Yapabildiği her şeyi, tüm yeteneğini, insanlığın yararına kullanmak, onları korumak için... "Küçüklüğümden beri hayal gücümün karanlık bir yönü vardı" diyor del Toro. "Kolaylıkla bomba yapan ya da banka soyan biri olabilirdim ama ben bu yeteneğimi sanat formunda yansıtmayı tercih ettim. Benzer birşeyin "Hellboy"da da var olduğunu düşünüyorum. Mükemmel değiliz ama mutlu olabiliriz diyor sanki karakterleri."

Yönetmenin önceki filmlerini seyredenler, "Hellboy"un buram buram del Toro koktuğunu hemen fark edeceklerdir. "The Devil's Backbone"da tüylerimiz ürperten ve "Blade II"de yüreğimizi hoplatan yönetmen, yine özenli bir renk paleti ile çıkıyor karşımıza. Çoğunlukla, koyu mavi ve yeşil tonlarının önündeki tek kırmızı elementi filmin kahramanı yaparak, karanlık bir güzellik yakalıyor. Hikayesi kimi zaman aksasa da, "Hellboy"un görsel şöleni sonuna kadar fire vermeden devam ediyor. Eğer her şey yolunda giderse, aynı lezzetin farklı bir tabakta önümüze sunulmasının ihtimali de oldukça yüksek. Evet, büyük ihtimalle ilk filmi kotaran ekibi yeniden biraraya getirecek olan "Hellboy 2"nin çalışmaları şimdiden başlamış durumda. Ancak siz yine de o sofraya oturmadan önce, aksiyonun, mizahın ve hüznün neredeyse eksiksiz bir tarifle pişirildiği bu ilk filmi kaçırmamaya çalışın. ■

"Hellboy'un seksi olduğunu düşünüyorum"

Röportaj yapılması çok keyifli bir aktris olarak bilinir SELMA BLAIR. Onu, bir oda dolusu gazeteciyle buluşturduğunuz zaman, her an her şey hakkında konuşabileceği için, filmlerin tanıtımıyla ilgilenen her halkla ilişkiler uzmanının kabusu haline gelebilir. Biz de bu özelliğini es geçmek istemedik ve size Blair'in "Hellboy" ile ilgili yaptığı röportajlardan bir derleme yaptık.

Süpermen'de Lois Lane olmak istiyor.

Evet Selma, Hellboy'la öpüsme sahnenizde işin içine dil girdi mi hiç?
Çok garip ama, ben... Ah, evet, dil vardı! Hellboy ile dillerimiz birbirine dolandı, evet. Tam Ron ile işe girişmiştik ki, Guillermo "Siz ne yapıyorsunuz öyle?!" dedi, "E, öpüşüyoruz?" gibi birşeyler geveledik. Hemen ardından geldi bir "Stop!". Çok korkunçtu. Ama, şimdi söyle... Neticede o iki karakter birbirine aşık. Öpüşürken iyice derinden gelmeli her şey, öyle değil mi? Ama bir de işi engelleyen prostetik dişler ve dil var, aaah...

Sahte dille öpüşmek garip miydi?
Evet, ama Ron'un makyajı gerçekten harikaydı. Dili gerçek dil rengindeydi! Bakın bu çok önemli bir konuşma, hepsini kayıt ettiğinizden emin olun.. Neyse, öpüşme sahnesini MTV stilinde de çektik sonra birkaç sefer. Ateşli şekilde. Sonra Guillermo buna gerek olmadığını söyledi ve rahatladık. Ama yine de Hellboy'un çok seksi olduğunu düşünüyorum.

Liz, "Hellboy"daki diğer karakterlere gore daha yoğun bir dramatizm içeriyor ve siz çoğunlukla komedi filmlerinizle tanınıyorsunuz. Filmin dramatik merkezi olmak nasıl bir duyguydu?
Harikaydı. "Storytelling"de, aynı anda garip bir komikliği olan dramatik bir roldeydim. "Hellboy" tamamen drama oynadığım ilk film. Liz'in komik replikleri yok, ciddi bir duruşu var. Çok durgun olduğu için de farklı bir karakterdi benim için. Hiçbir şey yapmasına gerek yok, sadece Hellboy'u bir şekilde motive eden bir ideal o. Öyle önemli aksiyon sahnelerim yoktu ama farklı bir odak noktası olmak gerçekten çok hoştu.

Son yıllarda çizgi roman uyarlamaları çok popüler. Süper güçleri olan birini oynamayı düşlemiş miydiniz daha önce?
Ah, evet. Süpermen'i tekrar filme alacaklarını duyduğumda, Lois Lane olmak çok güzel olurdu dedim. Süper güçleri olan birine tanık olmak, onu araştırmak ve ona aşık olmak çok güzel olurdu. Ama bir gün birilerinin, süper güçleri olan bir karakteri oynamama izin vereceği hiç aklıma gelmemişti. Guillermo'ya müteşekkirim.

Guillermo'nun sette size "maymun beyinli" diyormuş..
Nasıl oldu bilmiyorum ama bu filmde iki işi aynı anda yapabilme yeteneğim sıfırdı. Aynı anda hem onun istediği gibi bakıp hem de repliklerimi söyleyemiyordum. Becerebildiğim zamanlarda da, kafamdaki peruk beynimi çektiği için şaşı bakıyordum. O da "Aman Tanrım, maymun beyin! Maymun beyin!" deyip durdu. Çok utanç verici. Eminim hemen iş teklifleri yağmaya başlayacak çapraz bakan bu ahmak için!

Hellboy hayranlarıyla bir deneyiminiz oldu mu? Çizgi roman okurlarıyla buluşma toplantılarına katılmak gibi..
Bir konvansiyona katıldım, evet. "Senin için çıldıracaklar!" demişlerdi gitmeden önce. Alakası yok. Daha az umurlarında olamazdım. Ron'un peşindeydiler hep. Kendi kendime dedim ki; bu çocuklar kızlardan hoşlanıyor olmalı ya da en azından bir kızın buraya geldiğine sevinmeliler. Ama tık yoktu, sıfır. Yapışık bir mini etek giymiştim oysa.

Daha önce çizgi roman okur muydunuz peki?
Sadece Neil Gaiman'ın yazdıklarını. Sandman'deki Death'in büyük bir hayranıyım. Onun filmini de çekmeye başlıyorlarmış.

İster miydiniz o rolü?
Bilmem. İyi şanslar onlara. Ama Lois Lane benim için müthiş bir rol olurdu, evet.

Sıkıysa seç!

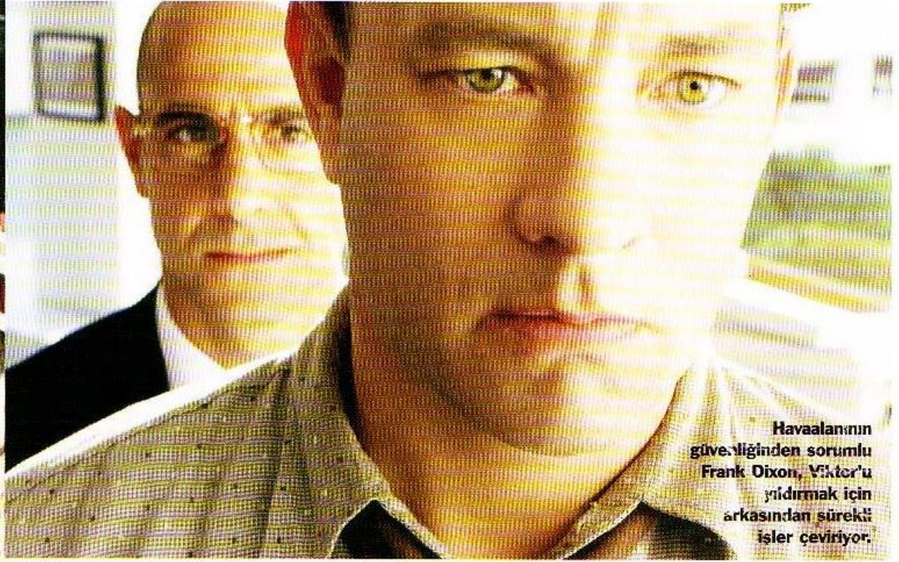
Steven Spielberg üçüncü kez Tom Hanks'le buluşuyor. 2002'deki "Azınlık Raporu" ve "Sıkıysa Yakala" gibi birbiriyle ilgisiz iki filmi takiben iki yıl sonra usta biraz daha hafifliyor. Yeni filmi "THE TERMINAL / TERMINAL"de ülkesinin 11 Eylül sonrası göçmen politikasını eleştirirken bugüne dek hiç yüz vermediği bir türe, romantik komediye de ucundan göz kırpıyor. BURÇIN S. YALÇIN

Steven Spielberg alem adam! Selefi Kubrick'in vasiyetini yerine getirdiği "Yapay Zeka"yı çekerken "Artık seyircileri memnun etme dönemim kapandı; bundan sonra kendim için filmler çekeceğim," dediğinde üzülsek mi yerinsek mi bilememiştik! Bundan, daha ziyade "Bugünden itibaren filmlerim yine geniş kitlelere ulaşabilir ama artık daha tuhaf şeylerin altında imzamı görürseniz şaşırmayın" meali çıkıyordu. Sözünü ettiği dönemin üçüncü filmi "Terminal" oldu. Her ikisi de kendince başarılı olan "Minority Report / Azınlık Raporu" ve "Catch Me If You Can / Sıkıysa Yakala" Spielberg'in "kendisi için çektiği" ve beklendiği kadar tuhaf olmayan iki filmiyse, yeni filmi "Terminal" de üçüncü parça olarak görevini hakkıyla yapıyor: Spielberg'in ismine halel getirmiyor. Fakat esas tuhaf olan şu ki bu filmler sandığımız kadar olağandışı değil.

11 Eylül'den sonra Hollywood'un rotasını belirlemesi kolay olmadı. Saldırılar gerçekleştiğinde proje aşamasındaki savaş filmleri sonradan gösterime girmiş ve yapımcılarını üzmüşlerdi. O sıralar sinemaları "Collateral Damage", "Bir Zamanlar Askerdik", "The Sum of All Fears", "15 Dakika" gibi hoşgörüyle bağı pek az olan filmler sarmıştı. Özellikle sonuncusu, 11 Eylül olaylarından önce çekilip gösterime sokulmasına karşın, özgürlükler ülkesinin göçmen politikasını yerden yere vuruyordu. Filmde iki Doğu Avrupalı hiç de tekin olmayan bir şekilde JFK havaalanındaki pasaport gişelerini geride bırakıyor, New York'a sızıyor ve

Üç yürüyen merdiven ve onlarca mağazanın birebir inşa edildiği terminal baştan aşağı yeniden yaratıldı. Bazı markalar mağazalarını kendi ceplerinden inşa etmelerine rağmen DreamWorks son kurguda bunların çoğunun görüntülerinin atılacağını onlara beyan etti.

Havaalanının güvenliğinden sorumlu Frank Dixon, Viktor'u yıldırmak için arkasından sürekli işler çeviriyor.

sonradan medyanın kanatları altında gerçekleştirilecek katliamların başrolüne oturuyorlardı. Medya eleştirisine soyunan film bunu yabancı düşmanlığı üzerinden yapıyor, ezcümle şunu söylüyordu: fırsatlar ülkesinin fırsatlarını bu kadar hoyratça ve özgürce savurmasına gerek yok; bu, hayrımıza olmuyor!

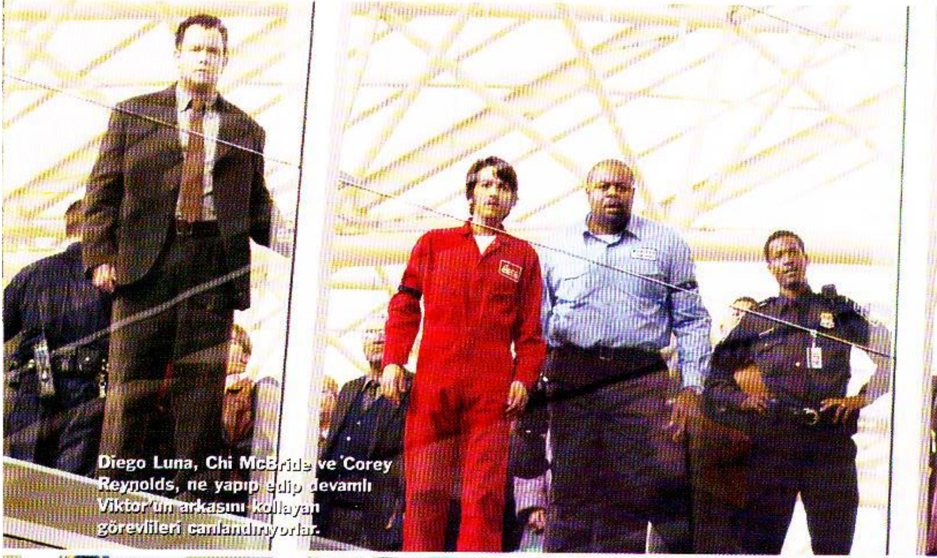
11 Eylül olaylarının akabinde ABD'deki pasaport gişelerinin İslam ülkeleri vatandaşlarının suratına kapanmasının ucu uluslararası sinema arenasının en saygın yönetmenlerinden İranlı Abbas Kiarostami'nin o yıl "10" isimli filminin gösterileceği New York Film Festivali için ABD vizesi alamamasına dek uzandı. Benzeri birşey Chicago Film Festivali'nde ödül kazanan, vize alamayınca ödülü reddedip Amerikan hükümetine devrettiğine dair bir mesaj yollayan Bahman Ghobadi'nin de başına gelmişti. Spielberg'in yeni filmi "Terminal" ise "15 Dakika"nın ve bu konudaki argümanlarını tamamen hoşgörüsüzlük üzerine temellendiren tüm bir muhafazakar Amerikan kafa yapısının anti-tezi gibi. Filmin açılış planı bile sanki buna göre yapılandırılmış. Bu açıdan "Terminal"in "15 Dakika"dakine çok benzer bir başlangıcı var: kapıların açılmasıyla birlikte rengarenk ırklardan ve milletlerden onlarca yolcu JFK havaalanındaki pasaport gişelerine hücum eder. Kuyrukta bekler, sıraları gelince belgelerini gösterir, ABD'ye ayak basmayı hakederler.

Doğu Avrupa ülkesi Krakozya'nın fani vatandaşı Viktor Navorski (Tom Hanks) de öyle yapar! Yüzünde sevecen bir ifade ve dilinde kıt bir İngilizce'yle gişeye yaklaşıp belgelerini önündeki memura iletir. Memur şöyle bir bakar; o da ne! Terslik var! Viktor ne olduğunu anlamadan JFK havaalanındaki memur kademesini basamak basamak tırmanır. En tepede havaalanının güvenliğinin başına taze bir terfiyle oturmuş Frank Dixon (Stanley Tucci) bulunmaktadır. Son derece yaratıcı bir yöntemle Viktor'a durumunu anlatır: Viktor uçaktayken Krakozya'da bir iç savaş çıkmış ve hükümet devrilmiştir. Ortaya çıkan anarşik düzen yüzünden ülkeler Krakozya'daki bu yeni durumu tanımayı reddetmişler, dolayısıyla Viktor da uluslararası hukuk çerçevesinde "vatansız" kalmıştır. Bu, Amerika'da göçmenler için geçerli olan hukuktaki bir boşluğa da denk düşmektedir. Viktor ne vatanım dediği yere dönebilmekte ne de JFK havaalanından New York sokaklarına karışabilmektedir. İçine düştüğü hukuki boşluk onu havaalanına sıkıştırır. Günler süren umutsuzca bocalamayla durumunu yeniden rayına oturtmaya çalışadursun en temel insani gereksinimlerini bile JFK'nin 67 nolu terminalinde gidermeye başlar: açlığını yatıştırır, uyur, tıraşını olur, hatta tuvaletin imkanları elverdiğince duş bile alır. Bu sırada onlarca insanla tanışacak, hatta âşık bile olacaktır, şaşkın uçuş görevlisi Amelia Warren'a (Catherine Zeta-Jones)...

Uçak hangarından havaalanına...

"Bence bu film beklemek üzerine," diyor "Terminal"in senaryo yazarlarından Sacha Gervasi. "Hatta, bu film en uzun uçuş rötarı olarak da tanımlanabilir. Bir uçağa atlayıp yurduna dönmek için bekleyen bir adam hakkında temelde." Senaryoyu okur okumaz projeye girişen Spielberg yapım tasarımcısı Alex McDowell'dan bir JFK havaalanı yaratmasını istedi hemen. "Los Angeles'ta setimizi kuracak kadar büyük bir alan olmadığını farkettik" diyor McDowell. "O yüzden Los Angeles'ın çevresini tarayıp yeterince büyük boş bir depo bulmaya çalıştık ve sonunda Palmdale'deki bu hangarı bulduk. Eskiden uçakların ve 747'lerin yapıldığı eski bir hangardı." Kaliforniya'nın Palmdale bölgesindeki bu hangarda JFK havaalanı resmen yeniden yaratıldı. Alışveriş mağazalarından yiyecek dükkanlarına, pasaport gişelerinden tuvaletlerine, bekleme salonlarından yürüyen merdivenlerine kadar havaalanının her kısmı ağır ağır inşa edildi. Burger King'den Hugo Boss'a 35'ten fazla firmayla görüşüldü ve filmde mağazalarının ifşaatı karşılığında onlardan inşaat masraflarına ortak olma sözü alındı. Binlerce kişinin "Terminal" için inşa ettiği JFK havaalanı Spielberg'in kariyerindeki Xanadu'lardan biri anlaşılan. "Birilerinin benim için inşa ettiği en büyük ikinci set," diyor yönetmen. "Birincisi elbette 'Close Encounters of the Third Kind'dı. Bence tarihteki en büyük set oydu. Bu ise galiba tarihte inşa edilmiş en büyük iç set."

"Bir film şirketinin isteklerini yerine getirmek için bir terminali öylece kapatamazsınız" diyor görüntü yönetmeni Janusz Kaminski de. "Ve aslında bu bence daha avantajlı oldu çünkü bize tarifsiz bir özgürlük sağladı. Steven'a (Spielberg) normalde yapamayacağı birşey, çekimleri tasarlayabilme özgürlüğü tanıdı ve bana da eğer gerçek bir terminalde çekseydik yapamayacağım bir görsel dünya yaratma özgürlüğü verdi." Spielberg onunla "Schindler'in Liste- ⇨

Diego Luna, Chi McBride ve Corey Reynolds, ne yapıp edip devamlı Viktor'un arkasını kollayan görevlileri canlandırıyorlar.

Frank Dixon rolünde yetenekli aktör Stanley Tucci.

Viktor, yolculara yaslanacak bir omuz da veriyor.

Michael Nouri'yi, Amelia'nın sevgilisi Max olarak bir-iki planda seyrediyoruz.

Enrique'nin memur Torres'le evliliği de Spielberg'in meramına hizmet ediyor.

si"yle başlayan, "The Lost World: Jurassic Park", "Amistad", "Er Ryan'ı Kurtarmak", "Yapay Zeka", "Azınlık Raporu" ve "Sıkıysa Yakala"yla devam eden işbirliğini "Terminal"e de taşıdı. 10 yıldan fazla bir süredir onun "gözü" işlevindeki Kaminski aynı zamanda Hollywood'da çalışan meslektaşları içerisinde parmakla gösterilen bir isim. Kendisi de Doğu Avrupalı olan Janusz Kaminski, Viktor Navorski'nin etrafında dönen kamerasıyla "Terminal"de onu tam anlamıyla kuşatıyor ve neredeyse bir bavula tıkıştırılan eşyalar gibi kapana kıstırıyor.
Spielberg'in bile kariyerinde kurdurduğu en büyük ikinci set bu olduğuna göre hangardan bozma havaalanı kimbilir oyuncuların kafasında ne tortular bıraktı! Mesela Catherine Zeta-Jones'un: "Sete ilk geldiğimde büyüklüğüne inanmak gerçekten güçtü. Ayrıntılar dikkat çekiciydi. Steven'a dönüp 'Nefesim kesildi' dedim. Kokusu bile havaalanı gibiydi. Yemek arabasındaki yemeklerin kokusunu bile alabiliyordum." Filmde havaalanının yemekhanesinde yemek arabasını kullanan genç Enrique Cruz rolündeki Meksikalı aktör Diego Luna da seti görür görmez nutku tutulanlardan. Aktörü "Y tu mamá también / Ananı da"dan tanıyoruz: "İçeri ilk girdiğim yerin çekim yapacağımız set olduğunu sandım ve dedim ki 'Vay canına, çok büyük, inanılmaz!' Onlar da hayır, dediler, ana set bu değil, onu daha görmedin. Ve inanılmazdı. Her şey çalışıyordu. Her şey gerçekti. Yürüyen merdivenler, asansörler; hepsi... Dükkanlar gerçek dükkanlardı ve açıktılar. Bu hepimizin işini kolaylaştırdı. Hiçbir şeyi hayal etmemiz gerekmedi. Yarım saat sonra, sette olduğunuzu unutup terminaldeymiş gibi hissediyordunuz."
Havaalanının onca methiye düzülen setine Spielberg tıpkı bir mozaiğin taşları gibi farklı nitelik ve renklerde isimleri barındıran bir oyuncu kadrosu yerleştirildi. Amerika'nın temiz yüzü Tom Hanks "Terminal"de Viktor Navorski'yi canlandırıyor. Sinema seyircisinin kafasında hep Amerika'nın simgesiymiş gibi bir hâle yaratan Hanks gibi bir aktörü başıbozuk bir İngilizce'yle bir Doğu Avrupalı'yı oynarken görünce insan ister istemez yadırgıyor. Dolayısıyla filmleriyle kafamıza yerleşen o umut dolu, iyimser, efendi, yardımsever Tom Hanks personasının bir Doğu Avrupalı'nın üzerine giydirilmesi büyük önem arzediyor. Filmde senaryo yazarlarının uydurduğu Krakozya, karakterinin tâbî olduğu Doğu Avrupa ülkesi. Hanks, buna karşılık, filmde aslında Bulgarca konuşuyor (Evlenmeden önceki ismi Margarita Ibrahimova olan eşinin yarı Bulgar köklerinin de çekimler sırasında faydasını görmüş).
Catherine Zeta-Jones filmde Viktor'un âşık olduğu uçuş görevlisi Amelia Warren rolünde. Eskiden beri tanışan ve beraber bol bol vakit geçiren Hanks-Spielberg ikilisinin tersine Catherine Zeta-Jones'un efsanevi yönetmenle tanışması 1997'de oluyor. "Menajerim beni arayıp 'Bil bakalım kim seninle tanışmak istiyor? Gerçekten büyük bir yönetmen,' dedi. Giderek asap bozucu olmaya başlıyordu ki 'Kim? Aylardır Los Angeles'tayım, sadece bir iş istiyorum' dedim. O da Steven Spielberg diyince ben de "Ha evet, peki, sağol, çok komik!' diyiverdim. Ama doğruydu. Ertesi gün 'Kayıp Dünya'nın setine gitmem gerekiyordu. Ben de küçük kiralık arabama atlayıp Steven Spielberg'i görmeye gittim ve 'Zorro'daki rolü böyle aldım." Zeta-Jones tiyatro kökenli olduğu için çekimler öncesinde prova yapmaya gönülden bağlı. Spielberg'in en azından bu filmde oyuncularıyla çok zengin bir ön çalışmaya gitmemesi onu şaşırtan şeylerin başında gelmiş.
Filmde ayrıca Stanley Tucci, Chi McBride, Diego Luna, Barry Shabaka Henley, Kumar Pallana ve Zoe Saldana'nın yolu da Viktor'la kesişiyor. Tucci havaalanının güvenliğinden sorumlu Frank Dixon'ı, diğerleri ise Viktor'a yardım etmeye çalışan ve zaman zaman da Viktor'un ocağına düşen, renk skalası geniş karakterleri canlandırıyorlar.
Spielberg önceki birçok filminin aksine "Terminal"de derdini anlatmak için uzun cümleler sarfetmiyor. Lafı da ağzında açıkçası hiç gevelemiyor. Her zaman ele aldığı Amerikan ailesini burada bambaşka bir hâlde sergiliyor. Ülkesini meydana getiren ırkları kastederek "Biz koskoca bir aileyiz" demeye getiriyor. Filmde Viktor dahil havaalanının "ayak işlerini" yapan işçi sınıfına mensup tüm o karakterler bir geniş aile gibi birbirlerine kol kanat geriyor, birbirlerini dinliyorlar. Hatta Enrique, Viktor aracılığıyla epeyce platonik bir flört devresinden son-

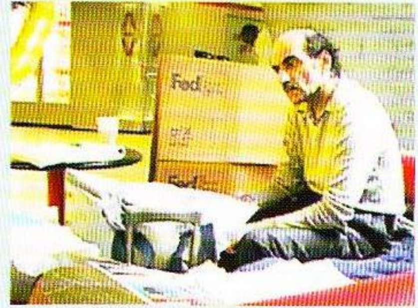
ra memur Torres'e evlenme teklif ediyor.
"Bu ülkenin temelinde hoşgörü yatar!" Bu replik Viktor'u sıkıştırıp kaçmaya zorlayan havaalanının güvenliğinden sorumlu Frank Dixon'ın eski patronu Salchak'ın ağzından dökülüyor. Frank Dixon için filmin kötü adamı diyemeyiz belki ama kendi kellesini kurtarabilmek için Viktor'u bir an önce defetmeye kararlı. Ona anlayış göstermiyor; top benden çıksın, sonra ne hâli varsa görsün diyor. Ülkesindeki kaostan dolayı Viktor'un endişesini, ABD'ye geliş nedenini, elindeki kutuda ne olduğunu çok sonra anlıyor. Frank, statüsü bu ülkeye girmeye uygun olmayan her insana şüpheyle bakan, statükoya uymayan her vaka yüzünden kulağına kar suyu kaçan tipik muhafazakarlardan.
Belki biraz bu yüzden, senaryo da Viktor'u son derece yavaş tanıtıyor. İlk kez geldiği ve dilini bile doğru dürüst bilmediği ülkeyi havaalanı üzerinden tanımaya çalışırken seyirci de onu ağır ağır tanıyor. Neden orada olduğunu, geçmişinde neler yattığını, ne iş yaptığını... Viktor bir süre sonra mimarlık konusundaki yeteneklerini konuşturunca havaalanı içerisindeki bir inşaat şirketinde bir iş bile buluyor. Burası, Spielberg'in söylemek istediği bir başka yere bağlanıyor: "Bu ülkede herkese yer ve görev var."
Viktor'un Amelia'ya duyduğu aşk fazlasıyla naif ve iyi niyetli. Bir sahnede sekse aşırı düşkünlüğünü açık eden Amelia da en az onun kadar naif ama kendisini esiri olduğu tutkusundan sıyıramıyor. Yıllardır kendisini oyalayıp duran evli erkeği bir türlü bırakamıyor. Viktor'un, kendisini uzun uzun dinlemesine, havaalanındaki arkadaşlarının yardımıyla romantik bir yemek ayarlamasına, hatta Napolyon ve Josephin'in hikayesi gibi ortak ilgi alanlarını açığa çıkarmasına rağmen yapamıyor bunu. Amelia'nın sevgilisiyle yaşadığı ilişki Spielberg'e göre sahte bir mutluluk sanki. Genç kadın olmadığı birşey gibi görünmeye çabalıyor neredeyse. Özellikle Amelia üzerinden, çalışan Amerikan kadınını eleştiriyor gibi görünen Spielberg bunu ondaki bencilliği vurgulayarak yapıyor. Öte yandan, bu kadının zihnen sorunlu olduğunu kendisinin de kabul etmesi kimileri tarafından muhafazakarca bulunabilir.
"Azınlık Raporu"nun tanıtımı için iki yıl önce Roma'daki bir basın toplantısında "Eğer Başkan Bush, Saddam Hüseyin'in kitle imha silahları ürettiğine dair güvenilir bilgilere sahipse, bu duruma müdahale etmekte haklıdır," diyen Spielberg durumun pek de böyle olmadığını görünce duruldu mu bilinmez ama "Terminal"de sunduğu son mesajı bunu doğrular gibi: nihayetinde bu kadar önyargılı olmayalım. Kapımızı çalan herkese potansiyel tehlike muamelesi yaparsak ondaki iyi niyeti hiçbir zaman farkedemeyebiliriz. Peki ya o adam ülkemizin temelindeki güzelliklere, örneğin caza tutkun bir adamsa ve buraya da verdiği bir sözü tutmak, yani soylu ve onurlu birşey için gelmişse? ■

Filmin ve setin komiği, Hint asıllı Kumar Pallana; Zeta-Jones, Spielberg ve Janusz Kaminski'yi sette kırıp geçirirken... Onu Wes Anderson'ın tüm filmlerinde küçük rollerde seyretmiştik.

Vatanı olmayan adam

"Terminal"de suretini gördüğümüz hikayenin aslı Paris'teki Charles de Gaulle havaalanında bir İranlı'nın başına geldi. Merhan Nasseri'nin ikametgahı 16 yıldır orası.

Hep filmler hayatı taklit eder derler ama zaman zaman bunun tersine de şahit oluyoruz. Viktor Navorski'nin hikayesi belki İranlı Merhan Nasseri'ninkinden bile daha gerçek duruyor. Viktor bir uçuş görevlisiyle flört etme fırsatına kavuşurken Merhan'ın vakti çoğunlukla okuyarak geçiyor. 1988'den beri Charles de Gaulle'ün bir numaralı terminalinde ikamet eden Alfred -bir İngiliz göçmenin kendisine yazdığı mektupta ona bu isimle hitap etmesinden sonra bazıları ona böyle hitap eder olmuş- hikayesini bir türlü tam olarak açık etmiyor. Hakkında birkaç belgesel bile çekilmiş olmasına karşın zaman zaman verdiği çelişkili bilgiler yüzünden hikayesindeki boşluklar tam olarak doldurulamıyor (İsveçli olduğunu söylediği annesini daha sonra başka bir açıklamasında İngiliz yaptı).

1977'de hükümet karşıtı gösterilere katıldığı için İran'dan sürüldüğü söyleniyor. Henüz İngiltere'de öğrenciyken Şah Muhammet Pehlevi aleyhinde gösteriler yapmış, ülkesine döner dönmez tutuklanıp hapse atılmış. Kısa süre sonra da ülkeden kapı dışarı edilmiş ve kendisini Avrupa'da sürgünde bulmuş. Geçici mülteci belgeleriyle o ülke senin bu ülke benim dolaştıktan sonra 1981'de kendisini resmi mülteci olarak kabul eden Belçika'ya kapağı atmış. Böylece, herhangi bir engelle karşılaşmadan istediği Avrupa ülkesine giriş-çıkış serbestisi kazanmış. Ta ki 1988'e dek... Belçika'dan İngiltere'ye Fransa aktarmalı gitmek isterken Charles de Gaulle'de alıkonmuş çünkü elinde hiçbir resmi belgesi yokmuş. Pasaportunu ve mülteci sertifikasını Paris metrosunda çaldırdığı iddiasına rağmen ne İngiltere onu kabul etmiş ne de Fransa onu bırakmış. Durumunu kanıtlayamayınca hukuki olarak "boşluk"ta sallanmaya başlamış (Bir iddiaya göre Fars kökenini de ısrarla reddediyor; hiçbir aile üyesi de onunla bağlantıya geçmemiş. Çok sonra İranlı belgeselcilerle konuşurken de Tahran'daki çocukluğuyla ilgili hiçbir şey telaffuz etmediği gibi onları Farsça bile bilmediğine ikna etmeye çalışıyormuş). Yıllar geçer, Merhan'ın bir numaralı terminaldeki hayatı dallanıp budaklanırken İngiltere, Fransa ve Belçika arasındaki "ortada sıçan" oyunu da bir türlü sonlandırılamamış. Hatta bir ara Belçikalı yetkililer ellerinde Merhan'ın mülteci durumunu kanıtlayan belgeler olduğu, ama Merhan'ın bunları gelip kişisel olarak alması gerektiği çağrısında bulunmuşlar (Merhan'ın bu yüzden havaalanından çıkarken birkaç kez tutuklanması sözkonusu olmuş. Söylenenlere bakılırsa, istenirse hâlâ tutuklanabilir).
Uzun bir uğraş sonucunda Fransız avukatı ona Fransız hükümetinden ülkede serbestçe dolaşma hakkı tanıyan izni çıkarmayı başarmış. Ancak bu kez de o bunu reddetmiş ve ısrarla eski resmi kimliğini istediğini söylemiş.
Zamanla şanı alıp yürüyen Merhan yıllardır bir numaralı terminalde birkaç Lufthansa kutusundaki bir avuç eşyasıyla yaşıyor. İşin garibi hayatı giderek iyiye gidiyor. İnsanlarla fotoğraf çektiriyor, sohbet ediyor, bir günlük tutuyor ve haberlerde duyduklarını not ediyor. "Terminal" sayesinde ise uluslararası ünü pekişmiş oldu. Hikayesinin hakları konusunda sonradan başlarını derde sokmasın diye Merhan'a DreamWorks'tekilerin 300 bin dolara yakın para ödedikleri, hatta bir banka hesabı olmadığı için parayı avukatı aracılığıyla aldığı söyleniyor.
Yine de, o oradan çık(a)mıyor. Samuel Beckett karakterlerine benzeyen bu adam hâlâ Charles de Gaulle'ün bir numaralı terminalinde dünyanın en uzun rötarının sona ermesini bekliyor.

"Gazap Ateşi"

Meksika usulü vahşet

Başrollerini, geçtiğimiz aylarda "The Cat in The Hat" adlı filmde Sally rolüyle izlediğimiz küçük yıldız Dakota Fanning ile Oscar'lı oyuncu Denzel Washington'ın paylaştığı "MAN ON FIRE / GAZAP ATEŞİ" bu ay gösterimde. Filmin yönetmenliğini ise Tony Scott üstlenmiş.

DERLEYEN : NERGIS ÖZTÜRK

Çocuk kaçırılma olayları ile sarsılmakta olan Meksika'da, tüm aileler büyük bir endişe içindedir. Çünkü kaçırılan çocuklar fidye ödense bile geri verilmemekte ve çoğunlukla da öldürülmektedir. Altı günde 24 çocuk kaçırılınca, maddi gücü yeten birçok aile, çocuklarını koruyabilmek için koruma tutmaya başlar. Hayattan ve yaşamaktan vazgeçmiş eski bir CIA ajanı olan Creasy (Denzel Washington), en yakın arkadaşlarından biri olan Rayburn'un (Christopher Walken) sayesinde, zengin bir sanayici olan Samuel Ramos'un (Marc Anthony) dokuz yaşındaki kızı Pita Ramos'u (Dakota Fanning) korumak için Meksika'ya gelir. Creasy, ilk günler Pita'nın bitmek bilmeyen sorularına tahammül edemez hale gelir ama daha sonra bu küçük kızın, duvarlarını geçerek kendisiyle yakınlık kurmaya başladığını fark eder. Pita'yla kurduğu bu sıcak ilişki sayesinde yaşamla yeniden bağ kuran Creasy, küçük kızın kaçırılması ile darmadağın olur. Artık Pita'ya giden yolda onu durdurabilecek hiçbir şey yoktur...

Yapımcılığını Arnon Milchan, Tony Scott ve Lucas Foster'ın üstlendiği "Man On Fire"da, Denzel Washington ve Dakota Fanning'in yanısıra Christopher Walken, Giancarlo Giannini, Radha Mitchell, Marc Anthony, Rachel Ticotin ve Mickey Rourke gibi ünlü isimler de karşımızda. Filmin senaryosunu A.J. Quinnell'in romanından beyaz perdeye aktaran isim ise Brian Helgeland.

Creasy'nin (Denzel Washington), Pita'nın (Dakota Fanning) kaçırılışı sırasında vurulduğu sahne.

"Man On Fire" yirmi yıllık bir proje aslında. Regency Entreprise şirketinin sahibi ve kurucusu olan Arnon Milchan, A. J. Quinnell'in Man On Fire adlı kitabının film haklarını 1980 yılında satın almış. Kitabın potansiyelini fark eden Milchan, "The Hunger" filmini yeni tamamlamış olan yönetmen Tony Scott'la bağlantı kurmuş. Scott, filmle ilgili son derece istekli olmasına rağmen projeden ayrılmak zorunda kalıyor ve "Top Gun"ın yönetmenlik koltuğuna oturuyor. Bununla birlikte, neredeyse yirmi yıl geçmesine rağmen "Man On Fire" projesine olan ilgisi devam ediyor. "Bu proje sürekli benimle birlikteydi," diyor Scott. "Onu hiç aklımdan çıkarmadım."

Yıllar sonra, prodüktör Lucas Foster ve Regency güçlerini birleştirip "Man On Fire"ın yeni bir uyarlamasını çekmeye karar veriyorlar. Oscar'a iki kez aday gösterilen senarist Brian Helgeland (L.A. Confidential, Mystic River) yeni bir senaryo yazıyor. Tony Scott, projeyle ilk karşılaşmasından neredeyse yirmi yıl sonra, daha önce "Crimson Tide"da beraber çalıştığı Foster ile filmi yönetmek için anlaşıyor. "Bu film, bütün inancını kaybetmiş ve koruduğu küçük bir kız sayesinde yeniden doğmuş bir adam hakkında. Küçük kız kaçırıldığı zaman bundan sorumlu olanların peşinden gidiyor ve takibi sırasında asla merhametli davranmıyor," diyor Scott.

Helgeland'ın hazırladığı ilk senaryo taslakları, orijinal romanda da olduğu gibi İtalya'da geçiyormuş. Ama Foster ve Scott İtalya'daki mafyanın eski gücünde olmadığını bildiklerinden, film için Brezilya, Guatemala ve Meksika'yı düşünmeye başlamışlar. Yapımcıların yaptığı geniş çaplı araştırmalar, Mexico City'de fidye için adam kaçırmanın artık bir yaşam tarzı haline geldiğini ortaya koymuş. "Adam kaçırma burada büyük bir sektör. Son derece kontrollü ve organize. Gerçek bir endüstri," diyor Scott. Yönetmen, Meksika'daki önemli kaçırılma olaylarını incelerken, senarist Brian Helgeland da hikayeyi bu bilgiler ışığında yeniden uyarlamış. Helgeland'ın projeye olan katkısını paha biçilmez olarak değerlendiren yönetmen, "Brian'ın çok iyi yaptığı şey iki ayrı hikaye yaratmaktı. İlk hikaye ya da filmin ilk yarısı, bir çocuğun, hayatla tüm bağlarını koparmış bir adamı yeniden hayata döndürmesi; ikinci hikaye ise aynı adamın intikam için verdiği mücadele," diyor.

"Man On Fire"ın başrolünde, daha önce de "Crimson Tide"da Tony Scott'la çalışmış olan Denzel Washington var. Yönetmen, Washington'ın obsesif özelliklerine ve içsel karanlığına hayran olduğunu; aktörde, Creasy rolünü almasını sağlayan belirgin özelliklerin bulunduğunu söylüyor. "Denzel'ın görünüşünde gerçekten ilginç olan bir katılık var. Bunu açığa çıkarmayı ve etkileyici bir biçimde kullanmayı iyi biliyor. Hayata karşı bir savunma mekanizması olarak Creasy'nin içine kapanışını son derece iyi yansıtıyor. Böylece kalbi karakterle atmaya başladıktan sonra yapması gereken tek şey hareket etmek oluyor."

"Creasy kendini alkolde kaybetmiş, amaçlarını ve hayatını yitirmiş, bir hükümet görevlisiyken yaptıklarıyla başedememiş," diyor Washington. "Yolunu şaşırmış durumda . İşte adam öldürerek hayatını kazananların başına gelen şey tam olarak bu. Creasy, sevebilme yeteneğini kaybetmiş kayıp bir ruh. Bu küçük kız sayesinde ruhuyla ve hayatıyla yeniden bağlantı kuruyor. Aslında, Pita'ya karşı olan içsel direncinin yanısıra, ortalığa hayat ve büyü saçarak dolaşan bu küçük kıza karşı koyamıyor. Creasy'nin kendisiyle ilgili geri çevirdiği ve yok saydığı dürtülerinin yeniden ortaya çıkmasına neden oluyor," diyor Washington.

Tony Scott ve yapımcı Lucas Foster, Sean Penn'le karşılıklı rol aldığı "I am Sam"den sonra Pita rolü için Dakota Fanning'in uygun olduğunu düşünmüşler. "Dakota şimdiye kadar çalıştığım aktrislerin içinde en yetenekli olanlarından biri ve yalnızca 9 yaşında!" diyor Foster. "Güneş gibi, tam bir enerji patlaması. Dakota acaip biri. 9 yaşında ama 19 yaşında gibi. İnsanları anlamakta içgüdüsel bir yeteneği var. Denzel'in doğaçlama yaptığını, senaryoyu çeşitli şekillerde farklılaştırdığını görüyorduk. Dakota hemen uyum sağlıyordu

Creasy, hayatı pahasına da olsa Pita'yı geri getirecek.

"Creasy yolunu şaşırmış durumda . İşte, adam öldürerek hayatını kazananların başına gelen şey de tam olarak bu. Sevebilme yeteneğini kaybetmiş kayıp bir ruh o. Bu küçük kız sayesinde ruhuyla ve hayatıyla yeniden bağlantı kuruyor"

ve akış bozulmuyordu."

Fanning, Pita'yı, hayatı ve yüzmeyi çok seven bir kız olarak tanımlıyor. Aslında, karakterin yüzme yeteneği, katı bodyguardın küçük kıza yüzme yarışları için antrenörlük yapmasını sağlayarak onu ve Creasy'yi biraraya getirmekte en büyük paya sahip olmuş. Washington, teknik danışman ve özel koruma uzmanı olan Don Rosche tarafından bir bodyguard gibi düşünme ve hareket etme eğitimi almış. Fanning, set dışındaki zamanının ciddi bir bölümünü, aile bağlarını daha gerçekçi gösterebilmek için filmdeki ebeveynleri Marc Anthony and Radha Mitchell'le geçirmiş.

Creasy'yi, Pita'yı ve onun ailesini biraraya getiren kişi, sınırın güneyinde büyük başarı sağlayan Creasy'nin eski arkadaşı Rayburn. Scott, Christopher Walken'ı Jordan Kalfus rolü için düşünmüş ilk başta. (Sonuçta Mickey Rourke tarafından oynandı.) "Ama Tony'ye kötü adamları oynamaktan bıktığımı söyledim," diyor Walken. "İyi adamı oynamak istedim!" Scott da ona seve seve Rayburn rolünü vermiş. "Chris, yalnızca bir telefon defterini okurken bile onu ilginç ve komik bir hale getirebilir. Rayburn'e oldukça dinamik getirdi."

Pita'nın babası Samuel, Meksika aristokrasisinin üyelerinden biri. "Samuel üzerinde çok

Pita'nın annesi Lisa rolünde Radha Mitchel'i izleyeceğiz.

Marc Anthony, Pita'nın babası Samuel rolünde.

fazla baskı hissediyor çünkü bir zamanlar sahip olduğu kadar parası yok ve karısı para harcamaya bayılıyor. Kızına tam anlamıyla hayran ama yoğun iş gezileri nedeniyle onunla istediği kadar vakit geçiremiyor," diyor karakteri canlandıran müzik starı ve aktör Marc Anthony. Daha önce de pek çok filmde rol alan Anthony, "Man On Fire"ın şimdiye kadar üstlendiği en zor rol olduğunu söylüyor. "O kadar önemli yetenekler ki. Kendimi Tony Scott ve Denzel Washington karşısında titrerken bulduğum anlar oldu," diyor.

Manzano ve bir diğer karakter, Rachel Ticotin tarafından oynanan, gazete editörü Mariana ve ünlü İtalyan aktör Giancarlo Giannini tarafından canlandırılan polis Manzano rolleri ise Meksika'nın olumlu yönünü temsil ediyor. Çetelerin ahlaksızlık ve suç dolu karanlık dünyalarıyla tam bir kontrast oluşturuyorlar. Yapımcı Lucas Foster, "Man On Fire"ın Meksika'nın iki ayrı yarısını temsil ettiğini söylüyor. "Yoksulluk ve yozlaşmışlıkla yoğrulmuş bir yarısı ve suçu ve özellikle kaçırılma olaylarını yok etmeye çalışan diğer yarısı."

Tony Scott'a Meksika ve onun çocuk kaçırmada dünyanın üçüncü sırada olmasını sağlayan sosyal ve politik konumuyla ilgili ayrıntılı araştırmalar verilmiş. Bu özelliği nedeniyle ülkenin ve tabi ki başkenti Mexico City'nin "Man On Fire" da önemli bir rol üstlenmesi son derece doğal. Scott, Mexico City'nin kirliliğini, trafiğini ve yaşayanlarının her yanını saran sıradanlığını çok iyi yakalamış. "Şehri başrollerden biri yapmak stedim," diyor Scott. "Çok zengin bir kültürel tarihe sahip. Görsel kontrastlar ve mimari çeşitlilikle dolu. Son derece etkileyici ve güzel ama aynı zamanda karanlık ve tehlikeli."

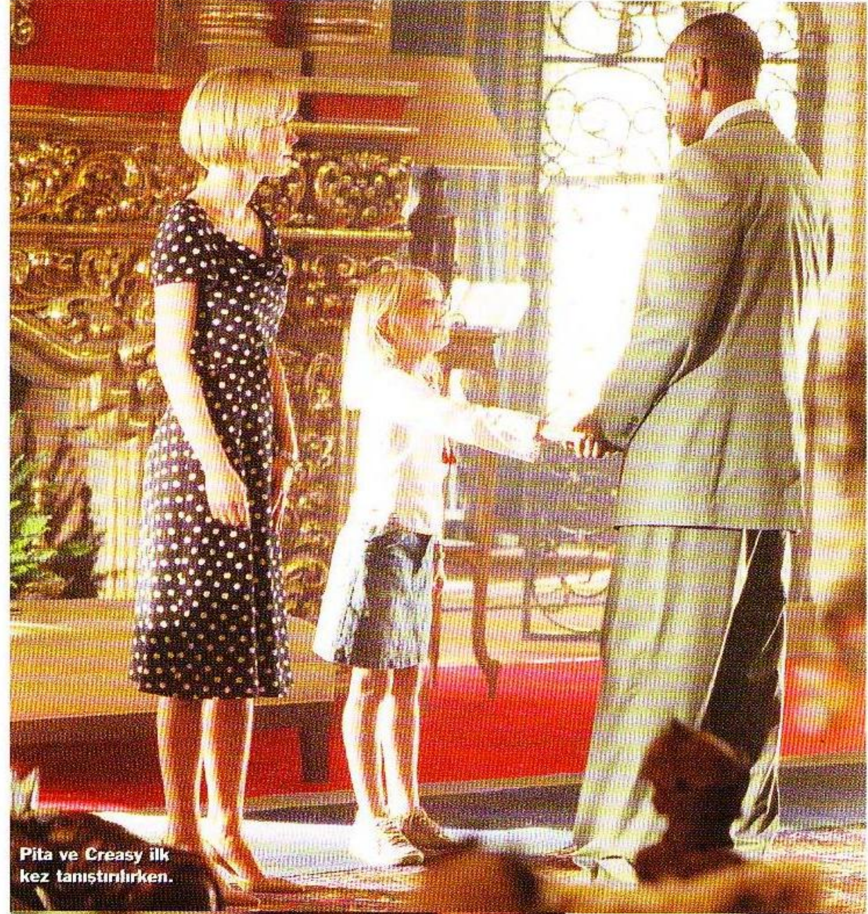
Filme gerçekçi bir görünüm sağlamak için yapımın çoğu Mexico City'de geçmiş. Kuzey Amerika'nın en eski, en büyük ve trafiği en yoğun yerinde çekim yapmak son derece zormuş. Oyuncuları, çalışanları ve malzemeleri taşıyan elliden fazla araç şehrin dar ve kalabalık sokaklarından geçmek için çıldırtıcı trafikte saatler geçirmişler. Bunun yanısıra genel grevler günlük hayatın değişmez parçasıymış ve yapımcılar gerekli hazırlıkları yapabilmek için Mexico City'nin 17 semtinin belediyeleri ve başkanlarıyla birer birer uğraşmak zorunda kalmış.

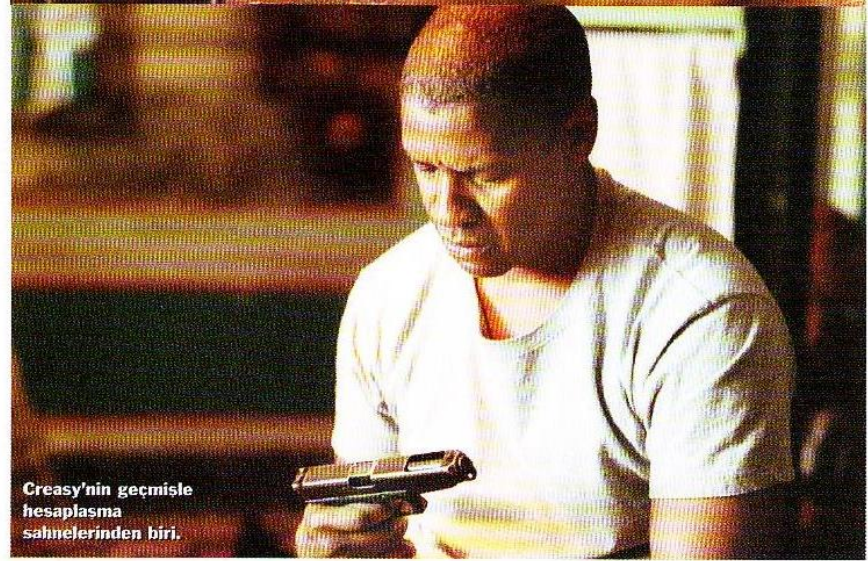
"Ama her şeye değdi," diyor Foster. "Çünkü izleyiciler parlayan ışıkları, renkleri, sıradışı insanları ve aşırı uçlarıyla çağdaş Meksika'yı görecekler."

Scott, duyguları anlatırken farklı sinema tekniklerini denemeyi sevdiğini ve kaçırılma sahnesinin Creasy'nin yaşadıklarını sinema teknikleriyle anlatmak için uygun bir zaman olduğunu söylüyor. Scott ve Cameron, şaşırtıcı bir görüntüye ulaşmak ve renkleri daha canlı hale getirmek için çift taraflı film stoğu kullanmışlar. Ayrıca pozları aynı tabaka üzerine üç set halinde damgalamışlar. Maksimum hareket için 16 mm'lik kameralar bile kullanmışlar. Belirli sahnelerde ise daha güçlü bir görsel etki için çok yönlü kameralar kullanmışlar.

"Çok yönlü kameralar tam bir çılgınlık!" diyor Cameron. "Onların tamamını belirli bir ışık ekseni üstünde tutmalıyız ki bu gerçekten çok zor. Ama bu kameraları kullanmanın en büyük avantajı performansları olduğu an alabilmeniz."

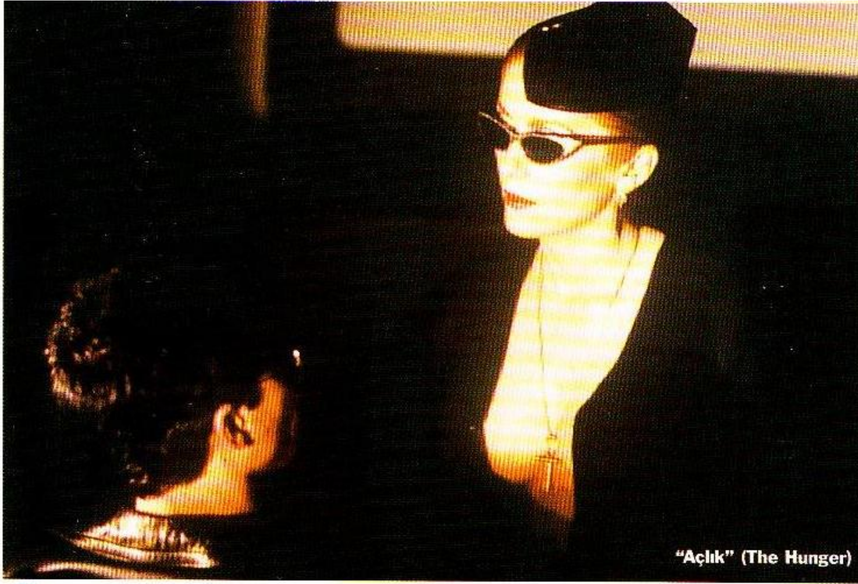
" 'Man On Fire' az rastlanır sıradışı tekniklerle bezenmiş bir film olmasının yanısıra, duygusal bir yolculuk. Hayatta yeniden doğmakla, ikinci şanslarla ve bu şanslar elinizden alındığında neler yapabileceğinizle ilgili," diyor yönetmen Tony Scott. ■

Pita ve Creasy ilk kez tanıştırılırken.

Creasy'nin geçmişle hesaplaşma sahnelerinden biri.

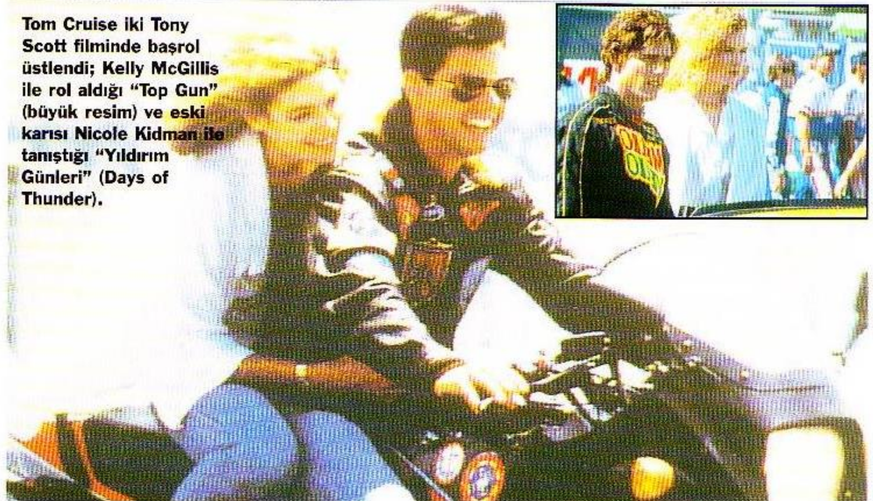
Hızlı ve öfkeli

İlk uzun metraj filmi "Açlık"taki tarza bir daha asla dönmeyen, "Çılgın Romantik" haricinde bu başarıya da tekrar yaklaşamayan TONY SCOTT günümüz sinemasında söz sahibi bir yönetmen. Bir iki istisna hariç filmlerinin gişe başarısı da garanti. Kurgudaki yetkinliği ve son dönem filmlerinde dikkat çeken liberal söylem ise sinemasının belirleyici unsurları. ENGIN ERTAN

"Açlık" (The Hunger)

İzlediğiniz bir filmin yönetmeni Tony Scott ise imzasını keşfetmekte gecikmezsiniz. Kendisi kesinlikle bir "auteur" değil. Şu ana kadar hep stüdyo içerisinde ve başkaları tarafından yazılmış senaryolarla çalıştı. Genellikle bir aksiyon yönetmeni olarak tanınsa bile, filmlerinin ciddi bir çeşitlilik sergilediğini de söyleyebiliriz. Bunlara rağmen bir Tony Scott filmi teknik yönüyle hemen öne çıkar ve kendini belli eder. Zira İngiliz yönetmenin kurgu tercihi Hollywood standartlarının epey üstünde seyreder ve başlı başına bir anlatım aracıdır. Diğer yandan çoğu Tony Scott filmi seyircide benzer bir çağrışım yaratır; çeşitli oyuncaklarla (ister uçak olsun, ister denizaltı, ister silah, isterse dinleme cihazı) iktidar peşinde koşan haylaz oğlanların hikayeleridir esasında onun filmleri. Dolayısıyla hem yönetmenleri, hem de kendileri sapına kadar maçodurlar.
Scott'ın sinemasının temel özelliklerine filmografisini sayarken tekrar değinebiliriz. Ancak öncelikle kısa biyografisini verelim. 1944 yılında Kuzey İngiltere'de dünyaya gelen ve yetişkinliğe kadarki hayatı orada geçen Tony Scott, çoğunuzun bildiği gibi Ridley Scott'ın kardeşi. Tıpkı ağabeyi gibi o da Londra'da Royal College of Art'ta eğitim görmüş. Henüz 16 yaşındayken ise Ridley Scott'ın ilk kısa filmi "Boy and Bicycle"da kendisini oynamış. '70'li yıllardaysa, aynı dönemin başka parlak İngiliz yönetmenleri gibi televizyon için çekilen reklam filmlerinde çalışmaya başlamış. Görsel yapı ve kurgu konusunda ciddi bir yetkinliğe sahip olan bu kuşağın (ağabey Ridley Scott'ın yanında Alan Parker ve Adrian Lyne hemen adını anabileceğimiz iki isim) diğer elemanları gibi, o da bir süre sonra soluğu okyanusun öte yakasında almış.
Scott, '80'li yılların başlarında MGM için "Açlık"ı (The Hunger) çekmeye hazırlandığı dönemde yüksek umutlar bağlanmış bir yönetmendi. İngiliz yönetmenlerin gözde olma hali bir yana, Scott teknik ustalığı ve büyük ihtimalle ağabeyinin ünü sayesinde (kimi iddialara göre, o dönemdeki görüşmelerde Tony Scott'a "Alien"ın kamera arkasıyla ilgili sorular yöneltenonu ağabeyiyle karıştıran stüdyo yöneticileri de oluyormuş) yapımcılar için yerinde bir yatırım gibi gözükmekteydi. Hatta daha "Açlık" tamamlanmadan, o sıralarda epey rağbet gören "Starman"in senaryosu Scott'a teslim edilmişti. Ancak yönetmen filmi tamamladığında stüdyonun tavrı 180 derece değişti. Kendisine teslim edilmek üzere hazırda bekleyen projeler elinden alındığı gibi, stüdyo ile pek ilişkisi de kalmadı. Film gösterime girdiği zaman seyirci ve eleştirmenlerden de olumlu tepkiler almadı.
Sinema tarihinin bu ve benzeri hatalarla, değeri geç teslim edilme öyküleriyle dolu olduğunu biliyoruz. "Açlık" da uzun süre sınırlı bir kitlenin ilgi gösterdiği ve gecikmeli olarak keşfedilen bir film oldu. 1983 yılında hem seyircinin, hem de eleştirmenlerin filme büyük haksızlık ettiklerini söylemek yanlış olmaz. Hatta rahatlıkla iddia edebiliriz ki, ilk uzun metraj filmi hâlâ Scott'ın filmografisinin en parlak parçası olma özelliğine sahip. Yönetmenin sonraki yıllarda yapacağı işlerden epey farklılık gösterdiğini de söyleyebiliriz.
Son derece stilize bir modern korku filmi, büyük şehirde geçen bir vampir hikayesi olan "Açlık", aynı zamanda Scott'ın entelektüel derinlik anlamında en zengin filmi. Scott atmosfer yaratma ve mekanı kullanmak yönündeki ustalığıyla filme çok özel bir boyut katıyor. Romantik edebiyat ve gotik estetikten ciddi şekilde etkilenmiş olan film, tüm bu referansları modern şehir atmosferine taşımasıyla "neo-gotik" tarzının sinemadaki öncü örneklerinden birisi haline geliyor. Diğer yandan vampirizmi genetik bilimi ve modern tıp ile beraber ele alışı filmi farklı şekillerde de okunmaya açık bir hale getiriyor. Bauhaus'un meşhur şarkısı "Bela Lugosi's Dead"in eşlik ettiği açılış sekansıysa, o sıralarda yeni yeni keşfedilen video klip estetiğinin üst düzeydeki örneklerinden birisi olarak dikkat çekiyor. Aynı zamanda filmlerinden adeta testosteron fışkıran, maço etiketini yapıştırmakta tereddüt etmeyeceğimiz Scott, "Açlık"ta bu yönünü olabildiğince geri çekmiş (veya henüz açığa çıkartmamış) durumda. Hem de Catherine Deneuve ve Susan Sarandon arasında geçen bir sevişme sahnesine rağmen.
Tony Scott, "Açlık"ın gişedeki başarısızlığı sonrasında film çekmeye üç yıl ara vermek zorunda kaldı. 1986 yılında, Jerry Bruckheimer ve Don Simpson'ın prodüktörlüğünde "Top Gun"ı çekerken oyunu kurallarına göre oynamayı çoktan öğrenmişti. "Açlık"ın entelektüel ve ağır tarafı, resme ve fotoğrafa yakın duran durağan mizansenleri Scott'ın kariyerinde bir daha gözükmemek üzere kayboldular. Geriye sadece dört başı mamur bir zanaatkar kaldı. Scott'ın sanatçı yönünden sakladığı yönüyse kurgu konusundaki ustalığı oldu.
"Top Gun" yönetmenin kariyerinde yeni bir sayfa açtığı gibi, sinemada da bir dönüm noktası sayılabilir. Yakaladığı üst düzeydeki gişe başarısı, yıldız yaptığı oyuncular (Tom Cruise, Kelly McGillis, Val Kilmer, Meg Ryan) ve zaman içerisinde nostaljik bir '80'li yıllar fetişine dönüşmesi değil bahsettiğimiz. Ses efektlerinin ve hızlı bir kurgunun öne çıktığı, gürültülü ve gösterişli gişe filmlerinin patlama yapışını, gişede aksiyonun önlenemez hakimiyetini kast ediyoruz. Elbette "Top Gun" öncesinde de aksiyon popüler bir türdü ve bu filmler her zaman hareketli ve gürültülülerdi. Ancak bugün "Jerry Bruckheimer filmi" olarak tanımladığımız (kimilerimiz için pek olumlu bir referans sayılmaz), aşırı pahalı ve şatafatlı, çoğunlukla kulak zarlarını zorlayacak derecede ses efektlerine abanan bu filmlerin farklı bir yönde seyrettiğini kabul etmek gerekiyor. Bruckheimer'ın '90'lı yılların ortalarına değin Don Simpson ile beraber yapımcılığını üstlendiği (Simpson'ın ölümü ikilinin yollarını ayırmıştı) bu filmlerin ilk örneği olarak da "Top Gun"ı gösterebiliriz.
Eleştirmenlerden yine pek yüz bulamayan ama gişede oldukça büyük başarı kazanan "Top Gun", yapısıyla Tony Scott'ın filmografisinde de belirleyici bir örnek rolü üstlendi. Bu filmin pilot kabininde kahramanlık taslayan, adeta birer oyuncak gibi

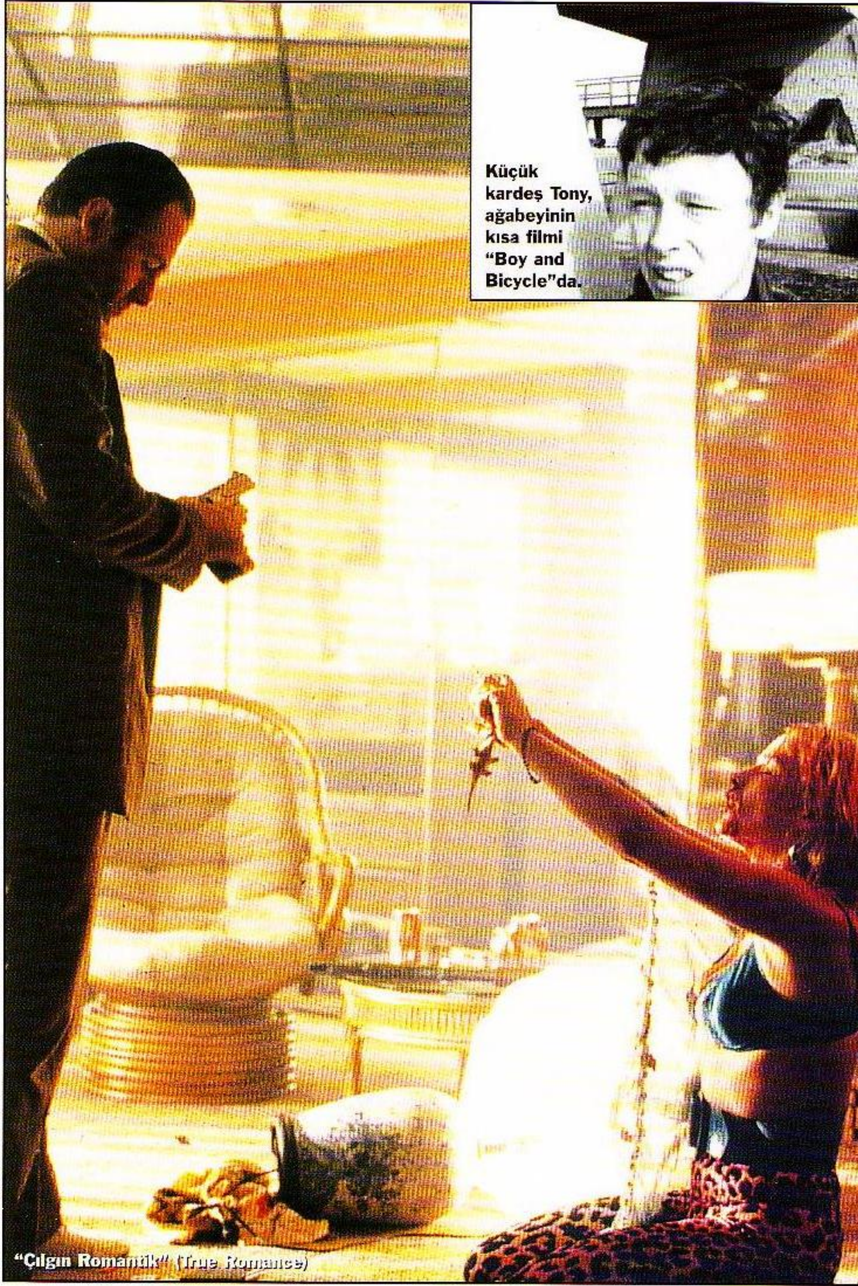
Tom Cruise iki Tony Scott filminde başrol üstlendi; Kelly McGillis ile rol aldığı "Top Gun" (büyük resim) ve eski karısı Nicole Kidman ile tanıştığı "Yıldırım Günleri" (Days of Thunder).

"Son Görev" (The Last Boy Scout)

Tony Scott'ın sette tam anlamıyla hakimiyet sağlamak için yer yer despot tavırlar sergilediği söylenir.

Finalini değiştirmek haricinde Quentin Tarantino'nun senaryosuna sadık kalan Tony Scott, "Çılgın Romantik" ile kariyerindeki en büyük başarılardan birisine imza atıyordu. Film, '90'lar jenerasyonunun da favorileri arasına girdi.

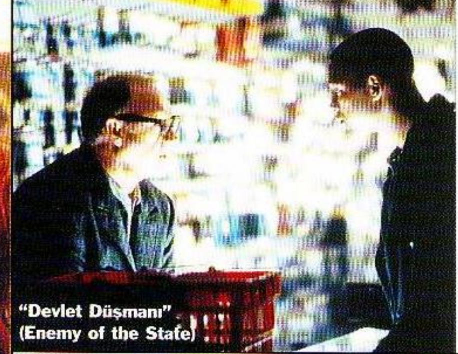
gördükleri uçaklara fetiş düzeyinde ilgi besleyen, hatta "oyuncak"larıyla iktidar peşinde koşan genç erkekleri (bu noktada Quentin Tarantino'nun "Sleep With Me" isimli filmde öne sürdüğü, "Top Gun"ın eşcinsel alt metnine ilişkin teoriyi de hatırlatmakta fayda var), yönetmenin sonraki filmlerinde de farklı şekillerde karşımıza çıktılar.
Scott'ın kamera arkasına geçtiği bir sonraki film "Sosyete Polisi II" (Beverly Hills Cop II) oldu. Yapımcılığını yine Bruckheimer ve Simpson'ın üstlendikleri film, Scott'a aksiyon sahnesi çekmek ve kurgulamak konusunda alıştırma yapmanın ötesinde pek bir yarar sağlamadı. Pek akılda kalıcı bir yönü olmayan bu zararsız filmiyse gerçek bir facia takip etti. Scott'ın iddiasına göre stüdyo zoruyla çekmek zorunda kaldığı "İhtiras" (Revenge) her anlamda gerçek bir başarısızlık olarak yönetmenin filmografisine eklendi. Her ne kadar yönetmeni tarafından sahiplenilmese bile, filmin bütününe hakim olan intikam hırsı, erkekler arası namus ve adalet anlayışı, hepsinden kötüsü baş kadın karakter olan Madeleine Stowe'un şiddete maruz kaldığı sahneler, açık şekilde Scott'ın maço ruhundan beslenmekteydi.
"İhtiras" ile aynı yıl gösterime giren, üçüncü Scott/Bruckheimer/Simpson ortaklığı "Yıldırım Günleri" (Days of Thunder) de pek matah sayılmazdı. Üçlü bu sefer ses efektlerinin ve kurgunun ağırlığının hissedileceği bir alan olarak araba yarışlarını seçmişti. Film teknik anlamda, özellikle kendi dönemine göre üst düzeyde bir başarı yakalarken, ortada takip edilecek adam gibi bir hikaye olmaması nedeniyle sıkıcı bir seyirliğe dönüşüyordu. Zaten zaman içerisinde daha ziyade Tom Cruise ve Nicole Kidman'ın tanışmalarına vesile olan film şeklinde hatırlanmaya başladı.
Tony Scott 1991 yapımı "Son Görev"de (The Last Boy Scout) ise Bruckheimer ve Simpson'dan kısa süreliğine uzaklaştı. Ancak film aynı tarzın takipçisi, tipik bir Tony Scott işiydi. Aksiyon ile mizahın iç içe geçtiği ve başroldeki Bruce Willis'in personasından ciddi şekilde beslenen "Son Görev" için başarılı bir tür filmi denilebilir. Scott, gece sahnelerinde kendine has ve şık bir ışık kullanımıyla çarpıcı bir atmosfer yaratıyor, belki de "Açlık"tan bu yana mizansene ilk defa bu derece özen gösteriyordu. Aksiyon sahnelerindeki kurgu ve grafik şiddet kullanımıysa, neredeyse yönetmenin sinemasının tipik özelliklerine dönüştükleri için bu filmden de eksik kalmıyorlardı.
1993 yapımı "Çılgın Romantik" (True Romance) ise, belki de "Açlık" ile beraber Scott'ın filmografisindeki en aykırı film. Aynı zamanda iyiden kötüye doğru yapılacak bir sıralamada da "Açlık"ın hemen arkasından gelecek kadar parlak. Quentin Tarantino'nun elinden çıkmış senaryonun, Scott'ın filmlerden alışık olduğumuza oranla fazla diyalog ve karakter derinliği barındırdığını söyleyebiliriz. Ancak yerinde bir oyuncu seçiminin de etkisiyle yönetmenin bunu bir avantaja dönüştürmesi gerçekten takdire layık. Finali değiştirmek haricinde, Tarantino'nun senaryosuna, en azından senaryonun ruhuna sadık kaldığını da söyleyebiliriz. Scott aksiyonun öne çıktığı anlar haricinde kurgu oyunlarına başvurmaktan çekiniyor ve sahneyi oyuncularına bırakıyor. Ancak iç mekanlardaki ışık kullanımı, Patricia Arquette ve James Gandolfi'nin karakterleri arasında geçen dövüş sahnesinde grafik şiddet kullanımı yoluyla yakaladığı çiğlik ve finale doğru gelen çatışma sahnesindeki kurgu her şeyiyle ona ait. Sonuç ise yönetmenin filmografisindeki en iyi işlerden birisi, bir kuşak için kolay kolay untulmayacak bir modern klasik.
Ne yazık ki Scott bu iki filmle verdiği aradan sonra tekrar gösterişli aksiyon filmlerine ve eski dostları Bruckheimer ile Simpson'ın kanatları altına döndü. 1995 yapımı "Denizde İsyan" (Crimson Tide) kötü bir film değildi ancak Scott'ın "Çılgın Romantik"te yakaladığı düzeyin epey altında kalıyordu (hemen ekleyelim, "Denizde İsyan"ın senaryosuna Tarantino da diyalog yazarı olarak katkıda bulunmuştu). Gene Hackman ve Denzel Washington'ın temsil ettikleri ordunun iki farklı ucunun çatışmaları ile devam eden ve Scott'ın bir kez daha erkekler arası maço iktidar oyunlarına odaklandığı bir filmdi karşımızdaki. Denizaltıda geçen aksiyon sahneleriyse yönetmene ses ve kurgu konusunda bir kez daha ustalık sergileme imkanı tanıyordu.
"Denizde İsyan"ın Tony Scott'ın filmografisindeki esas önemli yeriyse, yönetmenin biraz daha ciddi takılmaya başladığı, hatta filmlerine liberal mesajlar yerleştirmeye çalıştığı bir dönemi açması olarak görülebilir. Bu filmde Denzel Washington'ın temsil ettiği sorumluluk sahibi, kültürlü ve insan hayatına saygılı yüzbaşı, savaş karşıtı fikirlerini ("Nükleer Savaş döneminde esas düşman savaşın kendisidir ve düşmanı durduramazsınız") yer yer izleyiciye aktarmaktan geri durmuyordu. Bu filmi takip eden vasatın altı aksiyon/gerilim "Fanatik"te (The Fan) ise Scott, sınıfsal sorunlar, işsizlik ve alt sınıfın medya, spor, vb. şeyler aracılığıyla hissizleştirilmesine ucundan da olsa değinmişti.
1998 yapımı "Devlet Düşmanı" (Enemy of the State) ise Tony Scott'ın yönettiği aksiyonlar arasında en parlağı olarak dikkat çekiyor. Yer yer '70'li yılların paranoya filmlerini anımsatan bir at-

"Çılgın Romantik" (True Romance)

Küçük kardeş Tony, ağabeyinin kısa filmi "Boy and Bicycle"da.

"Denizde İsyan" (Crimson Tide)

"Fanatik" (The Fan)

"Devlet Düşmanı" (Enemy of the State)

"Beat the Devil"

mosfere sahip olan film (Gene Hackman'ın canlandırdığı karakter, Coppola'nın "The Conversation"ına açık bir göndermeydi), baştan sona düşmeyen bir tempoya ve birinci sınıf bir işçiliğe sahipti. Scott, bu sefer başvurduğu kurgu tekniklerini dramatik yapıda da bir anlatım aracına dönüştürmüş, biçim ve içerik arasında uyum sağlamıştı. Filmin hızlı kurgusu, gizli kameralardan takip edilen hayatlara ve sürekli gözaltında olma haline denk düşmekteydi. Film, seyirciye vaat ettiği tüm eğlencenin yanında devletin yasadışı eylemlerine giydirmekten de geri durmuyor ve dikkate değer komplo teorileri öne sürüyordu.

Yönetmenin sinemalarımızda izlediğimiz son filmi "Spy Game" de son dönem filmleriyle aynı yoldan gitmekteydi. Scott bu sefer de CIA'yi merkez noktasına yerleştiriyor, Soğuk Savaş dönemine ve Vietnam'a da uzanan bir politik gerilime imza atıyordu. "Spy Game"in ardından, BMW'nin kısa film serisi "The Hire" için çektiği "Beat the Devil" ise üzerinde hiçbir baskı hissetmeksizin, kurgu cambazlığı konusunda gidebileceği kadar ileriye gittiği, son derece eğlenceli bir seyirlikti.

Bu ay Tony Scott'ın yeni filmi "Gazap Ateşi"ni (Man on Fire) vizyonda ağırlayacağız. Bu sert aksiyon/dramı takip edecek filmlerse, senaryosu Richard Kelly'ye ait olan ve başrolünde Keira Knightley'nin oynayacağı kesinleşmiş biyografik film "Domino" ile Nicole Kidman'ın ekranı dolduracağı roman uyarlaması "Emma's War". Görünen o ki, Tony Scott yıllardır bir aksiyon yönetmeni olarak isim yaptıktan sonra drama yöneliyor. Üstelik ağzından purosunu eksik etmeyen, olabildiğince maço filmler çekmekten geri durmayan yönetmen her iki filmde de kadınların hikayelerini anlatmaya soyunuyor. Sonucun nasıl olacağını kestiremesek de Scott'ın iyi veya kötü her filminin ilgiye değer olduğuna kefil olabiliriz. En azından hızlı kurgusuyla filmlerinin süresini olabildiğince ekonomik kullanıyor (her ne kadar bazılarının süresi iki saati aşsa bile) ve kötü filmlerinde bile fazla can sıkmıyor. Örnek mi istiyorsunuz? "Spy Game"deki (yanlış anlaşılmasın, kötü bir film olduğunu iddia ediyor değiliz) geri dönüşlerde Brad Pitt'in eğitim sürecini bize nasıl verdiğini bir hatırlayın isterseniz. ■

"Yeniden Sev Beni"

Her şey bir kurgu ama...

Geçtiğimiz yılın dikkat çeken genç yönetmenlerinden Christoffer Boe'nin ilk uzun metraj filmi "YENİDEN SEV BENİ / RECONSTRUCTION" orijinal bir fikre dayanan, iddialı bir aşk filmi. Sinemaseverlerin ilgisine layık olan bu deneme, 2003 yılında Cannes Film Festivali'nden Altın Kamera ödülüyle dönmüştü. ENGİN ERTAN

Danimarkalı genç yönetmen Christoffer Boe, ilk uzun metraj filmi "Yeniden Sev Beni"nin (Reconstruction) taşıdığı hissin işitsel karşılığını Samuel Barber'ın "Adagio for Strings"inde bulmuş. Filmin kritik iki anında uzun uzun Barber'ın bestesini dinliyoruz. Gerçekten yaylılar Boe'nin filminin hüznüne müthiş bir uyum sağlıyorlar. "Yeniden Sev Beni"ye uyum sağlamakta aşağı kalmayacak bir diğer parçaysa, Einstürzende Neubauten'ın "Stella Maris"i olurdu herhalde. Blixa Bargeld ve Meret Becker'in seslendirdikleri, rüyada birbirini kaçıran iki aşığın hikayesi, beste olarak olmasa bile, lirik olarak bu filme çok oturmuş. Birbirini bir teğet geçen, bir yakalayan aşıklardan Aimee (Maria Bonnevie), bir sahnede Alex'e (Nikolaj Lie Kaas) şöyle diyor: "Eğer ben senin rüyan isem, sen de benim rüyamsın".

Aslında ne Aimee Alex'in, ne de Alex Aimee'nin rüyası. Konusunu özetlemek hem bu kadar kolay, hem de bu kadar zor başka bir film bulmak zordur. Her şeyi tek bir cümleyle kestirip atabiliriz ancak bu da "Yeniden Sev Beni"yi fazla hafife almak olur. İzlerken bu "yap boz"un parçalarını kendi başına yerine yerleştirmek isteyenlerse yazıyı okumaya bu noktada son verebilirler. Esas konumuza dönmek gerekirse, Alex ve Aimee birbirlerinin rüyası değiller ancak yaşadıkları bir başkasının hayalgücünden çıkıp geliyor, August'un (Krister Henriksson)... August bir yazar ve Aimee'nin kocası. Karısına yeterli zamanı ayıramayan, "seni seviyorum" demeyi bir türlü layığıyla başaramayan bir erkek August. Sorunun farkına varmak ve çözmek için de en iyi yaptığı şeyi kullanıyor, yazmayı. Kaleme aldığı yeni romanını karısına adıyor, hatta onu baş karaktere dönüştürüyor. August'un kurgusunda Aimee'nin yolu, Alex isimli genç bir fotoğrafçıyla kesişiyor. Alex, Aimee'ye pek benzeyen sevgilisi Simone'u (bu karakter de Maria Bonnevie tarafından canlandırılmakta) bile bu yabancı uğruna terk ediyor. Aimee ise pek memnun olmadığı hayatını bu genç adamla beraber geride bırakmak, Roma'ya doğru yola çıkacak uçağa onunla binip binmemekte kararsız kalıyor. Aslında her şey August'un kaleminin ucunda. Karısını tekrar elde edip edemeyeceği, bizzat oluşturacağı kurguya bağlı. Biz izleyiciler ise Alex ve Aimee arasındaki aniden patlak veren aşka odaklanmış durumdayız. August'un mutlu sonu, Alex'in yalnızlığı demek oluyor. Özetle, herkes için bir mutlu son bu filmin yapısı gereğince mümkün değil. Kaldı ki, hemen başlarda August'un sesinden dinlediklerimiz de her şeyi açıklıyor; "Unutmayın, bu sadece bir film, hepsi bir kurgu. Yine de acı veriyor."

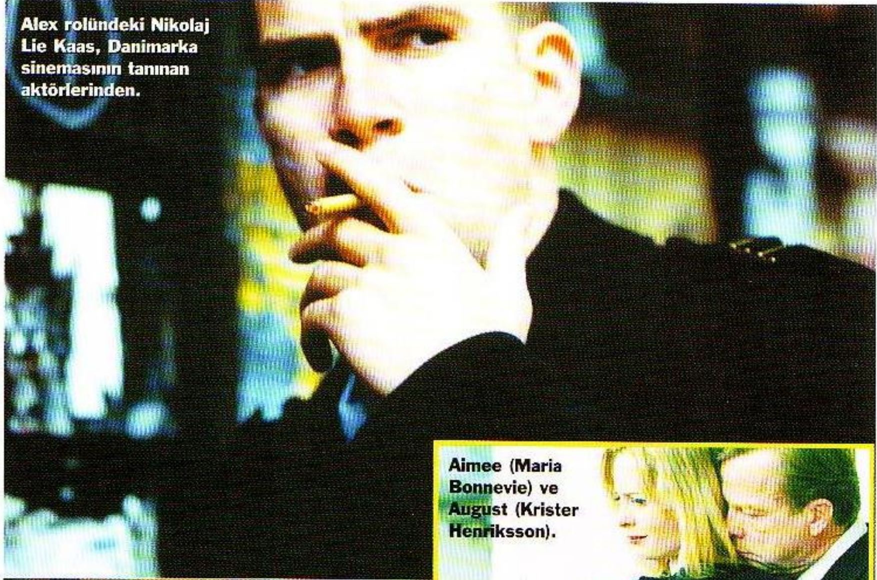
"Yeniden Sev Beni" aslında baştan sona sinemanın taşıdığı sihir üzerine bir film. Yanan bir sigaranın havada asılı kaldığı numara da buna denk düşen bir sembol. "Niye bir sigara?", diye sormayın. Aşk filmlerinin en hüzünlülerinin öncelikli fetişi sigara değil de nedir? "Serseri Aşıklar"da Belmondo'nun, "Aşk Zamanı"ndaysa Tony Leung'un dudaklarının arasındaki sigaraları bir düşünün isterseniz. Güzel bir kadın, bir adam, bolca duman, içinde kaybolunacak bir şehir... İyi bir aşk filmi için gerekli olan her şey mevcut. En azından Boe'nin tasarımına göre.

"Hepimiz ilk yakın planı, ilk öpüşmeyi çekmek, hatta ilk gözyaşını açığa çıkartmak isteriz. Dünyada "seni seviyorum" diyen ilk kişi olmayı... Gerçek ise ne yazık ki farklı. Dünya aşkla dolu. Hayatınız boyunca izleyebileceğinizden bile çok daha fazla sayıda film var. "Seni seviyorum", demenin saf düşüncesi bile bizi hasta ediyor. Bu cümleyi hiç sarfetmediysek, hiç film çekmediysek bile hepimiz bunu yaşadık. Hikayeyi biliyoruz, duyguları tanıyoruz ve filmi gördük. Bekaretimiz yıllar önce bozuldu", diyor yönetmen Boe filmin tanıtımı için hazırlanmış kitapçıkta. Bu açıklama "Yeniden Sev Beni"nin oluşumundaki fikri, filmin çıkış noktasını da açıklıyor.

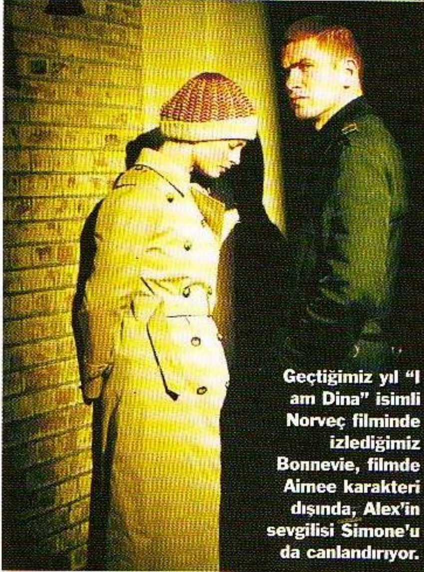
Boe'nin amacı etkileyici ve orijinal bir aşk filmi çekmek. Bunun yıllar boyunca defalarca kez başarılmış olduğunun da bilincinde. İyi bir aşk filminin yolunun Hollywood usulü, mizaha bulanmış sulu romantizmden değil, hüzünden geçtiğinin de bilincinde neyse ki. Ancak bu düsturu kendisinden önce benimsemiş onca yönetmeni sollayarak, yeni bir şey yapması çok zor. O da farklı bir fikir üzerine gitmiş. Buluşmalar ve elvedalar üzerine kurulu hikayesini bir yap boz misali parçalara ayırmış, her şeyi bir yazarın kurgusuna dönüştürmüş. Böylece gerçek hayattaki aşk hikayelerini de bir kurgu gibi algılamayı, yazar karakterine Tanrı rolünü biçmeyi uygun görmüş. Elbette anlattığı hikayenin kurgusu büyük ölçüde Boe'ye ait olduğu için (senaryoyu Mogens Rukov ile beraber yazmış), kendisine de böyle bir paye vermiş oluyor bir bakıma.

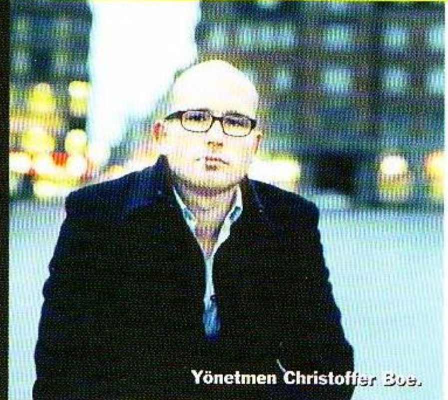
"Yeniden Sev Beni" kimilerimizde tam anlamıyla bir tatmin yaratmıyorsa, bunun öncelikli sebebi Boe'nin anlattığı hikaye ile kendisine verdiği konum. Gerçekten yetenekli bir yönetmenle ve orijinal bir filmle karşı karşıyayız. Ancak Boe bu sıfatları yer yer ezip geçecek kadar da iddialı ve kendisini önemsiyor. Hatta benmerkezci olduğunu, biraz da naif bir ukalalıkla yaptığı filme seyirciden önce kendisinin hayran kaldığını söyleyebiliriz. Belki biraz daha alttan alsa, biraz daha alçakgönüllü davransa "Yeniden Sev Beni"nin etkisi daha güçlü olabilirdi.

Boe, her ne kadar ilk öpüşmenin çok önce çekilmiş olduğunu teslim etse bile, filmde yakalamak istediği etki de çok yeni değil. Aralarında bir ilişki olup olmadığını kestiremediğimiz aşıklar ve filmin belirsizliği yoğun şekilde Alain Resnais'nin "Geçen Yıl Marienbad'da"sını hatırlatıyor. Belki biraz da "Hiroşima Sevgilim"i... Kadının adının Aimee olması da Anouk Aimée'ye bir gönderme, Fransız sinemasına bir saygı duruşu sanki ("Alex", "Aimee", "Aimee?", "Evet", "Onun gibi mi?", "Evet, tanıyor musun?", "Evet, tanıyorum. Belki de o zaman Paris'e gitmeyi tercih edersin"). Filmin bütünündeki "caz-vari" atmosfer ise, adeta Wong Kar-Wai'den ödünç alınmış gibi. "Yeniden Sev Beni"yi ayrıca Andrzej Zulawski'nin "Possession"ına veya David Lynch'in "Kayıp Otoban"ına benzetmek de mümkün. Elbette Bonnevie'nin Alex'in aşık olduğu iki kadını birden canlandırmasının, esasında Alex'in August'un alter egosu olması durumundan kaynaklandığını da unutmadan.

Alex rolündeki Nikolaj Lie Kaas, Danimarka sinemasının tanınan aktörlerinden.

Aimee (Maria Bonnevie) ve August (Krister Henriksson).

Geçtiğimiz yıl "I am Dina" isimli Norveç filminde izlediğimiz Bonnevie, filmde Aimee karakteri dışında, Alex'in sevgilisi Simone'u da canlandırıyor.

Yönetmen Christoffer Boe.

Kişisel görüşler bir yana, "Yeniden Sev Beni"nin hem festivallerde, hem de eleştirel anlamda başarıya ulaşmış bir film olduğunu söylemek gerekiyor. Örneğin film 2003 yılında Cannes Film Festivali'nde, başkanlığını Wim Wenders'in yaptığı jüri tarafından Altın Kamera, yani En İyi İlk Film ödülüne layık görüldü. Uluslararası Sinema Yazarları Derneği FIPRESCI ise geçtiğimiz yıl Christoffer Boe'yi Yılın En İyi Yeni Yönetmeni seçti. Filmin kazanmış olduğu ödüllerden özellikle bu ikisi çok yerinde ve anlamlı. Zira, filmden tam anlamıyla tatmin olmasanız bile Boe'nin gelecek vaat eden, yetenekli bir yönetmen olduğunu teslim etmemeniz imkansız. Yaşayabileceğiniz tek sorun, yer yer aşırı bir hal alan kendine güven duygusunun filmin önüne geçmesi olabilir, o kadar. Diğer yandan "Yeniden Sev Beni" seyirciyle iletişimi de iyi olan bir film. Bunun en önemli kanıtlarından birisi de geride bıraktığımız Uluslararası İstanbul Film Festivali'nde Radikal Halk Jürisi ödülünü kazanmış olması. Sonuç olarak sinemayı çok seven, sinemasal araçları kullanmaya hakim bir yönetmenle ve onun ilk filmiyle karşı karşıyayız. Bazılarımız filmde kusur bulsak, bazılarımız hayran kalsak bile, Boe'yi es geçmek bir sinemasever için hata sayılabilir. Zira ileride yönetmenin ismini tekrar tekrar duyacağımız, başka kalburüstü işleriyle de karşılaşacağımız kesin. İlk buluşmaların ve elvedaların, gece ve gündüzün (hem açılış hem de kapanış jeneriğine Fred Astaire'in yorumuyla Cole Porter bestesi "Night and Day" eşlik etmekte), gerçek ve hayalin iç içe geçtiği bu illüzyonu, belki de en büyük iddiası iki aşığın ilk bakışmasını en etkileyici şekilde pelikülе aktarmak olan bu filmi izlemekse çoğu seyircinin aklını başından alacak, orası kesin. ■

"Starsky & Hutch"

70'leri özleyenlere

Daha önce "Meet The Parents" ve "Zoolander" gibi filmlerde birlikte rol alan Ben Stiller ve Owen Wilson, şimdi de, filmle aynı ismi taşıyan ve çok seyredilen bir TV dizisinin sinema uyarlamasında, "STARSKY & HUTCH"ta biraradalar. 70'lerde geçen film, stili ve atmosferiyle de 70'lerde çekilmiş gibi duruyor. DERLEYEN : NERGIS ÖZTÜRK

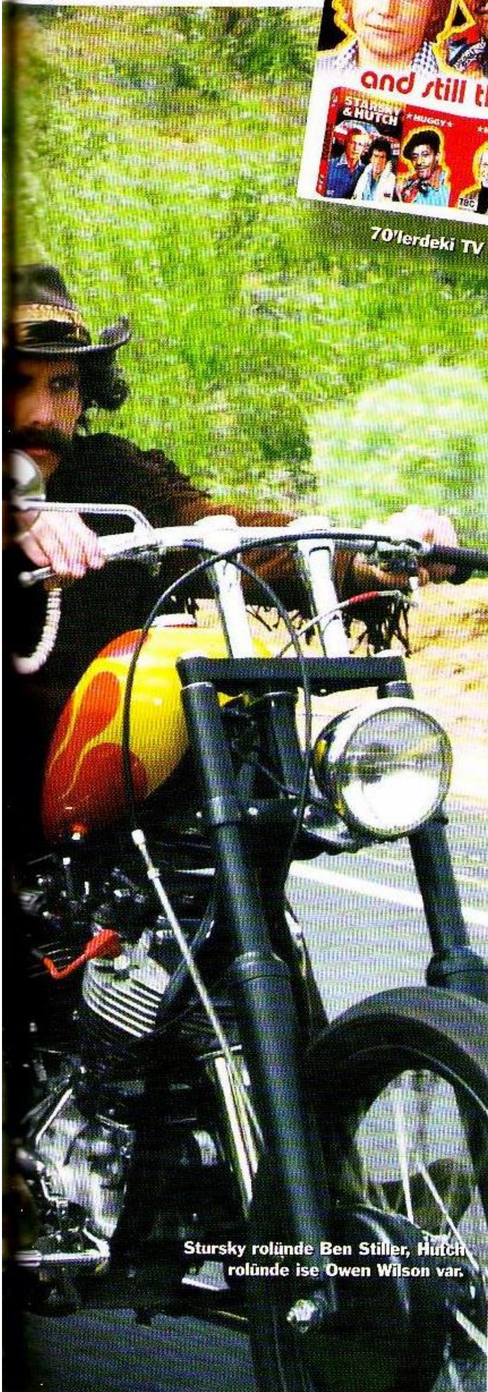
Film, 1975 Eylül ile 1979 Ağustos tarihleri arasında tüm dünya televizyonlarında yayınlanan ve izleyenlerin büyük beğenisini kazanan aynı adlı popüler bir polisiye dizinin sinema uyarlaması. Dave Starsky ve Ken Hutchinson adlı iki dedektifin maceralarını anlatan dizinin başrollerinde Paul Michael Glaser - David Soul vardı. Suçluları kovalayan ve onları adaletin önüne çıkarmak için mücadele eden iki arkadaş, bütün bunları yaparken kıyafetleri ve saç modelleriyle de dikkat çekiyorlardı. Diziyi, benzer polisiye dizilerinden farklı kılan yönü ise birbirinden farklı iki polis portresi çiziyor olmasıydı. Üstelik diğer dizilerde pek rastlanmayan bir mizah gücüne sahipti. "Starsky & Hutch" dizisi gösterildiği her ülkede büyük bir beğeniyle izlendi. Bir zamanlar inanılmaz sevilen ve tutulan bu dizinin sinema uyarlamasını yapma fikri ise ilk kez 1998 yılında Alan Riche ile Tony Ludwig'ten çıkmış. Yapımcı Alan Riche projeyle neden ilgilendiğini şöyle açıklıyor; "O dizinin büyük bir hayranıydım. Starsky ile Hutch arasındaki ilişkiyi her zaman beğenmişimdir. Dizinin uzun metrajlı bir film olarak çekilmesi gerektiğini düşünmemi sağlayan en önemli şey buydu. Bence o dizide klasik ying-yang olayı vardı. Her zaman çılgın ve gergin olan Starsky ile yan gelip yatmaya bayılan bilge ruhlu Hutch'ın ilişkisi çok ilginçti. Birbirinden çok farklı duran bu iki adamın serüvenlerini izleyip de keyif almamak mümkün değildi."

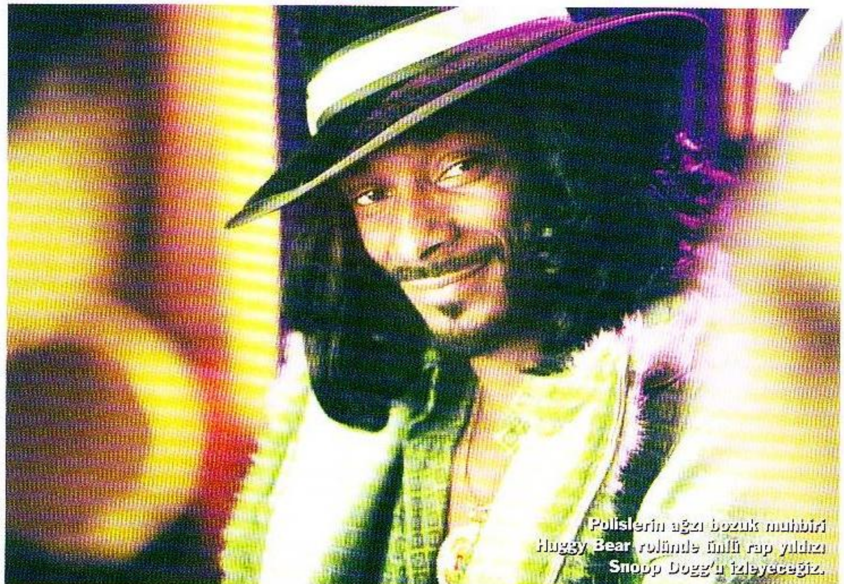

70'lerdeki TV kadrosu.

David Starsky (Ben Stiller) hayatını Bay City sokaklarının huzurunu sağlamaya adamış bir polistir. İşine manyaklık derecesinde bağlıdır. Hiçbir suçlu elinden kurtulamaz. Bir zamanlar annesi de Bay City'nin en iyi polislerinden biri olduğu için kendisini de en iyi olmak zorunda hisseder. Ancak arada şöyle önemli bir fark vardır; annesi tüm kariyeri boyunca bir tek ortakla çalışmıştır, kendisi ise kimseyle geçinemediği için sürekli olarak ortak değiştirmektedir. Tıpkı Starsky gibi polis dedektifi olan Ken Hutchinson'ın da (Owen Wilson) kariyeriyle ilgili önemli sorunları vardır. İyi bir polis olmasına karşın sorumluluk almaktan kaçan bir kişiliğe sahiptir. Mesleğinde hızla yükselmek ister ama üstlendiği işleri çoğunlukla bitiremez. Mükemmel denebilecek içgüdülere sahiptir ama görevine odaklanma sorunu yaşamaktadır. Bu iki sorunlu elemanından bıkan Polis Müdürü Dobey (Fred Williamson), Starsky ve Hutch'ı işe yarar hale getirebilmek için mükemmel bir çözüm bulur: bu iki baş belasını ortak yapacak ve sokaklara salacaktır.

Yapımcılar işe önce dizinin yaratıcısı William Blinn'i bulmakla başlamışlar. Bu sırada William Blinn'le daha önce başkalarının da bağlantı kurduğunu ama projenin çeşitli nedenlerle gerçekleşmediğini öğrenmişler. Ancak Blinn, yapımcılarla tanışıp onların perspektifini öğrenince projeye sıcak bakmaya başlamış. Ben Stiller, bir zamanların ünlü polisiye dizisi "Starsky & Hutch"ın sinema filminin çekileceğini duyunca, dedektif Dave Starsky rolünde oynama şansını yakalayabilmek için yapımcı ortağı Stuart Cornfeld ile birlikte girişimde bulunmuş. Bu girişimin ardından ünlü komedyenin projeye dahil olması çok uzun sürmemiş. Başrollerden birisinde Ben Stiller'ın oynayacağı belli olduktan sonra sıra projenin başına geçecek olan yönetmenin bulunmasına gelmiş. "Road Trip" adlı gençlik komedisiyle adını duyuran yönetmen Todd Phillips'i Ben Stiller önermiş. Phillips, "Starsky & Hutch" için gelen teklifi bir an bile düşünmeden kabul etmiş. Ben Stiller, Todd Phillips'in yaklaşımını şu sözlerle anlatıyor; "Todd bu filmin 70'li yıllarda çok popüler olan gerçek bir televizyon filmi havasında olmasını istedi. Bu nedenle, gösterildiği yıllarda fenomen haline gelmiş bir televizyon dizisini referans aldık. Ama hiçbir zaman o dizinin parodisini yapmak gibi bir derdimiz de olma-

Stursky rolünde Ben Stiller, Hutch rolünde ise Owen Wilson var.

Polislerin ağzı bozuk muhbiri Huggy Bear rolünde ünlü rap yıldızı Snoop Dogg'u izleyeceğiz.

Iki kafadar ve muhbirleri Huggy Bear

"Her zaman çılgın ve gergin olan Starsky ile yan gelip yatmaya bayılan bilge ruhlu Hutch'ın ilişkisi çok ilginçti. Birbirinden çok farklı duran bu iki adamın serüvenlerini izleyip de keyif almamak mümkün değildi."

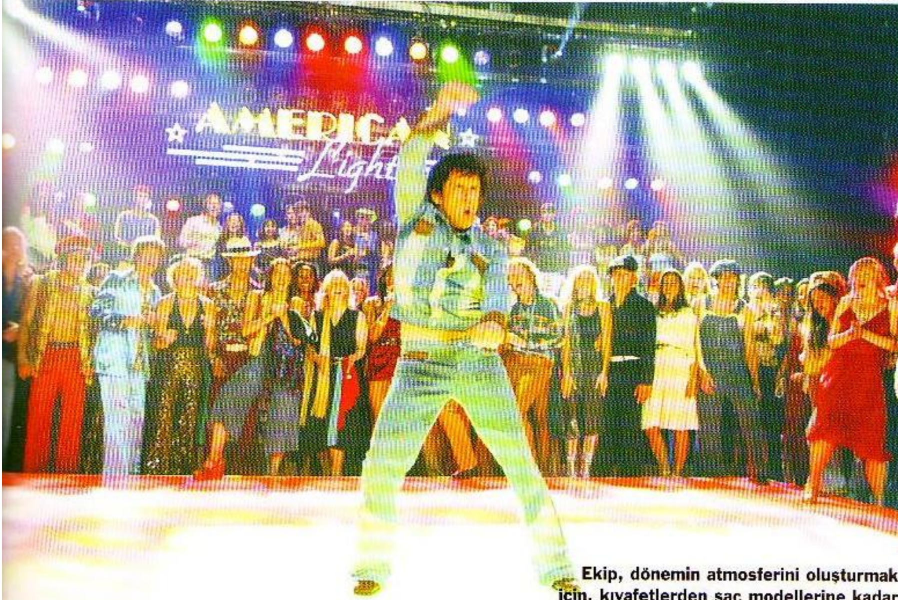
dı." Yönetmen Todd Phillips'in bu konudaki yorumu ise şöyle; "Bu filmi her şeyden önce iki erkek arasında gelişen romantik komedi şeklinde tanımlayabilirim. Başlangıçta birbiriyle geçinemeyen iki kişi, daha sonra iyi anlaşmaya başlar. Ardından ayrılırlar ve filmin sonlarına doğru tekrar birleşerek sonsuza dek sürecek bir dostluğa ulaşırlar. Bizim filmimizin kahramanları olan iki polisinin bu aşamaların hepsinden teker teker geçtiğini görüyoruz."

Todd Phillips ile Ben Stiller'ın projeye dahil olmasından sonra Stiller'ın yakın arkadaşı olan Owen Wilson da Dedektif Ken Hutchinson rolünde kadroya katılmış. Filmin yapımcılarından Stuart Cornfield, iki aktör arasındaki uyumu şöyle anlatıyor: "Her ikisi de birbirinin oyununa bakarak doğaçlama komedi geliştirme konusunda gerçekten inanılmaz. Yaratıcılıkları ve komedi enerjileri birbirini tamamlıyor. Oyunculuk açısından bakınca, Ben Stiller içinde yaşadığımız dünyayı temsil eden bir komedyen. Owen Wilson ise sanki bu dünyanın biraz dışında kalmış. Dolayısıyla madalyonun öbür yüzü gibidir. Farklı oyunculuk anlayışına sahip iki aktörün birlikteliğinden oldukça başarılı bir sonuç çıkar."

"Starsky & Hutch" dizisinin unutulmaz karakterlerinden bir diğeri ise, sürekli argo sözcüklerle konuşan, polislerin bilgi kaynağı muhbir Huggy Bear karakteri. Yeraltı dünyasında neler olup bittiği konusunda polisleri sürekli olarak bilgilendiren bu karakteri, günümüzün ünlü rap yıldızlarından Snoop Dogg'un oynamasına karar verilmiş. Yönetmen Todd Phillips, çocukken televizyonda seyrettiği en soğukkanlı adamın Huggy Bear olduğunu, bu tip karakterlere pek fazla rastlanmadığını, Snoop Dogg'un ünlü bir rap yıldızı olduğu için en mantıklı tercih olacağını düşündüğünü söylüyor. Ünlü rap yıldızı Snoop Dogg ise Huggy Bear karakterinin, sokakların dünyasıyla polislerin dünyası arasında bir bağlantı noktası olduğunu söylüyor. "Her türlü ortama kolayca girip çıkabilen, buna rağmen kendisi kalmayı başarabilen bir muhbir. Kamera karşısındaki çalışmam ile müzik kariyerim arasında karşılıklı bir etkileşim olduğunu gördüğüm için bu rolü kabul ettim."

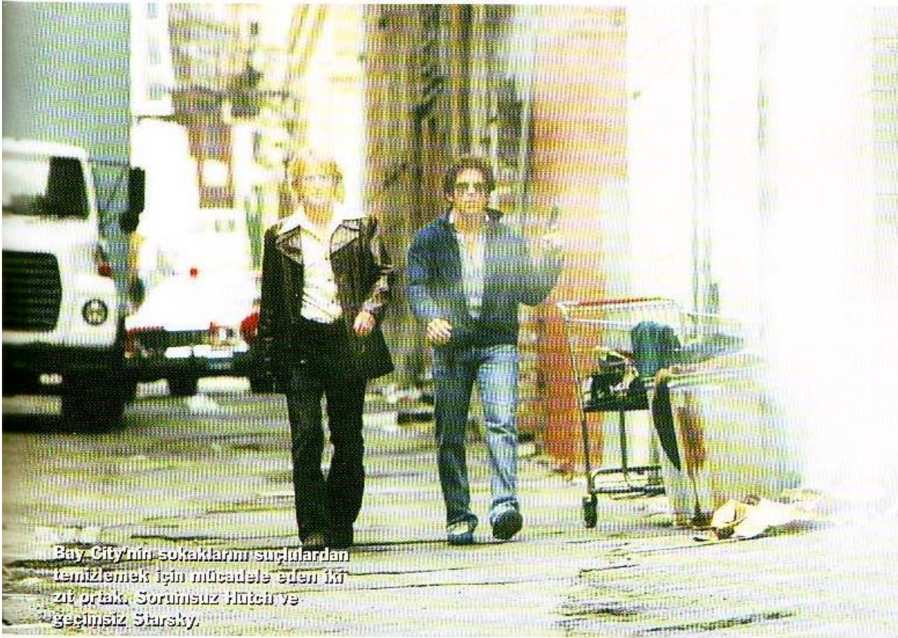
Yönetmen Todd Phillips, filmin kötü adamını kurgularken 70'li yılların filmlerine sadık kalmış; günümüzde çekilen filmlerde çok karmaşık düşman çeşitleri olduğunu, 70'lerde ise bunun tamamen farklı olduğunu, filmlerde sadece bir kötü adam olduğunu söylüyor. "Biz de, filmde bir tek kötü adam olması modelini kullanarak karakter komedisi kalıplarına uygun davrandık."

Filmin kötü adamı Reese Feldman canlandıran isim ise Vince Vaughn. Todd Phillips ile daha önce "Old School"da çalışmış olan tecrübeli aktör, bu rolü kabul etmenin çok zor olduğunu söylüyor. "Reese Feldman, çok tehlikeli bir uyuşturucu taciri olmasının yanısıra kadınları baştan çıkarmasını bilen yakışıklı bir playboy. Böyle tehlikeli bir rolü kabul etmemin tek nedeni Todd Phillips ile ikinci kez çalışma fırsatını kaçırmamak oldu." Aktör, dizideki Reese Feldman karakterini fazla klişe bulduğu için role biraz derinlik katmaya çalıştığını, yeni Reese Feldman'ın uyuşturucu işinde olmasının nedeninin, geleceğini belirleyecek kadar büyük bir paranın peşinde oluşu olduğunu anlatıyor. "Ona tamamen gangster diyemeyiz. Eğlence olsun diye girdiği dünya-

Ekip, dönemin atmosferini oluşturmak için, kıyafetlerden saç modellerine kadar birçok detayın üzerinde dikkatle çalışmış.

Bay City'nin sokaklarını suçlulardan temizlemek için mücadele eden iki zıt ortak. Sorumsuz Hutch ve geçimsiz Starsky.

nın cazibesine kapılarak kendini kaybeden ve gerçekten o dünyanın bir parçası olmaya başlayan biri o. Rolünü unutup gerçekten oynamaya başlıyor."

Reese'nin sadık metresi Kitty rolünde ise Juliette Lewis karşımızda. Bu rol başlangıçta oldukça küçük düşünüldüğü halde Juliette Lewis'in katılımından sonra geliştirilmiş.

Ponpon kızlar Holly ve Staci rollerinde ise Amy Smart ve Carmen Electra var. Daha önce "Road Trip"te birlikte çalıştığı yönetmen Todd Phillips ile bir kez daha biraraya gelme fırsatını kaçırmak istemediğini belirten Amy Smart, Phillips'in işiyle son derece yakından ilgilenen, gözlem gücü oldukça güçlü bir yönetmen olduğunu, onunla yeniden çalışmanın inanılmaz keyifli olduğunu söylüyor.

"Starsky & Hutch"ın büyük bölümünün gerçek mekanlarda çekilmesi nedeniyle prodüksiyon ekiplerinin her gün sürekli hareket halinde olması gerekmiş. Bu durumun getirdiği birtakım zorlukların aşılması görevini, filmin prodüksiyon tasarımcısı Ed Verreaux üstlenmiş. Karşılaşılan zorlukların başında günümüzün Bay City'sinin, orijinal televizyon dizisindeki Bay City'den çok farklı olması geliyormuş. Bu nedenle her mekanda 70'li yılların gerçekliğini ve dokusunu yansıtan atmosferin oluşturulması gerekiyor. Bunların başında, kent caddelerinde ve gerçek mekanlarda çekilen herhangi bir aksiyon filminde, birkaç yüz figüranın koordinasyonu ve düzinelerce arabanın idare edilmesi geliyor. Ancak film günümüzde değil de geçmişte geçiyorsa, bütün bu işlere bir de detaylı giysiler, makyajlar ve saç modelleri ekleniyor. Üstelik filmde görünen bütün arabaların da o yıla uygun olması gerekiyor. Bunların yanısıra trafik ışıkları ve reklam panoları gibi dikkat edilmesi gereken birçok ayrıntı var. Günümüz teknolojisine ait her şeyin, örneğin uydu antenlerin de filmde herhangi bir şekilde görünmemesine de özen göstermek gerekiyor. Tüm set parçalarının o döneme uygun olması gerekiyor. Dergiler, takvimler, reklamlar... Kısacası her açıdan karmaşık ve kontrol edilmesi zor bir durum. Daha önce "Mission to Mars", "Jurassic Park III" ve "The Scorpion King" gibi filmlerde imkansız gibi görünen işlerin üstesinden gelen prodüksiyon tasarımcısı Ed Verreaux, "Starsky and Hutch"ın şimdiye kadar çalıştığı en zor projelerden biri olduğunu söylüyor. Her şeyin birbiriyle uyumlu bir hale getirilmesi, bir puzzle'ın parçalarını biraraya getirmek kadar zordu diyor.

70'li yıllarda çekilen dizinin, en az karakterler kadar önemli olan parçalarından biri de "Kırmızı Domates" olarak bilinen Ford Gran Torino otomobildi. Filmin çekimlerinde kullanmak üzere toplam dokuz tane Ford Gran Torino'ya ihtiyaç varmış. Filmin otomobil koordinatörü Craig Lietzke, bu otomobilleri bulmak için harekete geçtiğinde, dizide kullanılan Torino'ların artık bulunmadığını öğrenmiş. Daha sonra, 1976 yılında "sınırlı üretim" adı altında Ford fabrikalarında üretilen 1000 adet Starsky & Hutch Gran Torino bulunduğunu keşfetmiş.

"Starsky & Hutch" projesiyle ilgili son sözleri ise filmin yapımcılarından Stuart Cornfeld söylüyor; "Eğer herhangi bir filmin geçtiği dönemle ilgili gerçeklik boyutunu sıfırdan inşa ediyorsanız işiniz çok zor demektir. Bu oldukça büyük bir sorumluluk gerektiriyor. İzleyici, yanlış düzenlediğiniz en ufak bir detayı bile öyle çabuk fark eder ki, inanamazsınız. Şaşırır kalırsınız. Zaten dönem filmi yapmaya kalkmak her şeyin ötesinde tek başına yeterince zordur. Tüm zorluklarına rağmen, dönem filmi yaparken başka bir zaman boyutuna geçmenin keyfini hiçbir şeyde bulamazsınız. Bence filmi izleyenlerin çoğu 70'li yıllara geri dönecek ve o dönemin keyfini tekrar yaşayacak." ■

gundem

Ben Stiller

Oyuncu bir aileden gelen Ben Stiller, gençlik yıllarından beri gösteri dünyasının içinde. Tiyatro sahneleri ve televizyon şovlarının ardından önce yönetmenlikte denedi şansını ama piyasanın beklentilerine uygun işler yapamayınca gözden düştü. Sonra "Ah Mary Vah Mary" filminin ardından sürpriz bir biçimde komedi yıldızı olup çıktı. Şimdi artık Hollywood'un en komik simalarından biri.

MÜJDE PEKER

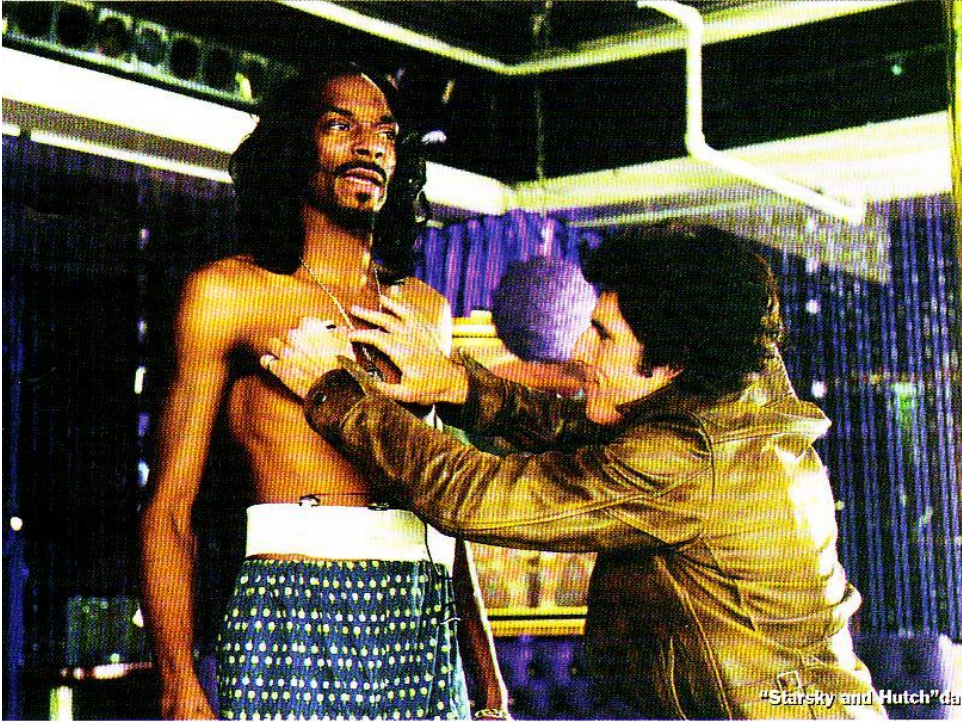
"Meet the Parents"

Eğer komedi dünyasında hatırı sayılır yere sahip anne ve babanın çocuğuysanız kimse sizden büyüyünce avukat, mühendis veya doktor olmanızı beklemez. Her zaman yanıbaşınızda olan sahne, oyuncular, kameralar ve daha niceleri günlük hayatınızın bir parçası olmuş ve "şov dünyası" denen o büyülü atmosfer ruhunuza işlemiş demektir. 30 Kasım 1965 New York doğumlu Benjamin Stiller için de benzer bir durum söz konusu. Baba Jerry Stiller ve anne Anne Meara 1950'lerden bu yana televizyon ve sahne şovlarıyla seyirci karşısındalar. Ancak komedi dünyasındaki uzun geçmişlerine rağmen Anne Meare ismi ilk olarak "Fame" dizisindeki sevilen İngilizce öğretmenini, Jerry Stiller ise "Seinfeld"deki George Costanza karakterinin aksi babasını akıllara getiriyor. Aksi komedyen baba ile onun iş ve hayat arkadaşının da desteğiyle Ben Stiller, küçük yaşta çok yönlü kariyerine ilk adımını atar. İddialı bir başlangıçla ablası Amy'nin taytlarını giyip aile dostlarının önünde Shakespeare oyunları sergileyen Stiller, 10 yaşında tek yönlülükten sıkılarak kamera arkasına geçer. Bir yandan oyunculuğunu geliştirip öte yandan Super 8 kamerasıyla takıntılı filmler çeken Stiller'ın filmlerinin konusu hep aynıdır: Okulun popüler çocukları, utangaç ve garip Stiller'ı rahatsız eder ancak Ben sonunda intikamını alır. Kendi hayatıyla paralellikler taşıyan bu temadan ileride de vazgeçmeyecek olan Ben'in, "popülerden intikam alma" takıntısı, ilk sinema filmi olan "Reality Bites"da açık bir biçimde görülecektir.

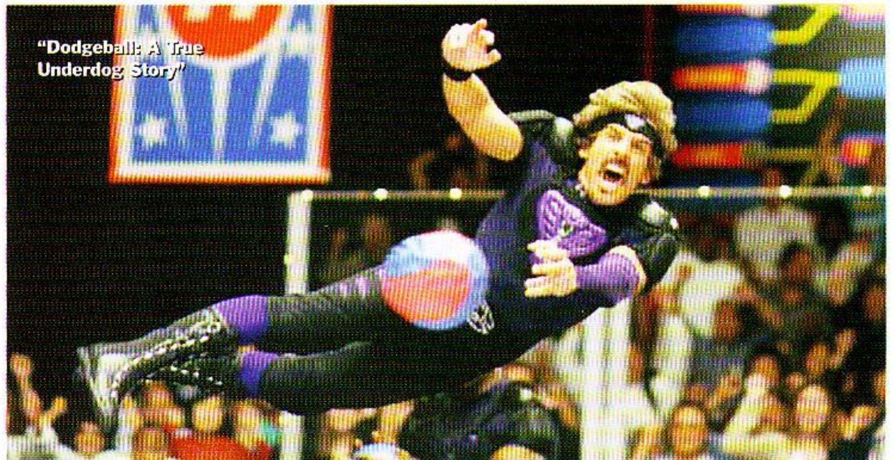
Liseyi bitirdikten sonra film eğitimi için UCLA'e giden Stiller, henüz eğitiminin birinci yılını tamamlayamadan derslerden ve ödevlerden sıkılınca New York'a geri döner ve Actor's Studio'da oyunculuk eğitimine başlar. Bu sırada kendini John Guare'nin Broadway'de sahnelenen Tony ödüllü oyunu "The House of Blue Leaves"de profesyonel oyunculuk kariyerine ilk adımı atarken bulur. Kameralarla profesyonel anlamda ilk tanışıklığı ise John Cusack'ın başrolünde oynadığı "Hot Pursuit" adlı 1987 yapımı filmle gerçekleşir. Ardından ufak bir rolde göründüğü, Spielberg'ün önemli filmi "Empire of The Sun / Güneş İmparatorluğu" gelir. Her ne kadar buraya kadar olanların birçoğu ailenin "bağlantılar"ı sayesinde gerçekleşmiş olsa da, bundan sonrasında oyuncu, kendi çabalarıyla tepeye tırmanmak için uğraşacaktır.

Boş zamanlarını değerlendirip kamerasıyla kısa komedi filmleri çeken Stiller, Tom Cruise'un oynadığı "Color of Money / Paranın Rengi" filminin kısa bir parodisi olan "Hustler of Money"i hem yönetir hem de ünlü aktörü bizzat kendi canlandırır. Bu kısa film, "Saturday Night Live" yapımcıları tarafından beğenilip programda yayınlanınca, Stiller'ın televizyon şovu yazarlığı serüveni de başlamış olur. (Sonraki yıllarda defalarca Cruise taklidi yapacak olan Stiller'ın 1996 yılında aktörle tanışmasıyla ikili sıkı arkadaş olacaktır. "2000 MTV Movie Awards"da Tom'un delirmiş dublörünü canlandırdığı "Mission: Improbable" bu anlamda ikilinin arkadaşlığına bir selam niteliği taşır.) "Saturday Night Live"ın yalnızca 5 şovunda yer alan Stiller, kısa filmlerinin yayınlanmamasından dolayı şovu bırakır. Obsesif Elvis hayranlarıyla dalga geçtiği filmi "Elvis Stories"de ise ileride sıkça başvuracağı bir yöntemi uygular: Jeff Kahn'dan Andy Dick'e filminin kadrosunda arkadaşları yer almaktadır. İleride bu yöntem sayesinde has arkadaşları Janeane Garofalo ve Owen Wilson'ın yanısıra anne ve babası ile de defalarca kameranın önüne beraber geçecektir.

"Saturday Night Live" serüveni erken sona ermiş olabilir ancak oyuncu bu sayede MTV için kendi şovunu hazırlama şansı yakalamıştır. "The Ben Stiller Show" ilk gösterildiği 1990 senesinde yeterli ilgiyi göremeyince yayından kaldırılır fakat iki sene sonra Fox yapımcıları şova ikinci bir şans tanır. Kısa zamanda buna pişman olacaklardır. Zira televizyon dizilerinden müzisyenlere, filmlerden şarkılara her şeyin parodisini yapan ve zamanın popüler isimlerini konuk eden şovun izlenme oranları düşüktür. Bunun üzerine basında oyuncunun, ailesinin bağlantılarıyla bulunduğu yere geldiği ve tek başına tutunamadığı türünden eleştiriler yer alır. Fakat programın yayından kaldırılmasının ardından kazanılan Emmy ödülü bütün eleştirilere yanıt gibidir. Tutulmamasının nedenlerinin akademik araştırma konusu olması ve sonradan defalarca tekrarlarının yayınlanması, şovun zamanının ne kadar ötesinde olduğunun en açık kanıtı. İleride benzeri durumlarla sık sık karşılaşacak olan Stiller'ın (bkz: "The Cable Guy") değerinin anlaşılması zaman alacaktır. Tabii bu zaman zarfında derinliği az olan popüler yapımlarda seyirci karşısına çıkması da kaçınılmazdır. ⇨

"Starsky and Hutch"da

"Ben Stiller Show" sayesinde tanıştığı Jeanne Tripplehorn ile altı yıl sürecek bir beraberliğe adım atan oyuncu, 1992-1994 seneleri arasında rol aldığı ortalama filmler ve konuk oyunculuklar dışında, zamanının büyük kısmını sinema filmi projesine ayırır ve 1994 yapımı "Reality Bites" filmiyle sinemada yönetmenliğe de el atmış olur. Danny DeVito'nun prodüktörlüğü üstlendiği bu yapımda Winona Ryder, Ethan Hawke ve Janeane Garofalo'nun performanslarıyla, X Jenerasyonu'nun üniversite sonrası şirketler dünyasına adaptasyon sürecini konu alan film, eleştirdiği noktaların belirsizliğine rağmen kısa zamanda kült klasikler arasına girer.
"Reality Bites"dan sonra bir süre "If Lucy Fell", "Happy Gilmore" ve "Flirting With Disaster" gibi bağımsız prodüksiyonlarda yer alan Stiller, istediği çıkışı yakalayamaz. Aslına bakılırsa karşısıyla ilişkiye giremeyen nevrotik entomoloğu canlandırdığı "Flirting With Disaster" bir kült başarıdır ancak büyük oynamak isteyen bir yönetmen için yeterli değildir. 47 milyon dolarlık yüksek bütçeli kara komedi "The Cable Guy"da, nişanlısına ettiği evlenme teklifi reddedilen Steven'ın (Matthew Broderick), evindeki kablolu yayını tamir etmeye gelen, ancak zamanla işini bir kenara bırakıp kendini Steven'ın hayatını güzelleştirmeye adayan psikopat tamirci (Jim Carrey) ile yaşadığı komik ama aynı zamanda korkutucu ilişkiye tanık oluruz. İçten içe tüketim toplumunun bir eleştirisi olan film, beklenilenin aksine, eleştirmenlerin ve izleyicinin fikir birliğiyle başarısızlık örneği olarak kabul edilir. (Filmin Türkiye'de eleştirmenlerden olumlu notlar aldığını belirtelim) Bunun bir nedeni, henüz katıksız komediler dışında bir filmde oynamamış olan Carrey'nin ilk kez bir kara komedide kamera karşısına geçmiş olmasıdır belki de. Her ne kadar zaman içerisinde hem eleştirmenler hem de izleyicinin büyük bir kısmı filmi ve Ben'i karanlık yanlarıyla benimseyecek ve Carrey'i değişik türden filmlerde görmeye alışacak olsalar da, bu durum prodüksiyon şirketleri açısından Ben'in güvenilmez bir adam olduğu gerçeğini değiştirmeyecek ve Stiller, bundan sonraki filmlerinin prodüktörlüğünü bizzat kendisi üstlenecektir.
Ödül törenlerini oldum olası sevdiğinden "1996 VH1 Fashion Awards"ı sunması istendiğinde kendisine yeni bir tip yaratma fırsatı doğar: Derek Zoolander. Şovda kısa filmi gösterilen erkek model Zoolander o kadar beğenilir ki ertesi seneki şovda da yer alır. Yönetmen oyuncumuz, yarattığı bu takıntılı modele dört sene sonra uzun metraj film çekmeye karar verdiğinde, kankalarından Owen Wilson'ı da projeye dahil etmesi kahkaha tufanını beraberinde getirecektir.
Actor's Studio'da öğrendiklerini gösterebilme şansı yakaladığı, eroin bağımlısı bir Hollywood yazarının gerçek hayat hikayesi "Permanent Midnight" bir kenara, Stiller'a aradığı şan şöhret 1998'de bir Farrelly Kardeşler filmi olan "Ah Mary Vah Mary" ile gelir. Cameron Diaz ve Matt Dillon'la beraber rol aldığı bu film, akıllardan çıkmayacak birbirinden komik ve bir o kadar da hafif espriye gebedir. Saç jölesi, fermuar, köpek ve ezik aşık Ben biraraya gelince ortaya defalarca izlense de tadından birşey kaybetmeyecek çerez bir film çıkmıştır.
Yeni yeni kazandığı popülerliğine rağmen garip espri anlayışını ve zeka parıltısını kaybetmeyen Stiller, süper kahramanların ortalıkta cirit attığı "Mystery Men" ile Edward Norton'ın ilk yönetmenlik denemesi "Keeping The Faith" gibi başarılı filmlerde rol aldığı sıralarda, Janeane Garofalo ile birlikte yazdıkları "kendini geliştirme" kitabı "Feel This Book:..."u da aradan çıkarmış ve bu sayede parmaklarına yeni bir marifet daha eklemiştir. "Aşk gerekli midir?", "eşimden nasıl para koparabilirim?" ve "neden hem başkalarıyla beraber olup hem de seni sevemiyorum?" tarzı çetin sorulara yanıt aradıkları bu kitapta yazarlarımız, psikologların dahi çözemeyeceği nevrotik vakaların altından kolaylıkla kalkabileceklerini iddia ederler.
Ardından, şov günlerini özlemiş olacak ki Fox kanalı için, Jack Black'in eski bir astronotu canlandırdığı, "Kara Şimşek" türündeki dizilerin parodisi olan "Heat Vision and Jack"i yönetir. Filmin diziye dönüştürülme ihtimali vardır ancak Stiller laneti bir kez daha devreye girer ve Fox projeyi beğenmez. O sıralarda kızarkadaşı Tripplehorn'dan ayrılmış olan Stiller ise bütün bu hayalkırıklıkları üzerine gelecekteki eşi Christine Taylor'la tanışacak ve hatta geleneği bozmayarak onu bir sonraki film projesi "Zoolander / Zırtapoz"a dahil edecektir. Fakat öncesinde Stiller denince en çok hatırlanan rollerden biri olan "damat adayı Greg'i" canlandıracaktır. Her şeyi yüzüne gözüne bulaştıran Stiller ve müstakbel gelinin acımasız polis babası De Niro'nun "Meet The Parents"daki bu "mükemmel uyum"u yapımcıların gözünden kaçmaz ve devam filminin çekimlerinde karar kılınır. (Ben Stiller yakında "Meet The Fockers" isimli filmle de karşımıza çıkacak.)
"Zırtapoz"u beyazperdeye taşırken senelerdir üzerinde çalıştığı filmin başarısızlığa uğramasını düşünmek bile istemez. Zaten izleyici de Owen Wilson ile Ben Stiller'ı ekranda rekabet halinde iki model olarak gördüğünde gülmekten başka şansı olmadığını farkedecektir. İkilinin uyumu olağanüstüdür. Owen'la çalışmanın neden bu

"Dodgeball: A True Underdog Story"

kadar keyif verdiği sorulduğunda Stiller şöyle yanıt veriyor: "Yeni insanlarla çalıştığınızda sınırları ne kadar zorlayacağınızı bilmek için onları iyi tanımanız gerekir. Biz Owen'la birbirimizi çok iyi tanıyoruz. Bu nedenle çekimler de eğlenceli ve rahat geçiyor". Hemen ardından gelen iade-i ziyaretle Stiller, Wilson'ın Wes Anderson ile birlikte senaryosunu yazdığı "The Royal Tenenbaums" filminde kendine yaraşır gariplikte, karanlık yönleri ağır basan Chas karakteriyle izleyici karşısına çıkar.

Baba olduğu ertesi yıl, rol aldığı filmler başarı getirmez. Ta ki Jennifer Aniston ile beraber oynadığı, sinemalarımızda da gösterilen "Along Came Polly"e kadar. Haksız yere "Ah Mary Vah Mary" ile kıyaslanan film, belki onun gibi hasılat rekorları kıramaz ancak Stiller'ın canlandırdığı takıntılı karakterlerin son noktası olan Reuben, izleyiciye ufak çapta bir karın ağrısı yaşatır. Ardından gelen "Starsky and Hutch" ise 1975 yapımı aynı adlı dizinin uyarlaması niteliği, taşımaktadır. Stiller diziyle ilgili: "Çocukken televizyon karşısına geçip bu iki dedektifi seyrederdim. Komik olan, dizinin gösterildiği saatte başka kanalda annemin oynadığı bir başka dizinin yayınlanıyor olmasıydı. Ben 'S&H'ı tercih ederdim" diyor. Annesine yeni projesini söylediğinde kadının tepkisi ilginç olmuş: "Oh evet, şu bizim şovun yayından kaldırılmasına neden olan dizi". Oynadığı filmlerde tipini sürekli değiştiren Stiller için ekürisi Owen Wilson ile beraber deri ceket, dar pantolon ve çılgın bir perukla izleyici karşısına çıkmak da ayrı bir mutluluk kaynağıymış. Aynı yıl Jack Black'le oynadığı "Envy"nin başarısızlığını saymazsak Stiller'ın sinemalardaki en son hadisesi "Dodgeball: A True Underdog Story"de en az önceki çalışmaları kadar "yoldan çıkmış". Spor salonlarının, fitness merkezi haline dönüştürülmesini engellemeye çalışan bir grup uyumsuz insanın bu uğurda dodgeball (bir nevi yakantop) turnuvalarına katılmasını konu alan filmin çekimleri sırasında Stiller'ın, kazara üç kamera kırıp eşinin yüzüne şiddetli bir darbe almasına neden olduğu da söylentiler arasında.

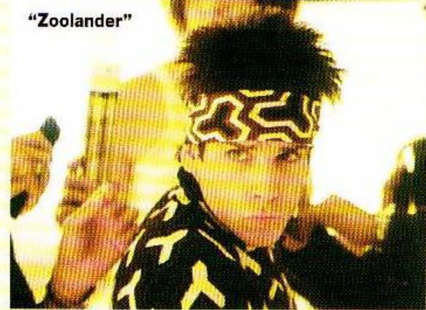
1941 tarihli Budd Schulberg'ün aynı adlı romanının beyazperde uyarlaması "What Makes Sammy Run" ise Stiller'ın en son yönetmenlik denemesi. 1998 yılında "Permanent Midnight" ile hayatını yansıttığı yazar Jerry Stahl'ın senaryosuna yardımcı olduğu filmde arkadaşlık kuramayan ve hayatı koşuşturmayla geçmiş tüm Sammy Glick karakterlerine seslenen Stiller'ın alternatif duruşu bu filme de yansımış gibi görünüyor.

Kariyerindeki hemen her adımda yaratıcı olmayı ve sıradışılığı tekdüzeliğe tercih etmiş Stiller'ın oyunculuk, yönetmenlik ve yazarlık deneyimleri sırasında zaman zaman anlaşılamamış olması onu yıldırmamış gibi. İzleyicinin Stiller'ın karanlık sularına dalması zaman alan bir süreç, ancak her yeni projeyle seyirci onun garip espri anlayışına biraz daha ısınıyor. ■

Ben'lik karakterler

Reality Bites

Her ne kadar Stiller bu filmiyle kapitalist düzenin, büyük şirketlerin işleyişinin ve medya dünyasının eleştirisini yapmaya çalışsa da, canlandırdığı yönetici Michael Grates'in izleyicide nefret uyandıran bir karakter olmaktan uzak olması ve diğer karakterlere kıyasla daha ilginç bulunması Stiller'ın filmi amacına uygun çekip çekmediği sorusunu gündeme getirdi.
Film süresince Troy (Ethan Hawke) ile Lelaine'in (Winona Ryder) aşkı olabilmek için savaşan patronların patronunun sevdiği kadın için yapmadığı şey kalmamıştı.

"Zoolander"

"Royal Tenenbaums"

Cable Guy

Sakın "The Cable Guy"da Stiller yoktu demeyin! Carrey'nin psikopatlıkları yetmiyormuş gibi film süresince televizyonda "davası görülen katil" olarak ortaya çıkan Stiller, filmin gariplik katsayısını bir hayli yükseltti.

"Ah Mary Vah Mary"

Ah Mary Vah Mary

Liseden beri aşık olduğu kıza açılamayan ezik Ted'in (Stiller) film boyunca başına gelen aksiliklerin ardı arkası kesilmedi. Uyarıcı alan köpeğin saldırısına uğramasından fermuarıyla yaşadığı problemlere kadar binbir türlü zorluğa göğüs geren Ted'in başına gelenler sinema tarihinin en komik anlarından biri olarak tarihe kazındı. Çoğu kişinin ortak kanısı Stiller'ın bu filmde oyunculuğunun doruk noktasına çıktığı yönünde.

Meet The Parents

Nişanlısının ailesine misafirliğe gelen talihsiz Greg, kendini ideal koca olarak göstermeye çalıştıkça daha da battı. Canlandırdığı "kötü şans mıknatısı" karakterlerin bir başkası olan Greg'e polis babanın yardımları da görülmeye değerdi.

Zoolander / Zırtapoz

Görüntüsüne kafayı takmış, iki cümleyi biraraya getiremeyen süpermodel Derek Zoolander'ın olmayan beyninin yıkanarak Malezya devlet başkanını öldürmeye programlanması ve diğer bir model Hansel ile anlamsız bir rekabet içine girmesi, moda endüstrisine ve içinde bulunan süper beyinlere göndermelerle doluydu.

Royal Tenenbaums

Garip Tenenbaums ailesinin fare besleyiciliğinden emlakçılığa transfer elemanı Chas Tenenbaum, oğullarıyla birlikte hiç çıkarmadığı kırmızı eşofmanı ve babasına duyduğu nefretle "nevrotikler kralı" nitelendirmesini sonuna kadar hakediyordu.

"Kayıp, Aranıyor: Debra Winger"

Debra Winger yıllardır sinema dünyasından uzak kalışının nedenlerini açıklıyor.

Ne kadınlar sevdim! Artık yoktular

Rosanna Arquette'in sinema endüstrisinin işleyişi üzerine fikir yürüttüğü ve yıldız sistemini sorguladığı belgesel filmi "KAYIP, ARANIYOR: DEBRA WINGER" (Searching for Debra Winger) sinemaseverler için görülmeye değer anlar barındırıyor. ENGİN ERTAN

Sinema görsel bir sanat olmanın ötesinde, bir imaj ve temsil sahası. Yıldızlar üreten ve canı isteyince onları tedavülden kaldıran bir fabrika, ışıltılı galaları ve kimin ne giydiğinin konuşulduğu ödül törenleriyle şov dünyasının ta kendisi. Aktör ve aktrisler de bu şatafatlı "oyun"un bir numaralı kahramanları. Özellikle de kadın oyuncular... Erkekler yaşlanınca "acaba bu haliyle daha mı seksi oldu?", gibi tepkilerle karşılaşır, söz konusu ödül törenlerine ve galalara sıradan bir smokin içerisinde katılarak yırtabilirken; kadınlar hep genç, güzel ve bakımlı olmak zorundalar. İstediğimiz kadar "benim için esas önemli olan yetenek", diyelim, belirli bir yaşa geldikten sonra endüstrinin kadın oyunculara sırtını dönmesinin nedeni, en azından prodüktörlerin öncelikli bahanesi bizleriz, yani seyirciler.

Rosanna Arquette'in belgesel projesi "Kayıp, Aranıyor: Debra Winger" (Searching for Debra Winger) bu ikiyüzlü tavrın ardını eşelemeye soyunuyor. Arquette, bir dijital kamera ve ufak bir ekip eşliğinde kişisel bir deneyimin peşine düşüyor. Zaten filmin jeneriğinde de "Bir Rosanna Arquette Deneyimi" ibaresiyle karşılaşıyoruz. Amacı ağırlıklı olarak kendisiyle aynı kuşaktan gelen, yani kariyerinin doruk noktasını '80'lerde yaşamış diğer aktrislerle röportajlar yapmak. Yer yer bir iki kuşak öncesinden gelen ve onlara model olmuş ablaları veya işe '90'larda başlamış kardeşleri de eşlik ediyorlar. Filmin ismine esin kaynağı olan Debra Winger, bahsedilen kaderi paylaşan onlarca aktristen birisi. 3 kez Oscar ödülüne aday gösterilmiş, 20 yıl önce hem güzelliği hem de yeteneğiyle en aranılan kadın oyunculardan birisi haline gelmiş bir isimden bahsediyoruz. Tüm bu başarılara rağmen, Winger 1995 yapımı "Forget Paris"ten bu yana sinema dünyasından çekilmiş durumda (en azından "Kayıp, Aranıyor: Debra Winger"ın çekildiği tarihe kadar). Bu durumda geçirdiği trafik kazasının ve ardından gelen rahatsızlıkların etkisini göz ardı edemeyecek olsak bile, Winger'ın kariyeri şov dünyası için bir prototip. Orta yaşlı kadınlar için yazılan başrollerin azlığını düşünürsek, söz konusu durum şaşırtıcı olmaktan çok trajik bir hal alıyor.

Arquette'in filmde üzerine gitmeye çalıştığı tek noktaysa bu değil. Çalışan kadınlar için geçerli olan bir ikilemi de sorgulamaya çalışıyor; kendisini işine adayan ve kariyer yapmak isteyen bir kadın, aynı zamanda aile yaşantısını da başarıyla sürdürebilir mi? Bu soruyu kafasına kazıyan bir anı olarak ise küçük yaşlarda izlediği Michael Powell/Emeric Pressburger filmi "Kırmızı Pabuçlar"dan (The Red Shoes) bahsediyor. Hayattaki iki aşkı, sevdiği erkek ve dans arasında kalan genç bir kadının dramını anlatan film, kariyerinden vazgeçmek zorunda kalan kadınlar üzerine bir belgesel için gerçek-

ten de yerinde bir referans.
Özellikle geride bıraktığımız 10 yıl içerisinde çokça tekrarlanmış bir soruyu, Arquette de film boyunca gerek kendisine, gerek meslektaşlarına defalarca kez soruyor: "İkisine de sahip olabilir misin?" Bu soru (veya sorun), günümüzde büyük şehirlerde yaşayan ve çalışan kadınlar için güncelliğini korumakta. Hatta sorunun kendisi ayrı bir kazanç kapısı oluşturmuş durumda. "Ally McBeal" veya "Sex and the City" gibi dizilerin veya son dönemdeki kimi romantik komedilerin merkez noktasında hep bu meseleyi görüyoruz. Hatta sulandırılmış haliyle, "Çocuk da yaparım kariyer de", şeklinde reklam filmlerine taşınmış haline bile şahitlik ettik.
Filmde Arquette ile sohbet eden meslektaşlarının bu duruma getirdikleri kendince çözümleri var. Kimileri çalışmaya kısa süreli ara vererek çocukları ve eşleriyle birlikte vakit geçirmeye çalıştıklarından bahsediyorlar. Kimileriyse meslekten çekilerek aile hayatına dönmüşler. Örneğin Ted Turner ile evliliği süresince kamera karşısına geçmeyen Jane Fonda'yı bir kez daha hatırlıyor ve üzülüyoruz. Vanessa Redgrave ise örnek bir anne olarak anılıyor ama kendisi konuşmaya başladığında kazın ayağının öyle olmadığını görüyoruz.
Ancak film boyunca izlediğimiz kadın oyuncuların esas dertleri bu değil. Hemen hepsi sinema dünyasındaki dış görünüşe odaklanmış tavıra yönelik şikayetlerini dile getiriyorlar. Elbette hepsi bir seks objesinden fazlası olmak istediklerini belirtiyorlar. Daryl Hannah bir anneyi canlandırması gerektiğinde çirkinleştirilmesinden şikayet ederken, Tracey Ullman estetik cerrahi ile dalga geçiyor. Kötü niyetli prodüktörler ve et pazarlamaya meraklı magazin dünyası da bu keyifli sohbetlerde yeterince çekiştiriliyorlar.
Filmdeki tek erkek ise ünlü ABD'li film eleştirmeni Roger Ebert. Ebert, kadın oyuncuların makus kaderini sinema endüstrisinin hedef kitlesine bağlıyor. Büyük prodüksiyonların genellikle yeniyetmelere hitap ettiğinden ve bu filmlerde orta yaşlı kadınlara ne yazık ki yer olmadığından bahsediyor. İşin komik tarafı, bu sohbet "Tomb Raider" filminin afişi önünde gerçekleşiyor.
"Kayıp, Aranıyor: Debra Winger"ın elinde çok iyi bir malzeme barındırdığını reddetmek imkansız. Ancak film ne yazık ki bir belgesel olarak tatmin edici bir sonuca ulaşmıyor. Aşağı yukarı hepimizin bildikleri bir kez daha tekrar ediliyor. Ne endüstrinin ipliği pazara çıkıyor, ne de ele alınan konularla ilgili elle tutulur bir saptama yapılıyor. Daha ziyade orta yaşlı kadın oyuncular arasında geçen bir grup terapi seansına tanıklık ediyoruz. Fakat sinemayı gerçekten seven, özellikle de kadın oyunculara yönelik ilgisi üst düzeyde olanlar için kaçırılmayacak durumlar söz konusu. Örneğin, mevzubahis iç dökme anlarından birisinde, muhtemelen alkolün de etkisiyle, Theresa Russell'ın yavaş yavaş kendini kaybetmesi gibi. Arquette ve Holly Hunter arasındaki karşılıklı yağ çekme seansı da unutulmayacak nitelikte. Göründüğü kadarıyla, gerçek hayatta da Mike Leigh filmlerinde canlandırdığı karakterler kadar derbeder olan rahmetli Katrin Cartlidge'i bir kez daha görmek, Melanie Griffith'in ağır işleyen zekasına tanıklık etmek, Jane Fonda'nın böylesi bir belgeselde bile kamera ile yakaladığı uyumu görerek oyuncu olmak için doğduğuna bir kez daha kanaat getirmek, Whoopi Goldberg'in esprilerine gülmek, ayrıca Frances McDormand'ın ve Sharon Stone'un zekalarına hayran kalmak da filmin bize sundukları arasında.
İşin ilginç tarafı, filmin bize ulaştığı şu günlerde Debra Winger tekrar mesleğe dönmüş durumda. Ancak 20 yıl öncesinin parıltısını yakalaması biraz güç gözüküyor. Tıpkı 15 yıl aradan sonra, "Monster-in-Law" isimli filmde Jennifer Lopez'in şirret kaynanası rolüyle kamera karşısına geçen Jane Fonda gibi. Tüm bunları göz önüne aldığımızda, "Kayıp, Aranıyor: Debra Winger" sorduğu sorulara cevap bulmayı pek beceremese bile, bizlerin durum üzerine fikir yürütmesi için yerinde bir fırsat. Hepsinden önemlisi, filmlerde artık eskisi kadar sık göremediğimiz ve gerçekten özlediğimiz bir sürü zat-ı şahane yaklaşık 100 dakika boyunca perdeyi işgal ediyorlar. Ancak bu işgal ve iç dökme süresince, kulis dedikodularına malzeme olmuş yıldız hırsı ve rekabetten eser yok. Okyanusun diğer yakasına kadar uzanan (Redgrave, Cartlidge ve Ullman haricinde Emmanuelle Béart, Chiara Mastroianni ve Charlotte Rampling de röportaj yapılan aktrisler arasında) bir kız dayanışması, insanı heyecanlandıran bir güç birliği söz konusu. Bir de Arquette kardeşler otel odalarında incik boncuk muhabbeti yapmasalar her şey daha güzel olacak. ■

Rosanna Arquette çektiği filmi bir deneyim olarak görmeyi tercih ediyor.

Jane Fonda

Whoopi Goldberg

Meg Ryan

Daryl Hannah ve Patricia Arquette

Sharon Stone

Film boyunca ister istemez bağ kurduğumuz iki güzel kardeş, Kumal ve Sangha.

Doğadaki asıl tehlike: İnsan

Daha önce "Black and White in Color", "The Bear", "Seven Years in Tibet" ve "Enemy at The Gates" gibi pek çok filmiyle tanıdığımız Fransız yönetmen Jean-Jacques Annaud, son filmi "İKİ KARDEŞ / TWO BROTHERS" ile, on altı yıl sonra kamerasını bir kez daha hayvanların dünyasına çeviriyor. Üstelik oldukça etkileyici bir bakış açısıyla... DERLEYEN : NERGİS ÖZTÜRK

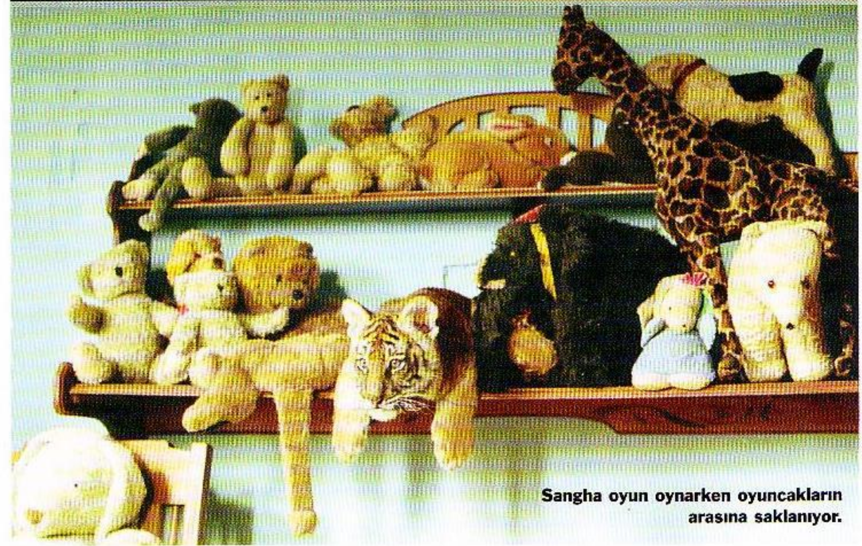
İki küçük kaplan kardeşin ailelerinden, birbirlerinden zorla ayırılışının ve asla ait olmadıkları yerlerde, asla ait olmadıkları hayatlara mecbur bırakılışlarının çarpıcı bir öyküsü "Two Brothers"... İnsanların acımasızca yok ettikleri ve geri dönüp bakmaya ya da düşünmeye bile değer bulmadıkları dünyaların öyküsü. İzlerken "neyse, yalnızca bir film" deyip içinizi rahatlatamadığınız bir öykü. Çünkü, şöyle bir gerçekle son buluyor; "Yüzyıl önce, vahşi doğada, Kumal ve Sangha gibi 100.000'in üzerinde kaplan yaşıyordu. Bugün ise sayıları 5.000'in altında."

Jean-Jacques Annaud, 1988 yılında gönlümüzü fethettiği filmi "The Bear"da, vahşi doğada hayatta kalma mücadelesi veren yavru bir ayıyla, yaşını almış bir Alaska ayısının duygusal yolculuğunu inanılmaz görüntüler eşliğinde sunmuştu seyirciye. Aradan geçen on altı yıl içinde birçok film projesine imza atan Annaud, son filmi "Two Brothers" ile seyirciyi bir kez daha büyüle-

Vali'nin oğlu ile yavru kaplanı Sangha ile uyurken.

Sangha oyun oynarken oyuncakların arasına saklanıyor.

meye hazırlanıyor. Film, henüz yavruyken insanlar tarafından birbirlerinden ayrılan ve farklı ortamlarda büyüyen iki kaplan kardeşin, Kumal ve Sangha'nın yaşamını, yıllar sonra bir arenada dövüşmek için karşı karşıya gelişlerini, birbirlerine duydukları sevgiyi ve kendilerine sevgiyle yaklaşan insanlarla kurdukları bağı konu alıyor. Film, 20. yüzyılın başlarında, Avrupa sömürgesi olan Güneydoğu Asya'nın egzotik ormanlarında ve bu ormanlarda bulunan eski tapınak harabelerinde geçiyor. Kaplanlar o dönemde eski tapınak harabelerinin arasında çiftleşiyor, yavrularını da kraliyet saraylardan çok uzakta olmayan o harabelerde büyütüyorlarmış. Bir yandan doğanın katliamını izlediğimiz "Two Brothers"da, diğer yandan da sömürgeci Avrupa'da o dönem boy göstermeye başlayan yeni bir modaya; hazine avcılarının, Asya ülkelerindeki tapınakları süsleyen antik heykelleri yağmalamasına tanık oluyoruz.

"Bu film, benim üç büyük tutkumun kombinasyonudur. Birincisi hayvanların dünyası; ikincisi manastır ve tapınaklara duyduğum sevgi; üçüncüsü de Avrupa sömürge döneminin bende bıraktığı büyüleyici etkidir," diyen Annaud, sömürgecilerin de tıpkı avcılar gibi olduklarını, yaptıkları şeyin iyi bir şey olduğunu sandıklarını, kendilerini tamamen haklı gördüklerini söylüyor. Onlara, öldürdükleri hayvanların ya da sömürdükleri halkların gözünden bakmayı başarabilirseniz, avcının da sömürgecinin de bencilliğini, egoizmini, gerçek yüzünü ve verdikleri zararı apaçık görebilirsiniz.

Annaud, 20. yüzyıl başlarındaki Güneydoğu Asya ile ilgili birçok araştırma yapmış. Bulduğu fotoğrafların, suluboya resimlerin, yağlıboya tabloların ve maketlerin her birinin, bu hikayenin oluşumunda payı olduğunu söylüyor. "Özellikle de çok sevdiğim eski bir kabartma resmin payını inkar edemem. Birbirinden güzel tapınakların yer aldığı bu resmin sol tarafında yavru bir kaplan vardı. İşte bu görüntü daima aklımda kaldı. Bu filmin anafikrinin oluşumunda o yavru kaplan görüntüsünün önemli bir yeri vardır." Kaplanlar Annaud'yu her zaman etkilemiş ve kaplanlara daima ilgi duymuş. "The Bear"ı yapmadan önceki günlerde ayılar ve kaplanlar arasında kararsız kaldığını ve sonunda tercihini ayılardan yana kullandığını anlatıyor. Hatta kaplanların dillere destan olan görkemli görüntüsünü kullanmadığı için her zaman pişmanlık duymuş.

Jean-Jacques Annaud, filmin senaryosunu yazmaya başlamadan önce birkaç ay süren bir araştırma gezisine çıkmış. Bu gezi sırasında vahşi doğada yaşayan kaplanları yakından gözlemlemiş. Fransa'nın önde gelen film şirketlerinden Pathé'nin başkanı Jérôme Seydoux sayesinde, kaplanlar konusunda dünyanın en ünlü otoritelerinden biri olan Valmik Thapar ile tanışma fırsatı bulmuş. Thapar ile birlikte Rajasthan'daki Ranthambore vahşi yaşamı koruma alanına giderek oradaki Asya kaplanlarını incelemiş. İki hafta süren bu araştırma boyunca küçük, büyük top-

İki küçük kardeş, annelerinin yanında güvenli bir şekilde oyun oynarken.

lam 30 kaplanın davranışlarını gözlemlemiş. Daha sonra Alain Godard ile birlikte filmin senaryo taslağı üzerinde çalışmaya başlamışlar. İki ortağın niyeti, filmde insan karakterlerin de bulunması ve bunların gerek duyulduğunda ortaya çıkması şeklindeymiş. Yani bu filmdeki insan karakterler, kaplanların yaşamını etkiledikleri ölçüde önemli olabilecekti. Filmdeki insan karakterlerin fazla karmaşık yapıda olmayışının ve iki boyutlu kişilik sahibi olmasının sebebi buymuş. Annaud, neden böyle yaklaştıklarını ise şu sözlerle açıklıyor, "Bu filmde anlatılan öykünün, çocukken çok sevdiğim masallara benzemesini istedim. Filmin senaryosu yazılırken çocukların hayal gücüne hitap eden birtakım referans noktaları temel alındı. Orman, esrarengiz harabeler, altın saraylar, hayvanların dünyası, sirk ve yasak bölgeler... Filmdeki insan karakterlerin de bir ayağının gerçek dünyada, diğer ayağının masal dünyasında olmasına özen gösterdik. Bunlar arasında zengin çocuk, prens, prensin nişanlısı, avcı, güzel yerli kızı, hayvan terbiyecisi, yerel vali ve karısını sayabilirim. Her masalda olduğu gibi buradaki öykünün de çağdaş sorunlara göndermeler yapan birtakım ahlaki temelleri var. Ele aldığımız temel soru, "Bu hayvanları vahşi doğadan koparıp kafese kapatırsak ne gibi sonuçlarla karşılaşırız?" sorusu oldu. Örnegin Teksas eyaletinde esir hayatı yaşayan kaplanların toplam sayısının, dünyanın geri kalan ülkelerinde yaşayan özgür kaplanlardan daha fazla olduğu biliniyor. Evinin arka avlusunda kaplan besleyen birçok aile var."

Kumal ve Sangha bir yaşında.

Filmin öyküsünü geliştirirken "hayvanlarda uzun vadeli hafıza" kavramı üzerine yapılmış pek çok araştırmadan da yararlanılmış. Yapılan araştırmalar, insanoğlunun geçmişteki olayları hatırlamasını sağlayan hafızanın hayvanlarda bulunmadığını ileri sürmekteymiş. Ancak, "Two Brothers"ın kurgusu bittikten iki ay sonra National Geographic dergisinde, hayvan hafızası konusunda bugüne kadar bildiğimiz her şeyi tekrar düşünmemizi sağlayacak yeni araştırma sonuçları yayınlanmış. Filmin başrol oyuncularından Guy Pearce, bu konuyla ilgili şunları söylüyor; "Geleneksel olarak hayvanları birer makine veya otomat gibi görüyoruz. Onlarda akıl yerine sadece birtakım refleks ve alışkanlıkların var olduğuna inanıyoruz. Hayvanların hafıza sisteminin üst limitleri henüz tam olarak bilinmediği halde bugüne kadar hep küçümsendi. Bu yüzden hayvanların sanıldığından daha zengin bir hafızaya sahip olduklarını öne süren araştırmaların devrim niteliğinde olduğunu düşünüyorum."

Annaud ile Godard, filmin senaryosunu 1999 yı-

lında yazmaya başlamışlar. Mekan taraması ise 2001 yılında başlamış. Ekibin dolaştığı yerler arasında Avustralya ve Tayland da varmış. Yoğun aramalar sonucunda Kamboçya'daki Siem Reap kenti yakınında bulunan Angkor tapınaklarının en ideal yer olduğuna karar verilmiş. Jean-Jacques Annaud Kamboçya'yı ilk kez 1989 yılında karısıyla birlikte ziyaret etmiş. Tapınakların bulunduğu bölgedeki dini adanmışlık ile çevrenin sanatsal güzelliğinin uyumu inanılmaz etkileyiciymiş. "Taş binaları sarıp sarmalayan ağaçlar, doğanın insanoğlundan intikam alışını yansıtır gibiydi. Bu görüntüler karşısında büyük heyecan duydum."Two Brothers"ın senaryosunu yazmaya başladığımda kaplanların gözünden tapınakları görmeye ve burayı onların bakış açısından izleyiciye göstermeye çalıştım."

"Two Brothers"ın çekim mekanlarının kararlaştırılmasının ardından sıra oyuncuların saptanmasına gelmiş. Farklı altyapılardan gelen insanları aynı sette buluşturmaktan hoşlandığını belirten Annaud, filmde sadece bir tane ünlü oyuncunun olmasını, bunun dışında daha önce hiç kamera karşısına geçmemiş çocuk aktörlerin, oyunculuğa yeni başlayan amatörlerin, kaplanların, sirk sanatçılarının rol almasını istemiş. "Eğer yemek yaparken hep aynı malzemeleri kullanırsanız, ortaya bildiğiniz bir tad çıkacaktır. Ama biraz yaratıcı olursanız, o yemeği pişirmek belki riskli olur ama sonuçta her zamankinden çok daha iyi lezzetlere ulaşma şansına sahip olursunuz."

Annaud, Guy Pearce'in çok disiplinli ve içgüdülerini yansıtan bir oyuncu olduğunu söylüyor. Pearce, kaplanların davranış biçimlerini, onlara nasıl dokunacağını ve nasıl yaklaşacağını, çok ama çok sabırlı olması gerektiğini hemen kavramış. Kaplanlarla birlikte aynı kafeste uyumuş, onları yedirip içirmiş ve böylece onların güvenini kazanmış.

Tarihi eser yağmalayıcısı ve avcı rolünde Guy Pearce var.

Kumal, avcının (Guy Pearce) kucağında ailesinden uzaklara götürülürken.

"Two Brothers"ta karşılaşılan en büyük zorluk, öykü akışının çeşitli aşamalarında Sangha ile Kumal'ın portresini çizecek kaplanlar ile bunların anne ve babasını canlandıracak kaplanların bulunması olmuş. Annaud bu zorluğu aşmak için, bundan 16 yıl önce "The Bear"da birlikte çalıştığı Fransız hayvan terbiyecisi Thierry Le Portier'dan yardım istemiş. Kaplanları seçerken Bengal, Sumatra ve Sibirya karışımı şeklinde düşünmüşler. Filmde toplam 30 kaplan kullanılmış. En büyük problem ise, 7-12 haftalık yavru kaplanların hazır hale getirilmesiymiş. Dünyanın her köşesindeki doğumları yakından izlemişler. Hayvanat bahçelerine haber vererek doğumlar konusunda sürekli güncel bilgi almışlar. Yavru kaplanların çoğunu Fransa'da, bir kısmını ise Tayland'da bulmuşlar. Le Portier kaplanları yönetirken insan sesi, mekanik ses ve el işaretlerinin karışımını kullanmış. Uyguladığı eğitim metodlarının temelinde, kaplanın hareketlerini önceden tahmin edebilmesi varmış. "Kamera karşısına geçirdiğimiz her kaplanın kendisine özgü bir kişiliği olduğunu gördüm. Doğrusunu söylemek gerekirse bu kadar farklı olabilecekleri hiç aklıma gelmemişti. Filmde kullanılan her kaplan farklı karakter yapısını temsil edecek şekilde seçildi. Anne kaplan rolü için anaç özellikler taşıyan dişi bir kaplan kullandık. İki erkek kardeş kaplan için güçlü, kuvvetli ve enerjik görünümlü iki erkek kaplan bulduk. Baba kaplan için ise güçten düşmüş yaşlı bir kaplan seçtik."

Kaplanların Kamboçya'ya sevkiyatıyla ilgili hazırlıklara aylar öncesinden başlanmış. Kaplanların Kamboçya'daki iklime nasıl tepki vereceği, sağlıklarını korumak için ne gibi tıbbi önlemler alınacağı gibi konularda da geniş araştırma yapılmış. Kaplanlar 15 ile 25 derece arası bir sıcaklığı tercih ederler. Hayvanların kamera karşısında çalışmaya başlamadan önce Kamboçya'daki hava koşullarına uyum sağlayabilmeleri için, nakliye işlemi 1 ay önceden gerçekleştirilmiş. Kaplanların yerleştirilmesi için Siem Reap'ta bir tesis inşa edilmiş. Tesiste kaplanlar için son derece temiz bir ortam oluşturulmasına özen gösterilmiş. Kaplanların barındırıldığı bölgenin çevresine güvenlik amacıyla tel örgüler çekilmiş.

Jean-Jacques Annaud, "Two Brothers"ın çekimlerinde, HD olarak bilinen yüksek çözünürlüklü digital kameralarla, 35 mm.lik klasik film kameralarını birlikte kullanmış. İki farklı tekniğin birlikte kullanılmasının nedeni, büyük ölçüde, hayvanların önceden kestirilemeyen doğasıymış. "16 yıl önce "The Bear"ı çekerken 35 mm.lik film kameralarının bazı zorluklarıyla karşılaşmıştım. Bu yüzden "Two Brothers"ta dijital kamera kullanarak her türlü kısıtlamadan uzak durmanın iyi olacağını düşündüm. Hayvanların çekimi yapılırken en büyüleyici anları yakalamak için kameranın uzun süre çalışır durumda olması hayatı önem taşır. Çünkü onlar aynı hareketin tekrarını bir kez daha yapmaz. Eğer kamera o anda çalışmamışsa aynı ışık ve duygu unsurlarını bir daha elde edemezsiniz."

Geçtiğimiz aylarda yurt dışında gösterime giren film, eleştirmenlerden büyük övgü topladı. "Two Brothers" vizyona girdiği her ülkede eşine az rastlanır bir coşkuyla ve sevgiyle karşılanıyor; üstelik "Annaud'un kariyerindeki en iyi filmlerden birisi" olarak değerlendiriliyor. ■

Pek yakında sinemalarda

Yeni sezon yaklaşırken her yıl bu zamanlar yaptığımız gibi, seyirci karşısına çıkma telaşı yaşanan setlerdeki ve çekime hazırlanan projelerdeki son duruma göz attık. Birer ikişer gösterime girmeye başlayan yeni Türk filmleri, bu aydan itibaren sinema salonlarında seyircisini bekliyor olacak.

SENEM ERDİNE

Bulutları Beklerken

Yön: Yeşim Ustaoğlu
Oyuncular: Rüçhan Çalışkur, Rıdvan Yağcı, İsmail Baysan.
Yapımcı: Fransa-Almanya,Türkiye ortak yapımı filmin Türkiye'deki yapımcısı Rota Film.

Konu: Ayşe, hiç evlenmemiş, bütün hayatını hasta ablası Selma'ya adamıştır, ancak ablasının durumu giderek ağırlaşmaktadır ve Ayşe yakında yapayalnız kalacağı gerçeğiyle yüzleşmek zorundadır. Selma'nın ölümü karşısında hissettiği yoğun kayıp duygusu ve yaşadığı ülkenin yakın tarihiyle ilgili trajik geçmişi, sekiz yaşındaki sevimli bir çocuğun gözünden anlatılır. I. Dünya Savaşı'nın ardından Türkiye'yi etkisine alan milliyetçi hareketlerin yükselmesiyle birlikte Karadeniz Bölgesi'nde Rumlar'la Türkler arasında büyük gerginlikler başgöstermiştir. Bunun üzerine Osmanlı Ordusu, 1916 kışında, Trabzon'un batısındaki köyleri boşaltır. İşte Ayşe de, bu sürgün harekatından payını almış Rum ailelerinden birinin kızıdır aslında. Gerçek adı Eleni'dir ve daha 10 yaşındayken, annesi ve küçük kardeşi Niko'yla beraber evinden atılmış, güneye doğru, sonu gelmeyecek gibi görünen acılı bir yolculuğa zorlanmıştır.

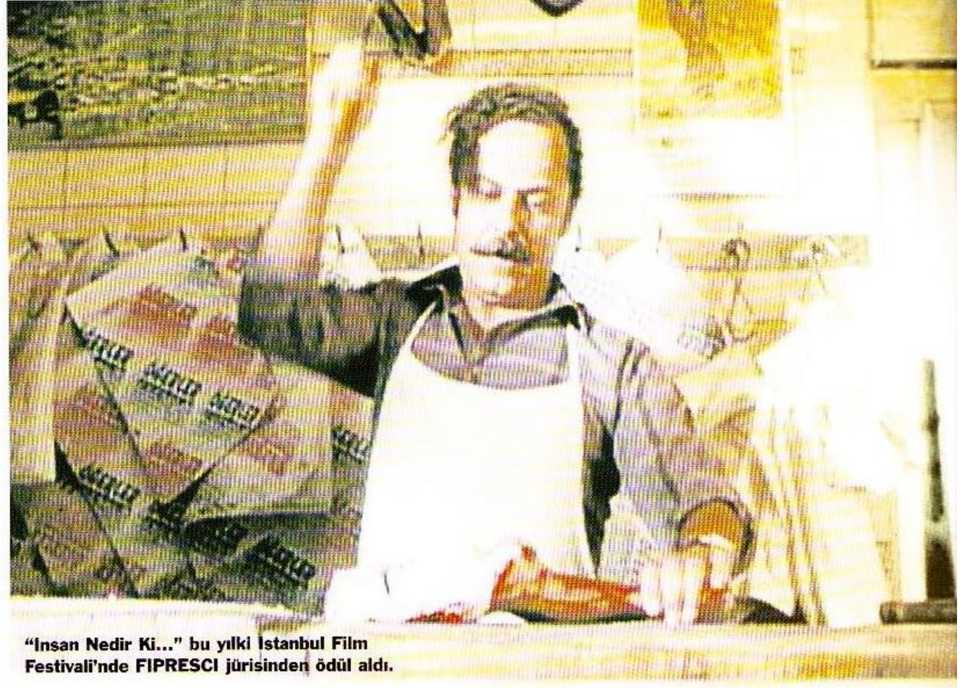
Notlar: "İz" ve "Güneşe Yolculuk" filmlerinin yönetmeni Yeşim Ustaoğlu, bu filmin senaryosuyla Sundance Film Festivali'nde ödül kazanmış ve 1981'de Robert Redford tarafından bağımsız sinemacıları desteklemek amacıyla kurulan Sundance Enstitüsü'nden maddi destek almıştı. Bu yılki İstanbul Film Festivali'nin Ulusal Yarışma Bölümü'nde gösterilen film, Jüri Özel Ödülü'nün sahibi oldu. Deneyimli tiyatro sanatçısı Rüçhan Çalışkur ise, bu ilk sinema filmindeki performansıyla Ulusal Yarışma Jürisi tarafından En İyi Kadın Oyuncu ödülüne layık görüldü.

Gösterim tarihi: Henüz belli değil.

"Bulutları Beklerken"in başrolünde Rüçhan Çalışkur'u izleyeceğiz.

İnsan Nedir Ki...

Yön: Reha Erdem
Oyuncular: Ali Düşenkalkar, Işıl Yücesoy, Köksal Engür, Şenay Gürler, Arzu Bazman, Turgay Aydın, Aydoğan Oflu, Bülent Emin Yarar.
Yapımcı: Ömer Atay (Atlantik Film).
Konu: Bir kaza geçiren Ali, hafızasını kaybeder. Kafası iyice karışmıştır. Filmdeki herkes, Ali'yle babası Rasih, terzi Neriman'la oğlu Keten, karnında bebeğiyle İpek, kapıcı Rıza'yla karısı Selvi ve oğlu Çetin, mahallenin kasabı Kemal, Neriman'ın köpeği Çakır, İpek'in kiracısı Ümit, eski boksör Aytekin ve dostu Zambak, Ali'nin kafa karışıklığıyla gelen bir karmaşanın içinde bulurlar kendilerini. Elden ele dolaşarak sahibini arayan bir yüzük, bir hırsızlık hikayesi ve bir polis soruşturması bu karmaşayı daha da renklendirir. Sonunda herkesin bir parçasını yaşadığı olaylar bir bütünlük kazanır, Ali'nin hafızası yerine gelir, yeniden hatırlamaya başlar. Onunla birlikte biz de hatırlarız: İnsan nedir ki? Korkulardan, zaaflardan, arzulardan, özlemlerden örülü bir hafızayla kandan, etten, kemikten oluşan kırılgan bir vücut.
Notlar: "A Ay" ve "Kaç Para Kaç" filmlerinin yönetmeni Reha Erdem'in son filmi, 23. İstanbul Film Festivali'nde gösterilmiş, festivalin Ulusal Yarışma Bölümü'ne katılan film, Uluslararası Film Eleştirmenleri Birliği FIPRESCI jürisi tarafından Onat Kutlar Özel Ödülü'ne layık görülmüştü.
Gösterim tarihi: Kasım.2005

"İnsan Nedir Ki..." bu yılki İstanbul Film Festivali'nde FIPRESCI jürisinden ödül aldı.

G.O.R.A

Yön: Ömer Faruk Sorak
Oyuncular: Cem Yılmaz, Şafak Sezer, Özkan Uğur, Ozan Güven,Rasim Öztekin, Özge Özberk, Erdal Tosun, İdil Fırat, Cezmi Baskın.
Yapımcı: BKM
Konu: Anadolu'nun turistik bir kentinde tüccarlık yapan, uyanık fakat iyi yürekli bir adam, uzaylılar tarafından kaçırılır. Kahramanımız, uzayın derinliklerindeki bu yabancı gezegenden kurtulup dünyaya dönebilmek için canını dişine takar. Ne var ki dünyalılardan nefret eden uzaylı komutan, ona engel olmaya kararlıdır.
Notlar: Başına gelmedik kalmayan "G.O.R.A" projesiyle ilgili sorunlar nihayet çözüldü ve bütün hakları TMSF'den BKM'ye devredilen filmin önümüzdeki sezon gösterime girmesi kesinleşti biliyorsunuz. Filmin senaryo yazarı ve beş karakteri birden canlandıran başrol oyuncusu Cem Yılmaz, bu haberin halka açıklandığı basın toplantısında "G.O.R.A"nın sanıldığı gibi tipik bir "Türkler uzayda" hikayesi olmadığını, zaten uzaydaki tek Türk'ün filmde kendisinin canlandırdığı karakter olduğunu açıkladı. Gişeyle ilgili tahmini sorulduğundaysa, filmin 8 milyon seyirciye ulaşmasını umduğunu söyledi. Cem Yılmaz hayranlarının yıllardır merakla beklediği filmin, önümüzdeki sezon gişe rekorlarını altüst etmesi kuvvetle muhtemel görünüyor.
Gösterim tarihi: 29.Ekim.2004

Ve nihayet "G.O.R.A" sinemalarda.

Karpuz Kapuğundan Gemiler Yapmak

Yön: Ahmet Uluçay
Oyuncular: İsmail Hakkı Taslak, Kadir Kaymaz, Gülayşe Erkoç, Boncuk Yılmaz, Hasbiye Günay.
Yapımcı: İFR
Konu: 60'lı yıllarda geçen film, sinemaya tutkun iki köylü çocuğunun, Recep'le Mehmet'in, kendi imkanlarıyla bir 35 mm film projeksiyon makinası yapma çabalarını, ilk aşk ve ilk iş deneyimlerini anlatıyor.
Notlar: Tepecik köyünde doğan, sinemayı kendi imkanlarıyla orada öğrenen ve hala bu köyde yaşamını sürdüren Ahmet Uluçay'ın ilk uzun metraj çalışması olan bu otobiyografik film, ilk kez 23. İstanbul Film Festivali'nin Ulusal Yarışma Bölümü'nde gösterildi ve En İyi Türk Filmi seçildi. Ödül kazanan kısa filmleriyle tanınan Ahmet Uluçay'ın tamamen gerçek mekanlarda, yerel, amatör oyuncular kullanarak, dijital kamerayla çektiği ve daha sonra 35 mm'ye aktardığı filminin önümüzdeki sezon gösterime girmesi bekleniyor.
Gösterim tarihi: Henüz belli değil.

Ahmet Uluçay'ın amatör oyuncularla çektiği ilk uzun metrajı: "Karpuz Kapuğundan Gemiler Yapmak".

dosya

Yeni yerli filmler

Teoman, Yasemin Kozanoğlu ve Okan Bayülgen "Romantik"te.

Romantik

Yön: Sinan Çetin
Oyuncular: Okan Bayülgen, Teoman, Yasemin Kozanoğlu, Semih Sergen, Nail Kırmızıgül, Selahattin Duman.
Yapımcı: Plato Film.
Konu: Yasemin zengin bir babanın kızı, Ömer ise sıradan bir gençtir. Bir gün otobüs durağında tanışır ve birbirlerine aşık olurlar. Yasemin'in en büyük rüyası Amerikan model pembe bir Ford'tur. Ömer, sevgilisinin rüyasını gerçekleştirmeye karar verir.
Notlar: Sinan Çetin'in dört yıldır ertelenen filmi "Romantik"in bu sezon mutlaka gösterime gireceği söyleniyor. Yönetmenin titizliği ve zaman bulamayışı nedeniyle post-prodüksiyon çalışmaları yıllara yayılan film, nihayet Sinan Çetin'i memnun edecek hale gelmiş. 3 milyon dolara yaklaşan bir bütçeyle hayata geçirilen film, basın bülteninde "Yeşilçam geleneğini çağdaş sinema çizgisine taşıyan bir aşk, intikam ve adalet hikayesi " diye tanımlanıyor.
Gösterim tarihi: 1.Ekim.2004

Yürek Yarası

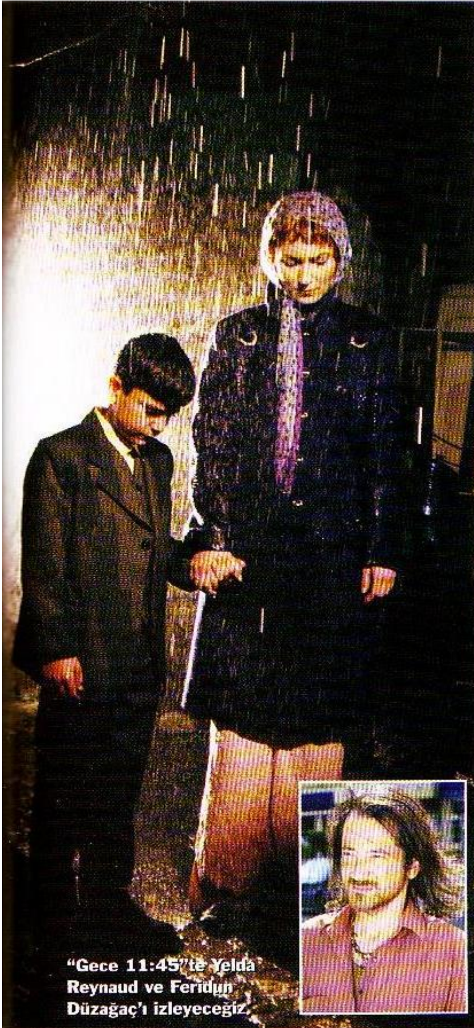
Yön: Yavuz Turgul
Oyuncular: Şener Şen, Meltem Cumbul, Timuçin Esen, Güven Kıraç, Devin Çınar, Sümer Tilmaç, Erdal Tosun, Ecenaz Kızıltan.
Yapımcı: Filma-Cass, Most Production.
Konu: Nazım, bütün yaşamını Anadolu'nun ücra köşelerinde öğrencilerine adamış, bu uğurda karısından ve çocuklarından bile vazgeçmiş bir öğretmendir. Emekli olduktan sonra İstanbul'a, mahallesi Samatya'ya döner. Emekli maaşı bağlanıncaya kadar da en yakın dostu Takoz Atakan'ın taksisinde çalışmaya başlar. Bir gün bir kadın biner taksiye. Hayatın tokadını yemiş bir kadındır Dünya. Psikopat kocasından kaçıp küçük kızıyla birlikte İstanbul'a yerleşmiş, bir pavyonda türkücü olarak çalışmaya başlamıştır. İnsan sarrafı Dünya, yüzüne baktığı zaman kızaran bu efendi insana güvenir. Böylece Nazım kadını her gece pavyona getirip götürmeye başlar. Ancak bir gün Dünya'nın eski kocası Halil pavyonu basar ve ortalığı birbirine kattıktan sonra da kayıplara karışır. Dünya yaralanmış, üstelik olaylar yüzünden pavyondaki işinden kovulmuştur. Genç kadın, kızıyla birlikte ortada kalınca Nazım onlara kucak açar.
Notlar: "Eşkıya"dan yaklaşık dokuz yıl sonrada film setlerine geri dönen Yavuz Turgul ve dokuz yıldır hiçbir projeye evet demeyen değişmez başrol oyuncusu Şener Şen, bir melodramla yeniden sinema seyircisinin karşısına çıkmaya hazırlanıyorlar. Haziran ayında İstanbul'da başlayan ve Temmuz sonundan itibaren Mardin'de devam eden çekimler, dergiyi yayına hazırladığımız sırada, yani Ağustos sonlarında tamamlanmak üzereydi.
Gösterim tarihi: 17. Aralık. 2004

Gece 11:45

Yön: Ercan Durmuş
Oyuncular: Feridun Düzağaç, Yelda Reynaud, Yiğit Özşener, Nihat Odabaşı, Nail Kırmızıgül, Yasemin Öztürk, Mehtap Bayri, Emin Gümüşkaya, İştar Gökseven, Fatih Kaçan, Demir Karahan, İlhan Alpay, Teberik Gürbüz, Tolga Durmuş.
Yapımcı: Gece Gündüz Yapım.
Konu: İstanbul'da, birbirinden habersiz, farklı hayatlar süren üç kişinin yolu bir gece aynı sokakta kesişir. Hayatını sokaklarda kağıt toplayarak kazanan bir adam olan Mehmet, ailesini bir trafik kazasında kaybettikten sonra sokakları mesken tutmuştur ama uzunca bir zamandır yeni bir başlangıca özlem duymaktadır. Okan, yalnızca mesleğinde değil özel yaşamında da ikilemler yaşayan genç ve yetenekli bir senaryo yazarıdır. Bir gün, piyasanın beklentilerini karşılayan, sıradan, içi boş hikayeler yazmayı bırakıp kendi istediği hikayeleri anlatabilmeyi hayal eder. Zeynep ise artık başkaları için yaşamaktan vazgeçip kendi isteklerinin peşinden gitmeyi kafasına koymuş, duygusal, fedakar ve zeki bir kadındır. Ne var ki bu sandığı kadar kolay olmayacaktır. Büyük şehir yaşamı içinde ayakta kalmaya çalışan bu üç kişinin yolu bir gün beklenmedik bir şekilde kesişecek, gece yarısına doğru yaşadıkları bir olay üçünün yaşamını da geri dönülmez bir şekilde değiştirecektir.
Notlar: 1994'ten beri görüntü yönetmenliği ve ışık tasarımcılığı yapan Ercan Durmuş, yönetmenliğe iki yıl önce Hakan Haksun'la birlikte çektiği "Kolay Para" filmiyle başlamıştı. Şimdi, tek başına yöneteceği ilk sinema filmiyle seyirci karşısına çıkmaya hazırlanıyor. Gazete sayfalarında belki her gün karşılaştığımız ama çoğu zaman başlığından sonrasını okumadığımız o haberlerden birinin kahramanlarına yakından bakmak üzere yola çıkan ve büyük şehir yaşamı içinde çıkış

Meltem Cumbul, "Yürek Yarası"nda Şener Şen'le başrol oynuyor.

"Gece 11:45"te Yelda Reynaud ve Feridun Düzağaç'ı izleyeceğiz.

yolu arayan üç insanın hikayesini anlatan filmin senaryosu, sinema yazarı Burak Göral'a ait. Tamamı İstanbul'da, Beyoğlu, Beşiktaş, Sultanahmet, Balat ve Maçka Parkı'nda çekilen filmin Antalya Film Festivali'ne yetiştirilmesi planlanıyor. Biz dergiyi yayına hazırladığımız sırada çekimler tamamlanmış durumdaydı. İlk kez bir sinema filminde oyunculuğa soyunan müzisyen Feridun Düzağaç'ın performansı özellikle fanatik hayranları tarafından merakla bekleniyor.
Gösterim tarihi: Henüz belli değil.

Anlat İstanbul

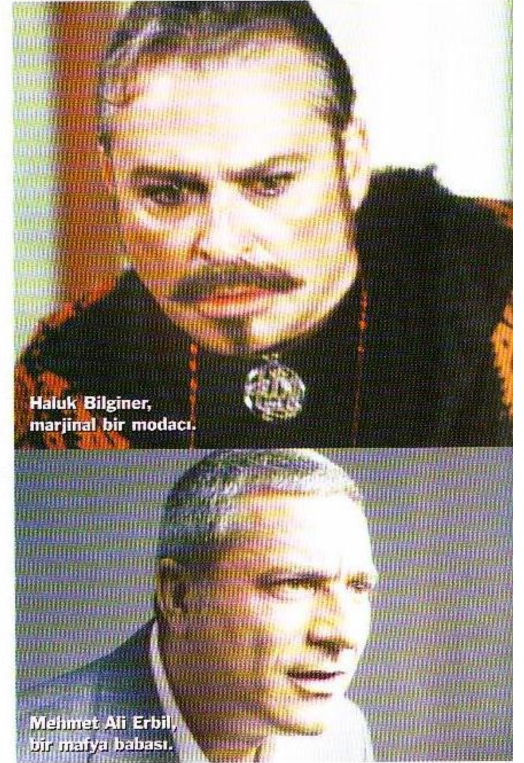
Yönetmenler: Ümit Ünal, Kudret Sabancı, Selim Demirdelen, Yücel Yolcu, Ömür Atay.
Oyuncular: Altan Erkekli, Azra Akın, Ayça Varlıer, Ahmet Mümtaz Taylan, Bülent İnal, Çetin Tekindor, VJ Bülent, Erdem Akakçe, Erkan Can, Fikret Kuşkan, Güven Kıraç, İdil Üner, İsmail Hacıoğlu, Mehmet Günsür, Nejat İşler, Nurgül Yeşilçay, Ozan Güven, Özgü Namal, Şevket Çoruh, Vahide Gördüm.
Yapımcı: Erol Avcı (TMC).
Konu: İstanbul'da geçen ve bir gece içinde yaşanan beş farklı hikaye anlatılıyor filmde. İnsanın gerçek masalının dünyanın her yerinde aynı olduğunu anlatmak istediğini söyleyen projenin yaratıcısı Ümit Ünal, Batı edebiyatının en ünlü masallarını İstanbul'daki sıradan hayatlara uyarlamış, böylece zengini, yoksulu, güzeli çirkini, masumu suçlusu, her yaştan, her kesimden İstanbullu birer masal kahramanına dönüşmüş filmde. Fareli Köyün Kavalcısı, çingene bir klarnetçide; Külkedisi, bir fahişede; Pamuk Prenses, bir mafya babasının masum kızında; Uyuyan Güzel, Boğaz'daki yalısında aklını kaçıran bir kadında hayat bulmuş. Kırmızı Başlıklı Kız'la kötü yürekli kurt ise, masaldaki ormanın derinliklerinde değil de parlak ışıklarla aydınlatılmış uluslararası bir havaalanında karşı karşıya gelmiş. Bu beş hikayenin ayrıntılarıyla ilgili pek fazla ipucu yok elimizde ama Ümit Ünal'ın söylediğine göre küçük noktalarda birbiriyle kesişen ve aslında bir bütünün parçaları olan hikayeler bunlar. Sonunda kahramanlar birbirlerini buluyor ve İstanbul'daki sıradan insanların hayatlarına uyarlanan beş masal bir bütünlük kazanıyor.
Notlar: Projenin yaratıcısı Ünit Ünal'ı gayet iyi tanıyoruz. "Berlin in Berlin", "Piano Piano Bacaksız", "Hayallerim Aşkım ve Sen" ve "Teyzem" gibi filmlerin senaryo yazarı olarak tanınan yönetmen, 2002'de İstanbul ve Ankara Film Festivalleri'nde en iyi film seçilen ilk filmi "Dokuz"la da çok iyi tepkiler almıştı. 2000'de çekmeyi planladığı ancak kriz nedeniyle ertelemek zorunda kaldığı bu projeyi nihayet bu yıl gerçekleştirme fırsatı bulmuş. Film, parçalı yapısına çok uygun düşen bir şekilde beş yönetmen tarafından çekiliyor ve böylece her yönetmene bir masal düşüyor. Ümit Ünal "Fareli Köyün Kavalcısı"nı, Kudret Sabancı "Pamuk Prenses"i, Ömür Atay "Kırmızı Başlıklı Kız"ı, Yücel Yolcu "Külkedisi"ni, Selim Demirdelen de "Uyuyan Güzel"i anlatıyor. Deneyimli ve tanınmış oyuncularla genç yeteneklerden oluşan zengin bir oyuncu kadrosunu biraraya getiren filmin 6 hafta sürecek çekimleri 13 Temmuz'da başladı.
Gösterim tarihi: Kasım.2004

Parçalı yapısına uygun olarak beş yönetmen tarafından çekilen "Anlat İstanbul"da Türkiye güzeli Azra Akın, Pamuk Prenses'i oynuyor.

Hırsız Var

Yön: Oğuzhan Tercan
Oyuncular: Haluk Bilginer, Mehmet Ali Erbil, Birol Ünel, Gamze Özçelik, Gülse Birsel, Fatih Akın.
Yapımcı: Med Yapım.

Haluk Bilginer, marjinal bir modacı.

Mehmet Ali Erbil, bir mafya babası.

Konu: Basına yapılan açıklamalarda hikayeyle ilgili fazla ayrıntı verilmiyor. Tek bildiğimiz, filmin, son yıllarda Türkiye'nin gündemini pek meşgul eden çeşitli çevrelerden insanların yollarını bir noktada kesiştiren bir hikaye etrafında geliştiği. Aralarında, tüm malvarlığını kaybedince kalp krizinden giden

"Büyü"de Özgü Namal ve İpek Tuzcuoğlu.

bir işadamının karısı, bir mafya babası, marjinal bir modacı, bir top model, profesyonel bir soyguncu ve bir de magazin gazetecisi yer alıyor. Bu karakterlerden yola çıkarak temsil ettikleri çevreleri, yani finans, medya, magazin ve yeraltı dünyalarını hicvetmek iddiasındaki film, aksiyon öğeleri de içeren bir komedi.

Notlar: 1991'de çektiği ilk filmi "Uzlaşma"da Abdi İpekçi suikastını ele alan yönetmen Oğuzhan Tercan, yıllar sonra ikinci uzun metraj filmi için kamera arkasına geçti. Günümüz Türkiye'sinden bir kesit sunduğu söylenen yeni filminde mizahi bir yaklaşımı tercih eden yönetmen,"Yaptığımız hareket komedisi" diyor. "Sabun köpüğü gibi. Hayranım bu tarza. Tipik Amerikan sineması. Öyle düşündüğünüz gibi öküz altında buzağı aramanızı gerektiren bir şey yok, çünkü buzağı zaten ortada." Senaryosunu Haluk Özenç'in yazdığı film, zengin oyuncu kadrosuyla dikkat çekiyor. Mafya babasını Mehmet Ali Erbil, marjinal modacıyı Haluk Bilginer canlandırıyor. Ağustos ayı ortalarında başlayan çekimler altı hafta sürecek. High-Definition kamera kullanarak dijital sinema teknolojiyle çekilecek filmin görüntü yönetmenliğini ilk kez uzun metraj çeken deneyimli bir reklam filmi kameramanı olan Tolga Kutlar üstlenmiş. Filmin müzikleriniyse İskender Paydaş yapıyor.

Gösterim tarihi: Ocak.2005

Büyü

Yön: Orhan Oğuz
Oyuncular: İpek Tuzcuoğlu, Ece Uslu, Özgü Namal, Okan Yalabık, Nihat İleri, Dilek Serbest, Ebru Ürün.
Yapımcı: Faruk Aksoy (U.F.P.)
Konu: Bundan 700 yıl kadar önce Artuklular'ın yaşadığı bir bölgeye kötü bir büyücü gelmiş ve bir sürü masum çocuğun ölümüne neden olan bir büyü yapmıştır. Yüzyıllar sonra günümüzde, İstanbullu bir arkeoloji ekibi, Artuk Sultanı Salih'e ait el yazması bir kitabı bulmak için bir zamanlar Tanrı'nın lanetlediği bu bölgeye, kazı yapmaya gelir. İçlerinden birisi, evli bir adama aşıktır ve onu ele geçirmek için karısını ortadan kaldıracak bir büyü yaptırmaya karar verir. Umulmadık ölçüde korkunç sonuçlar doğuracak olan bu güçlü büyü, bu topraklardaki kadim büyüyü canlandıracak ve kötü cinleri harekete geçirecektir.
Notlar: 2 milyon dolar olarak açıklanan bütçesiyle bu yılın iddialı yapımlarından biri olan "Büyü", bir gerilim filmi. Yapımcılığını "Karışık Pizza", "Güle Güle" ve "Yeşil Işık" filmlerinin yapımcısı Faruk Aksoy'un üstlendiği filmin senaryosunu Servet Aksoy ile Şafak Güçlü yazmışlar. 1999'da çektiği son filmi "Kara Kentin Çocukları"yla pek iyi tepkiler almayan yönetmen Orhan Oğuz, beş yıl sonra bir gerilim filmiyle seyirci karşısına çıkıyor. Altı hafta sürecek çekimler 19. Temmuz'da Mardin'de başladı.
Gösterim tarihi: 7. Ocak. 2005.

Zaman

Yön: Ali Özgentürk
Oyuncular: Hülya Avşar, Halil Ergün, Oktay Kaynarca, Birol Ünel, Güler Ökten, Zeki Alasya, Nezih Tuncay, Suna Selen, Kayhan Yıldızoğlu.
Yapımcı: Asya Film
Konu: 1950'li yıllarda 20'li yaşlarında olan dört arkadaşın, o dönemde sosyal hayatın merkezi sayılan ve gençlerin uğrak yeri haline gelen bir otelde başlayan ve günümüze uzanan fırtınalı hikayesini anlatan film, iki eski dostun sohbetiyle açılır. 20 yıl kadar önce tanık olduğu bir olayı hatırlayan birisi, kendisini derinden etkileyen bu olayı anlat-

Halil Ergün ve Hülya Avşar "Zaman"da.

maya başladığında keyifli başlayan sohbet onlarla birlikte seyirciyi de yıllar öncesine götürür. Hikaye ilerleyip de, 1980'lere geldiğimizde bu dört arkadaşın aynı otelde yeniden biraraya geldiğini ve içlerinden birinin esrarengiz bir cinayete kurban gittiğini öğreniriz. Yaşananların üzerinden yarım asıra yakın zaman geçmiş, dört arkadaşın yolu yine aynı otelde kesişmiş, aradan geçen zaman içinde her şey unutulmaya yüz tutmuştur, ancak kimsenin beklemediği bir gelişme yaşanacak ve yıllar önce işlenmiş bu esrarengiz cinayetin arkasındaki sır birdenbire gün yüzüne çıkacaktır.

Notlar: Ali Özgentürk, "Balalayka"nın ardından gelen yeni projesi "Zaman"ın geçtiğimiz Haziran ayında başlayan çekimlerini tamamladı. Pera Palas'ta yaşanan gerçek bir olaydan esinlenerek çekilen filmin büyük bölümü bu tarihi otelde çekildi. Kendi senaryosundan çektiği filmde yarım yüzyıla yayılan bir gençlik, dostluk ve aşk hikayesi anlatan yönetmen, bu toprağın insanlarının duygularını biraz deşmek isteğiyle hareket ettiğini söylüyor.

Gösterim tarihi: 26.Kasım.2004

Yolda

Yön: Erden Kıral
Oyuncular: Halil Ergün, Yeşim Büber, Serdar Orçin, İştar Gökseven, Önder Çakar, Serpil Köse.
Yapımcı: Deniz Film Prodüksiyon Erden Kıral.
Konu: Eski bir arkadaşıyla birlikte bir cezaevinden başka bir cezaevine nakledilen bir kahramanın öyküsü. İçinde kahramanımızın eşiyle genç bir yönetmenin bulunduğu bir başka araç, cezaevi aracının peşine takılıyor. Film, bu yolculuğu anlatıyor.

Notlar: İstanbul'da, Bilecik'te ve Kapadokya'da yapılacak ve altı hafta sürecek çekimler Ağustos ayının 16'sında başladı. Eurimages'dan destek alan filme İsviçre Hastanesi de sponsor olmuş. Çekimlere başlamadan dört gün önce konuştuğumuz yönetmen Erden Kıral "Bu bir dayanışma filmi" dedi. "Oyuncuların ve kadronun dayanışması. Bir ekip ruhu yarattığıma inanıyorum ve ancak bu şekilde çekilebilecek film olduğunu düşünüyorum. Yılmaz Güney'in 1981 yılında yaptığı bir yolculuktan esinlendim, birlikte yaptığımız bir yolculuktu. Bu yolculuk yalnızca bir esin kaynağı oldu hikayeye, yoksa tamamen kurmaca bir film. O fikri aldım, eğip büktüm, abarttım ve ortaya başka bir şey çıktı." Film görüntü yönetmeni Zekeriya Kurtuluş'un da ilk uzun metraj çalışması.

Gösterim tarihi: Henüz belli değil.

Pardon

Yön: Mert Baykal
Oyuncular: Ferhan Şensoy, Rasim Öztekin, Ali Çatalbaş, Bülent Kayabaş, Erol Günaydın, Zeki Alasya, Şahnaz Çakıralp, Hülya Avşar (konuk oyuncu).
Yapımcı: Plato Film.
Konu: Film, yanlışlıkla tutuklanan ve yıllar sonra bir şekilde serbest bırakılan üç arkadaşın traji komik öyküsünü anlatıyor. İçlerinden biri olan İbrahim, resmi üniforma fobisi dışında gayet sıradan bir vatandaştır. Yine bir gün, üniformalı birini görünce kaçmaya kalkışınca sıradan hayatı dönüşü olmayan bir yola girer. İbrahim'le birlikte arkadaşları Muzo ve Aydın'ı da gözaltına alan polis, yasadışı bir örgütle ilgili ipucu ele geçirdiğini sanmaktadır. Aylar süren mahkemelerden sonra üç genç, hiç ummadıkları bir sonuçla karşılaşırlar. Üçü birlikte Sinop cezaevine kapatılır. Üstelik dışarıdan gelen haberler de gayet cesaret kırıcıdır. İbrahim'in mahalledeki aşkı Asuman başka biriyle evlenmek üzeredir.

Notlar: Yönetmenliğini, iki yıl önce stajyer olarak Plato Film'e giren ve kısa sürede Sinan Çetin'in güvenini kazanarak ilk film projesini yönetmek üzere kamera arkasına geçen Mert Baykal'ın üstlendiği filmin senaryosu, Ferhan Şensoy'a ait. Şensoy, filmin senaryosunu, yıllar önce gazetede okuduğu bir haberden esinlenerek yazdığı "Toptan Soruşturma" adlı oyunundan uyarlamış. Büyük bölümü Sinop cezaevinde çekilen filmin sonbaharda gösterime girmesi bekleniyor.

Gösterim tarihi: Henüz kesinleşmedi.

Şans Kapıyı Kırınca

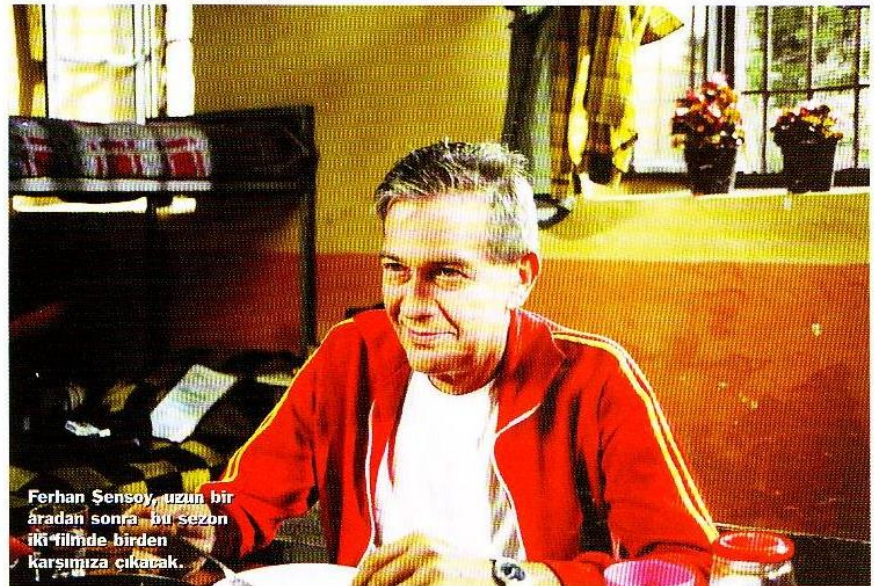
Yön: Tayfun Güneyer
Oyuncular: Ferhan Sensoy, Asuman Dabak, İlkay Saran, Rasim Öztekin, Zeki Alasya, Necmi Yapıcı, Fethi Kantarcı, Alev Gezer, Ayça Tekindor.
Yapımcı: Öger Production.
Konu: Bir televizyon kanalının yarışma programına konuk olan ve yarışmayı kaybedince teselli ödülü olarak bir haftalık tatil kazanan Yurdum ailesinin Barbunya Adası'ndaki serüveni anlatılıyor.

Notlar: Televizyona yazdığı dizi senaryolarıyla tanınan Tayfun Güneyer, ilk filmiyle seyirci karşısına çıkmaya hazırlanıyor. Bir Türk ailesinin, hayali bir ada olan Barbunya Adası'ndaki maceralarını konu alan bu komedinin senaryosunu da kendisi yazmış. Çekimleri İstanbul ve Küba'da yapılan filmin yapımcısı, turizm yatırımlarıyla isim yapan bir işadamı olan Vural Öger. Ferhan Şensoy'un hem Yurdum ailesinin babası Kuddusi Yurdum'u hem de Barbunya Adası'nın diktatörü Carlos'u canlandırdığı filmin, Sinan Çetin, Doğa Rutkay, Mehmet Ali Alabora, İpek Tuzcuoğlu ve Tamer Karadağlı gibi tanınmış isimlerden oluşan renkli bir konuk oyuncu kadrosu var. Medyatikleşmeye müsait bir film çekmiş olduğunu itiraf eden yönetmen Tayfun Güneyer, Antrakt dergisine verdiği bir röportajda tek amacının "eğlenceli bir film yapmak" ve "seyirciye bol kahkaha attırmak" olduğunu söylemiş.

Gösterim tarihi: 12.Kasım.2004

"Şans Kapıyı Çalınca", Tayfun Güneyer'in ilk sinema filmi.

Ferhan Şensoy, uzun bir aradan sonra bu sezon iki filmde birden karşımıza çıkacak.

dosya

Yeni yerli filmler

Hoşgeldin Hayat

Yön: Ümit Elçioğlu
Oyuncular: Ahmet Mekin, Ferhat Gündoğdu, Kerem Alışık, Yelda Reynaud, Arzu Yanardağ, Ceyda Düvenci, Nihat Nikerel, Murat Daltaban, Hakkı Can.
Yapımcı: Fergün Yapım.
Konu: Yakın arkadaşı Serhat'ı kurtarmak isterken büyük bir hata sonucu öz kardeşini öldüren ve bu yüzden ailesini terk ederek bir başka ülkeye kaçmak zorunda kalan Emir, 8 yıl aradan sonra ülkesine geri döner.
Notlar: Ferhat Gündoğdu'nun kendi hikayesinden uyarlanan filmin senaryosunu İlker Barış yazmış. Başrolde, yani Emir rolünde aynı zamanda filmin yapımcısı olan Ferhat Gündoğdu var. İlk kez kötü adam rolünde karşımıza çıkacağı söylenen Kerem Alışık bir milletvekilini; Ceyda Düvenci, Emir'in karısını; 15 yıl aradan sonra yeniden sinema seyircisiyle buluşan Ahmet Mekin ise acılı bir babayı oynuyor. Bütçesi 2 milyon dolar olarak açıklanan filmin 2 Temmuz'da başlayan çekimleri tamamlanmış durumda.
Gösterim tarihi: 3.Aralık.2004

Ferhat Gündoğdu, Yelda Reynaud, Kerem Alışık, Ahmet Mekin ve Ceyda Düvenci, "Hoşgeldin Hayat"ta.

Meleğin Düşüşü

Yön: Semih Kaplanoğlu
Oyuncular: Tülin Özen, Budak Akalın.
Konu: Henüz hiçbir açıklama yapılmıyor.
Notlar: 2001'de çektiği ilk uzun metrajlı filmi "Herkes Kendi Evinde"yle çok olumlu eleştiriler alan ve yurt içindeki festivallerde birçok ödül kazanan Semih Kaplanoğlu, Kodak-Antrakt senaryo yarışmasında ikincilik kazanan senaryosunu filme çekti. Eurimages'dan ve Rotterdam Film Festivali'ne bağlı Hubert Bals Fonu'ndan aldığı destekle hayata geçirdiği film projesinin çekimlerini tamamlayan yönetmen, Ağustos ortalarında, büyük bölümü Atina'da yapılan postprodüksiyon çalışmalarını sürdürüyordu.
Gösterim tarihi: Aralık.2004

Simbiyotik

Yön: Harun Özakıncı
Oyuncular: Taylan Özgür Ölmez, Harun Özakıncı. Diğer oyuncular henüz belirlenmemiş.
Yapımcı: Artiz Mektebi.
Konu: Ünlü bir kayak merkezinde, kayakçılardan biri kaybolmuştur. Kurulan arama ekibinde kaybolan kayakçının en yakın arkadaşı ve onun eşi de vardır. Kayakçı bulunur ama donma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Ekipteki doktora göre tek çare kan akışını hızlandırmaktır. Bunun en iyi yoluysa adamın bir kadınla sevişmesidir. Doktorun önerisi üzerine bütün gözler donmak üzere olan kayakçının en yakın arkadaşına döner. Ekipteki tek kadın onun eşidir. Adam, ya eşinin arkadaşıyla sevişmesine izin verecek ya da arkadaşının ölmesine seyirci kalacaktır.
Notlar: "Ahlaksız Teklif"i anımsatan ve tartışma yaratması umulan bir konudan yola çıkan hikaye, Harun Özakıncı'ya ait. Aynı zamanda filmin yapımcısı, yönetmeni ve başrol oyuncularından biri olan Özakıncı donmak üzere olan kayakçının yakın arkadaşını canlandırıyor. Filmin gerçek bir olaydan esinlendiği, hatta filme konu olan kayakçının şu anda hayatta olduğu söyleniyor. Çekimlerin bir bölümü tamamlanmış. Uludağ'da geçen sahnelerin çekimiyse Kasım ve Aralık aylarında yapılacak. Dijital kamerayla çekilen filmin, finansla ilgili problemleri çözülür ve her şey yolunda giderse Şubat ayında gösterime girmesi planlanıyor.

Harun Özakıncı ve "Simbiyotik" filminin başrol oyuncusu Taylan Özgür Ölmez.

Ve diğerleri

Kutluğ Ataman, Perihan Mağden'in romanından uyarladığı filmi "İki Genç Kız"ın çekimlerini tamamlamış durumda. Filmin ne zaman gösterime gireceği henüz belli değil. Bu arada yönetmen, yeni projesi "Palto"nun hazırlıklarına başlamış.

Ümit Cin Güven, "Sır Çocukları" ve "Metropol Kabusu" ile başladığı sokak üçlemesini tamamlayacak olan filmi "Kayıp Cennet İnsanları"nı 41. Antalya Film Festivali'ne yetiştirmek istiyor. Çekimler tamamlandı. Otobiyografik özellikler taşıdığı söylenen film, sokakta yaşayan ve günün birinde oyuncu olmayı hayal eden bir gencin hikayesini anlatıyor.

Eğreti Gelin

Yön: Atıf Yılmaz

Oyuncular: Deniz Akkaya, Berke Üzrek, Halil Ergün, Emre Kınay, Deniz Türkali, Melisa Sözen, Ali Poyrazoğlu.
Yapımcı: Delta Film
Konu: Film, 1930'lu yıllarda, Ege'de bir kentte geçer. Belediye başkanının oğlu Ali, yaşına göre çocuk kalmış deli dolu, hassas ve güzel bir delikanlıdır. İyi bir ailenin kızıyla nişanladıkları oğullarının evlilik sorumluluğunu yerine getiremeyecek olmasından korkan, daha doğrusu çocuğun homoseksüel olmasından çekinen ailesi Ali'ye bir "eğreti gelin" tutmaya karar verir. Yöreye özgü bir geleneğin devamı olan eğreti gelinler, zengin ailelerin erkek çocuklarını evlilik hayatına hazırlayan kadınlardır.
Notlar: Atıf Yılmaz'ın 2002 yılından beri gündemde olan projesi, senaryoyla ve zamanlamayla ilgili sorunlar nedeniyle iki yıldır erteleniyor. Dergiyi yayına hazırladığımız sırada yapımcı firma, ön hazırlıkların sürdüğünü ve çekimlerin Eylül ayında başlayacağını söylüyordu.
Gösterim tarihi: Ekim. 2004

Mutlu Yıllar Herkese

Yön: Tayfun Pirselimoğlu
Oyuncular: Taner Birsel, Yeşim Ceren Bozoğlu.
Yapımcı: Co-Production.
Konu: Film, farklı sebeplerle Anadolu'nun değişik yerlerinden yola çıkıp bir adamın peşinden İstanbul'a gelen üç kişinin hikayesi etrafında gelişiyor.
Notlar: Co-production'ın önümüzdeki yıl içinde gerçekleştirmek istediği ikinci proje olan filmin, 2005'in Şubat ayında çekilmeye başlaması planlanıyor.

Kuartet

Yön: Tayfun Pirselimoğlu
Oyuncular: Amatör oyunculardan oluşan bir ekip kurulacak.
Yapımcı: Co-Production
Konu: Başlarına gelen bir olaydan sonra büyük şehre göçmek zorunda kalan dört sokak müzisyeninin trajikomik serüveni anlatılıyor.
Notlar: Geçen yılki dosyamızda da yer verdiğimiz bu proje, yabancı ortaklarıyla ilgili zamanlama sorunları yüzünden ertelenmiş durumda. Co-production'ın önümüzdeki yıla ait üç yeni projesinden biri olan film, yeni programa göre 2005 yazında çekilmeye başlayacak.
Gösterim tarihi: Henüz belli değil.

Kumpanya

Yön: Yavuz Özkan

Oyuncular: Henüz belli değil.
Yapımcı: Z1 Film Atölyesi.
Konu: Hayatı iniş çıkışlarla geçmiş, çok görmüş, çok geçirmiş ve çok çekmiş ancak hala pes edip köşesine çekilmemiş 60 yaşındaki bir adam olan Müjdat son zamanlarda iyice dibe vurmuştur ama her zamanki iyimserliğiyle bir çıkış yolu aramaya devam eder. Sonunda yine enteresan bir proje geliştirir. Bir turne organize edecek, şehir şehir dolaşıp insanlara masal anlatacaktır. 35 yıllık kader arkadaşı Hamdi, önce onu engellemeye çalışır ama bunun mümkün olmadığını bir kez daha görünce her zamanki gibi onun peşine takılır. Yıllarca organizatörlük yapmış olan Müjdat'ın niyeti 20 yıl önce turneye çıkardığı bir ekibi yeniden biraraya getirmektir ancak bu hiç de kolay olmayacaktır.
Notlar: Başına gelmedik kalmayan ve uzun zamandır ertelenen "Hayal Kurma Dersleri" adlı projesini bu yıl mutlaka gösterime sokacağı söylenen Yavuz Özkan, önümüzdeki yıl bir başka film projesini hayata geçirmek üzere sete çıkmayı planlıyor. Bu kez bir yol hikayesi çekmek niyetiyle yola çıkan yönetmenin kendi senaryosundan çekeceği filmin ön hazırlıkları devam ediyor. Fransa, Almanya, Türkiye ortak yapımı olacak "Kumpanya" 2005 yılının Mayıs ayında çekilmeye başlanacak.
Gösterim tarihi: Henüz belli değil.

Sis ve Gece

Yön: Turgut Yasalar
Oyuncular: Uğur Polat, Taner Birsel, Zafer Ergin, Ümit Çırak, İştar Gökseven, Serra Yılmaz.
Yapımcı: Renkli-Türkçe.
Konu: Ahmet Ümit'in polisiye romanı "Sis ve Gece"den uyarlanacak.
Notlar: Senaryosunu Turgut Yasalar'ın yazdığı filmin yapımcılığını, Ahmet Ümit'in hikayelerini TRT için televizyona uyarlayan yeni bir yapım şirketi olan Renkli-Türkçe üstlenmiş. Yönetmen, bütçenin bir milyon euro civarında çıkacağını tahmin ediyor ve her şey yolunda giderse önümüzdeki yılın Ocak ayı sonunda çekimlere başlayacaklarını söylüyor.
Gösterim tarihi: Henüz belli değil.

İklimler

Yön: Nuri Bilge Ceylan

Oyuncular: Amatör oyuncularla çekilecek filmin kadrosu henüz kesinleşmedi.
Yapımcı: Co-Production.
Konu: Henüz açıklama yapılmadı.
Notlar: Ekim ayında çekime başlanacak.
Gösterim tarihi: Henüz belli değil.

"Babam Askerde" ve "Büyük Adam Küçük Aşk" filmlerinin yönetmeni Handan İpekçi, geçen yıl çekmek istediği "Güvercin Karakterli Kadın" isimli projesini finansla ilgili sorunlar yüzünden ertelemek zorunda kalmıştı. Bu yıl, daha düşük bütçeli bir projeyle sete çıkmayı umut eden yönetmen, senaryosunu tamamladığı "Saklı Yüzler" adlı yeni projesinin hazırlıklarını sürdürüyor.

Yapımcılığını Plato Film'in, yönetmenliğini Zeki Alasya'nın üstlendiği "Öteki Türkiye'de Bir Cumhurbaşkanı" adlı filmin çekimleri tamamlandı. Yoğun çalışma programından bunalıp halkın arasına karışan bir cumhurbaşkanının hikayesini anlatan filmle ilgili ayrıntılar henüz basına açıklanmıyor.

Zeki Demirkubuz, "Masumiyet" filminde Haluk Bilginer'in canlandırdığı karakterin anlattığı hikayeyi konu alan yeni bir film çekmeyi düşünüyor.

ANS'nin "O Şimdi Asker"in devamı niteliğinde yeni bir film projesi var. Senaryo yazarı Levent Kazak'ın "hapishanede geçen bir kara komedi" olarak tanımladığı "O Şimdi Mahkum"un çekim öncesi hazırlıkları devam ediyor. Yönetmeni ve oyuncu kadrosu henüz belli değil.

Alanyalı amatör sinemacıların, Değirmendere Köyü'nde çektikleri "Bir Göçer Dansı" adlı filmin Antalya Film Festivali'nde yarışmaya katılacağı açıklandı. Yönetmenliğini Celal Remo'nun yaptığı, amatör oyunculardan oluşan bir ekibin rol aldığı film, Yörük köylerinden birinde geçen bir aşk hikayesi.

Post-Apokaliptik Bilimkurgu

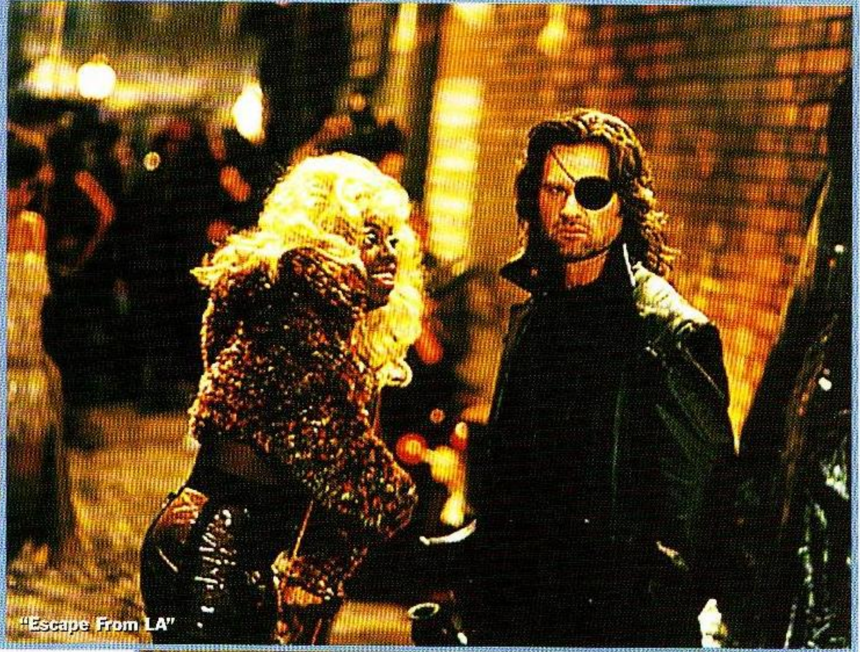
Çorak topraklarda, tozlu yollarda gezinen, birbirleriyle çatışan çeteler. Sığınaklarda ve derme çatma site-şehirlerde toplanıp hayatta kalma şansını artırmaya çalışan insanlar. Vahşi Batı'yı andıran, kanunsuz, silahlı bir gelecek. En temel, ilkel haline döndürülmüş, çatışmayla geçen, güçlünün ayakta kalması kuralı *üzerine kurulu bir yaşam.* Ve unutulmuş, adeta mitolojik bir hal almış bir geçmiş - yani bugünün medeniyeti.

KUTLUKHAN KUTLU

"28 Gün Sonra"

Mad Max serisinin kahramanı

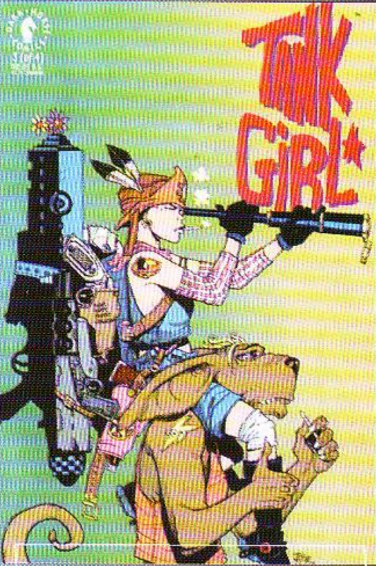

"Escape From LA"

"Amnesia"

TV dizisi Jeremia da kıyamet sonrasında geçiyor.

"A Boy and His Dog"

Daha sonra sinemaya da uyarlandı.

"Su Dünyası"

Bugün gönül rahatlığıyla "Mad Max klonları"ndan söz edebiliyoruz. Mesela "Waterworld" böyle bir film. Kevin Costner'ın "Denizci"sinin çocuğu kurtarmak için geri dönüşündeki "Shane"vari western azameti, o uçsuz bucaksız, kavurucu su dünyasında kendi başının çaresine bakmadaki mahareti, çölleşmiş dünyanın otoyolu savaşçısı Max'i epey andırıyor. Çölün yerine okyanusu koyun yeter. Ola ki daha önce bir şekilde duymuşsunuzdur, Bruce Dern'li, Michael Paré'li "World Gone Wild" da böyle bir film. Herkesin peşinde koştuğu doğal kaynak olarak petrolün yerine suyu koyun yeter. Melanie Griffith'li "Cherry 2000" de böyle bir film; Mel Gibson yerine Melanie Griffith, petrol yerine de bozulmuş bir seks robotu...
Bir şekilde Mad Max-vari olarak nitelenmiş, bu etiketi bile-isteye taşımış ya da bu etiketten kurtulamamış daha onlarcası var, belki yüzlercesi. Beyazperde yüzü göremeden soluğu videocu raflarında alanından, salonlarda gösterilenine; hemen unutulanından irili ufaklı hayran kitlesi edinenine; Mad Max'in bütün formüllerini utanıp sıkılmadan tekrar edeninden Mad Max'teki hiçbir formüle yüz vermeyenine; hatta Mad Max'le aslında pek de alakası olmayanına kadar, yığınla "Mad Max klonu".

Kıyamet ertesinin evveliyatı

Oysa dünya çapında bir felaketin sonrasında geçen öykülerin başlangıç noktası "Mad Max" serisi değil elbette. Belki kutsal kitaplara kadar gitmeye gerek yok, ama örneğin 19. yüzyılın başlarına gidebiliriz. Bugünlerde Jean-Baptiste François Xavier Cousin de Grainville'in 1805'de basılan dinsel alegorisi "Le Dernier Homme"u (Son Adam), modern bilimkurgunun ve dünyanın sonu öykülerinin temel taşlarından biri olarak kabul edilmeye başlandı. Ancak daha tanıdık ve genel olarak post-apokaliptik bilimkurgu türü üzerinde daha çok etkisi olmuş ilk "dünyanın sonu" senaryosunu, 22 yıl sonra basılan, Mary Shelley imzalı bir başka "Son Adam" öyküsünde buluyoruz. Evet, "Frankenstein" değil, başka bir öykü. Mary Shelley'nin üç çocuğunu, kocası Percy Bhysse Shelley'yi kaybetmesiyle içine sürüklendiği, aile dostları Lord Byron'ın ölüm haberini almasıyla iyice koyulaşan yalnızlık hissinin ürünü olan "The Last Man". Yirmi birinci yüzyılda bir salgın sonucunda insanlığın yavaş yavaş neslinin tükenişini anlatan kitap, kıyamet bilimkurgusu için ne kadar önemli bir zeminse, kitabın sonunda tanıdığı herkesi yitirmiş, sağ kalmış birilerini bulabilmek için çaresizce dolanan Lionel karakteri de günümüz kıyamet sonrası bilimkurgusu için o kadar önemli bir esin kaynağı.
19. yüzyılın sonunda ise bize H.G. Wells'in "Zaman Makinesi" kitabı bekliyor. Yaptığı makineyle zaman içinde seyahat edebilen bilimadamının öyküsü, bizi insanlığı bekleyen birçok dönemden geçirdikten sonra, savaşlarla harap olmuş bir dünyanın külleri üzerine kurulmuş, kırsal, ilkel ve hayli masum bir yaşamın sürüldüğü çok çok uzak bir geleceğe götürüyor. Ancak onca zaman içinde insanın (19. yüzyıl İngiltere'sinin sınıf sistemini epey bir çağrıştıracak şekilde) farklı türlere evrildiği ve o kırsal ve masum hayatı süren çocuksu Eloi'lerin yeraltında yaşayan Morlock'lara "yem olduğu" ortaya çıkar. Wells'in kurduğu pastoral, ütopik görünümlü bu gelecek tablosu, aslında altında bir kabusu saklamaktadır. Bu yüzden "Zaman Makinesi", kıyamet sonrası bilimkurgusuyla yakın akraba olan (zaman zaman bu alt türe dahil de olan) "sahte ütopya" öyküsünün de klasiklerindendir.
1924 tarihli "The Last Man on Earth"de, bir salgından dolayı 14 yaşının üzerindeki er-

"12 Maymun"

keklerin hepsi ölüyordu. Tabii ki biri hariç. John G. Blystone'un yönettiği bu sessiz komedi, sonraları klasikleşecek bir erkek fantezisinin, "dünyanın kısır olmayan son erkeği öyküsü"nün ilk temsilcilerindendi. Sözkonusu öykünün bugünkü temsilciliğini, Brian K. Vaughan'ın yazdığı, "Y - The Last Man" adındaki çizgi roman üstlenmiş durumda (ayrıntılı bilgi için "Okuma Listesi" başlıklı kutuya bakabilirsiniz).

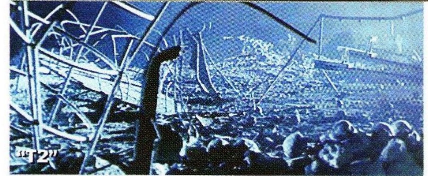
Bu tür "öncü öyküler" bir yana, post-apokaliptik bilimkurgunun İkinci Dünya Savaşı'nın hemen sonrasında popülerleşmeye başladığı söylenebilir. Bunun temelinde tabii ki nükleer korku yatıyor. Çünkü post-apokaliptik bilimkurgu büyük ölçüde atom bombası korkusuyla körüklenmiş, Soğuk Savaş döneminin gerilimiyle beslenmiş bir tür. Standart felaket senaryosu da iki süper güç arasında çıkan nükleer savaş üzerine kurulu. Mesela, nükleer kıyametin ardından hayatta kalan beş Amerikalı'nın öyküsünü anlatan 1951 tarihli Arch Oboler filmi "Five", bu tür "bomba ertesi" filmlerinin ilk temsilcilerinden ve genel olarak da türün klasiklerinden. 50'li yılların post-apokaliptik bilimkurgusundan bahsedildiğinde, akla hemen bu film ve Pat Frank'in "Alas, Babylon" romanı (konu özeti için Okuma Listesi başlıklı kutuya bakabilirsiniz) gibi eserler geliyor. Nükleer savaşın hemen "ertesi" ile ilgilenen bu tür öyküler, Soğuk Savaş sırasında atom bombası atılması halinde yapılacaklara dair alıştırmalardan, sığınaklarına erzak depolayan insanlara, bütün bir "felaket halinde kurtulma" kültürünün bir parçasıydı. Bunun bir uzantısı olarak, özellikle "Alas, Babylon"un temsilciliğini yaptığı kulvar, "survivalist" yani kaba bir çeviriyle "hayatta kalmacı" kurmaca olarak adlandırıldı. 50'lerde ortaya çıkan bu yönelim, 30 sene sonra, 80'li yıllarda bir yeniden doğuş dönemi yaşayacaktı.

Öte yandan, 50'li yıllarda bile medeniyetin sonu için başka senaryolar da üretiliyordu elbette. Bilimkurgu yazarı John Wyndham'ın "The Day of the Triffids" romanı ve bu romandan uyarlanan filmde olduğu gibi. "Five"ın gösterildiği yıl (1951) ilk basımı yapılan "The Day of the Triffids" adlı kitap, bir meteor yağmuru sonucu insan nüfusunun neredeyse tamamının körleştiği bir dünyada, yürüyebilen ve son derece tehlikeli iğnelere sahip bir bitki türünün hakim tür haline gelişini anlatıyordu. Wyndham'ın hayli karamsar öyküsü, kıyamet öykülerinin klasik araçlarından olan o "ertesi gün" girişine sahipti. Bugün zombi filmi "28 Days Later"ın (ya da "The Walking Dead" adlı çizgi romanın) hastanede uyanan kahramanlarını gördüğümüzde, gözündeki bandaj yüzünden İngiltere'de görülmüş en muhteşem meteor yağmurunu kaçıran Bill Masen'ı hatırlamamak zor. 1962'de ilk film uyarlaması yapılan "The Day of the Triffids", dönemin en büyük korku kaynağı olan atom bombasından yola çıkmadan, bir "bürüme" öyküsü anlatıyordu. Yine ağırlıklı olarak 50'li yıllarda görülen istila ve bu tür "bürüme" öykülerinin artışında, şüphesiz İkinci Dünya Savaşı'nın anılarının da önemli etkisi vardı... Ama asıl model komünizmin yükselişi ve Soğuk Savaş'tı. Soğuk Savaş atmosferi, ortaya kesif paranoya ve yabancılaşma öyküleri çıkarmaya başlamıştı ve İngiliz yazar John Wyndham'ın artık bir bilimkurgu başyapıtı olarak kabul edilen "The Day of the Triffids" romanı da bu tür öykülerin öncülerindendi.

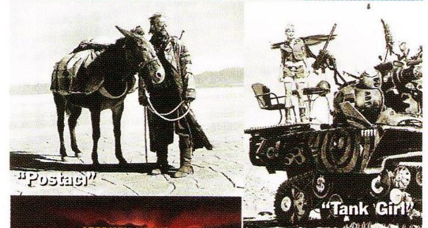
Atom bombası, radyasyon, tuhaf bitkiler, salgın, uzaylılar, astronomik felaket derken, 50'lerde kıyamet sineması kendine muazzam bir kulvar açmış, sözkonusu kıyametin sonrasını anlatan post-apokaliptik bilimkurgu türü de iyice kök salmıştı. 60'lı yıllarda yeni dalga bilimkurgusunun ortaya çıkışıyla,

"La Jetee"

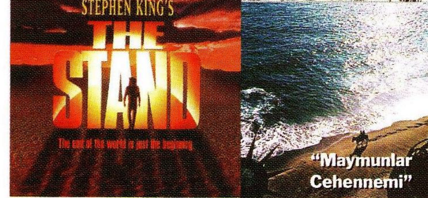

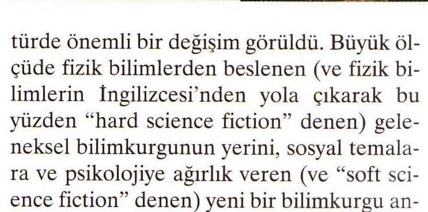
"T2"

"Postacı"

"Tank Girl"

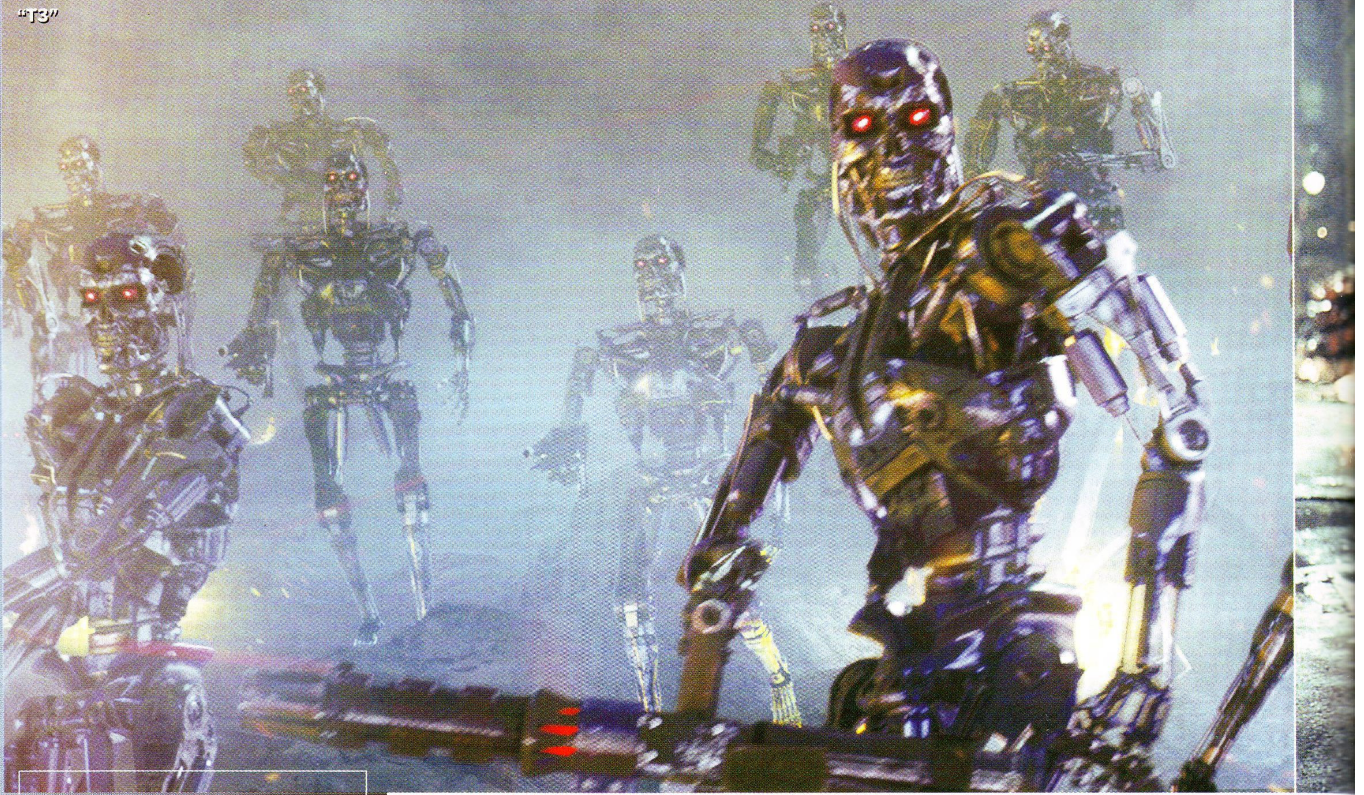

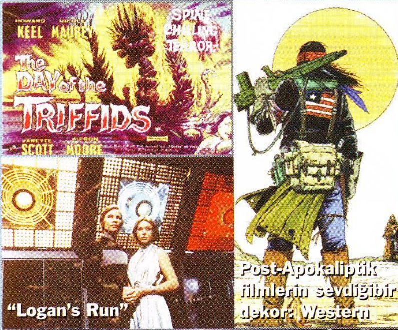
"Maymunlar Cehennemi"

türde önemli bir değişim görüldü. Büyük ölçüde fizik bilimlerden beslenen (ve fizik bilimlerin İngilizcesi'nden yola çıkarak bu yüzden "hard science fiction" denen) geleneksel bilimkurgunun yerini, sosyal temalara ve psikolojiye ağırlık veren (ve "soft science fiction" denen) yeni bir bilimkurgu an-

"T3"

"Terminatör 3"

"Logan's Run"

Post-Apokaliptik filmlerin sevdiği bir dekor: Western

"Matrix Revolutions"

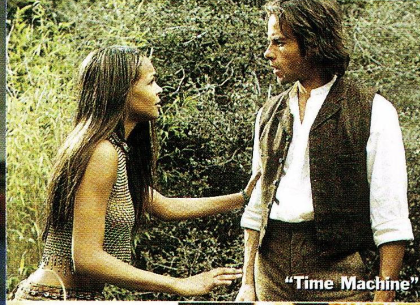
"Things to Come" bir başka TV dizisi.

70'ler post-apokaliptik bilimkurgu sinemasının özelliği, ele alınan toplumların nispeten uzak bir geleceğe ait olmalarıydı. H.G. Wells'in "Zaman Makinesi" kitabında görülen türden bir "sahte ütopya" kilit kavramdı.

layışı aldı. J.G. Ballard ve Harlan Ellison gibi yazarlar, geleneksel bilimkurgunun ürettiği pembe gelecek tablolarının karşısına alışılmış canavar öyküleriyle değil, ütopyanın düşman kardeşi "distopya" ile çıktı. Bilimsel ve teknolojik gelişim hızı ile sosyal ve ahlaki gelişim hızı arasındaki insanlığı karanlık bir geleceğe doğru götürüyor olabileceğine dair sinyaller veren distopya (ya da anti-ütopya), 60'lar bilimkurgusunda önemli yere sahip ve birçok yazarın kullandığı bir modeldi ve genel olarak post-apokaliptik bilimkurgunun gelişiminde hatırı sayılır bir tesiri oldu. Öte yandan, Harlan Ellison'ın bir süper-bilgisayarın 5 kişi haricinde insanlığı dünya yüzünden sildiği "I Have No Mouth And I Must Scream" adlı kısa öyküsü (bilgi için Okuma Listesi adlı kutuya bakabilirsiniz) ve Brian Aldiss'in dünyanın ekseni etrafında dönüşünün durduğu uzak bir geleceği anlatan 1962 tarihli "Hothouse"u gibi doğrudan post-apokaliptik bilimkurgunun temsilcisi olan eserler de vardı. Roger Zelazny'nin 1969 tarihli "Damnation Alley"si ise, salgın hastalığa yakalanmışların yaşadığı kolonilerle, radyoaktif fırtınaları, yırtıcı yaratıkları ve mutantlarıyla, Vahşi Batı'yı model alan western-imsi "nükleer felaket sonrası" öykülerinin önemli örneklerindendi.

Sinemada ise 60'lı yılların en önemli kıyamet sonrası filmleri arasında şüphesiz "La Jetée" başı çekiyordu. Chris Marker'ın neredeyse tamamı sabit resimlerden oluşan siyah/beyaz kısa filmi, nükleer savaşın ardından harap olmuş bir dünyada geçiyor. Yer altında yaşamaya başlamış insanlar, yiyecek, ilaç ve enerji kaynağı bulmak amacıyla Üçüncü Dünya Savaşı öncesine birini gönderiyorlardı. (Tanıdık geldiyse, Terry Gilliam'ın "12 Monkeys"inin bu filmin uyarlaması olduğundandır). Chris Marker'ın savaşla kaybolan insanlığı incelerken zaman, tarih ve anılar gibi aslında insanın yolculuğunun subjektif ama son derece güçlü parçalarını teşkil eden bölümleri üzerine odaklandığı 28 dakikalık "La Jetée"si, muhtemelen gelmiş geçmiş en ilginç post-apokaliptik bilimkurgu yapıtlarından biriydi. 60'ların sonunda ise türün en büyük klasiklerinden biri geldi: "Planet of the Apes", yani "Maymunlar Chennemi". Başka bir gezegene mecburi iniş yaptığını sanarak insanların ilkel, maymunlarınsa hakim tür olduğu bir geleceğin dünyasına inen astronotların öyküsü, ıssız bir sahilde heybetle

"Barb Wire"

"Time Machine"

"Soylent Green"

yükselen Özgürlük Heykeli'ni gözler önüne seren finaliyle, sinema tarihinin en unutulmaz "anti-ütopya" tablolarından birini sunuyordu. "Maymunlar Cehennemi"nin etkisi, 70'li yılların başında gelen bir dizi devam filminin de önünü açtı. Bir de Charlton Heston'ın bir tür "distopya jönü" olmasının...

70'li yıllar, 60'ların Yeni Dalga Bilimkurgu'sunun aldığı tavrın sinemaya aktığı yıllardı. Toplumsal içerikli bilgimkurgunun çağıydı bu. Hem bu edebi akımın, hem Kubrick ile Arthur C. Clarke'ın - biraz anlamsızca - "yetişkinler için ilk bilimkurgu" olarak lanse ettikleri "2001"in, hem de onunla aynı yıl gösterime giren "Maymunlar Cehennemi"nin ve devam filmlerinin etkisiyle, 70'ler daha başlangıcından itibaren post-apokaliptik bilimkurgu için çok verimli bir dönem oldu. 1971'de, Richard Matheson'ın "Dünyadaki Son İnsan" temalı "I Am Legend" romanının (bilgi için Okuma Listesi kutusuna bakınız) ikinci uyarlaması olan "The Omega Man" çekildi. "Maymunlar Cehennemi"nden sonra ikinci kez Charlton Heston'a kıyamet sonrası bir coğrafyada rol veren bu filmde felaketin adı biyolojik savaştı. Kasvetli sonların aranan adamı haline gelen Heston, bu filmden iki sene sonra bir distopya klasiği olan "Soylent Green"de rol aldı. Nüfus artışı ve sera etkisi gibi etkenler yüzünden dünyanın yaşaması son derece güç bir yer halini aldığı, insanların kanun zoruyla şehirlerde tutulduğu bir gelecekte geçen bu film, 70'lerin çok rağbet gören "toplumsal felaket" tablosunun temsilcilerindendi. 70'lerde görülen post-apokaliptik bilimkurguda, dünyanın sonunu hazırlayan felaketler savaşa endeksli olmaktan çıkmış, çevreye karşı duyarsızlık da önemli "küresel felaket" sebepleri arasında yer almaya başlamıştı. "Soylent Green" bu eğilimin bir başyapıtıydı, 1976 tarihli "Logan's Run" ise başka bir başyapıttı. Michael Anderson'ın yönettiği bu "sahte ütopya" bilimkurgusu, insanla doğanın bağlantısının kopması üzerine kurulu, illüzyonlarla hapsedilmiş bir hedonist toplum resmediyordu.

70'ler post-apokaliptik bilimkurgu sinemasının bir diğer önemli özelliğiyse, ele alınan toplumların nispeten uzak bir geleceğe ait olmalarıydı. H.G. Wells'in "Zaman Makinesi" kitabında görülen türden "sahte ütopya", gerçekten de bu dönemin kilit kavramlarından biriydi ve ortaya toplumsal kabus tabloları çıkarmak için aydınlık ve son derece steril (hatta, sözkonusu eğilime aşina seyirciler için tekinsiz derecede steril) bir gelecek tablosundan yola çıkılıyor, sonra da bu ışıltılı modelin "neye malolduğu" gösteriliyordu. Sonuçlarını düşünmeksizin teknolojinin hızına kapılmaya yönelik

Okuma Listesi

Mahşerin üç atlısı

I Am Legend / Ben, Efsane (Richard Matheson) - 1954
"The Last Man on Earth" ve "The Omega Man" filmleriyle iki kez sinemaya uyarlanmış olan Richard Matheson romanı, korku janrıyla yoğrulmuş bir kıyamet sonrası öyküsü olarak tanımlanabilir. İnsanların neredeyse tamamının vampirimsi yaratıklara dönüşmüş olduğu bir dünyada inatla hayatta kalmaya çalışan Robert Neville'in çilesini anlatan bu dehşetengiz yabancılaşma öyküsü, post-apokaliptik edebiyatın başyapıtlarından.

I Have No Mouth And I Must Scream (Harlan Ellison) - 1967
Harlan Ellison'ın son derece karanlık kısa öyküsü, yaratılışının muazzam bir gaddarlık eseri olduğuna kanaat getirerek insanlığı dünya üzerinden silen süper-bilgisayar AM ile sırf eziyet etmek amacıyla hayatta tuttuğu, ölmelerine izin vermediği beş kişinin hikayesini anlatıyor. Post-apokaliptik edebiyatın klasiklerinden olan öykünün 1995 tarihli bir de bilgisayar oyunu (adventure türünde) uyarlaması var.

V for Vendetta (Alan Moore) - 1982 - 1983
Nükleer savaşın ardından amansız bir baskı rejiminin hüküm sürdüğü İngiltere'de, ismi ve yüzü olmayan bir adamın sisteme karşı mücadelesi. Mücadelesinin büyük bir bölümünü yok edilen bir kültürü geri getirmek üzerinden yürüten, bol bol şiir alıntılayan ve sadece "V" olarak bilinen anarşist kahramanıyla, İngiliz çizgi roman yazarı Moore'un soğuk savaş döneminin bunaltıcı atmosferinin etkisinde yazılmış öyküsü, "çizgi romanların 1984'ü ve Fahrenheit 451'i" olarak tanımlanabilir.

Ayrıca

The Day of the Triffids (John Wyndham) - 1951
Bir meteor yağmurunun insanların neredeyse tamamını kör etmesinin ardından, "triffid" denen hareket edebilen bitkilerin adım adım dünyadaki egemen tür haline gelmeye doğru ilerleyişinin hikayesi.

A Canticle for Leibowitz (Walter M. Miller) - 1959
Nükleer savaş sonrasında eğitimli kişilerin neredeyse tamamının öldürüldüğü ve insanlığın külliyyen cahilleştiği romanda, aralarında yüzlerce yıl bulunan üç ayrı zaman dilimi ziyaret edilerek medeniyetin yeniden inşası izleniyor. Kapkara bir komedi.

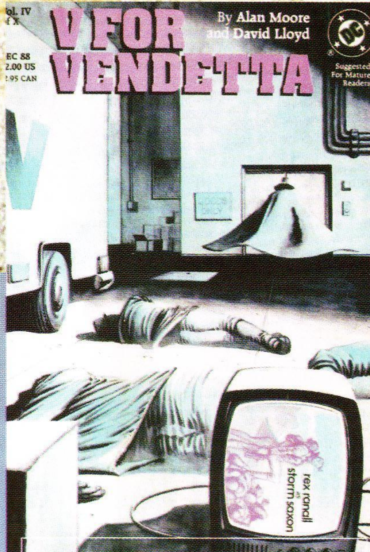
Alas, Babylon (Pat Frank) - 1959
Hem savaşın kendini, hem de savaşı takip eden birkaç yılı küçük bir kasabanın penceresinden anlatan "Alas, Babylon", felaket sürecine gerçekçi yaklaşımıyla "hayatta kalma kılavuzu" gibi de işleyen post-apokaliptik öykülerin öncülerinden.

The Stand / Mahşer (Stephen King) - 1978
Alelade gribi andıran bir virüsün insanlığın çok büyük bir bölümünün ölümüne yol açmasını takiben, geriye kalanlar "iyiler" ve "kötüler" olarak iki gruba ayrılır. Toplumsal ögelerle bezeli ama temelde dinsel bir bakış açısına sahip bir "kıyamet ve sonrası" klasiği.

Y - The Last Man (Brian K. Vaughan) - basımı sürüyor
Erkek canlıların tamamı bir anda ölünce, hayatta kalan Y kromozomlu son iki varlık olan Yorrick ve maymunu Ampersand, bir özel hükümet ajanı ve bir genetik uzmanıyla birlikte Amerika'yı baştan başa kateden bir yolculuğa çıkarlar. İstismar öyküsü için biçilmiş kaftan olan bir malzemeyle ciddi ve canlı bir post-apokaliptik dünya kuran bir çizgi roman.

"Mad Max 2"

Bu kitabın kahramanı bir anarşist.

"Reign of Fire"

kaygının 70'lerdeki gözde suretiydi bu "madalyonun iki yüzü" filmleri.
1976, Harlan Ellison'ın bir öyküsünden uyarlanmış olan küçük bir post-apokaliptik filmin, "A Boy and His Dog"un da yapım yılıydı. LQ Jones'un yönettiği ve Don Johnson'ın başrolünü oynadığı bu film, çorak toprakları, kısır insanları ve başına buyruk gezginiyle, apaçık toplumsal yorum işlevi gören teknolojik distopyalardan ve sahte ütopyalardan, mitolojik bir çorak diyara geçişin habercisiydi. Harap bir dünyada savaşan çeteler ve silahşörler üzerine filmlerin dönemi başlıyordu artık. Robert Clouse'un yönettiği ve Yul Brynner'ın başrolünde oynadığı 1975 tarihli "Ultimate Warrior" bu yönelimin öncü filmlerinden olsa da, asıl klasik elbette 1979 tarihli "Mad Max"di.
George Miller'ın yönettiği Avustralya yapımı "Mad Max", medeniyetin yok olmaya ve kanunsuzluğun hüküm sürmeye başladığı bir dünyada, bir motorsikletli çetesi ailesini öldürdükten sonra intikam peşinde koşan eski bir polisin öyküsüydü. Biraz motorize western, biraz samuray filmiydi ilk Mad Max. Epey ses getirdi. Ama devam filmi kadar değil. İkinci Mad Max filmi olan "Road Warrior", neredeyse tamamı tozlu yollarda geçen saf bir aksiyon filmiydi. George Miller'ın kurduğu dünya biraz daha çoraklaşmış, biraz daha kısırlaşmış, medeniyet biraz daha geçmişte kalmış gibi görünüyordu. Herkesin yakıt peşinde koştuğu, insanların korunabilmek için çeteler ve site-şehir benzeri yerleşimler oluşturduğu, ilkel bir dünyaydı bu filmde resmedilen. Üçüncü film ise, ikincisi kadar adı geçmese de, bu dünyanın her yeni bölümde bir adım daha ilerleyen kısırlaşma sürecini nihayetine ulaştırmıştı. "Mad Max Beyond Thunderdome" adını taşıyan bu üçüncü bölümde, günümüz medeniyetinin artık bir mitoloji haline geldiğini görüyorduk.
Özellikle "Road Warrior", 80'lerde sayısız film tarafından taklit edildi. Aslında bu, 50'lerin "hayatta kalma" odaklı filmlerinin 80'lerdeki bir yansımasıydı. John Carpenter'ın "Escape From New York"undaki Snake Plissken gibi anti kahramanların, hatta - bilimkurgu türü dışında - Charles Bronson'ın "Death Wish" ve Clint Eastwood'un "Dirty Harry" serileri gibi intikam filmlerinin arttığı bir dönemdi bu. Reagan'ın başkanlığı devrinde adeta Soğuk Savaş'ın ruhu hortlamış, post-apokaliptik bilimkurgu filmleri erkeklerin ağır silahlı bir dünyada erkekliklerini test ettiği bir tür modern Vahşi Batı fantezisinin, Darwinist-punk denebilecek, en güçlünün hayatta kaldığı öykülerin yuvası halini almıştı.
90'larda daha az sayıda post-apokaliptik bilimkurgu filmi gördük. Çoğu 80'lerdeki

örneklere benzemeyen, daha karanlık, aksiyonla daha az ilgili, 60'larda ve 70'lerin başında yapılan bilimkurguları daha çok andıran filmlerdi. Jeunet ve Caro'nun distopik bir gelecekte geçen kara komedisi "Şarküteri" ve Terry Gilliam'ın "La Jetée" uyarlaması "12 Monkeys", türün 90'lardaki en önemli temsilcilerindendi. Dönemin en bariz "Mad Max" bağlantısı, Kevin Costner'ın oynadığı, çok pahalıya malolan ve çok büyük bir fiyasko muamelesi gören "Waterworld" idi. Suyla kaplı bir dünyada çeteler arası çatışmaları, mitik bir hal almış "kara"yı bulmaya çalışan insanları ve gönülsüz rehberleri Denizci'yi anlatan bu öykü, Clint Eastwood western'lerinden fırlamış gibi duruyordu. 80'lerle diğer bir bağlantıysa, Mad Max geleneğine şık bir değişiklik ve bu janrda benzeri görülmedik bir mizah anlayışıyla yaklaşan, İngiliz çizgi karakteri "Tank Girl"ün sinema uyarlamasıyla kuruluyordu. Post-apokaliptik bir gelecekte tankıyla dolaşan kızın serüveni çok büyük ilgi görmese de, hem karakter hem de film kült konumuna erişti.

Artık post-apokaliptik bilimkurgu olgunlaşmış bir alt-tür. Matrix serisi ve Terminator serisi gibi makineleşmeyle gelen felaketin de, "28 Days Later" gibi korku janrının motifleriyle örülmüş kıyamet senaryolarının da, "Reign of Fire" gibi fantezi janrına meyleden "hayatta kalma" filmlerinin de örneklerini görebiliyoruz. 90'larda türler içiçe geçti, eski türler yeniden masaya yatırıldı ve bunun sonucunda kıyamet sonrası bir tür olmaktan çıkıp, sinemanın önemli "hayali coğrafyaları" arasına girdi. Artık toplumsal zeminiyle bile organik bağı yok, bütün bu sürecin içinde, estetik bir mesele halini aldı. Öyle ki, her şeyin post-apokaliptik versiyonu çekilebilir. Tıpkı "Beowulf"un post-apokaliptik versiyonunun çekilebildiği gibi. ■

10 Post-Apokaliptik film

Planet of the Apes (Franklin J. Schaffner) - 1968

Uzay araçları bir gezegene mecburi iniş yapan üç astronot, konuşma yetisine sahip olmayan ilkel insanlarla ve onlara hayvan muamelesi eden, akıllı, konuşabilen maymunlarla karşılaşır. Astronotlardan biri kafese atılıp maymunların şehrine götürülür, ama konuşabilmesiyle hayrete düşürdüğü maymunlar arasından yandaş bulur ve şehirden kaçıp kendininkini çok andıran bu gezegende bir cevap aramaya başlar.

The Omega Man (Boris Sagal) - 1971

"Dünyada Tek Başına" filmlerinin klasiği. Biyolojik savaş insanlığın sonunu getirmiş, geride geceleri ortaya çıkan, zombimsi deforme yaratıklara dönüşmüş az sayıda insan ve - deneysel bir aşı sayesinde - Robert Neville adında bir doktor kalmıştır (en azından, ilk başta öyle görünür). Kendilerine "Aile" diyen deforme insanlar, sonu hazırlayan medeniyetin temsilcisi Neville'i öldürmeye çalışırken, Neville de teknolojiden faydalanarak kendini korumaya çalışır.

Logan's Run (Michael Anderson) - 1976

Bir dizi felaketin ardından "dış dünya"dan el etek çekip devasa bir kubbe-şehrin içinde yaşamaya başlamış bir toplum. Herkes genç, çünkü 30 yaşına gelmiş olanlar, heyecanla seyredilen bir gösteride - ve yeniden doğum vaadiyle - öldürülüyor. Vaadin sahte olduğunun farkına varıp kaçmaya çalışanlar ise özel bir polis gücü tarafından durduruluyor. Her şeyi çekip çeviren bilgisayarın insanlara zevk dolu bir hayat sunduğu ama hiç seçme şansı sunmadığı toplumuyla "Logan's Run", sinemanın unutulmaz sahte ütopya tablolarından birini sunuyor.

A Boy and His Dog (LQ Jones) - 1976

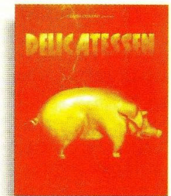
Harlan Ellison'ın öyküsünden uyarlanan bu kült bilimkurgu filminin başrolünde, çok genç bir Don Johnson var. Genç adam ve onunla telepatik iletişim kuran çok zeki köpeği, Nükleer savaş sonrasının ilkel dünyasında hayatta kalmaya çalışırken, üreme yeteneğini yitirmiş tuhaf bir yeraltı toplumuna rastlıyorlar. Vic (Johnson), elbette ki köpeğinin onu damızlık olarak kullanmak isteyen bu topluma karşı uyarılarını dinlemiyor...

Mad Max serisi (George Miller) - 1979-1985

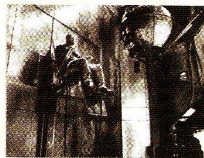
Medeniyetin yıkılışını, yerini kısır bir dünyanın ve petrol peşinde çetelerin alışını ve bu dünyanın tehlikeli yollarında hayatta kalma sanatının üstadı haline gelmiş Max'in hikayesini anlatan üçleme. Sırf Mad Max taklidi" diye bir tanımın olması bile, bu serinin post-apokaliptik bilimkurguda ne kadar önemli bir yere sahip olduğunu gösteriyor.

Delicatessen (Jean-Pierre Jeunet ve Marc Caro) - 1991

Türkçe adıyla "Şarküteri", Havanın berbat görünüşlü, medeniyetin pörsümüş, besin bulmanın ise son derece zor olduğu, kimi insanların gerçek anlamıyla "yeraltı" gruplar oluştuduğu bir gelecekte geçiyor. Eski bir palyaço olan yeni kiracı Louison'un eşliğinde bu apartmanın diğer sakinlerini tanıyor ve evsahibi kasabın bu yiyecek kıtlığında o kadar eti nereden temin ettiğini (tahmin edersiniz) öğreniyoruz. Küçük, karanlık ve komik bir post-apokaliptik film.

12 Monkeys (Terry Gilliam) - 1995

Bir virüsün insanlığın önemli bir bölümünün ölümüne yol açmasının ardından yer altında yaşamaya başlamış olan insanlık, geçmişe elçi göndererek felaketi durdurmaya çalışır. Chris Marker'ın post-apokaliptik kısa metrajı "La Jetée"den uyarlanmış olan filmin bazı bölümleri felaket sonrası dünyada, bazı bölümleri ise günümüzde geçiyor.

Waterworld (Kevin Reynolds) - 1995

Film, nispeten yeni popülerleşmiş bir konseptten hareketle, küresel ısınma sebebiyle kutup buzullarının erimesi sonucunda sular altında kalmış bir dünya kuruyor. Bütün yerkürenin ıslak bir vahşi batı, mutasyona uğramaya başlamış insanın ilk temsilcilerinden olan Denizci karakterinin ise bir tür "Su Mad Max"i olarak kullanıldığı film, beklendiği kadar ilgi görmese de yarattığı dünya sayesinde post-apokaliptik bilimkurgu içinde önemli bir konuma sahip.

28 Days Later (Danny Boyle) - 2002

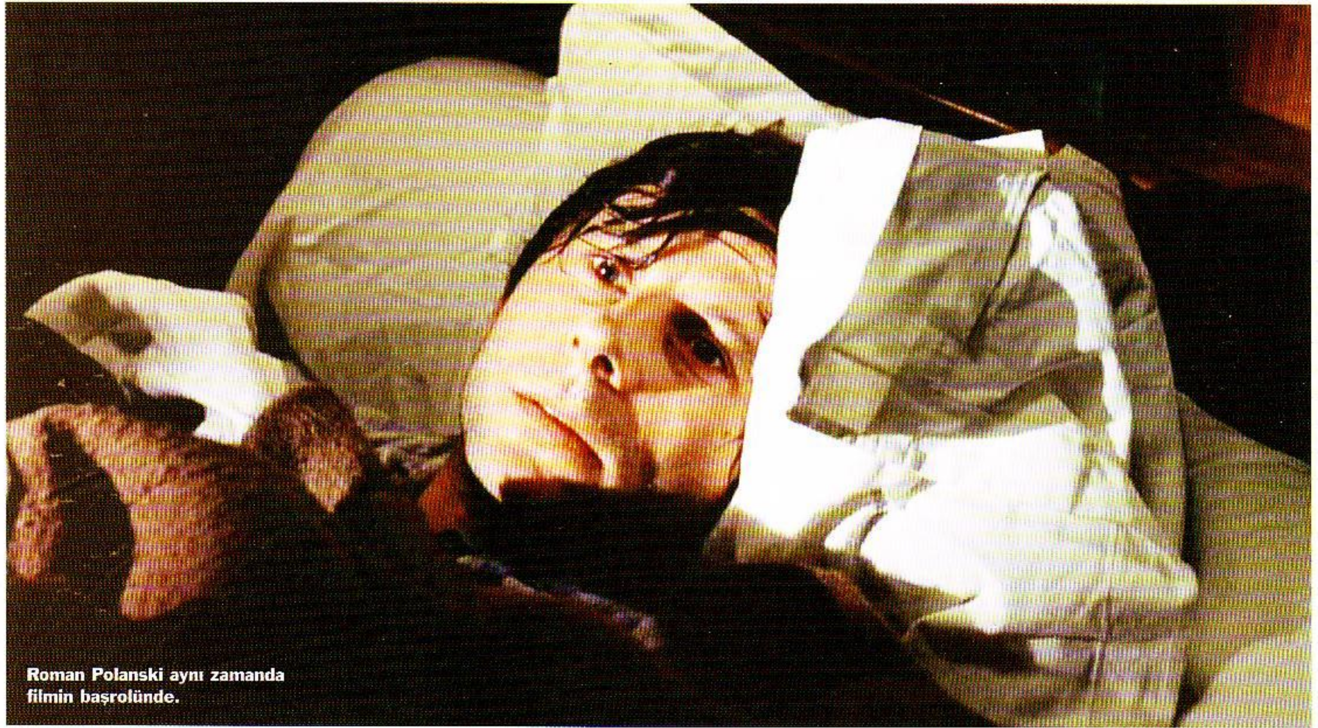

Bir gün uyanıp dünyada kıyametin kopmuş olduğunu gören adamın hikayesi. Hastanede uyanan kahramanımız, bir ay zarfında nüfusun neredeyse tamamının zombiye dönmüş, geriye çok az "normal" insanın kalmış olduğunu görür. Danny Boyle'un zombi filmi, zombilerin kendilerine değil, her yeri kaplamış olmalarının ortaya çıkardığı yaşam biçimine odaklanıyor ve sokakları bomboş Londra'sıyla hayli etkileyici bir post-apokaliptik atmosfer yaratıyor.

The Matrix serisi (Andy ve Larry Wachowski) - 1999-2003

Üçleme, insanların dünyanın yeni hakimi makineler tarafından, enerji kaynağı olarak kullanılmak amacıyla dijital bir illüzyonla kandırılarak hayatta tutulduğu bir gelecekte geçiyor. Sözkonusu dijital illüzyon, 20. yüzyılın sonunu simüle ediyor, dışarıda ise güneşin hiç görünmediği, makine şehirleriyle ve "insan tarlaları"yla kaplı, kapkaranlık bir post-apokaliptik dünya var.

Roman Polanski aynı zamanda filmin başrolünde.

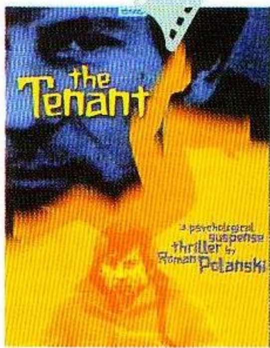
Ev alma, komşu al!

Roman Polanski'nin apartman hayatına ilişkin, "domestik korku filmleri" üçlemesinin son halkası olan "KIRACI", yönetmenin görece daha az izlenmiş ve daha az bilinen işlerinden. Ancak bu durum bir başyapıt olduğu gerçeğini değiştirmiyor. ENGIN ERTAN

Yakın dönem korku sineması izleyiciyi korkutmak için çoğunlukla şok efektlerine başvurmakta. Özellikle ABD çıkışlı ve genç bir izleyici kitlesini hedefleyen korku filmleri yüksek kaydedilmiş seslere, hızlı bir kurguya ve kadrajın beklenmedik bir köşesinden fırlayan "şey"lere güvenmekteler. Bunlara itibar etmeyen bir grup yönetmense işin "korkutma" tarafını bir kenara bırakıyor ve "Çığlık"ın (Scream) açtığı yoldan ilerleyerek türü post modern bir oyun sahasına dönüştürüyorlar.
Referansların ve farklı türlerin iç içe geçtiği bu filmler biz sinefillerin zayıf noktalarına hitap ederken, Uzakdoğulular da kendilerine has bir üslup geliştirmekle meşguller. Kendi kültürlerini korku mitleriyle birleştirerek özgün bir tarz yaratma yolunda emin adımlarla ilerliyorlar. Hollywood'a transfer olma yolundaki Japon yönetmen Hideo Nakata ise minimal bir sinemadan destek alan atmosferik filmleriyle ayrıca dikkat çekiyor.
Günümüzde korku sinemasının, seyirciyi korkutma tercihlerinin hali bu iken, bir ustanın, Roman Polanski'nin filmlerine bakmakta fayda var. Bir tür yönetmeni olarak etiketleyemeyecek olsak bile, Polanski'nin korku/gerilim tarzında ürettiği başyapıtları yadsımamız mümkün değil. Onun uyguladığı yöntemse bu bahsettiklerimizden çok farklı. Polanski yönetmiş olduğu korku filmlerinde paranoya üzerinden diken üstü bir atmosfer yaratmayı ve bilinçaltına yönelmeyi tercih ediyor. Birbirlerini tamamlayan ve bir üçleme yaratan "Tiksinti" (Repulsion), "Rosemary'nin Bebeği" (Rosemary's Baby) ve "Kiracı" (Le Locataire) bu üslup sayesinde başarıya ulaşan filmler.
Söz konusu üç filmin ilk ikisi, yani "Tiksinti" ve "Rosemary'nin Bebeği" genellikle daha geniş kitlelerce tanınır, sinema kaynaklarında da daha olumlu eleştirilerle anılırlar. Neredeyse onlardan aşağı kalır tarafı olmayan "Kiracı" ise nedense Polanski filmografisinde daha aşağı bir noktaya yerleştirilmiştir ve pek bilinmez. Bu özelliğiyle zaman içerisinde bir kült filme dönüşmesi de hiç şaşırtıcı değil.
Roland Topor'un romanından uyarlama olan "Kiracı"nın senaryosu Polanski'nin ve Gérard Brach'ın ("Tiksinti" ve "Cul-de-sac" başta olmak üzere yönetmenin çoğu filminin ortak senaryo yazarı) imzalarını taşımakta. Ne kadar sadık bir uyarlama olduğunu bilemeyeceğiz, ancak hikayeyi şöyle özetleyebiliriz. Trelkovsky (Roman Polanski) Paris'te bir apartman dairesi kiralar. Dairenin önceki sahibi olan Simone Choule (Dominique Poulange) camdan aşağı atlayarak intihar teşebbüsünde bulunmuştur. Trelkovsky, hâlâ hastanede yatan genç kadını ziyaret eder ve bu esnada Stella (Isabelle Adjani) ile tanışır. Genç kadının arkadaşı olan Stella, Trelkovksy'yi oturduğu dairenin eski sahibine yakınlaştıran bir diğer unsur olur. Bu ziyaretle aynı gün içerisinde Simone ölür. İçine kapanık ve uysal bir karakter olan Trelkovsky ise bir türlü komşularına yaranamaz. Diğer yandan apartmanda olup biten garip olayları takip etmeye ve Simone'un eşyalarını karıştırmaya başlar. Zaman içerisinde kendini genç kadının karakterini üstlenir halde bulur.
Filmin hikayesine baktığımızda, "Kiracı"yı tipik bir "perili ev" hikayesi olarak görebilir, Trelkovsky'nin bedeninin Simone'un ruhu tarafından ele geçirildiği sonucuna varabiliriz. Ancak filmdeki ufak detaylara (ki, Polanski'nin hemen her filminin bu tarz ayrıntılarla süslü olduğunu ve onları keşfetmenin yoğun bir anlam zenginliğine yol açtığını iddia etmek yanlış olmaz) dikkat ettiğinizde, sizi farklı sonuçlara götürecek ipuçlarıyla karşılaşıyorsunuz. Bunlardan belki de en önemlisi, Trelkovsky'nin apartman dairesini ilk ziyaret edişinde mekanla ilgili bildiği şeyler; kapıcı kadının köpeğinin adı veya kapıyı açmak için anahtarın nasıl çevirilmesi gerektiği gibi. Elbette adamın eski kiracı Simone'a yönelik ilgisi, hatta onu ziyaret etmeye gitmesi de pek alışıldık bir durum değil. Kaldı ki hasta yatağındaki genç kadının Trelkovsky'yi gördüğünde çığlık atması ve aynı gece içerisinde fenalaşıp ölmesi de dikkate değer. Tüm bu ipuçlarını göz önüne aldığımızda, Trelkovsky'nin söz konusu daireyi kiralamasını "katilin suç mahalline dönmesi" olarak da algılayabiliriz.
Polanski'nin hem senarist, hem yönetmen, hem de oyuncu olarak Trelkovsky karakterini yorumlayış şekli de bu saptamayı destekleyecek bir boyut taşıyor. Öfkesini sürekli içine atan, herkesi alttan alan, bir bakıma "patlamaya hazır bomba" Trelkovsky'yi bir sosyopat olarak

görmek, böylesi bir suç işlemiş olabileceğini hayal etmek hiç zor değil. Hatta aşırı uysal halinin, işlediği cinayetle ilişkili bir suçluluk hissinden kaynaklandığını da öne sürebiliriz. Elbette filmde aynaların kullanış şeklini de atlamamak lazım. Trelkovsky'nin yerleştiği dairenin hemen her köşesi aynalarla kaplı. Çoğunlukla ışıklar kapalı şekilde oturan, ekseriyetle kazanın (veya cinayetin) gerçekleştiği camdan dışarıya bakmayı tercih eden Trelkovsky, evdeki aynalarla yüzleşmeyi kaldıramıyor. Başka bir deyişle kendi görüntüsünden, kendi varlığından rahatsız olmaya başlıyor. Kurbanın kimliğini üstlenmeye başlaması, onun giysilerini giyerek kadın kılığına girmesi ve şok edici final sekansı da bu bağlamda bir bütünlük kazanıyor.
Diğer yandan filmi şu şekilde yorumlamak da mümkün olabilir. Trelkovsky bir şizofren, intihara teşebbüs eden Simone Choule ise onun "doppelgänger"idir (eş ruh). Trelkovsky, intihara doğru giden yolda kafasında yarattığı bir karakterin kaderini üstlenmeye başlar. İlkine göre biraz daha olağandışı gözükse bile, bu okuma apartmanda çıkan gürültülerin kaynağı veya Trelkovsky'nin gördüğü kimi hayaller gibi açıkta kalan noktaları da bir anlama kavuşturuyor. Karakterin kadın giysilerine bürünmesiyse, bastırılmış eşcinsellik temasını akla getiriyor ve Trelkovsky'nin Stella ile yaşadığı garip ilişkiyi, kadınlara yaklaşmaktaki sorunlarını bütünlüyor.
Filmin hikayesinin ve Trelkovsky karakterinin iç dünyasının nasıl algılanacağı bir yana, "Kiracı" görsel yapısıyla da seyirciyi alıp götüren bir film. Daha ziyade Bergman filmlerinden tanıdığımız Sven Nykvist'in görüntü yönetimi çalışması gerçekten birinci sınıf. Filmin sanat yönetimi de Trelkovsky'nin yalnızlığını, sıkışmışlığını vurgulayacak şekilde özenli. Görsel yapısındaki bu özellikleri de dikkate alarak diyebiliriz ki; "Kiracı" kalabalık içinde yalnız kalma, herkese karşı tek başına olma halini en az "Tiksinti" ve "Rosemary'nin Bebeği" kadar iyi betimleyen bir film.
Filmin ilk gösterime girdiğinde aldığı olumsuz eleştiriler hem şaşırtıcı, hem de değil. Bu kadar iyi bir filmin eleştirmenlerce yadsınması gerçekten akıl alacak gibi değil. Ancak söz konusu yıllarda Polanski'nin adının karıştığı olaylar (karısı Sharon Tate'in kurban gittiği cinayet ve malum tecavüz hikayesi; ki her iki olayın Polanski'nin ruh haline etkisi filmin içeriğine ilişkin ilk yorumumuzu destekleyebilir) kendisine karşı bir antipatiye yol açmış olabilir. Diğer yandan "Kiracı" hayli grotesk, yer yer itici bir film. Yönetmenin sinemasına aşina olanlar, stile aşırı önem veren halinin yanında Polanski'nin zevksizlikten ve garip olandan gayet haz ettiğinin de bilincindedirler. "Kiracı" onun bu merakının en öne çıktığı filmlerinden birisi. Haliyle, özellikle de "Çin Mahallesi" gibi bir filmin ardından, "Kiracı" kimilerinde soğuk duş etkisi yaratmış olabilir. Zamanında aldığı olumsuz eleştirilerin etkisiyle olsa gerek, uzun yıllar boyunca zor ulaşılan bir film olmuştu "Kiracı". Filmin bir kopyasını ele geçirmek için kendini paralayanlar, ilk izleyişini ikinci veya üçüncü jenerasyon bir kopyadan gerçekleştirmiş olanlar neden bahsettiğimi iyi biliyor olsalar gerek. Ancak Polanski'nin "Piyanist" ile kazandığı büyük başarı ertesinde, yaklaşık 1 yıl kadar öncesinde "Kiracı" nihayet DVD kopyasıyla piyasaya sürüldü. Filmin 2. Bölge DVD baskısına ülkemizdeki mağazalarda ulaşmamız da mümkün. Hâlâ izlememiş olan sinefiller için, günümüz sinemasının ustalarından Polanski'nin en özgün işlerinden birisiyle tanışmak zorunluluk. Darısı bir diğer zor bulunan Polanski filminin, "What?"ın başına...

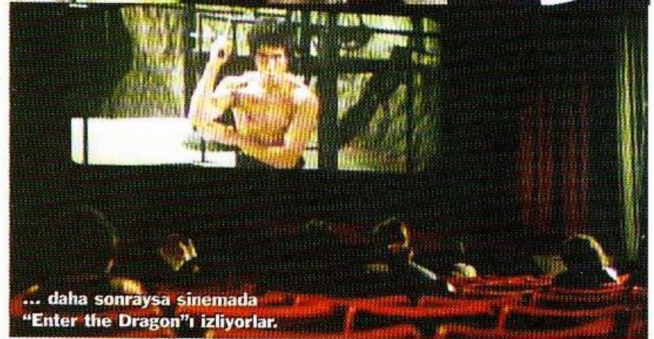
Trelkovsky: Sanırım hamileyim...

KİRACI
(Le Locataire)
Yönetmen: Roman Polanski. **Yapımcı:** Andrew Braunsberg. **Senaryo:** Roman Polanski ve Gérard Brach (Roland Topor'un romanından). **Görüntü Yönetmeni:** Sven Nykvist. **Kurgu:** Françoise Bonnot. **Prodüksiyon Tasarımı:** Pierre Guffroy. **Sanat Yönetmeni:** Claude Moesching ve Albert Rajau. **Müzik:** Philippe Sarde. **Kostüm Tasarımı:** Jacques Schmidt. **Oyuncular:** Roman Polanski (Trelkovsky), Isabelle Adjani (Stella), Melvyn Douglas (Bay Zy), Jo Van Fleet (Madam Dioz), Shelley Winters (Kapıcı), Bernard Fresson (Scope), Lila Kedrova (Madam Gaderian), Rufus (Georges Badar), Dominique Poulange (Simone Choule). 1976 Fransa/ABD ortak yapımı, 125 dakika.

Apartmanın tuvaletinin duvarları hiyerogliflerle dolu.

Trelkovsky ve Stella önce hastanede Simone'u ziyaret ediyor...

... daha sonraysa sinemada "Enter the Dragon"ı izliyorlar.

Komşular sorunlu başkarakterin dertlerini daha da arttırıyorlar.

Trelkovsky zamanla oturduğu dairenin eski sahibinin kimliğini alıyor.

Özpetek, "Karşı Pencere"nin setinde, bir mutfak sahnesinde oyuncularıyla

Ferzan Özpetek filmleri

İlk dört filmiyle günümüz İtalyan sinemasının önemli temsilcilerinden biri olarak anılmaya başlanan yönetmen, bir yandan da değişen Türk sinemasının yeni yüzlerinden biri olarak sivriliyor. Özpetek'in filmlerine baktığımızda birçok ortak nokta bulmak, hatta kendine özgü bir model geliştirdiğini söylemek dahi mümkün. KEREM AKÇA

Sinema kariyerine 1997 yılında "Hamam" ile başlayan Özpetek, 1999'da "Harem Suare", "2001"de "Cahil Periler" ve son olarak da 2003'de "Karşı Pencere" ile karşımıza geldi. Meslek hayatını İtalya'da sürdüren Özpetek'in bütün filmleri ortak yapımlar. İlk iki filmi Türkiye'de çekildiği için ortak yapım özellikleri daha baskın sayılabilir. Son iki filmi ise hem İtalya'da çekildikleri hem de bütün prodüksiyon aşamaları İtalya'da gerçekleştirildiği için, "İtalyan filmi" olarak kabul görüyorlar. Zaten "Karşı Pencere", İtalya'nın 2003'te Oscar'a yollayabileceği filmler arasında idi. Ancak son anda, geçtiğimiz Filmekimi'nde izlediğimiz Gabriele Salvatores'in başarılı filmi "Hiç Korkmuyorum / Io Non Ho Paura", seçildi. Yine de Özpetek, günümüz İtalyan sinemasının en önemli yönetmenleri arasında sayılıyor. Michelangelo Antonioni, Federico Fellini ve Luchino Visconti'nin dönemi olarak bilinen 1960'lar sonrası İtalyan sinemasında, bu üç ustanın yerine aday gösterilen isimlerden biri.

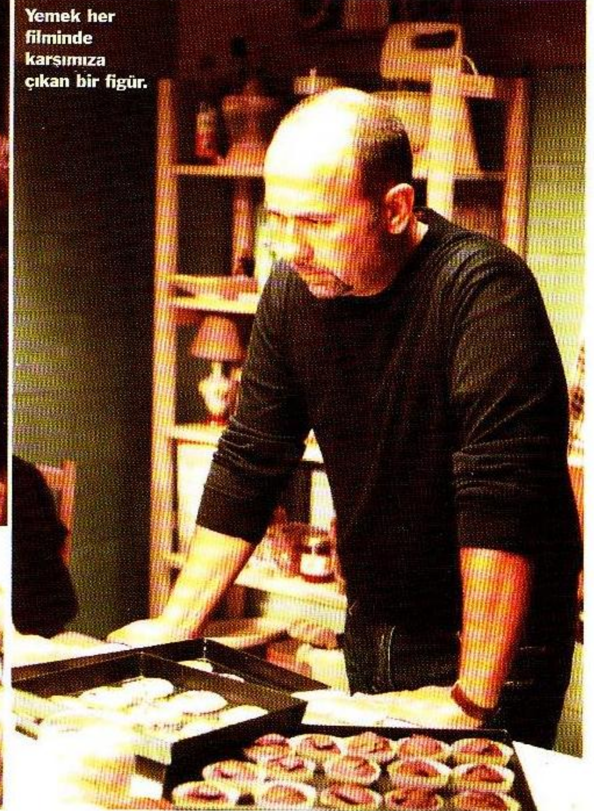
Dört filminde de belirli takıntılara, belirli anlatı yapılarına, belirli metaforlara, belirli görsel tercihlere, belirli temalara sahip olan yönetmenin yapıtları, yavaş yavaş "Bir Ferzan Özpetek filmi" diyebileceğimiz kıvama geliyor.

İlk olarak, Özpetek'in filmini bir veya iki başkarakterin üzerine kurduğunu söyleyebiliriz. Hikayesini de bu karakterin bakış açısından anlatıyor. Bu başkarakterin "belleğini" önplana çıkarıyor. Onun dışındaki karakterlerin hemen hepsini, adeta bir "bellek haritası" gibi onun "öznel" bakış açısından görüyoruz. Yani aslında hikayeyi geliştiren yan karakterler, baş karakterin ruh halini, durumunu geliştirmek için varlar. Aslında senaryoda onlar sadece birer "piyon". Orada gördükleri işlev ise, Özpetek'in başkarakterinin geçmişi-geleceği, yaşadıkları-yaşamak istedikleri, düzenden kopma korkusu-tutku aşk gibi ikilemlerini gündeme getirmek. Genel olarak bu başkarakter, basmakalıp bir hayat yaşayan (genelde uzun süreli evlilik), macera yaşamaktan korktuğu için hayatın zevklerini bir türlü tadamamış ve belki de hayatında bir değişikliğe ihtiyacı olan bir kişilik. Bu değişikliği gerçekleştirmesi için ise elbette, bir fırsata, bir hedefe ve hayatını değiştirecek o "özel şey"e ihtiyacı var. Başkarakterimiz, o özel şeye de Özpetek'in takıntılarından biri olan "tesadüfler"le ulaşıyor (Başkarakter açısından "tercih" olarak da değerlendirmek mümkün).

Bu genel tanımlamalardan sonra, "modeli"ne filmleri üzerinden bakmayı deneyelim. Özpetek, "Hamam"da ileride kuracağı yapıyı tam olarak oturtamamıştı. Filmi iki başkaraktere yayıp, ikisinin de "geçiş dönemi"ni benzer ayrıntılar ve karakterlerle anlatıyordu. Bu iki başkarakter, evli bir karı-koca olan Francesco ve Martha idi. İlk olarak İtalya'dan İstanbul'a gelen Francesco karakterinin bakış açısından karakterdeki dönüşümü izliyorduk. Ardından ise eşi Martha'nın gelmesi ile onun bakış açısından aynı değişime tanık oluyorduk. Gerçi bazı metaforlar "öznel bakış açısı"na göre değişkenlik gösteriyordu (Örneğin filmin en önemli metaforik yapısı olan Carlo Zanchirelli binasının iki karaktere de farklı görünmesi gibi). Ancak filmi iki karaktere böldüğü için ikinci karakterdeki duygusal ve ruhsal yoğunluğu pek de "net" bir şekilde aktardığı söylenemez. Filmin sonu, Martha'nın Francesco'nun ölümünün acısını çekmesiyle geliyordu. İstanbul'da onların ruhsal değişimlerini sağlayan karakterler, daha doğrusu piyonlar ise ortada yoktu.

"Harem Suare"de Özpetek'in modeli biraz daha açığa çıkıyordu. Burada, iki başkarakter bire iniyor ve "model" daha bir düzene giriyordu. 6 yaşından beri sarayda kalan Safiye karakteri yine "tutkuları peşinde koşan" bir karakter idi. Saray görevlilerinden birine aşık oluyordu. "Saray yaşamının zıttı" olan

Serra Yılmaz, Özpetek'in her filminde kritik bir rol canlandırıyor.

Yemek her filminde karşımıza çıkan bir figür.

"Cahil Periler"

ilişkiyi istese de, padişahın nimetleri içinde yüzmeyi biliyordu. Ancak tabii ki 1. Dünya Savaşı sonrası, Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılmasıyla bu tutku, Safiye'yi kötü bir sona götürüyordu.

Ama modelin gelişmesinde asıl önemli nokta, başkarakterin tek kişiye inmesi değildi. Hikaye kurgusu ile anlatı yapısının, filmin "kurmaca" olduğu gerçeğini açık bir şekilde vurgulamasıydı. Daha doğrusu, bir filmin "anlatan", "izleyen" ve "hikayedeki karakterler"den oluştuğu gerçeğinin ortaya çıkmasıydı. Özpetek filmini, zaman olgusunu tamamen kırarak iki döneme yayıyordu. Birincisinde Safiye karakterinin 30-40 yaş yaşlanmış hali, bir tren istasyonu kahvesinde hikayesini anlatıyordu. İkincisinde ise Serra Yılmaz (Ferzan Özpetek'in filmlerindeki "piyon"ların içinde adeta bir "sigorta" konumunda olduğu için karakterinin adını söylemeye dahi gerek yok), sarayın hareminde Safiye'nin anlattıklarını anlatıyordu. Bu anlatının sonunda ise, Serra Yılmaz şu lafları sarfediyordu: "Mühim olan, hayatınızı nasıl yaşayacağınız değil. Kendinize ve başkalarına onu nasıl anlatacağınızdır. Ancak bu şekilde, hatalara, ıstıraba ve ölüme bir mana katabiliriz. Allah, gökten 3 elma göndermiş. Biri anlatana, biri dinleyene, diğeri ise anlatılan hikayenin kahramanlarına." Film, ise tren istasyonu kahvesinin bomboş olduğunu gördüğümüz bir plan ile bitiyordu. Böylece Safiye karakterinin sadece Osmanlı dönemindeki tercihleri ve belleğine yerleşenler üzerine bir film yapıldığı resmediliyordu. Zaten filme girişimiz de kahvenin boş halini yansıtan bir plan ile oluyordu...

Artık sinemadaki "gaye"lerini tam olarak ortaya koymuş bir yönetmen olmuştu Özpetek. "Cahil Periler"de daha da olgunlaşmış bir yapıt koyuyordu ortaya. Bu sefer başkarakterimiz Antonia, kocasını bir trafik kazasında kaybediyordu. Ardından ise yine hayatında bir farklılık tadıyordu. Bu farklılığı tattığı yer ise kocasının "gay" sevgilisinin evindeki toplantılar (arkadaşlık ve yemekler de denebilir) oluyordu. Ancak burada durum biraz farklı gelişiyordu. Belki "Hamam"daki mantığa benzer bir durum sözkonusuydu. Uzun evlilikteki iki eş de artık monoton hayattan sıkılmışlardı. Ancak biri bunu içine bastırmış. Diğeri ise çözümü erkek bir sevgilide aramıştı. Bu değişimi bastıran Antonia ise, kocasının ölümünün (yani bir tesadüf sonucu) getirdiği "acı"yla (ki genelde aşk acısı, ölüm acısı gibi temalar Özpetek'in sinemasına hakim) bir başka dünyaya yöneliyordu. Serra Yılmaz karakteri burada yine kilit bir konumdaydı. Bu sefer Antonia'nın kocasının sevgilisinin komşusu ve yakın arkadaşı rolündeydi. Hikayede de Antonia'nın "arkadaşlık"ı keşfedişinde kilit konumundaydı. Filmin sonunda yine bir toplantı esnasında, dolu bir masadan zincirleme geçişle (dissolve) boş masaya geçiliyordu. Tek ayakta kalan "gay" karakter ise elindeki bardağı bırakıyordu ve "bardak", sanki yere atılmamışçasına yerde sapasağlam duruyordu. Adeta bütün karakterler, bir anda kayboluveriyorlardı.

Ferzan Özpetek, yeni filmi "Karşı Pencere"de ise modelini daha da bilinçli bir şekilde ortaya koyuyor. Bu sefer "bellek" öğesi daha baskın, diğer yan öğeler ve yan karakterler de daha iyi işlenmiş durumda. Başından sonuna kadar, plan plan akıllıca kurulmuş bir yapı var karşımızda. Bu sefer filmini bir başkarakterin bakış açısından anlatıyor. Giovanna, yine uzun evlilik süreci içinde bir karakter. Ayrıca iki çocuğu var. Kocasıyla ilişkileri belirli bir dengeye sahip. Ancak Giovanna, yeni birşeyler arayışında. Sürekli karşı penceresindeki bekar bir adamı seyrediyor. Onun ilişkilerinden keyif alıyor adeta (Burada görüntü yönetmeni Gianfilippo Corticelli'nin pencereleri ve pencereden yansımaları kullanmaktaki ustalığının karakter gelişimine katkısını not olarak düşmek lazım). Giovanna'nın hayattaki bir başka uğraşı pasta yapmak. Zaten amacı da kendi pastanesini açmak. Ancak yaptığı pastalar bir türlü satmıyor çünkü onları isteyerek, severek yapamıyor. Hem ev hanımı hem de çalışan biri olarak aldığı sorumluluklar onu yoruyor. Hayatına giren "karşı pencere komşusu"nun yanına "pastalar konusunda usta bir yaşlı karakter" daha ekleniyor. (Böylece "Özpetek motifleri" yerli yerine yerleşmiş oluyor). Yaşlı adam, Giovanna'yı pasta almaktan zevk alma konusunda ileriye doğru itiyor. Çünkü onun sorunu da Giovanna'yla aynı. 1943'ün Roma'sında sevgilisi ile birçok insanın hayatı arasında tercih yapmak zorunda kalıp, insanların hayatını tercih etmiş. Bu nedenle de pişmanlık çekiyor. Kısacası Özpetek'in tek karakterin öznel bakış açısı üzerine kurduğu model, yerine gayet iyi oturuyor çünkü burada yan karakterler daha da işlevsel hale getirilmiş durumdalar. Her zamanki gibi yine "sigorta" işlevi

"Hamam"

gören Serra Yılmaz karakteri dışında kalan diğer karakterler de "kilit" konumdalar. Aynı zamanda geçmiş ile gelecek arasında kurulan bağlar da var... Giovanna'nın filmin sonunda "tercihler" karşısında kalması yine Özpetek modelinin içinde bir yere oturuyor. Zaten filmin Giovanna'nın gözlerine kadar yaklaşan "aşırı yakın plan"ıyla (extreme close-up) bitmesi boşuna değil. Özpetek'in çekim ölçeklerini, başkarakterin ruh haline ve ilişkilerdeki elektriğe göre düzenlediğini belirtelim. Filmlerini özellikle "dengeli kötü son"larla bitirmeyi seven Özpetek'in sinemasında, dışses, müzik ve pencerelerin önemli bir yer tuttuğunu da not etmek gerekiyor. Müziğin, ana karakterin ruhsal ve psikolojik değişimi üzerine kurulu filmlerde bu denli işlevsel olması bizce de çok doğru. İlk üç filmde mutlaka baş karakter ile diğer karakterlerin durumunu aynıştırmak için kullanılan pencerenin, dördüncü filmde işlevsel bir hale gelip, filmin merkezine oturması da hiç şaşırtıcı değil.

filmografi **Hazırlayan:** Burçin S. Yalçın
burcyalc@hotmail.com

John Hurt

22 Ocak 1940'ta İngiltere'nin kuzeydeki endüstri kenti Derbyshire'da dünyaya gözlerini açan John Vincent Hurt bir papazın oğluydu. Çok mutlu bir çocukluğu olmadı; ilk yıllarını hep kırsalda küçük kasabalarda geçirdiği gibi okulla da arası hiç iyi değildi (İlk kez bir sinema filmi seyrettiğinde ise sekiz yaşındaydı). David Lean'in "Oliver Twist"inde Alec Guinness'in sergilediği Fagin kompozisyonunu görür görmez oyuncu olmaya karar verdi. İlk oyunculuk deneyimini de okulda sergiledikleri Maeterlinck'in "The Bluebird"ünde bir kızı canlandırarak edindi. Başlarda anne-babası oğullarının oyunculuğun altından kalkıp kalkamayacağından pek emin olmadığı için bu konuda ona destek çıkmadılar. Çok geçmeden Grimspy Sanat Okulu'nda resim eğitimi almaya başladı. Orada iki yıl okuduktan sonra Londra'ya taşındı ve kendisine bir stüdyo kiraladı. Ardından başka bir resim okuluna gidebilmek için burs almayı beceremedi ve tamamen oyunculuk üzerine yoğunlaşmakta karar kıldı. (O sırada ailesi bir resim öğretmenliği diploması almasını bekliyordu) Bir yıl uğraştıktan sonra ünlü RADA'dan (Royal Academy of Dramatic Art) burs kazandı. Bazı televizyon programları ve dizilerinde roller buldu. 1962'de hem Londra'da ilk kez sahneye çıktı hem de -kendisi berbat diye nitelese de- ilk sinema filmi "The Wild and the Willing" geldi. Önündeki birkaç yılı tiyatroya yoğunlaşarak geçirdi; hatta Royal Shakespeare Company'ye kapağı attı. Yine de her türlü çabasına karşın bir türlü "yırtamadığı" kaderini dönemin usta yönetmeni Fred Zinnemann değiştirdi. 1966'nın Oscar'lara boğulan filmi "A Man For All Seasons"da müthiş bir oyuncu kadrosunun göze çarpan üyesiydi (Zinnemann onu Dublin'de bir festivaldeki oyunda görmüş, kadrosuna öyle dahil etmişti).

Tiyatro ile sinemayı bir süre daha başbaşa götürmeye devam etti. İşin sinema kanadında Tony Richardson'ın yönettiği "The Sailor From Gibraltar"ı John Huston filmi "Sinful Davey" takip etti ("A Man For All Seasons"daki performansını çok beğenen Huston, filminin başrolünü Hurt'e verebilmek için United Artists'le mücadele etmek zorunda kaldı). Yavaş yavaş başrollere yerleşmeye başlamıştı; seri cinayetler işleyen katil John Christie'nin hikayesini anlatan "10 Rillington Place"te yanlışlıkla suçlanarak idama mahkum edilen zavallı bir adama hayat verdi. Macera filmi "Mr. Forbush and the Penguins" ve "Little Malcolm"ı takiben 1978'de oynadığı televizyon filmi "The Naked Civil Servant"taki Quentin Crisp rolüyle çok beğenildi. Mini dizi "I, Claudius"la da aynı ölçüde takdir gördü. "Geceyarısı Ekspresi"nde gösterdiği neredeyse insan üstü performans sayesinde en iyi yardımcı erkek oyuncu dalında Oscar'a aday oldu. Bu, seyircileri allak bullak edecek rollere büründüğü bir grup filmin ilk halkasıydı. Onu 1979'da "Yaratık" izledi. Perdedeki kısa süresine rağmen filmin belki de en önemli anında, vücuduna giren yaratığın "doğumuna" bedeniyle evsahipliği yapacak android Kane'le ağızları bir karış açık bıraktı. "Fil Adam"la ise 1980'de belki de kariyerinin zirvesini görecek ve en iyi erkek oyuncu Oscar'ına aday olacak, ama iddialı rakibi Robert De Niro'nun "Kızgın Boğa"sına yenik düşecekti. David Lynch siyah-beyaz başyapıtında Victoria dönemi İngiltere'sinde yaşadığı rivayet edilen John Merrick'in, doğuştan vücudu deformasyonlarla dolu Fil Adam'ın hikayesini aktarıyordu. Hurt, John Merrick'i canlandıracaktı. Filmdeki bir günlük çekim temposu söyleydi: sabah 4'te kalkıyor ve yedi saatlik makyajın ardından çekimlere başlıyor, akşam gece 10'da çekimlerini tamamlıyor, sonra iki saat de makyajını temizlemek için harcıyordu. Yüzündeki yoğun makyaj duygularını seyirciye aktarmada zorluk çıkarsa da o bunu ses tonuna verdiği ayarlarla telafi etmeyi beceriyordu. Hayatı boyunca hep sırtına binilmiş Fil Adam'ı başka bir aktörün altından kalkamayacağı bir ustalıkla ete kemiğe büründürüyor ve bu sayede kariyerinin zirvesini görüyordu.

80'lere adım atar atmaz, John Hurt'ün kariyeri de kan kaybetmeye başladı. Başlangıç noktası da Michael Cimino'nun gişede iki seksen uzanan "Heaven's Gate" filmi oldu. Her şeye rağmen yoğun ve cesaret isteyen karakterlerle uğraşmaya devam etti. "Night Crossing", "Partners", "The Hit", "The Osterman Weekend", "Champions", "From the Hip", "Scandal" gerçekten de karmaşık ve yoğun karakterler barındırıyordu ve Hurt, kimi zaman bu filmlerin neredeyse izlemeye değer tek yanı olabiliyordu (Örneğin "From the Hip"te kibirli bir katil zanlısını son derece ölçülü bir oyunculukla perdeye yansıtıyordu). Ama filmler ses getirmeyince Hurt'ün performansları da gölgede kalıyordu.

90'larla birlikte bu gidişatta parlak bir düzelme olmadı. Jim Sheridan'ın yönettiği "The Field", Roger Corman'ın yönettiği son film "Frankenstein Unbound", Gus Van Sant'in "Even Cowgirls Get the Blues"u 90'ların ilk yarısında Hurt'ün kariyeri adına sayılması gereken filmler olarak göze çarpıyorlar. Ardından da "Rob Roy" ve kariyerinde en sevdiği işlerinden biri olan "Love and Death on Long Island" geldi. "Contact"ta Jodie Foster'ın canlandırdığı Ellie Arroway'e yardım eden işadamı S.R. Hadden'da son derece karizmatik bir iş çıkardı. 2000'lere ise şeytan çıkarmalı korku / gerilim "Kayıp Ruhlar"daki Peder Lareaux'yla başladı. Sonra "Corelli'nin Mandolini"nde Penélope Cruz'un babasını oynadı. "Harry Potter ve Felsefe Taşı"ndaki kısa rolünden sonra da en son Lars von Trier'in roman-film karışımı "Dogville"inde hikayenin anlatıcısıydı. Bu ay "Hellboy"daki önemli rolüyle John Hurt yeniden karşımızda olacak. Özellikle, "Dogville"den de kolayca anlaşılabileceği gibi, edebi ve babacan ses tonundan dolayı birçok belgesel veya filmde anlatıcı veya animasyonda seslendirmen olarak da çalışan John Hurt 70'lerin sonunda yaşadığı müthiş çıkışın arkasını sonraki yıllarda her ne kadar getiremediyse de, bugün dünyadaki saygın İngiliz aktörler arasında başı çekenlerden. Bugün 64 yaşında. Rollerine mümkün olduğunca ölçülü yaklaşan ve bu açıdan Laurence Olivier ekolüne bir miktar daha yakın duran oyunculuğunu, gelecek projelerine bakılırsa ilerleyen yıllarda da sergileyecek. Tıpkı seslendirme yapmaya devam edeceği gibi...

'80'lerle birlikte kariyeri kan kaybetmeye başladı.

1962 THE WILD AND THE WILLING	1988 DEADLINE
1963 THIS IS MY STREET	1989 SCANDAL
1966 A MAN FOR ALL SEASONS	1989 LITTLE SWEETHEART
1967 THE SAILOR FROM GIBRALTAR	1990 WINDPRINTS
1969 SINFUL DAVEY	1990 THE FIELD
1969 BEFORE WINTER COMES	1990 FRANKENSTEIN UNBOUND
1969 IN SEARCH OF GREGORY	1990 ROMEO-JULIET
1971 10 RILLINGTON PLACE	1991 KING RALPH
1971 MR. FORBUSH AND THE PENGUINS	1991 I DREAMT I WOKE UP
1972 THE PIED PAPER	1992 LAPSE OF MEMORY
1974 LITTLE MALCOLM	1992 L'OEIL QUI MENT
1975 LA LINEA DEL FIUME	1993 KÖLCSÖNKAPOTT IDÖ
1975 THE GHOUL	1993 EVEN COWGIRLS GET THE BLUES
1977 THE DISAPPEARANCE	1993 MONOLITH
1977 EAST OF ELEPHANT ROCK	1994 THUMBELINA (seslendirme)
1978 WATERSHIP DOWN (seslendirme)	1994 SECOND BEST
1978 THE SHOUT	1995 ROB ROY
1978 MIDNIGHT EXPRESS (GECEYARISI EKSPRESİ)	1995 DEAD MAN
1978 THE LORD OF THE RINGS (seslendirme)	1995 WILD BILL
1979 ALIEN (YARATIK)	1995 TWO NUDES BATHING
1980 THE ELEPHANT MAN (FİL ADAM)	1995 SAIGON BABY
1980 HEAVEN'S GATE	1997 LOVE AND DEATH ON LONG ISLAND
1981 HISTORY OF THE WORLD: PART I	1997 CONTACT (MESAJ)
1981 NIGHT CROSSING	1997 BANDYTA
1982 PARTNERS	1998 THE COMMISSIONER
1982 THE PLAGUE DOGS (seslendirme)	1998 THE CLIMB
1983 THE OSTERMAN WEEKEND	1998 NIGHT TRAIN
1984 CHAMPIONS	1998 ALL THE LITTLE ANIMALS
1984 SUCCESS IS THE BEST REVENGE	1999 YOU'RE DEAD...
1984 THE HIT	1999 IF... DOG... RABBIT...
1984 NINETEEN EIGHTY-FOUR	1999 NEW BLOOD
1985 AFTER DARKNESS	2000 THE TIGGER MOVIE (seslendirme)
1985 THE BLACK CAULDRON (seslendirme)	2000 LOST SOULS (KAYIP RUHLAR)
1986 JAKE SPEED	2001 CAPTAIN CORELLI'S MANDOLIN
1987 FROM THE HIP	2001 HARRY POTTER AND THE SORCERER'S STONE
1987 SPACEBALLS	2001 TABLOID
1987 VINCENT (seslendirme)	2002 MIRANDA
1987 ARIA	2002 CRIME AND PUNISHMENT
1987 WHITE MISCHIEF	2003 OWNING MAHOWNY
1987 ROCINANTE	2003 DOGVILLE (seslendirme)
1987 THE HUNTING OF THE SNARK (seslendirme)	2003 MEETING CHE GUEVARA & THE MAN FROM MAYBURY HILL
1988 LA NUIT BENGALI	2004 HELLBOY

Sevgi Sözcükleri

Senaryo yazarlığından gelen James L. Brooks '60'larda "My Three Sons", "The Doris Day Show", "Room 222"; '70'lerde "Mary Tyler Moore", "Rhoda" ve "Taxi" gibi televizyon dizilerinin senaryo yazarı ve kimilerinin de yaratıcısı olarak Amerikan televizyonlarında epeyce nam salmıştı. 1983'te Teksaslı yazar Larry McMurtry'nin aynı adlı romanından uyarladığı senaryoyu yönetmeye karar verdi. Bu, yönettiği ilk sinema filmi olacaktı. Sonraki yıllarda uzun aralıklarla "Broadcast News" (1987), "I'll Do Anything" (1994) ve "As Good As It Gets / Benden Bu Kadar" (1997) gibi benzeri biçimlerde üç film daha çekmesine rağmen, özellikle "Sevgi Sözcükleri"nin kazandığı Oscar'lar sayesinde, hep bu filmle hatırlanır oldu. Shirley MacLaine, Debra Winger, Jeff Daniels, Jack Nicholson, John Lithgow ve Danny DeVito'nun başını çektiği oyuncu kadrosunun "delicesine" gösterdiği uyum o yılki Oscar törenlerine de yansıdı: MacLaine en iyi kadın oyuncu, Nicholson en iyi yardımcı erkek oyuncuyu kazanırken, John Lithgow en iyi yardımcı erkek oyuncu ve Debra Winger da en iyi kadın oyuncu dalında aday oldu. James L. Brooks da en iyi film, en iyi yönetmen ve en iyi uyarlama senaryo Oscar'ıyla ödüllendirildi. Debra Winger ise bir yıl önce "Subay ve Centilmen"le aldığı Oscar adaylığını böylece bir yıl sonra yinelemiş oldu. Film "deli dolu" ilişkileri olan bir anne-kızın uzun yıllara yayılan ilişkileri etrafında dönüyor. Bebekliğinden beri kızı Emma'nın (Winger) üzerine titreyen Aurora (MacLaine) büyüyünce ona pek söz geçiremez. Aurora'nın asla onaylamadığı, kendi gibi aklı bir karış havada olan Flap Horton'la (Daniels) evlenen Emma, çok geçmeden kocasının işi yüzünden Teksas'tan başka bir eyalete taşınmalarına da göz yumar. Yalnız kalan Aurora her zamanki dostlarının getirdiği cansıkıntısını yan komşusu astronot Garrett Breedlove'la (Nicholson) flört ederek bertaraf etmeye çalışır. Beri yanda, Emma ile kocası arka arkaya çocuklar yaparken zamanla içine düştükleri mali darboğazı da aşmaya çalışmaktadırlar. Sık sık uzaktaki annesiyle telefonda konuşan, dertleşen ve ender olarak onu ziyarete giden Emma'nın, kanser tarafından esir alınışına dek hayatı ağır aksak da olsa bir şekide ilerler.

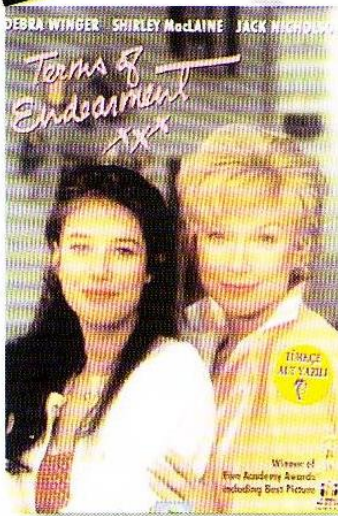

Büyütmeye gerek yok, yanlış cüzdanı almışım. İşte, şunu alın!

Aşağıdaki sahne filmin ortalarına doğru vuku bulur. Emma üçüncü çocuğuna hamiledir ve kocasının düşük geliri yüzünden parasal olarak sıkıntıya düşmüşlerdir. Annesinden talep ettiği yardım da Aurora tarafından reddedilmiştir. Emma büyük oğlu Tommy (Troy Bishop) ve Teddy'yle (Huckleberry Fox) birlikte alışveriş için markete girer. Fakat kasada parası yetişmeyecek ve arkalarında sırada bekleyen Sam Burns'ün (John Lithgow) yardım teklifini kadıncağız kabul edecektir. Sonradan bir ilişki yaşayacağı bu adamla aralarında ilk kıvılcımın çaktığı yer burasıdır. John Lithgow'un filme dahil olduğu bu sahnede dikkat edilmesi gereken bir başka unsur da kasiyeri oynayan ve yüzünde yarattığı sevimsizlikle kısa rolünün altından başarıyla kalkan Judith A. Dickerson'dır.

(Kasiyer eşyaları kasadan geçirmiştir)
Kasiyer: 44 dolar!
Emma: *(Biraz mahçup bir şekilde cüzdanını açar)* 20, 30... *(Bozuklukları saymaya başlar)* Bakalım, 38.40.
Tommy: *(Annesinin cüzdanına şaşkın şaşkın bakar)* Paran yetmiyor mu?
Emma: *(Oğlunu cevaplamaz. Kasiyere)* Yanımda çek yok. Galiba bazı şeyleri geri vermek zorundayım.
Kasiyer: *(Kızgın bir ifadeyle diğer görevlilere seslenir)* Kasa anahtarı alabilir miyim! Parası yetmiyormuş!
Emma: *(Tommy'ye)* Büyütmeye gerek yok, yanlış cüzdanı almışım. *(Kasiyere)* İşte, şunu alın!
Kasiyer: 43.75! *(Emma bir parça daha verir)* 41.35 *(Emma bir çikolata paketini uzatır)*
Tommy: Annee birşey alabileceğimi söylemiştin!
Emma: Esas erzağı veremem!
Tommy: *(Başka bir kutu gösterir)* Bunu ver işte!
Emma: Hayır olmaz!
Kasiyer: 40.35!
Tommy: Annee!
Emma: Tamam! *(Arkasındaki reyona uzanarak)* Al!
Kasiyer: *(Durumu anlamaz)* 40.55! *(Emma küçük oğluna bakar ve bir çikolata da ona uzatır)* 40.75! Hey bakın, yanlış yöne gidiyoruz!
Emma: Bu kadar iğrenç olmak zorunda mısın? *(Sırada bekleyenler kasayı terkederler)* Yani bunun hiçbir yardımı olmuyor! İkimiz de insanız, biliyor musun?
Kasiyer: *(Yine aynı sevimsizlikle)* 40.75!
Teddy: Ben bunu almasam da olur. *(Emma oğlunun başını okşar ve çikolatayı yerine koyar. O anda kasa sırasında kalan tek adam devreye girer)*
Sam: Bayan Horton, adım Sam Burns. Bankacıyım. Evinizin ikinci ipoteğini ben reddetmiştim.
Emma: E tabii, sizi hatırlıyorum.
Sam: Bakın, farkı ödemenize yardımcı olabilir miyim?
Emma: Sağolun, minnettar olurum. Yarın size geri öderim. *(Adam kafasını olumsuz anlamda sallar)*
Sam: *(Parayı uzatırken kasiyere)* Çok kaba bir genç bayansınız. Douglas'ı tanırım; müşterilere böyle kötü davranmanızı ister miydi acaba!
Kasiyer: Ona kötü davrandığımı sanmıyorum.
Sam: O halde New York'lusunuz anlaşılan.
(Kasiyer kasanın düğmesine hışımla basarken Emma'nın yüzü güler)

"Sevgi Sözcükleri"nin 2. Bölge DVD'sini ülkemizdeki mağazalardan temin edebilirsiniz.

Hazırlayan: Tolga Yiğit
ostolga@hotmail.com

Tekrar selam kurtlara

Kurtlar Vadisi dizi filmi tüm hızı ve heyecanı ile devam ederken sezonun son bölümlerine doğru yeni bir albüm de piyasaya çıktı. İlk albümle ilgili yazıda bu ikinci albümün gelmesini beklediğimi belirtmiştim. Ancak, bu kadar kısa sürede çıkmasını beklemiyordum. Tabii şu günlerde dizinin yaz tatiline girdiğini düşünecek olursak, izleyicinin ilgisinin uyanık olduğu bu dönemde çıkması da, aslında çok mantıklı. İlk albümde yer almayan ve dizinin ilerleyen bölümleri ile ihtiyaç duyularak ortaya çıkan ve büyük beğeni toplayan önemli yeni çalışmaların olduğu albümde, ilk albümden bir çalışmanın yeni versiyonu da yer alıyor. "Kurtlar Vadisi" adlı jenerik müziği bu albümde de tıpkı ilkinde olduğu gibi açılışa konmuş ancak bu kez "İstanbulmix" ile. Bu müziğin devamında albümün ticari başarı yakalamasını sağlayacak iki önemli çalışma var. Bunlardan ilki "Hekimoğlu Türküsü". Dizinin başrolünde yer almayan ancak önemli karakterlerinden biri için yazılmış bir çalışma: "Çakır'ın Türküsü". Dizide Çakır karakterini canlandıran Oktay Kaynarca'nın sesinden dinlediğimiz bu türkü, albümde tıpkı ilkinde olduğu gibi vokalli çalışmalarda Gökhan Kırdar'ın tercih ettiği solist Özer Özel tarafından seslendirilmiş. Aslında "Hekimoğlu Türküsü" Oktay Kaynarca'nın yorumu ile yer alsaydı çok daha iyi olurdu. Tabii bu Oktay Kaynarca'nın piyasaya çıkardığı türkü - şiir albümü yüzünden gerçekleşmemiş de olabilir. Çünkü, Kaynarca bu türküyü kendi albümünde kullanmış. Bu yüzden de Kurtlar Vadisi albümünde görev Özel'e kalmış. Özer Özel'in bu albümde de sadece solistlik yapmayıp enstrümanlarıyla bazı çalışmalara katkıda bulunduğu görülüyor. Ticari başarıyı getirecek ikinci çalışma ise "Cendere". Hüznü ve gerilimi biraradа barındıran etkileyici bir çalışma. Bu iki çalışmanın albüm çıkmadan önce cep telefonu melodisi olarak pazarlandıklarını da belirtelim. Dizide oyuncular kadar önemli yere sahip olan bu müzikler, böylece "mobil dünya"ya da girmiş oldu. Bunun yansımasını albüm kapağında da görüyoruz. Birçok telefon modeli için hazırlanmış melodiler ve dört adet oyun, açıklamalarıyla birlikte bir sayfalık listede sunulmuş. Hem ilk albümden hem de bu albümden müzikler kodları ve fiyat tarifesiyle yer alıyor. Önceki albümde yer alan "Asiye Türküsü"nden sonra bu albümde de Karadeniz'i hatırlatan bazı melodiler var. Bu iki müzik Mustafa Sırtlı'nın Tulum ile katkı sağladığı "Kapılar" ve "Sır". Tüm bu çalışmaların dışında albümde çok önemli iki çalışma daha var. Bunlardan birisi "Geri Sayım" diğeri de tıpkı "Hekimoglu Türküsü" gibi anonim bir eser olan "Fırtına Türküsü". On yedi eserin bulunduğu yapımda sözlü çalışmalar bu iki türküden ibaret. İlk albümde yer alan dizi filmin diyalogları bu kez kullanılmamış. Ancak yapımcılar bu albüme de klip eklemişler. Albümün cd'sini alacaklara özel diziden iki müzik için video klip bulunuyor. İlk albümden jenerik müziği "Kurtlar Vadisi"nin birtakım değişik eklemeler ile jenerik görüntüleri ve yine ilk albümden klibi ile "Asiye Türküsü". Diziden bu görüntüler ve müziklerle hatırlanacak güzel bir çalışma olmuş. Müziklere imza atan Gökhan Kırdar'ın Amerika'da ödül kazanan "Crude" adlı film için yaptığı ve daha elektronik olan albümü ile ilk Kurtlar Vadisi albümlerinin tarz olarak karışımı gibi duran "Kurtlar Vadisi Vol. 2" dizinin ve Kırdar'ın müziğini takip edenlerin kaçırmaması gereken bir yapım.

Kurtlar Vadisi Vol. 2 / Sinegraf - Spotek

Gelin'in intikamı

Quentin Tarantino'nun uzun süredir beklenen yeni filmi "Kill Bill" uzunluğu yüzünden vizyona iki bölüm halinde sunuldu. Müzikler de film gibi iki bölüm halinde piyasaya çıktı. Bu birbirinden ayrı iki albümden ikincisinde, yine ilkinde ve daha önceki filmlerinde olduğu gibi Tarantino bizzat müziklerle ilgilenmiş. Usta yönetmen müziklerle filmlerini iyi harmanlamayı bilen bir isim. Bölüm İki'nin müzikleri filmde izlerken olduğu gibi albümde dinlerken de sıkmıyor ve rahat dinleniyor. Görüntüler olmaksızın film müziği dinlemek bazen zor olabilir. Ancak bazı film müziği albümleri iyi çalışılmış olursa tek başına da büyük başarı yakalar. Kuşkusuz müzikler Tarantino'nun filmleri gibi kendine özgü bir başarı çizgisi yakalayacak. Tutkunlarının daha da çok ilgisini çekebileceğini söyleyebiliriz. İlk albümün bir milyonluk satışı ve Grammy'ye aday gösterilmesi önemli başarı ölçütleri olarak göze çarpıyor. Bu albümde de Tarantino ve Lawrence Bender birbirinden çok farklı birçok isim ve türdeki müziği biraraya getirmiş ve genel olarak da başarılı olmuş gözüküyor. Albümün açılışı, bölüm ikinin başlangıcındaki sahne ile aynı; yani gelin arabada yol alıyor ve siyah beyaz bu görüntü sırasında da intikam yemini ediyor. İşte albümde tam burada, yani bu intikam yeminini içeren diyalogla başlıyor. Sonrasında ise filmin son sahnesinde yer alan "Shivaree - Goodnight Moon" ile devam ediyor. Yayınlandığı tarihte büyük beğeni toplayan ve günümüzde bile keyifle sıkılmadan dinlenilen bu şarkı, filmin sonunda Gelin'in yüzünün güldüğü, mutlu gözüktüğü ve siyah beyaz görüntüler eşliğinde arabasıyla yol aldığı sahneye ait. Uma Thurman bu sahnedeki görüntüsü ve güzelliğiyle izleyenleri büyülüyor. Müziğin katkısını da unutmamak gerekir. Albümde üçü diyalog olmak üzere on beş çalışma var. Diyaloglardan birisi Gelin'in yeminine ait, diğerleri de David Carradine ve Uma Thurman'ın yer aldıkları sahnelerden alınmış. Kalan on iki eserden birisi Japonca "Urami Bushi"... Meiko Kaji'ye ait bu şarkı bittikten sonra bir süre beklerseniz rapçi Rza'in bir şarkısını dinleyebiliyorsunuz. Her iki şarkı peşpeşe dinlemek için birbirine eklenmiş ancak Rza'in müziği gizlenmek istenircesine aralarındaki süre uzun bırakılmış. Enstrümantal dört eserin de bulunduğu albümde bu çalışmalardan üçü Ennio Morricone'ye ait. "The Mission", "Cinema Paradiso" ve "İyi, Kötü ve Çirkin" gibi çok önemli filmlere, filmler kadar önemli ve akılda kalmış müzikler yapan Morricone, bu albümde daha önce yayınlanmış eserleri ile yer almış. Çok başarılı bu enstrümantal eserlerden bir diğeri de Luis Bacalov'a ait olan 1973 yılına ait "Summertime Killer". Rock türünün temsilcileri ise Johnny Cash ve Charlie Feathers. New Age türündeki Malcolm McLaren çalışması "About Her" ve Latin esintisini albüme taşıyan Chingon ile Lole Y Manuel'in çalışmaları da albümün diğer eserleri. Bunlardan Chingon'a ait olan "Malaguena Salerosa" öne çıkan başarılı bir şarkı. İlki kadar ilgi görebilecek başarılı bir soundtrack albüm.

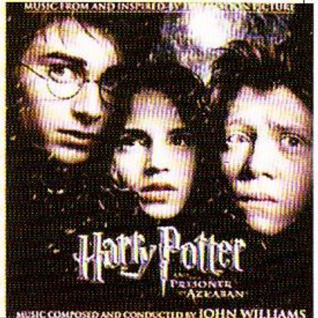

Kill Bill Vol. 2 / Balet Plak

Tutsağın karanlığı

Harry Potter serisinin üçüncüsü "Harry Potter ve Azkaban Tutsağı" filmi gişe de yine önemli bir başarı yakalarken, filmin tutkunları da müzik albümünü koleksiyonlarına katmayı ihmal etmiyorlar. Ünlü kompozitör John Williams'ın elinden çıkan albümde yirmi bir eser bulunuyor. Williams daha önce de Harry Potter serisinin ilk iki filmi olan "Felsefe Taşı" ve "Sırlar Odası"nın müziklerine imza atmıştı. Ayrıca Oscar ödülü kazandığı "Schindler'in Listesi" ile "Er Ryan'ı Kurtarmak" ve "Yıldız Savaşları / Star Wars" da Williams'a ait. Oyunculuk geçmişi de olan Williams, kırk kez Oscar ödülüne aday olup beş kez de bu ödülü kazandı. Kariyerinin önemli bölümü Steven Spielberg filmleri ile dolu olan kompozitör son olarak usta yönetmen Spielberg ile henüz ülkemizde gösterime girmeyen Tom Hanks ve Catherine Zeta Jones'lu "Terminal"da çalışmış. Bu albümde, yine öncekilerde olduğu gibi Harry Potter tarzına uyan ve öncekilerle paralellikler gösteren müzikler hazırlamış. Albümün açılışında "Lumos" adlı eser bulunuyor. Bu çalışma Harry Potter serisinin alışık olduğumuz tema müziği. Genelde heyecan ve gerilim hissi uyandıran müziklerin olduğu albümde kimi zaman daha yumuşak çalışmalara da rastlıyoruz. Çok hareketli "The Knight Bus", koronun seslendirdiği "Double Trouble" ve esrarengiz "A Window To The Past" albümün en öne çıkan çalışmaları. Film içindeki sahnelere özel bestelenmiş şarkılardan oluşan bu soundtrack on iki dakikalık "Mischief Managed" ile son buluyor. Bu eser adı gibi yaramazlık içeren, yani birçok farklı melodinin birbirine geçişlerle devam ettiği durmak bilmeyen bir parça. Son on beş saniyesi ise açılıştaki "Lumos"dan alınmış. Yani, albüm açılıştaki gibi bitiyor. Albüm cd'si müzikler dışında bilgisayarda kullanılırsa cd-rom özelliğine de sahip. Bu özellikle bilgisayarınız için filmden çok özel bir ekran koruyucu ve duvar kağıdı sahibi olabilirsiniz. Ayrıca, Harry Potter oyunlarının en yenisine ait demo'ya çok özel bir link ve filmden özel fotoğrafları da bulmak mümkün. Harry Potter'ın gizemli dünyasını kitaplarla keşfedip filmleri ile bu keşfi perçinleyenler, bu keyifli yolculuklarına müzik albümüyle yeni bir halka daha ekleyebilirler.

Harry Potter ve Azkaban Tutsağı / Balet Plak

Hazırlayan: Burçin S. Yalçın
burcyalc@hotmail.com

Michael Moore'un dünyasına buyrun!

Provokatif belgeselci Michael Moore bir anda dilden dile dolaşmaya başladı. Yeni filmi "Fahrenheit 9/11"le kendisi neredeyse bir efsane, filmi de bir milat olma aşamasında. Son aylarda NTV'deki "Korkunç Gerçek" programıyla da Türk izleyicisinin yakın takibine giren Moore her programının ya da belgeselinin sonunda web adresini vermeyi de ihmal etmiyor. Site bilgilendirici olduğu gibi, elbette, eğlendirici de. Örneğin Moore'un W. Bush'a yazdığı açık mektuba bir bakın! Şu cümleler yazılırken 100 milyon dolar hasılat barajının öte tarafına çoktan geçen filmi Başkan'ın da izleyebilmesi için açık çağrıda bulunuyor Moore. Eğer bu teklifimi kabul ederseniz, ayrıca filmimin yıldızı olduğunuz için şahsen teşekkür etme şansım da olacak, diyor hem de. Ee ne de olsa Cannes'da bu yıl jürinin özel bir ödülle dünyanın hükümdarını selamlaması bekleniyordu. http://www.michaelmoore.com

"Catwoman"da kendisini oynuyor sayılır: ağzını pek ender açan bir manken...

Kedikadın Kedikadın'a karşı

Michelle Pfeiffer kostümün rahatsızlığını bahane ederek teklifi reddedince Halle Berry gözü kapalı kabul etti. Daha proje aşamasındayken de tartışmalar geldi çattı. O gün bugündür ikisi arasında yapılan kıyasın haddi hesabı yok! Yetmezmiş gibi, proje olarak da "Kedikadın" bir türlü kimseye yaranamadı. "Batman Returns"deki bir "kötü adam" nasıl filmin kahramanı olurmuş, hem de Yarasa Adam'ın olmadığı bir yerde! Kılık kıyafetlerinden isimlerine, hatta ses tonlarına dek karşılaştırılan bu iki Kedikadın bir de aşağıdaki adresteki kısa yazı nezdinde yan yana! Nihayetinde herkesin Kedi Kadın'ı kendine, ama şöyle de görünen bir gerçek var: Pfeiffer'ın gönlümüzdeki yeri ayrı.
http://www.lbunion.com/currentissue/entertainmentreader.php?focussuedate=2003-10-06&entertainment_id=53

Rolü kısa, yolu uzun!

"Catwoman"da Drina adında bir kız göreceksiniz. Hani NSYNC'in iki klibinde, "Bye, Bye, Bye" ve "It's Gonna Be Me"de grup üyelerini kukla gibi oynatan dev bir kız vardı ya, işte onu... 3 Mart 1983'te Houston'da doğumunu takiben 16 yıl sonra Dallas'taki bir güzellik yarışmasını kazanarak mavi gözlerinin, kahverengi saçlarının, 1.75m boyunun ödülünü aldı, yerel bir ajansta kendisine yer edindi. Sonra ailesinin de desteğini arkasına alarak GUESS?le anlaştı ve Los Angeles yollarına düştü. Doğal tavırlarıyla herkesi büyüledi ve Maxim de dahil birçok erkek dergisinin kapağına kuruldu. Gear dergisi biraz da ajansından dolayı Laetitia Casta, Claudia Schiffer ve Eva Herzigova'nın yerini alacağı kehanetinde bulundu. Birçok dergi sayfasında ona cömert mekanlar açıldı ve Kim bugünlere kadar geldi. Bir yandan eğitimi devam ederken bir yandan da modellik kariyerine yeni tuğlalar eklemekle meşgul. Şimdi buna büyük bütçeli bir Hollywood prodüksiyonunda, başrolünde yine eski bir yarışma galibinin boy gösterdiği "Catwoman"la sinema da eklendi. Beri tarafta televizyon, video-klipler ve elbette golf de zaten zamanını çalan şeyler arasında duruyorlardı. Birkaç yıl önce şapşal gençlik filmi "Get Over It / Gençlik Ateşi"nin başrolü için deneme çekimlerine katıldı ama Kirsten Dunst'la henüz aşık atabilecek düzeyde değildi. Hâlâ da değil ve belki "Catwoman"daki kısa rolüyle henüz gönülleri yakacak seviyeye de ulaşamayacak. Ama neden olmasın?

http://www.kimsmithmodel.com/
http://www.taod.com/modules.php?name=gal&album=Smith_Kim&page=1
http://www.brachman.com/jb_kimsmith.htm

Samsun'dan sinema grubu

Eski bir başbakanımızın yaptığı gafın aksine Samsun aslında büyük bir şehir olsa da muhakkak birçok Anadolu kenti gibi film yelpazesi konusunda belli bir kuraklık çekiyordur. Hele İstanbul'daki mutlu azınlığın görebildiği birçok art-house yapımı çoğu zaman ancak rüyalarında görebiliyorlar. Bunu kırmaya çalışan sinemalar var; biri de Samsun'daki Galaxy Cinema Club. Sinema salonlarını yalnızca büyük bütçeli Hollywood prodüksiyonları için arşınlayanları bilgilendirmek üzere bu sinema bünyesinde bir e-posta grubu oluşturuldu. Her hafta sinemada oynayan filmler hakkında ayrıntılı bilgiler ve film seansları üyelerin adreslerine yollanıyor. Bu iletinin içinde aynı zamanda oyuncu profilleri, söyleşiler, yönetmenler hakkında bilgiler de yeralıyor. İnternet üzerinden bu e-posta grubuna isteyen katılabiliyor. Amaç daha ziyade nitelikli arthouse filmleri Samsunlu seyircilere daha iyi anlatabilmek ve onlara alternatif bir seçim hakkı oluşturmak. **http://groups.yahoo.com/group/samsungalaxy/**

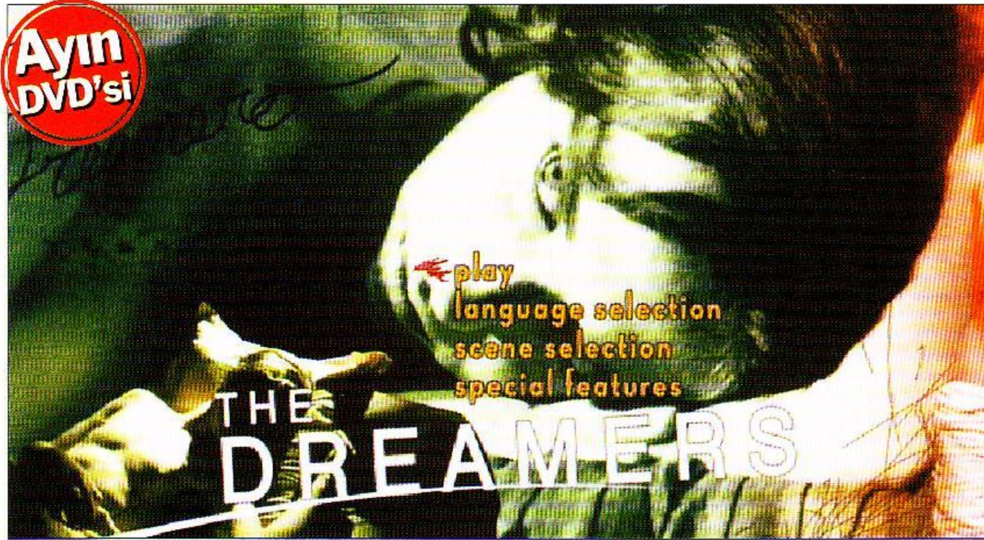
Bu devirde kimse sultan değil!

Warner Bros. "Papatya ile Karabiber"i gösterime sokacağını bir kez daha açıkladı. "İmkansız aşkların, çaresizliğin, yoksulluğun ve para kazanma düşlerinin sevenleri buluşturduğu yol ayrımının hikayesi" olan film iki yıl önce de son anda gösterimden çekilmişti. Bunca zaman orada öylece dururken, bizi de durup dururken bekletirken, giderek meraklanmaya başlayan bir kitle de oluşmaya başladı. Ne çıkacak acaba karşımıza! Aşağıdaki adres Sibel Can'ın hayranları tarafından inşa edilmiş bir adres. Filmle ilgili ayrıntılı bilgilerin yanısıra ilgili sayfalardan Sibel Can'la ilgili zengin sayılabilecek bir menü sizleri bekliyor. Daha neler demeyin!
http://freewebhosting.hostdepartment.com/s/sibel/papatya.htm

Hazırlayan: Kerem Sanatel
sanatel@superonline.com

Ayın DVD'si

The Dreamers / 2003

Y: Bernardo Bertolucci
O: Michael Pitt, Eva Green, Louis Garrel, Robin Renucci, Anna Chancellor
Bölge: 1   115 dk.
Türkçe altyazı [Yok]
Dolby Dijital 5.1
Genis Ekran 1.85:1
www.amazon.com

6.Uluslararası Sinema Tarih Bulusması'nın zevkine doyulmaz küçük bir sürpriz yaşatan açılış filmi yedinci sanatın belki de en genç ruhlu yönetmenlerinden birinden sinefillere küçük ama anlamlı bir hediye. Hikaye zaten tam da sinefil kavramının doğduğu dönemde ve yerde geçiyor. Öğrencilerin sokağa döküldüğü ve Fransız Sinematek'inin kurucusu Henri Langlois'nın Kültür Bakanı tarafından görevinden alınmasıyla tepkilerin doruğa çıktığı 1968 baharında. Filmleri iyi kötü diye ayırmadan, tür ayrımı gözetmeksizin arşivinde toplayarak halka açan Henri Langlois Yeni Dalga akımıyla birlikte adeta yeniden doğmus sinema sanatına asık genç nesli damardan besliyordu. Amerikalı öğrenci Matthew ikiz kardesler Isabelle ve Theo ile Langlois'in görevden alımsının protesto edildiği söz konusu eylemlerin ortasında tanısıyor. İkiz kardeslerin Matthew gibi birer sinema asığı olduğunu söylemeye gerek yok. En basitinden 'Doğum yılım 1959. İlk sözlerim Herald Tribune.' diyerek Godard'ın kilometre tası filmini kendi doğumuyla eslestirecek kadar azıya alan Isabelle için sinefil sıfatı bile yetersiz. Yabancı bir ülkede yalnızlıktan muzdarip Matthew bu iki kardesle birlikte eve kapanıp hayatı sinemayla bağdaştıran, çağrısımlar ve film karelerini gerçeğe dönüstürme çabalarıyla beslenen oyunbaz bir yasam sürdürmeye başlıyor. Seyirci olarak siz de bu oyunun bir parçası olduğunuzda sinema aşkınızın büyüdüğünü hissediyorsunuz. Gelin görün ki yönetmenin üç karakterini bir evin içerisine tıkarak tensel hazzın ve erotizmin üst düzeyde seyrettiği bir anlatım benimsemesini ve filmini 2000'li yılların Paris'te Son Tango'suna dönüstürmesini, üstelik tüm bunları dönemin sıcak olaylarına yeğlemesini elestirenler de oldu. Oysa Isabelle, Theo ve Matthew dönemin sınırlara meydan okuyan özgürlükçü kesfetme arzusunu arkalarına alarak bir illüzyon yasıyorlar. Ta ki camdan içeri bir tuğla atılana ve sokak içeri girene dek. İste o illüzyon bozulana kadar Matthew bu 'düs' dünyasının bir parçası olmaktan sıkıntı duymuyor. Zira bu aynı zamanda cinsel anlamda her tür uyarısı yasayan bir gencin öyküsü. Bertolucci'nin dar kalıplara kıstırılmamıs erotizm anlayısı da filmin simsekleri çeken bir baska öğesiydi. İnsan çıplaklığını estetik bir ifade biçimi olarak gören yönetmen tabu kabul etmeksizin, erotizmi dar cinsiyetçi kalıplarla sınırlamaksızın tene hayranlıkla bakıyor. (Gelgelelim filmi istismardan açık arayla uzaklastıran bu yaklasıma rağmen film ülkemizdeki ticari gösteriminde muhtemelen banyo aynasında kendi bedenlerini dahi çıplak görmeye tahammül edemeyen sakat bir zihniyet tarafından gelisigüzel kırpıldı.) Her kösesinden sinema sevgisi fıskıran bu erken kült hem heyecan verici bir dönem panoraması hem de sinema tarihinin çekirdeğine en hasından hızlı bir bakıs sunuyor. Sadece bu değil, filmin salt sanat yönetiminin basarısı ile açıklanamayacak, renk tonlarından ısık çalısmasına, oyuncu seçimlerinden müziklere kadar her saniyesine sinmis bir dönem ruhu var. Öyle ki film sanki 1968'de çekilmis ve bir zaman makinesine konularak günümüze yollanmıs.

Ekstralar: Diskte BBC televizyonu tarafından hazırlanmıs 50 dakikalık genis kapsamlı bir yapım belgeseli bulunuyor. 1968 olaylarına bakan 12 dakikalık kısa dökümanteri saymazsak arşiv görüntüleri ile döneme bir de resmi olarak bakan en kapsamlı dökümanter denebilir. Yönetmen basta olmak üzere 68 kuşağına mensup senaryo yazarı ve yapımcıların anılarıyla da desteklenen bu dökümanterlerde, Bertolucci'nin sette çalısma sekline de bolca tanık olma fırsatı yakalıyoruz. Tabii onun genç oyuncularına hayranlığına da. Fransız TV'sinin sokak olaylarına ait haber görüntüleri, hatta kullanılan kimi afişler de bu dökümanterlerin arasına serpistirilmis. Michael Pitt'in şarkıcılık yeteneğine 'Hedwig And The Anrgy Inch' filmiyle şahit olmuştuk. Diskte yer alan video klipte Jimi Hendrix parçası 'Hey Joe'yu seslendirerek bunu pekistiriyor. Kendisine de Twins of Evil grubu eslik ediyor.

Diğer: Fragmanlar.
FİLM: ✪✪✪✪✪
GÖRÜNTÜ: ✪✪✪✪✪
SES: ✪✪✪✪
EKSTRALAR: ✪✪✪
GENEL: ✪✪✪✪
BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
STEALING BEAUTY (1996)
Bertolucci'den sanata ve güzelliğe saygı sunusu.

NEREDEN NEREYE

Filmdeki sayısız göndermeyi buraya sığdırma imkanımız olsaydı bile bunu filmin keyfini kaçırmamak için yapmazdık doğrusu. Yine de en unutulmazlarını şöyle bir hatırlatalım.

Matthew 'trivia' sorusunu bilemediğinde ceza olarak 'Bande à Part' ın Louvre müzesini 9 dakika 43 saniyede koşarak geçme rekorunu kırma girişimine ortak edilir. Bertolucci'nin Godard'nın klasik sahnesini plan plan aynen çekerek kurguladığı bu bölüm filme aşkımızı ilan ettiğimiz andı.

Langlois'nın görevden alınısı üzerine yapılan protesto gösterilerinde bildiri okuyan aktörler Jean-Pierre Kalfon ve Jean-Pierre Léaud söz konusu anın filmde yeniden canlandırıldığı sahnelerde rol alarak anlamlı bir jest yapıyorlar.

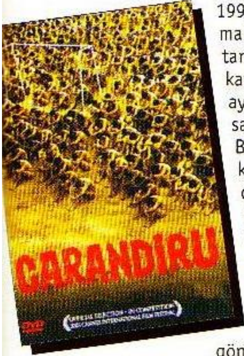

Matthew'un Isabelle ve Theo'nun evinde uyandığı ilk sabah Isa tuhaf davranıslar sergiler. Oysa ki Kraliçe Elizabeth'teki Garbo'yu taklit etmekten başka bir şey yapmıyordur.

Carandiru / 2003

Y: Hector Babenco
O: Rodrigo Santoro, Milton Gonçalves, Luiz Carlos Vasconcelos, María Luisa Mendonça
Bölge: 2 139 dk.
Türkçe altyazı
Columbie Tristar HE Türkiye

Yönetmen Babenco 'Örümcek Kadının Öpücüğü'nden sonra ikinci kez hapishaneye dönüyor. Bu kez büyük ölçüde gerçeklere dayalı bir hikaye seçerek 1992'de 111 mahkumun polis tarafından katletildiği bir ayaklanmaya sahne olmuş Brezilya'nın en kalabalık ve en dehşet verici hapishanesi Carandiru'yu ziyaret ediyor. Bu hapishanede 14 yıl boyunca gönüllü olarak çalışan doktor Drauzio Varella'nın tanıklıklarını içeren ve kendi ülkesinde uzun süre çok satanlar listesinin tepesinde kalan 'Carandiru İstasyonu' adlı kitabını senaryolaştıran Babenco, Brezilya sineması karakteristiklerine sadık bir film ortaya çıkarmış. Hapishanede AIDS'in daha fazla yayılmasını önlemek amacıyla göreve gelen Dr.Varella'nın hastalarından dinlediği küçük özyaşam öyküleri kah dokunaklı, kah komik geri dönüşler eşliğinde filme yansıtılıyor. Bu yüzden film tümüyle dört duvar arasında geçen klostrofobik hapishane filmlerinden birisi değil. Ancak Babenco kitabın bu hikaye içinde hikayecikler şeklindeki soap-opera benzeri yapısı üzerinde o kadar fazla duruyor ki, filmin son 20 dakikasını alan ayaklanma ve katliam bölümü, vermesi gereken etkiyi ıska geçiyor. Hatta film Brezilya halkının AIDS cehaletini yansıtmayı çok daha fazla önemsemiş görünüyor.

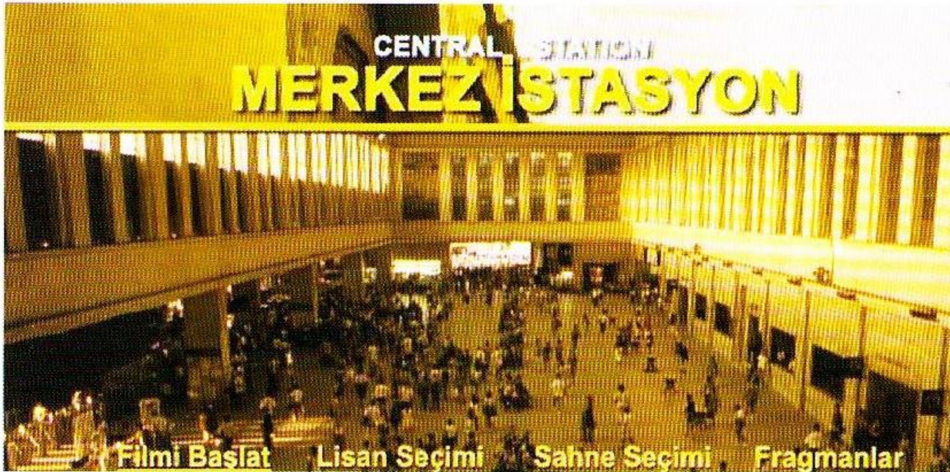

Görüntü: 1.85:1 Geniş Ekran. Karanlık sahnelerdeki siyah derinliği iyi ve hafif kumlanmalar dışında detay kayıpları oluşmuyor. Renk geçişleri çok keskin kontrasta sahip değil. Standartların altına inmediği söylenebilir.
Ses: Dolby Dijital 5.1. Hapishane atmosferini yansıtan ekolu ambiyans efektleri yeterince başarılı bir şekilde kanallara dağıtılmış. Bu açıdan çevreleme hissinin çok zayıf olmaması memnunluk verici.

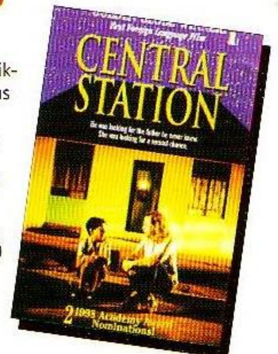
Müzikler çok fazla ön plana çıkmıyor ancak final sahnelerinde ses sisteminiz bir hayli hareketleniyor.
Ekstralar: Süreleri 1 ile 4 dakika arasında değişen 7 silinmiş sahne içerisinde filmde gösterilmeyen ancak bahsi geçen bazı olayları ve Babenco'nun umut verici alternatif sonunu izlemek mümkün. 31 dakikalık yapım belgeselinde yönetmenin setteki çalışma yöntemlerine tanık olabiliyorsunuz. Diskte iki adet arşiv kaydı bulunuyor. Bunlardan bir tanesi 1928 yılında eyalet hapishanesinde çekilmiş görüntüleri içeren bir belgesel. (7 dk.) Ses kaydı olmadığı için ara metinler eşliğinde bilgi sahibi oluyorsunuz. Diğeriyse Carandiru'nun 2002 yılında dinamitlenerek yıkılışını gösteriyor. (1 dk.) Eklerde Türkçe altyazı bulunmuyor.
Diğer: Yönetmenin yorumu.
FİLM: ✪✪
DVD: ✪✪✪
DEĞER Mİ?
Sadece iç açıcı filmlerle haşır neşir değilseniz.
BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
"OZ" 1.Sezon (1997)
Filmlerde gördüğünüz hapishanelere benzemez.

Central Do Brasil - Merkez İstasyonu / 1998

Y: Walter Salles
O: Fernanda Montenegro, Marília Pêra, Vinícius de Oliviera
Bölge: 2 106 dk.
Türkçe altyazı / dublaj
Miramax / Film Pop

Rio de Janerio merkez istasyonunda mektup yazıcılığı yapan emekli öğretmen Dora'nın rutin işlerinden birisi de müşterilerinin postaya verilmesi gereken bu mektuplarını eve götürüp komşusu Irene ile birlikte okuyarak imha etmektir. Yazdırdıkları mektupların yerine ulaşmadığından şikayet eden müşterilerine cevabı ise hazırdır. Brezilya'nın posta sistemi güvenilmezdir. Anlayacağınız Dora hiç de sıcak kalpli ve insancıl bir karakter değil. Annesinin kaza sonucu ölmesiyle ortada kalan 12 yaşındaki Josué'nin hayatına girmesi bile onu değiştirmiyor. Ta ki Josué'nin hayatını kurtarıp onunla birlikte babasını bulmak üzere uzun bir yolculuğa çıkana kadar. En iyi yabancı film dalında Altın Ayı, BAFTA ve Altın Küre ödüllerini kazanan film son zamanlarda karşımıza çıkan diğer Brezilya filmlerindeki gibi dini motiflerle bezeli. Dora'nın bir hayli negatif, hadi buna gerçekçi diyelim, bir karakter olması da onu benzerlerinden bir nebze farklı kılıyor.
Görüntü: 2.35:1 Geniş Ekran. Çok iddialı sayılamayacak transfer kalitesinin bütün pürüzleri karanlık ya da az aydınlatılmış sahnelerde kumlanmalar, artalanda dalgalanmalar, dijital kalıntılar şeklinde kendisini gösteriyor. Sivrisinek diye tabir ettiğimiz beyaz noktacıklar da sık sık göze çarpıyor. Bunun dışındaki aydınlık sahnelerde renkler yıkanmış izlenimi veriyor. Detay duygusu ise incelikli değil.
Ses: Dolby Stereo 2.0. Ev sineması sistemi kullananlar cihazlarının yapay çevreleme özelliğinden faydalanarak zayıf ses miksinin olumsuzluklarını bir miktar telafi edebilirler. Aksi takdirde çok uzaktan gelen diyaloglar ve zayıf kalan müzikler keyfinizi kaçırabilir.
Ekstralar: Fragmanlar.
FİLM: ✪✪✪
DVD: ✪
DEĞER Mİ?
DVD'nin nitelikleri filme şans tanımayı güçleştiriyor.
BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
NUOVO CINEMA PARADISO (1989)
Nostaljik dostluk öyküsü.

Evil Dead 2 - Kötü Ruh 2 / 1987

Y: Sam Raimi
O: Bruce Campbell, Sarah Berry, Dan Hicks, Kassie Wesley, Theodore Raimi
Bölge: 2 85 dk.
Türkçe altyazı / dublaj
Film Pop / Palermo

Şöhreti bütçesinden büyük, Türkiye'de video klüpler dönemine 'süper korku' alt türünü kazandırmış filmin devamı hoş bir sürprizle DVD formatında ülkemizdeki sevenlerine ulaştı. İki klasiği de artık bilmeyenleriniz yoktur. Şeytani güçler ormandaki kulübede kapana kıstırdıkları insanların ruhunu yemek (!) için yapmadıkları hainliği bırakmıyorlar. Haylazlıkta sınır tanımayan bir grup çocuğun tahammülü zorlayan eşek şakalarını andıran abartılı eylemlerle dolu bu filmler, kirli bir zevkin ürünü oldukları kadar hayranlık uyandırıcı bir yaratıcılığa da sahipler. Bugün bile çok az filmin aynı başarıyı ve etkileyiciliği yakalayabildiği plastik makyajları, bilgisayar yüzü görmemiş marifetli görsel efektleri, akla hayale gelmeyecek optik hileler ve kamera hokkabazlıkları ile ucuz ve komik görünmekten hiç gocunmayan ekibin tüm yaratıcılığını olanca eğlencesiyle ekrana taşıyor. İlk filmdeki sarkacı dona kalan saat, tecavüzcü ağaç gibi dilden dile dolaşmış kült sahneleri tekrarlarken kendine has bir yığın yeni kült sahne hatta bir de anti-kahraman yaratmaktan geri kalmamıştı.

Görüntü: 1.85:1 Geniş Ekran. Diskte yer alan transfer THX sertifikası almış başarılı yenileme işlemine sahip versiyonlardan birisini maalesef içermiyor. Keskin geçişler, siyah derinliği, kumlanma ve grenlenmelerden arındırılmış bir görüntü beklemek boşuna. En azından orijinal materyaldeki hasarlar olduğu gibi diske taşınmamış.

Ses: Dolby Dijital 5.1. Ses efektleri yenilenmemiş ancak çevreleme hissi verilmiş.. Bu da filme orijinal haliyle ulaşmak isteyenleri memnun edebilir. Derin bas efektlerinin kullanımı özellikle ortalığın adamakıllı hareketlendiği sahnelerde kargaşa duygusu vermekle kalıyor. Gereken anahtar sahnelerde kanalların hareketliliği sağlanmış. Diyaloglar ise normalden çok daha uzak kalacak biçimde zayıf.

Genel olarak kulağınızın alışık olduğu incelikten yoksun ama bunun filme yakıştığını söylemek de mümkün.

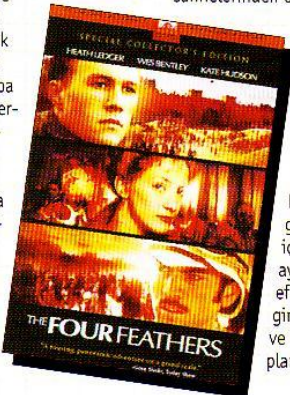
Ekstralar: Anchor Bay edisyonu için hazırlanmış 2002 yapımı 30 dakikalık yapım belgeselinin diskte Türkçe altyazılı olarak yer alması gerçekten güzel. Teknik ekipten üç kişinin DVD'ye özel açıklamaları eşliğinde set görüntülerine, makyaj ve efekt çalışmalarına, kayıp sahnelere, hatta filmin çekimleri sırasında yapılmış komik kısa film 'Evil Dead Baby' e ulaşmak mümkün. Kısa süresine o kadar çok ilginç ayrıntı sığdırılmış ki hoşnut kalmamak zor. Keşke orijinal fragman dijital parazitli bir transferle diske konmasaydı ve sesli yorum seçenekleri ihmal edilmeseydi.

FİLM: ✪✪✪✪
DVD: ✪✪✪
DEĞER Mİ?
Disk ulaşabileceğiniz en iyi versiyonu sunmuyor. Dil engeli olanlar için bundan iyisi can sağlığı diyelim.
BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
ARMY OF DARKNESS (1993)
Ash kaldığı yerden devam ediyor.

The Four Feathers - Dört Cesur Arkadaş / 2002

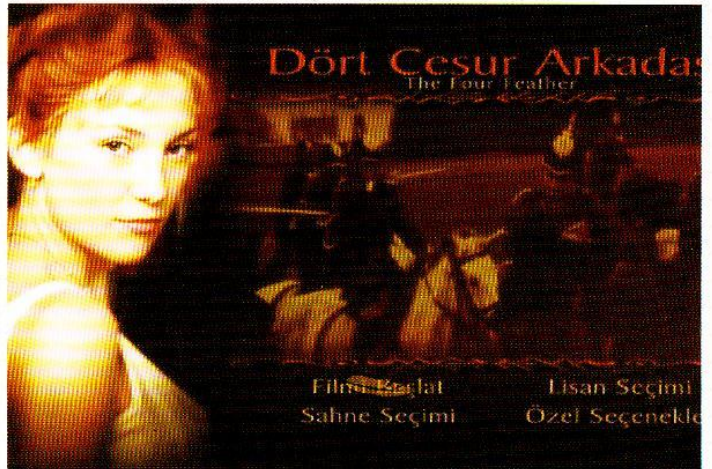
Y: Shekhar Kapur
O: Heath Ledger, Wes Bentley, Kate Hudson, Djimon Hounsou
Bölge: 2 126 dk.
Türkçe altyazı / dublaj
Miramax / Film Pop

A.E.W. Mason'ın daha önce 4 kez sinemaya uyarlanan romanı tekrar elden geçirilmiş. Hikaye İngiltere'nin sömürge döneminin en geniş sınırlarına ulaştığı 1898'de geçiyor. Sudan'da başlayan ciddi ayaklanmayı bastırmak için ülkedeki yerleşik İngiliz ordusu birlik göndermeye karar verdiğinde bir kişi hariç tüm askerler cesaretlerini gösterme fırsatı buldukları için coşkuya kapılır. Ancak evlenmek üzere olan Harry Faversham, baba mesleği gördüğü askerliği zaten zoraki yapmaktadır ve savaş haberini duyar duymaz görevinden istifa eder. Korkaklıkla yaftalanan Harry'e yakın arkadaşları onun bu hareketini simgeleyen 3 beyaz tüy gönderir. Dördüncüsünü ise kendisini bu olay üzerine terkeden üniforma budalası nişanlısından alır. Bu ağır ithamların altından kalkamayan Harry aslında korkak olmadığını ispatlamak üzere bir fırsat yakalarım umuduyla bölgedeki yerli halkın arasına karışacak ve sıcak savaşa yakın duracaktır.

Görüntü: 2.35:1 Geniş Ekran. Siyah kontrastının derinliği dikkat çekici. Ancak diğer renkler karanlık sahnelerde kumlanma ve dalgalanmalar gösteriyor. Büyük kısmı yakıcı güneş altındaki çöl sahnelerinden oluşan filmin bu bölümlerinde hiçbir kusur yok. Renkler keskin geçişlere sahip ve dijital kalıntılara rastlanmıyor.

Ses: Dolby Dijital 5.1. Disk kavrayıcı ve doygun bir miks çalışması içeriyor. Savaş sahneleri ayrıntılar ve alt frekans efektleri bakımından zengin, tatmin edici. Müzikler ve diyaloglar asla geri planda kalmıyor.

Ekstralar: 13 dakikalık kamera arkası görüntüleri söyleşi içermiyor ve video kayıtlarından gelişigüzel derlenmiş. Piksellenmelerin yoğun olduğu transfer kalitesi ise bir hayli kötü. Söyleşiler bölümünde ise yönetmenle birlikte Ledger, Hudson, Hounsou ve Bentley'in hikaye ya da karakteleri hakkındaki kısa açıklamalarına yer verilmiş. (11 dk.)
Diğer: Fragmanlar.

FİLM: ✪✪
DVD: ✪✪
DEĞER Mİ?
Amerikan milliyetçiliğini öven savaş filmleri furyasından sıkıldımızsa, İngiliz milliyetçiliğini öven bu filmle değişiklik yapın!
BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
ZULU (1964)
İngiliz ordusu Afrika'nın savaşçı kabilesine karşı.

Hunted - Başkaldırış / 2003

Y: William Friedkin
O: Tommy Lee Jones, Benicio Del Toro, Connie Nielsen
Bölge: 2   94 dk.
Türkçe altyazı / dublaj
Paramount / Özen Film

FBI ormanda insan avlamayı spor haline getirmiş bir katili yakalamak için eski bir askeri eğitmen olan L.T'den (Jones) yardım ister. L.T.'nin ilk keşfettiği şey aradığı adamın kendi öğrencilerinden birisi olduğudur. Kosova savaşındaki deneyimlerinden sonra ruhsal dengesi iyice bozulan ve insanları düpedüz bir tehdit olarak görmeye başlayan Aaron Hallam'ı bulmak zor olmaz ancak Hallam ilk fırsatta ellerinden kaçacak ve takibi giderek güçleşecektir... Friedkin elindeki hikayenin çok da özgün olmadığının farkında. Bu yüzden sıradan aksiyonlara benzememesi için deneyimli olduğu dökümanter filmlerin görsel yapısını ve anlatımını aksiyon türüne taşımak, böylece gerçekçi görünen bir film yapmak istemiş. Söyleşilerine bakılırsa yönetmen sonuçtan memnun gözüküyor ama özgün ve gerçekçi olma konusunda ne kadar başarılı olduğu seyircinin takdirine kalıyor. Ne de olsa yönetmenlerin hedeflenen sonuçtan farklı bir yere varmaları pek çok kez tecrübe edilmiş bir durum.

Görüntü: 1.85:1 Geniş Ekran. Filmin soğuk renkleri keskin geçişlerle ekrana taşınıyor. Derin siyah kontrastı seviyesi çok iyi. Kumlanmalar neredeyse farkedilmeyecek düzeyde ve dijital kalıntılara rastlanmıyor.

Ses: Dolby Dijital 5.1 / DTS. Ses miksi garibesi bir diskimiz daha oldu. DTS yine sadece Türkçe dublaja ayrılmış. 6 kanal orijinal ses miksinde farkın dağlar kadar olması yine saç baş yolduruyor. Orijinal seste detay duygusu önemli ölçüde kayboluyor. Diyaloglar ise sanki oyuncular bir borunun içinden konuşuyormuş hissi uyandıracak kadar boğuk. Çevreleme hissi sürekli aktif olmasına karşın derinlik hissi yok ve ses efektlerinin dinamiği son derece düşük. Aradaki farkı anlamak için açılış sahnesini bile önce DTS ile sonra da 5.1 ile izlemek yeterli.

Ekstralar: 6 silinmiş sahne 9 dakikalık bir ekte artarda eklenmiş ve başlıklandırılmamış. Ses efektleri ve müzikleri tamamlanmış bu sahnelerin transfer kalitesi de oldukça iyi. İçlerinde bir FBI operasyonu sahnesi, Jones'un daldan dala iz sürdüğü tuhaf bir takip sahnesi ve Aaron'un dini bütün aile hayatını gösteren bazı sahneler var. 10 dakikalık yapım belgeseli filmin teknik yönlerine ağırlık veriyor. Burada yönetmenin senaryoya bulduğu mekanlara göre müdahale edişi gibi bazı yadırgatıcı detaylar var. Filmde Tommy Lee Jones'un canlandırdığı karakterin gerçek hayattaki karşılığı olan ve filme danışmanlık yapan Tom Brown'ın açıklamalarını içeren 8 dakikalık ekin yanısıra dublör ve dövüş çalışmalarını yansıtan 9 dakikalık bir ek daha bulunuyor.

Diğer: Fragmanlar.

FİLM: ✪✪

DVD: ✪✪✪

DEĞER Mİ?

Diskin orijinal dildeki ses miksi can sıkabilir. Hikayeyi yeterince cazip bulabilenlere...

BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:

FIRST BLOOD (1982)

Vietnam gazisi Rambo'yu kızdırmanın bedeli.

The Longest Day - En Uzun Gün / 1962

Y: Ken Annakin, Andrew Marton, Bernhard Wicki
O: John Wayne, Rod Steiger, Robert Ryan, Henry Fonda, Robert Mitchum, Richard Burton, Richard Beymer, Sean Connery, Robert Wagner, Red Buttons
Bölge: 2   180 dk. (2 disk)
Türkçe altyazı
20th Fox / Tiglon

II.Dünya Savaşı'nın en büyük taarruzlarından Normandiya çıkarmasını 24 saat öncesinden başlayarak dakika dakika üç ayrı cepheden ele alan film sinema tarihinin en büyük çaplı savaş filmi klasiklerinden birisi. Çıkarmanın gerçekleştiği gerçek mekanlarda, kalabalık figüran ordusuyla ve uzun soluklu tek planlık hava çekimleriyle türünün ve konusunun en gerçekçi filmlerinden birisi olmuş, tarihinin en büyük krizini yaşayan Fox stüdyolarını batmaktan kurtarmıştı. II.Dünya Savaşı'nı cepheden tecrübe etmiş eski asker, sonradan Fox' un kurucu patronu yapımcı Zanuck filmini aslına uygun çekebilmek için bütçeyi aşmış ama bu, onu durduramamış. Kendi cebinden mali destek sağlayarak projeyi sürdüren Zanuck, Alman ve Fransız askerlerinin anadillerinde konuşmalarını istediği için de filmi üç ayrı yönetmene emanet etmiş. Bu da yapıma kendisinden sonra bile pek çok filmde yakalanmamış bir gerçekçilik katmış. Akademi ödüllerinden en iyi görsel efekt ve sinematografi dallarında Oscar'la dönen filmde tamamını yukarıya sığdıramadığımız 42 uluslararası isimden oluşmuş bir oyuncu kadrosu bulunuyor.

Görüntü: 2.35:1 Geniş Ekran. Diskte bilgisayarla renklendirilmemiş orijinal siyah beyaz versiyonun yer alması sevindirici. Siyah beyaz kontrastı kumlu bir görünüme sahip olmayıp kimi zaman keskin geçişler sergilese de yenileme işlemi orijinal materyaldeki hasarların önüne geçememiş. Dijital kalıntıların bir hayli fazla olduğu bölümler olduğu kadar çok temiz aktarılmış bölümler de bulunuyor. Filmin yaşına göre olağan bir durum.

Ses: Dolby Dijital 5.1. Efektler orijinal yapılarını koruyorlar. Patlamalar bazı sahnelerde derin bas ile güçlendirilmiş ama sırıtmıyor. Savaş uçaklarına ait sesler ise kanallar arasında belli bir hareket hissi verecek şekilde elden geçirilmiş. Müzik çalışması çeşitlilik göstermiyor. Ancak sık sık tekrarlayan iki motif kanalları dolduruyor. Diyaloglar metalik tonlarına yakın ancak anlaşılır düzeyde ve kayıba uğramıyorlar.

Ekstralar: Kablo TV için hazırlanmış 24 dakikalık retrospektif belgeseli Fox'un kuruluş öyküsünden başlıyor ve gala görüntüleriyle sona eriyor. Bu belgeselde film tarihçileri, eski Fox idarecileri ve oyuncularla yapılmış söyleşilerde yer alıyor. 49 dakikalık bir diğer belgesel Zanuck'un filmin çekildiği bölgelerde yaptığı keşif çalışmalarına ait arşiv görüntülerini içeriyor. Zanuck'un eski asker edasıyla yaptığı açıklamalar sık sık filmden alınmış uzun kliplerle bölünüyor. Eklerde Türkçe altyazı bulunmuyor.

Diğer: Fragmanlar.

FİLM: ✪✪✪✪

DVD: ✪✪✪

DEĞER Mİ?

Modern savaş filmlerinin cafcafına alışmış olanları elbette tatmin etmeyecek. Bir kez daha klasikleri takip edenlere diyoruz.

BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:

BATTLE OF BRITAIN (1969)

Bugüne dek çekilmiş en başarılı hava çarpışma sahnelerine tanık olmak için.

PAUSE TUŞU

● MONA LISA SMILE/2003
Dakika: 00:40:18

Bir zamanlar kendisini bir domuz yavrusunu emzirirken gösteren fotoğrafları yüzünden ortalığı karıştıran ve medyayla arası hiçbir zaman iyi olmayan Tori Amos'u konusu 1950'lerde geçen ve muhafazakarlığı konu edinen bir filme konuk etmek bile küçük bir espri sayılabilir. Bu küçük sahnede Amos'un hınzır yüz ifadesine lütfen dikkat.

A Man Apart - İntikam Ateşi / 2001

Y: F. Gary Gray
O: Vin Diesel, Larenz Tate, Timothy Olyphant, Geno Silva
Bölge: 2 105 dk.
Türkçe altyazı / dublaj
New Line / New Films

"İntikam Ateşi" aslında "XXX"den önce çekilmiş (Mart 2001'de çekimleri bitirilmişti) ve ne yapılması gerektiğine yapımcılarının bile tam olarak karar veremediği bir film. Biraz daha iddialı olan "XXX" gişede başarıya ulaşamasaydı Diesel'in bu filmi muhtemelen doğrudan video piyasasına sevkedilecekti. Zaten beylik kelimesinin bile beylik kalacağı hikayeyi TV ve video filmlerinde defalarca gördük. Harbi delikanlı aksiyon abisi Diesel karısı uyuşturucu mafyası tarafından öldürüldükten sonra intikam peşine düşen narkotik polisi rolünde. Hatta o kadar delikanlı ki mazallah birisi kendisine şakayla karışık homo musun diye sorduğunda silahına bile davranıyor. Maçoluk bahane. Diesel silahına davranmak için her tür fırsatı yaratmakta becerikli, yüz mimikleri ise ağabeyi Steven Seagal'den bir miktar hareketli. Ancak hayranları açısından Diesel biraz daha şanslı çünkü Seagal'i bugüne dek sempatik bulan hiç kimse çıkmadı. Hıçkırık tutmuş kurgusu ve sara krizi geçiren hızlı kamerasıyla yönetmen Gray, bir an önce bir sonraki işine geçmek istediğini fazlasıyla belli ediyor.

Görüntü: 2.35:1 Geniş Ekran. Karanlık sahnelerde detay duygusu kayboluyor ve kumlanmalar gözleniyor. Dijital kalıntıların bulunmayışı olumlu bir özellik ancak genel olarak göz kamaştırıcı olduğu söylenemez.
Ses: Dolby Dijital 5.1. Her şey gövde gösterisi yapmaya soyunmayan standart bir kalitede. Filmden beklediklerinizi karşılıyor ama bir şölen sunmuyor.
Ekstralar: Yedi silinmiş sahne 10 dakikalık bir ekte artarda eklenmiş. Türkçe altyazı içeren bu sahnelerin önemi de ancak filmin kendisi kadar.
Diğer: Fragmanlar.
FİLM: ✪✪
DVD: ✪✪
DEĞER Mİ?
Ayın kehaneti: İzledikten sonra tek bir sahnesini bile hatırlamayacaksınız!
BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
HARD TO KILL (1990)
Seagal karısını öldürenleri rol yeteneği ile öldürüyor.

The Wedding Banquet - Hsi Yen / 1993

Y: Ang Lee
O: Ah-Leh Gua, Sihung Lung, May Chin, Winston Chao, Mitchell Lichtenstein
Bölge: 1 108 dk.
Türkçe altyazı [Yok]

Ang Lee ismi uzun süredir sinemanın en prestijli yönetmenleri arasında anılmasına karşın onun ismini uluslararası anlamda duyuran Altın Ayı ödüllü filmi oldukça geç DVD yüzü gördü. Lee'nin filmi sinemada eşcinselliği tabu olmaktan sıyırarak gerçekçi bir aile dramında kullanan ilk ve en önemli öncü filmlerden birisi. O vakte kadar Almodovar, Waters, Araki ve Van Sant gibi yönetmenler daha uç noktalarda gezerek izleyiciyi şamar etkisinde silkelemeyi tercih ederken bir yanda Hollywood'un temkinli, sözünü sakınan, suya sabuna dokunur gibi yapan ama aslında kimseyi rencide etmek istemeyen filmleri duruyordu. Lee'nin sinemada halen istismar veya önyargıdan uzak biçimde ele alınması günümüz koşullarına göre bile çok zor olan bir konuyu ele alış biçimi, gerçekçilikte gösterdiği ısrar ve titizlik sayesinde her tür takdiri hakediyor. Lütfen onu düğünlü romantik komedi filmleriyle karıştırmayalım. Zaten kronolojik açıdan da söz konusu furyanın öncesine denk düşüyor... Film Manhattan'da geçiyor. Beş yıldır partneri ile birlikte yaşayan orta yaşı devirmiş Wai Tung, gerçek durumdan habersiz Çin'deki ailesi tarafından evlenmesi için baskı altında tutuluyor. Bu baskılardan bunalan Wai Tung şehirde kaçak olarak yaşayan Tayvan'lı kiracısı Wei Wei ile bir formalite evliliği yapmaya karar veriyor. Böylece Wei Wei yeşil karta kavuşacak, kendisi evli çiftlere tanınan vergi indiriminden faydalanacak ve görünürde herkes memnun edilecektir. Mutlu haber karşısında anne ve baba soluğu Amerika'da alınca Çin adetlerine uygun bol tantanalı bir düğün bile yapılır. Ama düğünün yarattığı eğlenceli karmaşa diner dinmez gerçekleri saklamak ve rol yapmak giderek güçleşmeye başlar... Baskıcı toplumlardaki çift kimlikli yaşamın psikolojisini şaşırtıcı bir isabetlilikte betimleyen senaryo mizah unsurunu da doğaçlamaya çok yakın bir doğallıkta kullanıyor. Lee'nin neredeyse küçük anlatım oyunlarıyla süslediği dengeli ve olgun rejisine bakınca onun bu filmden sonra Hollywood'a kolaylıkla transfer oluşuna o denli şaşmamak gerek.

Görüntü: 1.85:1 Geniş Ekran. Asgari düzeyde seyreden dijital kalıntılarına karşın disk, temiz bir transfere sahip. Karanlık sahnelerin detay duygusu iyi. Renkler doğal tonlarında ancak bazı sahnelerde sisli bir görünüm sergiliyor.
Ses: Mono. Ses kuşağı çok hareketli olmamasına karşın tek kanalın en büyük dezavantajı müziklerin ve diyalogların zaman zaman kaybolup uzaklaşması.
Ekstralar: 19 dakikalık 'Yasak Tutku' adlı ekte yönetmen/yazar Lee ve yapımcı/yazar James Schamus'un filmin yapım süreci ve içeriği hakkındaki açıklamaları yer alıyor. Ekte İngilizce altyazı yok.
Diğer: Fragman.
FİLM: ✪✪✪✪
DVD: ✪✪
DEĞER Mİ?
Çok keyifli, mazbut ve incelikli. DVD kalitesi ise sadece filme ulaştığınıza şükrettirecek kadar iyi.
BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
EAT DRINK MAN WOMAN (1994)
Lee aile dramını bu kez geleneksel Çin mutfağına yerleştiriyor.

Mona Lisa Smile - Mona Lisa Gülüşü / 2003

Y: Mike Newell
O: Julia Roberts, Kirsten Dunst, Julia Stiles, Maggie Gyllenhaal
Bölge: 2 114 dk.
Türkçe altyazı / dublaj
Columbia Tristar HE Türkiye

Ticari hedefler bir yana filmlerin başka ne gibi amaçlarla çekildiklerini merak eder misiniz? Örneğin bugün hukuk fakültelerinden %94 gibi bir oranla bayan mezun veren ABD gibi bir ülkede genç kızların 1950'lerdeki gelecek hayallerinin ne denli farklı olduğunu gösteren bir filmin çekilmesi ABD toplumunun katettiği yolu kutlamak, günümüz kadının haline şükretmesi için bir yol gösterici midir? Ya da kadına halen kariyerden ziyade evinin kadını olma pozisyonunu layık gören, onu geri plana iten toplumlardaki genç kızların kafasında bir şimşek çaktırmayı amaçlamış olabilirler mi? Sabun köpüğü görünümüne karşın film, her zaman aklı başında ve ölçülü işlere imza atmış Newell sağ olsun, klişeleri fazlaca sivriltip yavanlaşmaksızın her iki amaca da biraz hizmet ediyor. 1953 yılında geçen hikaye ABD'nin en muhafazakar yatılı kolejlerinden birisi olan Wellesley'e atanan sanat tarihi öğretmeni Katherine Watson'ın (Roberts) etrafında şekilleniyor. Watson okulun çok bilmiş öğrencileri üzerinde otorite kurmayı ve saygı görmeyi becerse de izlediği müfredat yüzünden modern sanata tahammülsüz okul idaresini karşısında buluyor. Watson daha mezun olmadan evlenip çoluk çocuğa karışmayı planlayan öğrencilerinin gelecek planlarına müdahale edince de ortam gerginleşiyor...Bir zamanlar Barbra Streisand'ın sırf birlikte oynadığı aktörler kendisine iltifat yağdırsın diye çektiği filmleri hatırlarsınız. Burada da Julia Roberts'a sürekli 'Mükemmelsin, müthişsin, en'sin' diyen erkekleri görünce onun Streisand'ın izinden gittiğini düşünmemek elde değil. Ancak hem senaryo hem de kadronun birbirinden yetenekli genç aktrisleri Roberts'ın diğer filmlerine kıyasla tümüyle öne çıkmasına ve filmi sahiplenmesine meydan vermiyorlar. Bu da yapımı keyifli bir kadın filmine dönüştüren öğelerden biri.

Görüntü: 1.85:1 Geniş Ekran. Çok yeni bir film olmasına karşın transfer kalitesi çok iddialı değil. Dijital kalıntılar bulunmamasına karşın karanlık sahnelerde grenlenmelere ya da kumlanmalara rastlanabiliyor. Ancak bu pürüzler hiçbir şekilde izleme keyfini zedelemiyor.
Ses: Dolby Dijital 5.1. Diyaloglar temiz ve net. Ses miksinin derinlik duygusu verdiği ve çevreleme hissinin en aktif olduğu kısımlar sadece filmin müzikli bölümleri.
Ekstralar: 'Art Forum' adlı ekte oyuncular filmden klipler ve set görüntüleri eşliğinde sanat hakkındaki fikirlerini paylaşıyorlar. (7 dk.) Yönetmen ve yapımcıların yorumlarıyla katıldığı 15 dakikalık diğer ekteyse günümüz kolej gençliğiyle filmin geçtiği dönemin gençliği kıyaslanıyor. Belgesel tarzında başlayıp filmden klipler eşliğinde yapılan söyleşileri içeren 11 dakikalık benzer bir ekte de bu kez 1950'ler ele alınıyor. Ekstralarda altyazı desteği yok.
Diğer: Müzik videosu 'The Heart of Every Girl - Elton John'. Filmografiler. Fragmanlar.
FİLM: ✪✪✪
DVD: ✪✪✪
DEĞER Mİ?
Makul ve aydınlık. Ayrıca son yıllarda bir araya getirilmiş en iyi kadın oyuncu kadrosuna sahip.
BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
ENCHANTED APRIL (1991)
Kocadan kaç, kırlara çık.

YENİLER

1.BÖLGE
www.amazon.com
Ghost Story - 7 Eylül
The Martian Chronicles - 7 Eylül
Maximum Overdrive - 7 Eylül
Memphis Belle - 7 Eylül
Mork & Mindy - 1. Sezon -7 Eylül
Spring, Summer, Fall, Winter..and Spring - 7 eylül
Stage Fright - 7 Eylül
Angels in America - 14 Eylül
THX-1138 - 14 Eylül
Columbo - 1. Sezon - 14 Eylül
Epidemic - 21 Eylül
Star Wars Trilogy - 21 Eylül
Ellen - 1. Sezon - 28 Eylül

2.Bölge
www.sendit.com
1984 - 6 Eylül
Max Mon Amour - 6 Eylül
Mean Season - 6 Eylül
Shaun of the Dead - 6 Eylül
Taking Sides - 6 Eylül
Vampire's Kiss - 6 Eylül
Angels in America - 13 Eylül
Greystoke: The Lord of the Apes - 13 Eylül
In The Soup - 20 Eylül
Star Wars Trilogy - 20 Eylül
Amarcord - 27 eylül
Hard Boiled: Collector's Ed. 27 Eylül
Leopard - 27 Eylül

TÜRKİYE
Star Wars Trilogy
Big Fish
50 First Dates
Tokyo Godfathers
Duvara Karşı
Mustafa Hakkında Herşey
Kolay Para
Shadow Makers
Wyatt Earp
Hoffa
Thirteen
Stock On You
Boondock Saints
Prêt-à-Porter
Rue des Plaisirs
Blue in the Face
Heaven
He Loves Me He Loves Me Not
Bon Voyage
Red Violin
Bowling For Columbine
Ripley's Game

GELECEK SAYIDA:
Star Wars Trilogy
Kill Bill Vol.2

Paycheck - Hesaplaşma / 2003

Y: John Woo
O: Ben Affleck, Uma Thurman, Aaron Eckhart, Paul Giamatti
Bölge: 2 119 dk.
Türkçe altyazı
Dreamworks / Tiglon

Teknoloji hırsızlığı yapan bilgisayar mühendisi Michael Jennings'in belleği her proje sonrasında silinmektedir. Son işinden sonra kendine geldiğinde tüm banka hesabının boşaltılmış ve elinde sadece bir zarf dolusu ıvır zıvır kalmıştır. Ölüm tehdidiyle yüzyüze geldiğinde hafızasındaki boşluğu doldurmaya çalışacak ve tüm insanlığı tehdit eden bir tehlikeye yol açtığını öğrenecektir... Affleck'in derdi nedir, niçin her filmini aynı yüz ifadesiyle oynar, oynadığı tüm filmlerin şeceresini nasıl olur da silmeyi becerir bilmiyoruz. Moda bir deyişle çocuğun karması kötü diyerek işin içinden sıyrılalım. Filmin hikayesi Philip K. Dick'in kısa bir hikayesinden alınmış. Genel görünümünden ve 'hafızası silinmiş kaçan adam' ve 'insanı yok eden insan icadı makine' gibi temalardan anlaşıldığı kadarıyla özgün hikayenin sadece aroması kullanılmış. Filmin geri kalanı Woo aksiyonlarının bağımlılarını bile tatmin etmeyebilir. Bir adet Matrix mirası 'ters yönde akan trafiğe karşı motorsiklet cambazlığı' sekansı, birkaç ustalıklı kamera hareketi ve kesme, hatta Woo fetişi ağır çekimde uçuşan beyaz güvercin bile eksik değil ama bunlar insanı keyiften eritmeye yetmiyor.

Görüntü: 2.35:1 Geniş Ekran. Film açık havada geçen sahnelerde keskin bir berraklık taşımasına karşın iç mekan çekimlerinde bu denli yakın tarihli bir filmden beklenmeyecek kadar fazla pürüz gösteriyor. Artalanlardaki dalgalanmalar ve kumlu görünüm dikkat çekmeyecek gibi değil. Üstelik buna bazen dijital kalıntılar eşlik ediyor ki şaşırmamak zor.

Ses: Dolby Dijital 5.1. Alt frekans efektleri başta olmak üzere tüm ses efektlerinin dinamiği, kanallara dağılımı çok iyi ve diyalogları ya da müzikleri en hareketli sahnelerde bile ezmiyorlar. Görüntü transferine göre üstünlüğü belirgin.

Ekstralar: İki adet yapım belgeselinin ilkinde oyuncular ve yapım ekibi setten görüntüler eşliğindeki söyleşilerde karakterleri ya da hikayeyi anlatıyorlar. (18 dk.) Sadece dublör çalışmalarına ayrılmış ikinci ekteyse aksiyon sahnelerinin yapım aşamaları anlatılıyor ve storyboard'lardan örnekler gösteriliyor. (16 dk.) Süreleri 1 dakikayı zar zor bulan 4 silinmiş sahne önemli detaylar içermiyor ancak 2 uzatılmış sahneden Rachel'in hafızasının tarandığı 4 dakikalık bölüm nispeten ilgi çekici. Alternatif sonda ise meşhur çalınan yüzükle ilgili 'kaderci' bir final yer alıyor.

Diğer: Yönetmen ve senaristin yorumları.

FİLM: ✪✪
DVD: ✪✪✪

DEĞER Mİ?
Woo'nun bütün filmlerini toplamak gibi bir amacınız varsa veya Thurman'a karşı koyamıyorsanız...

BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
CYPHER (2002)
Bilgi casusluğunun en çetrefillisi.

TEKNİK SERVİS

Türkiye'de de RCE (Region Code Enhanced) yani geliştirilmiş bölge kodu korumalı diskler yavaş yavaş yaygınlaşmaya başladı. Matrix Revolutions'ın ardından bu ay sayfalarımızda incelemesini okuduğunuz The Missing / Kayıp filminin DVD'si de aynı korumaya sahip. Columbia Tristar tarafından uygulamaya geçirilen ve daha önce ABD'de yayımlanan disklerde rastladığımız bu koruma sistemi bütün bölgelerle uyumlu oynatıcıları hedef alıyor ve RCE korumasına sahip disklerin bu tür oynatıcılarda gösterilmesini engelliyor. Belli bir tarihten önce üretilmiş bazı oynatıcılar RCE karşısında teklemiyor ve diskleri sorunsuz gösteriyor. RCE korumasından etkilenmeyen bu oynatıcıların listesini ve daha ayrıntılı bilgiyi ***http://review.dvdtalk.com/rce.html*** adresinde bulabilirsiniz. Tüketicilerin tepkisini çeken bu koruma sisteminin en kötü yanı diskler üzerinde bu korumaya dair uyarıcı bir sembolün bulunmaması.

Bu ay içerisinde gösterime girmesi beklenen 'Hellboy'un keyfini sinemalarımızda çıkarmaya hazırlanırken filmin DVD'sinin özel ekleri kaba hatlarıyla belli oldu. İki disk olarak çıkması beklenen DVD'de, resmi olarak kesinlik kazanmamışsa da, filmi izlerken geçiş yapılabilecek ve serinin yaratıcısı Mike Mignola'nın da katıldığı bir dökümanter ve orijinal çizgi romandan alıntılar yer alacak. Ayrıca tüm filmi storyboard'lar eşliğinde izlemek de mümkün olabilecek. Özel Hellboy dökümanteri ise tam 27 başlığa bölünmüş. Beri yandan Amerika'da yıl sonuna doğru çıkartılacak üç disklik genişletilmiş kurguya sahip bir setin haberleri de hızla yayılmaya başladı. İki disklik setin Columbia Tristar HE Türkiye tarafından öngörülen çıkış tarihi ise Şubat 2005.

Eylül ayı Lucas'ın ayı olacak gibi. Warner Bros. 13 Eylül'de İngiltere'de piyasaya süreceği THX-1138 ile Star Wars Trilogy'den önce hafif şiddetli bir baş dönmesi yaratacak. Lucas'ın totaliter bir yeni dünya distopyasını ele aldığı ilk filmi son derece zahmetli bir yenileme işleminden geçirilmiş. Anamorphic Geniş Ekran ve Dolby Dijital 5.1 ses ile güçlendirilen filmin DVD'sinde daha önce görülmemiş sahnelerin eklendiği Yönetmenin Kurgusu yer alacak. Filmin kimi sahnelerinin de CGI teknolojisi ile geliştirildiği söyleniyor. İki disklik sette yönetmenin sesli yorumlarının yanısıra filmi sadece ses efektleriyle izleme seçeneği, dökümanterler ve Lucas'ın bu filmden önce çektiği öğrenci filmi 'Electronic Labyrinth' yer alacak. DVD'nin Türkiye'de yayımlanıp yayımlanmayacağı ise bu satırlar yazılırken belirsizliğini koruyordu.

Radio - 2003

Y: Mike Tollin
O: Cuba Gooding , Jr. Ed Harris, Alfre Woodard, Debra Winger
Bölge: 2 105 dk.
Türkçe altyazı
Columbie Tristar HE Türkiye

Bugün 50 yaşında olmasına karşın halen Yellow Jackets takımıyla birlikte bir nevi fahri koç olarak sahaya çıkan zihinsel engelli Robert 'Radyo' Kennedy'nin 1969 yılında takımın gerçek koçu Harold Jones ile başlayan dostluklarının öyküsü. Sports Illustrated dergisi yazarı Gary Smith'in 1996'da yazdığı bir makaleden yola çıkılarak filme çekilen hikayede bir market sepetiyle ortalıkta dolaşan Robert'ı Cuba Gooding canlandırıyor. Şehir halkı tarafından adeta görmezden gelinen Robert ailesine bile zaman ayırmayan işkolik koç Jones tarafından gözetilmeye başlayınca yakın çevresi ve meslektaşları bu duruma çok sıcak bakmıyor. Ancak radyolara karşı takıntılı bir sevgi beslediği için Radyo ismiyle çağrılan Robert çok geçmeden hem takımın hem de kasabalıların maskotu haline geliyor. Bir zamanlar TRT'nin geleneği olan Pazar sabahı sineması kuşağını anımsatan TV filmi havasındaki bu duygusal film tam da Siskel & Ebert ikilisinin baş parmaklarını kaldıracakları türden.

Görüntü: 1.85:1 Geniş Ekran. Kimi zaman arta-lanlarda kumlanmalar görülebiliyor. Özellikle iç mekan çekimlerinde ya da az aydınlatılmış sahnelerde görüntünün pürüzleri belirgin hale geliyor. Dijital kalıntıların rastlanabildiği transfer kalitesi için vasat denebilir.
Ses: Dolby Dijital 5.1. Amerikan futbolu karşılaşması sahneleri dışında sisteminizi hareketlendirecek bir bölüm bulunmuyor. Bu bölümler abartılı alt frekans efektleriyle doğal olmaktan uzak. Diyaloglar temiz ve anlaşılır.
Ekstralar: Filmin yapım sürecine ışık tutan 3 yapım belgeseli toplamda 44 dakikamızı alıyor. Bu belgesellerde filmin yazım süreci, futbol takımının seçmeleri ve oyuncuların karakterlerine hazırlanışları hakkında bilgi edinmek mümkün. Ayrıca gerçek Harold Jones'la yapılmış kısa söyleşiler ve gerçek Radyo'nun setteki görüntüleri de yer alıyor. Diski bilgisayarınızın DVD-Rom sürücüsüne taktığınız takdirde Gary Smith'in filme kaynaklık eden makalesini orijinal dilinden okuma fırsatı bulabilirsiniz. Diğer eklerde de sadece İngilizce altyazı seçeneği yer almakta.
Diğer: 6 silinmiş sahne. Yönetmenin yorumu. Filmografiler. Fragmanlar. Weblink.

FİLM: ✪✪
DVD: ✪✪✪
DEĞER Mİ?
Herkese iyi davran, doğru bildiğinden şaşma, iyilik et iyilik bul, sevelim sevilelim türü eğitici öğretici mesajlara sadece Örümcek Adam 2 gibi filmlerde katlanabiliyorsanız tahammülü zor bir deneyim haline gelebilir.
BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
REMEMBER THE TITANS (2000)
Irkçı okula siyah futbol koçu.

The Sin Eater - Günahların Bekçisi / 2003

Y: Brian Helgeland
O: Heath Ledger, Shannyn Sossamon, Mark Addy, Benno Fürmann, Peter Weller
Bölge: 2 102 dk.
Türkçe altyazı
20th Fox / Tiglon

Helgeland bir önceki çalışması 'A Knight's Tale' in kadrosunu bu kez kafası biraz karışık bir korku filminde biraraya getiriyor.. Roma'daki gizli rahipler klanının bir üyesi olan Alex aforoz edilmiş bir rahibin şüpheli ölümüyle Günah Yiyici adıyla anılan bir varlığın peşine düşer. Kilisenin açıkça tehdit olarak gördüğü insan bedenindeki bu ölümsüz varlık, en masum olmayanların bile tüm günahlarını emerek onlara mutlak huzuru sunmaktadır. Film yetim çocuk görünümündeki şeytani varlıklar kimdir, karanlık rahibin geleceğini öngören vampirimsi yaratık neyin nesidir, yeraltında bulunan gece kulübü kisvesine bürünmüş tarikatta gizemli cevaplar

veren cesetlerin gücü nereden gelir ya da Peder Garrett'e saldırıp delik deşen eden gücün kaynağı nedir gibi soruların cevaplarını vermekle pek meşgul olmuyor. Bir nevi gotik korku filmi kolajı. Ama bu tür filmlerin çok popüler olduğu Exorcist sonrası dönemi hatırlarsak ve de bunun konuya hiçbir yenilik getirmediğini düşünürsek söyle en az bir 30 yıl kadar geç kalmış görünüyor.
Görüntü: 1.85:1 Geniş Ekran. Transferin en ciddi kusuru karanlık sahnelerde ortaya çıkıyor. Detay kaybı ve kumlanmalar epey belirgin. Buna karşın yakın tarihli bir film olması itibarıyla orijinal materyalin hasarlarını dijital kalıntı biçiminde görmeye imkan yok ki bu da iyi bir şey.
Ses: Dolby Dijital 5.1. Kilisedeki kaza sahnesinde olduğu gibi alt frekans efektleri yıkıcı güç duygusunu vermekte başarılı. Keza çevreleme hissi de çok dengeli ve etkileyici biçimde kullanılmış. Müziklerin kanallara dağılımı, verdiği derinlik duygusu da mükemmel. Görüntü transferine göre çok etkileyici bir işçilik taşıdığı kesin.
Ekstralar: Diskte dilenirse yönetmenin açıklamaları eşliğinde izlenebilecek 7 adet silinmiş sahne var. Mark Addy'nin yer aldığı alternatif final sahnesi gibi ayrıntılar içeriyorlar. Bir oda dolusu serçenin yer aldığı sahne de filmi sevenlerin ilgisini çekebilecek görüntüler sunuyor.
Diğer: Yönetmenin yorumu.
FİLM: ✪✪
DVD: ✪✪✪
DEĞER Mİ?
Benzer konuların daha iyilerini Angel tarzı dizilerde izlemiş olmalısınız.
BUNU SEVDİYSENİZ DENEYİN:
EXORCIST III (1990)
Seri cinayetlerde deccal parmağı.

Söyleşi: Senem Erdine
serdine@merkezdergi.com.tr

Yeşim Büber

İlk filmi "İnşaat"taki performansıyla iyi eleştiriler alan genç oyuncu, Erden Kıral'ın geçen ay çekmeye başladığı filmi "Yolda"da Halil Ergün ve Serdar Orçin'le birlikte başrolde.

Unutamadığınız filmler...
"Persona" Ingmar Bergman, "Piyanist" Haneke. Haneke'nin diğer filmleri de... Ve David Lynch'in filmleri. Türk filmlerinden "Gemide" ve bir de Zeki Demirkubuz filmleri "Masumiyet" ve "Üçüncü Sayfa".

Hangi oyuncuları beğeniyorsunuz?
Çok klasik olacak ama Haluk Bilginer'i söyleyeceğim. Bir de Erkan Can. Dünyadan da Isabelle Huppert. Marlon Brando'ya aşığım. Bir de Liv Ullman. Vardır daha ama bu kadar diyelim.

Hangi yönetmenleri seversiniz?
Serdar Akar. Söylediğim o iki filminden dolayı Zeki Demirkubuz. Dünyadan, dediğim gibi David Lynch ve Haneke. En çok aşık olduğum bunlar.

Bir filmden yarısından çıktığınız oldu mu?
Şimdiye kadar çıkmadım çünkü o kadar kötü bir filme girmedim galiba. Gerçekten dayanılmayacak bir şey olsaydı çıkardım herhalde. Genel olarak çıkmamayı daha doğru buluyorum. Sonuçta bir seçim yaparak giriyoruz, onun için yarıda çıkmak pek hoş gelmiyor bana.

Çocukluk kahramanınız kimdi?
Taş Devri'ne ve Red Kit'e deli olurdum. Red kit'in bir yeri ve bir evi olmaması durumu benim çok hoşuma gidiyordu.

Red Kit gibi yalnız kovboy olmak hoşunuza gider mi? Yalnızlığı mı yoksa kalabalıkları mı tercih ediyorsunuz?
Yok, ben hiç öyle biri değilim aslında. Seyahat etmeyi çok seviyorum, yalnız seyahat etmeyi de çok seviyorum ve sık sık yapıyorum zaten ama çok da yalnız başına hayatını sürdüren bir insan değilim. Bu kazık bir soru oldu, ikisini çok ayıramayacağım ama galiba yalnızlık olmadan yapamam. Yalnız kalmayı beceremezsen kalabalık senin için doğru anlamı taşımaz gibi geliyor.

Yeterince yalnız kalabiliyor musunuz peki?
Evet, o konuda kuralcıyımdır. Yalnız kalmak istiyorsam kalırım.

Küsüp somurtur musunuz yoksa bağırıp çağırır mısınız?
Küsmem de bağırıp çağırmam da oturup konuşurum. Konuşunca bağırmaya gerek kalmıyor. Hiç küsme huyum yoktur. Kimseye küstüğümü hatırlamıyorum. Nefret ederim. Bana da yapılmasından nefret ederim, o yüzden asla yapmam.

Çalışmadığınız akşamlarınız nasıl geçer?
Evde vakit geçirmeyi çok seviyorum. Yemek yaparım ve film seyrederim. O en büyük zevkimdir. Kitap okumayı ve evde kedimle vakit geçirmeyi de çok severim. Onun dışında arkadaş sohbetlerine bayılırım, onlarla biraraya gelmek çok hoşuma gider.

Sabah ilk iş ne yaparsınız?
Kalkar kalkmaz kedime yemek veriyorum çünkü çenesinden durulmuyor.

Hangi konuda zayıfsınız?
(Bir süre düşündükten sonra) Ne kadar çok seviyormuşum kendimi. Mantığımı devreye sokmadan aşırı duyarlılık yapıyorum yani aşırı hassasiyet gösteriyorum bazen benim dışımda gelişen olaylara karşı. Bazen mantığımı yitiriyorum ve çok duygusal yaklaşıyorum olaylara ve çok canım yanıyor. Bu biraz fazla geliyor bana. Dayanılmaz oluyor bazen.

Hangi konuda güçlüsünüz?
Yaşam konusunda, yaşama coşkusu konusunda güçlü buluyorum kendimi. Yani yaşam kocaman ve ben de onunla beraber kocamanım gibi geliyor.

Mesleğiniz konusunda da güçlü hissediyor musunuz?
Yaşama coşkusu konusunda olduğu kadar değil ama evet, çünkü çok emek veriyorum. Ne kadar başarılı olduğumu kendim çok iyi bilemem tabii ama yine de memnunum yaptığım işlerden.

Ölümden sonra ne var?
Bilinmezlik. Beni şu an bildiğim şey ilgilendiriyor. Bilmediğim şey için bir şey söyleyemem. O da kocaman bir bilinmezlik benim için ama asla karanlık değil. Daha aydınlık bir şey. Çok kötü bir his yaratmıyor ölüm bende.

Neden korkarsınız?
Yalan söylemekten nefret ederim ama bezen yalan söylemek zorunda kalırsınız ya, hiçbir çare kalmaz. O durumlardan çok korkarım hayatta. Yalan söylemiş olmanın verdiği ağırlık çok korkunç. En çok onu yaşamaktan korkarım. Gerçekçi olmayan ilişkilerden çok korkarım. O ilişkilerde yalan söylenir en çok çünkü.

Hayal kurar mısınız?
Çok. En çok seyahat hayalleri kurarım. Görmek istediğim çok yer var.

Başınıza gelenler kader mi yoksa tesadüf mü?
Tercihlerimiz. Onlar yön veriyor hayatımıza.

İkinci filminde Erden Kıral'la çalışma fırsatı bulduğu için kendini şanslı hisseden oyuncu, David Lynch ve Haneke hayranı.

Mutlu aşk var mı?
Tabii ki var. Aşkın insana acı verdiğine, derin bir acı olduğuna inanmıyorum ben. Aşk, acı çektiğin zaman bile mutlu olabilmektir çünkü. İnsan olduğun için acı çekiyorsun. İnsan olmak da çok güzel bir şey. Yani mutsuz aşk yoktur belki ama aşk yine de güzeldir.

Hangi kent?
İstanbul. Her gün karşıya geçerken, şehirde dolaşırken, İstanbul'dan ayrılırken bunu hissediyorum; başka bir İstanbul yok ve çok güzel bir şehir burası. Aşığım İstanbul'a.

Hayatınız filme çekilecek olsa adı ne olurdu?
"Coşku" olurdu galiba.

İçki ve sigarayla aranız nasıldır?
Sigarayı yeni bıraktım, üç ay oldu. İki paket içiyordum, bıraktım ve hiç içmedim. Çok zorlanmadım açıkçası, o kadar yapılmayacak bir şey olduğuna inanmıyorum. Karar verince oluyor. İçkiye gelince, keyifli bir şeydir. Yalnızken de keyiflidir, arkadaşlarla sohbet ederken de. Güzel bir şeydir içki içmek.

Alışverişle aranız nasıldır peki?
Öyle çok sapıklık derecesinde dolanmam ortalıkta. İhtiyacım varsa çıkar alırım. Alışverişten çok hoşlanmam açıkçası, tüketimi çok sevmiyorum.

Yeni sinema projesi var mı?
Erden Kıral'ın çekeceği yeni bir filme başlıyoruz şimdi. Önümüzdeki hafta çekilmeye başlayacak. Halil Ergün ve Serdar Orçin'le beraber oynayacağız. Bir Yılmaz Güney filmi değil ama Yılmaz Güney'den esinlenerek çekilen bir esaret filmi.

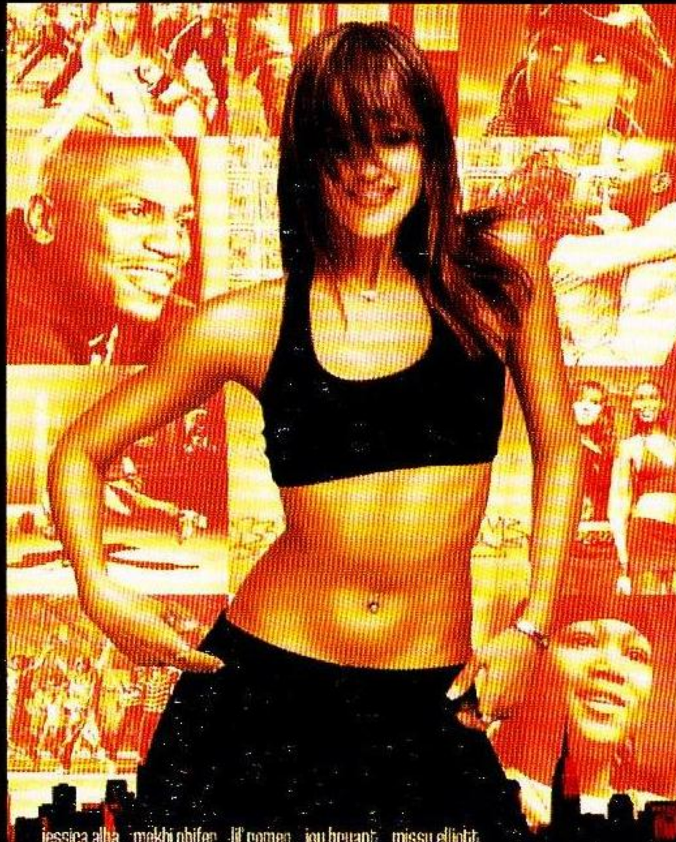
Fırsat olsa hangi yönetmenle çalışmak istersiniz?
Beğendiğimi söylediğim yönetmenlerin hepsiyle çalışmak isterim. Onların dışında Erden Kıral'la çalışmak isterdim ve çalışıyorum ne mutlu ki. "Hakkari'de Bir Mevsim" ve "Mavi Sürgün" çok sevdiğim filmlerdi.

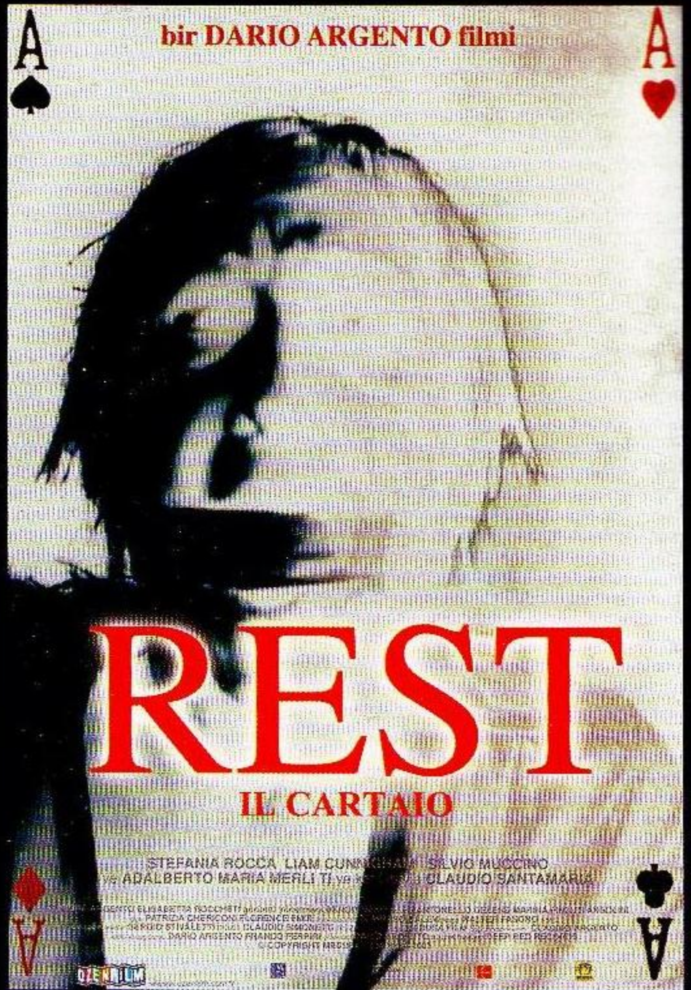
Şu anda doların kaç TL olduğunu biliyor musunuz?
Yanılmıyorsam 1400 ile 1500 arasında inip çıkıyor.

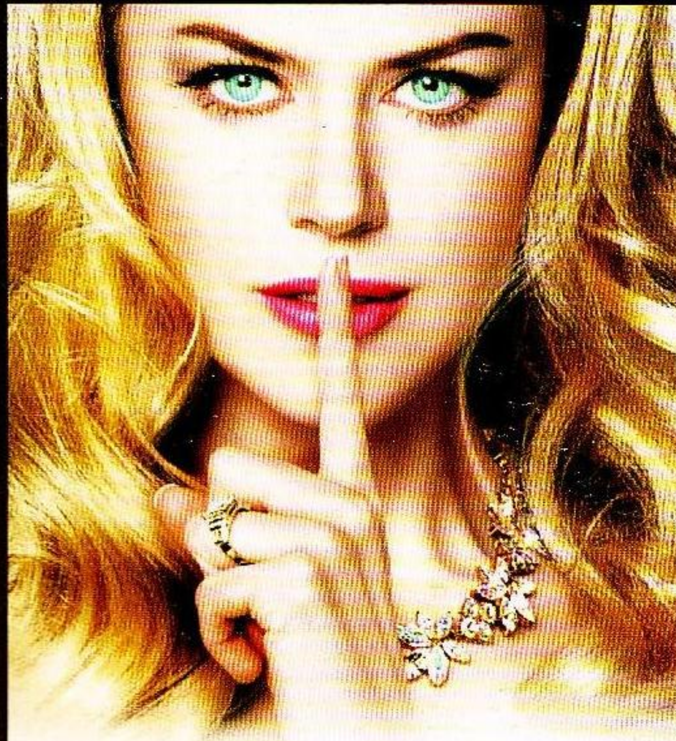
VIDOCQ

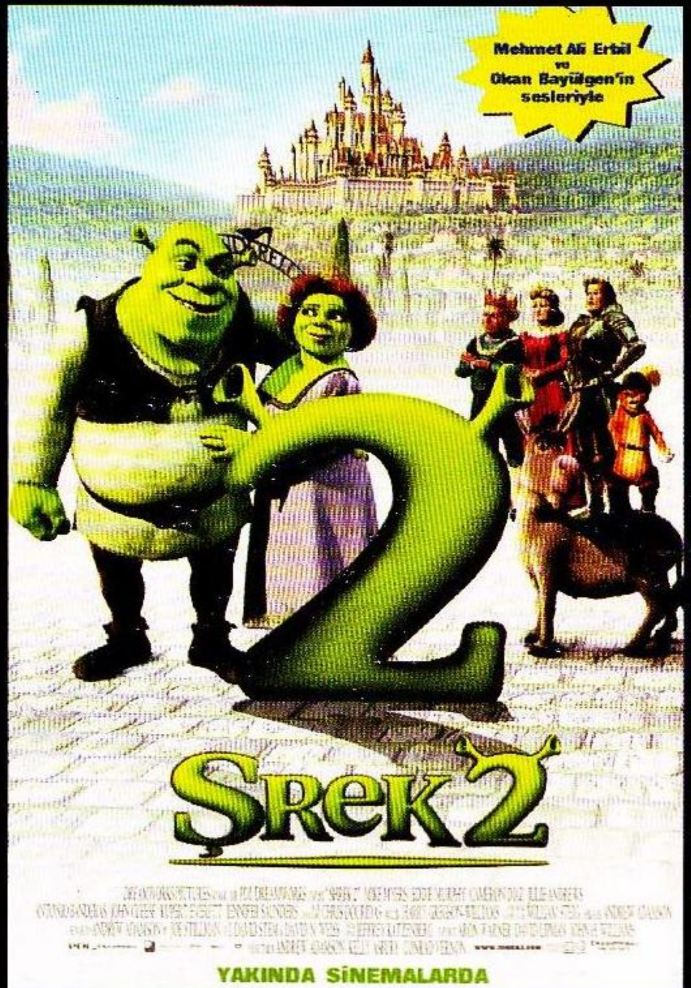
Özel efekt uzmanı Fransız sinemacı Pitof'un ilk filmiydi. 1830'lu yıllarda Paris'te geçen bir özel detektif hikayesi anlatan "Vidocq", stilize bir kara film denemesi olarak sinemaseverlerin belleğinde yer etti. Pitof'un pelikülе hiç başvurmadan tümüyle dijital kamerayla çektiği film, her şeyden önce görsel atmosferiyle dikkat çekiyor ve Gerard Depardieu gibi usta oyuncularından da büyük destek alıyordu.

jessica alba mekhi phifer lil' romeo joy bryant missy elliott
HONEY
Onun düşleri. Onun kuralları.

bir DARIO ARGENTO filmi
REST
IL CARTAIO

Stepford Kadınları
ONLARIN BİR SIRRI VAR.
YAKINDA SİNEMALARDA

Mehmet Ali Erbil ve Okan Bayülgen'in sesleriyle
ŞREK 2
YAKINDA SİNEMALARDA

REST
IL CARTAIO

Yönetmen: Dario Argento. **Oyuncular:** Liam Cunningham, Stefania Rocca, Claudio Santamaria, Fiore Argento, Mia Benedetta, Cosimo Fusco, Claudio Razzenga. **Senaryo:** Franco Ferrini, Dario Argento. **Görüntü Yönetmeni:** Benoît Debie. **Müzik:** Claudio Simonetti. **Kurgu:** Walter Fasano. **Yapım Tasarımcısı:** Antonello Geleng. **Yapımcı:** Claudio Argento. **Süre:** 96 dk. **Yapım:** İtalya. **Dağıtımcı:** Özen Film.

Gösterim Tarihi: 23 Temmuz.

Konu: Kendisine "iskambil oyuncusu" adını takan ve bir türlü durdurulamayan seri cinayetler isleyen bir katil, genç kurbanlarını kaçırıp ölene dek tutsak etmektedir. Bu zalim katil internet üzerinden bir video poker oynamaktadır. Karsısındaki diğer oyuncu ise polisin ta kendisidir. Kaçırdığı genç kadınların hayatını kurtarmak için elinden geleni yapan polis, ne yazık ki bu acımasız katili ele geçirememekte, pokeri kötü oynayarak istemeden de olsa kurbanların ölümüne neden olmaktadır. Genç polis dedektifi Anna, bu davayı çözmek üzere görevlendirilir. Amacı katilin dünyasına girebilmek ve zavallı rehinelerini kurtarmaktır. Suçlunun pesine düstüğünde onun tarafından kurulan bir tuzağın içinde bulur kendisini ve kaçmaya calısır. Fakat kendi hayatı için kumar oynamalı ve kazanmalıdır. Dakikalar sayılıdır...

Yönetmen: İtalyan korku filmleri ustası Dario Argento'nun yönettiği filmler "Oggi a me... Domani a te!", "Probabilità Zero", "L'Uccello Dalle Piume di Cristallo", "Il Gatto a Nove Code", "4 Mosche di Velluto Grigio", "Le Cinque Giornate", "Profondo Rosso", "Suspiria", "Inferno", "Tenebre", "Phenomena", "Opera", "Trauma", "La Sindrome di Stendhal", "Il Fantasma dell'opera" ve "Non ho Sonno".

Oyuncular: Stefania Rocca "Voci Notturne", "Palermo Milano Solo Andata", "Cronaca di un Amore Violato", "I Virtuali", "Correre Contro", "Nirvana", "Inside/Out", "L'Amico di Wang", "Viol@", "Voglio una Donnaaa!", "Giochi d'equilibrio", "In Principio Erano le Mutande", "The Talented Mr. Ripley", "Love's Labour's Lost", "Rosa e Cornelia", "Hotel", "Heaven", "Casomai", "La Vita Come Viene" ve "Piazza delle Cinque Lune" filmlerinde oynadı.

HONEY

Yönetmen: Bille Woodruff. **Oyuncular:** Jessica Alba, Lil' Romeo, Mekhi Phifer, David Moscow, Zachary Williams, Joy Bryant, Missy Elliott, Lonette McKee, Laurie Ann Gibson. **Senaryo:** Kim Watson, Alonzo Brown. **Görüntü Yönetmeni:** John R. Leonetti. **Müzik:** Mervyn Warren. **Kurgu:** Mark Helfrich, Emma E. Hickox. **Yapım Tasarımcısı:** Jasna Stefanovic. **Yapımcı:** Marc E. Platt, Andre Harrell. **Süre:** 94 dk. **Yapım:** ABD. **Dağıtımcı:** UIP.

Gösterim Tarihi: 6 Ağustos.

Konu: Honey Daniels hayatı boyunca hep bugünlerin gelmesini beklemistir. Yıllardır eğitimini alarak gelistirdiği dans yeteneğini tüm dünyaya göstereceği günler sonunda gelip çatmıstır. Oysa onu en çok seven insanlar bile, bu zor alanda dikkatleri üzerine çekebileceğine inanmamıs, "Mutlaka basaracağım!" dediği zaman bile hep kuskuyla bakmıslardır. Ailesi tarafından önerilen ve güvenli gelecek vaat eden seçimlerden tatmin olmadığı için herseye sırtını dönmüs, kendisini büyük kentin merkezine atmıstır. Ancak büyük kentte yasayabilmek hiç kolay değildir. Buna rağmen, arzuladığı sonuca varmak için gereken her türlü mücadeleyi inatla ve gururla vermeye hazırdır. Herseyden önce para kazanması gereklidir. Gün boyunca mahalledeki çocuklar için olusturulan gençlik merkezinde hip-hop dansları öğretmeye baslar. Gece olup da yorucu çalısması sona erdiğinde ise soluğu kentin en gözde dans kulübünün pistinde alır. Bu gecelerden birisinde Honey'nin sans meleği ortaya çıkar. Danslarını gören bir video klip yönetmeni ona hayatının fırsatını verir. Müzik videolarında arka plan dansçısı olarak görev alma sansını yakalamıstır. Milyonda bir olasılık gerçeklesmis ve Honey için hip-hop ve R&B müziklerinin en ünlü isimleriyle beraber dans etme fırsatı doğmustur. Genç kız altın günlerinin tadını çıkarmaya baslar. Ancak bu parlak günler geldiği gibi biter. Geride bıraktığı dünyasına yeniden dönmekten baska çaresi yoktur. Gençlik merkezinde sorunlu çocuklara verdiği dans derslerine dönen Honey, onların uyusturucu batağında ziyan olan enerjilerini olumlu bir yöne çevirerek çok sevdiği kent müziğinin esliğinde dans tutkusunu yeniden kesfedecektir.

Yönetmen: "Honey", video-klip yönetmeni Bille Woodruff'un ilk sinema filmi.

Oyuncular: Genç aktris Jessica Alba'yı bundan önce "Camp Nowhere", "Venus Rising", "P.U.N.K.S.", "Never Been Kissed", "Idle Hands", "Paranoid" ve "The Sleeping Dictionary" filmlerinde izledik.

ŞREK 2
SHREK 2

Yönetmen: Andrew Adamson, Kelly Asbury, Conrad Vernon. **Seslendirenler:** Mike Myers, Eddie Murphy, Cameron Diaz, Julie Andrews, Antonio Banderas, John Cleese, Rupert Everett, Jennifer Saunders, Aron Warner. **Türkçe Seslendirenler:** Okan Bayülgen, Mehmet Ali Erbil, Oya Presciler, Osman Gidisoğlu, Rüchan Çalıskur, Özlem Abacı, Volkan Severcan, Engin Alkan, Rüchan Gürel, Nalan Yavuz, İsmail Yıldız. **Senaryo:** J. David Stem, Joe Stillman, David N. Weiss. **Müzik:** Harry Gregson-Williams. **Kurgu:** Michael Andrews. **Yapım Tasarımcısı:** Guillaume Aretos. **Yapımcı:** David Lipman, Aron Warner, John H. Williams. **Süre:** 92 dk. **Yapım:** ABD. **Dağıtımcı:** UIP.

Gösterim Tarihi: 27 Ağustos.

Konu: Şrek ile Fiona balayından dönmüstür. Döner dönmez evde Fiona'nın ailesinden gelen bir davet mektubuyla karsılasırlar. Fiona'nın kral babası ile kraliçe annesi, yeni evli çifti Uzak Ülke'ye davet etmektedir. Bunun üzerine yanlarına Eşek'i de alarak Şrek ile Fiona yola koyulur. Prensesin geri dönüsünü kutlamak için Uzak Ülke'nin vatandasları sokaklara dökülmüstür. Kral ve Kraliçe de sevgili kızlarının ve hiç tanımadıkları damatlarının dönüsünü heyecanla beklemektedir. Ancak her ikisi de yeni damatlarının ve hatta sevgili kızlarının dıs görünümüne hazırlıklı değildir. Şrek ile Fiona'nın bilmediği bazı gerçekler vardır. Bu sürpriz evlilikle birlikte Fiona'nın kral babasının geleceğe yönelik planları suya düsmüstür. Bunun üzerine Kral o ana kadarki bütün gelismeleri tersine çevirebilmek için Fiona'nın Peri Vaftiz Annesi'nden, Beyaz Atlı Prens'ten ve ünlü canavar avcısı Çizmeli Kedi'den yardım ister.

Yönetmen: Görsel efekt kökenli Andrew Adamson'ın bundan önceki tek yönetmenlik çalısması "Shrek" vesilesiyle olmustu. Animasyonların sanat departmanından yetisen Kelly Asbury'nin bundan önce yönetmen olarak adının geçtiği tek film "Spirit: Stallion of the Cimarron" idi. Conrad Vernon'un ise ilk uzun metraj animasyon yönetmenlik denemesi "Shrek 2".

STEPFORD KADINLARI
THE STEPFORD WIVES

Yönetmen: Frank Oz. **Oyuncular:** Nicole Kidman, Bette Midler, Matthew Broderick, Christopher Walken, Faith Hill, Glenn Close, Roger Bart, Jon Lovitz, Lorri Bagley, Deanna Destito. **Senaryo:** Paul Rudnick (Ira Levin'in romanından). **Görüntü Yönetmeni:** Rob Hahn. **Müzik:** David Arnold. **Kurgu:** Jay Rabinowitz. **Yapım Tasarımcısı:** Jackson De Govia. **Yapımcı:** Scott Rudin, Edgar J. Scherick, Gabriel Grunfeld, Donald De Line. **Yapım:** ABD. **Dağıtımcı:** UIP.

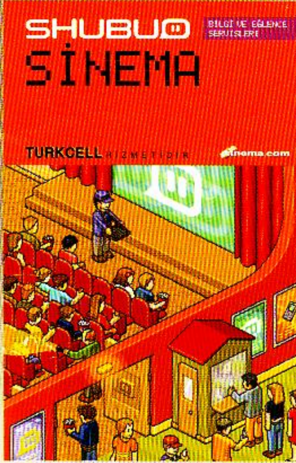
Gösterim Tarihi: 18 Haziran.

Konu: Bir televizyon sebekesinin basarılı baskanı Joanna Eberhart kendisini moral olarak yıkan bazı olaylardan sonra sinir krizinin esiğine gelir. Sümsük bir yapıya sahip kocası Walter onun bu durumunu görünce genç kadını Manhattan'dan alır; Connecticut'ın modern, üst-sınıfa mensup seçkin insanlarının yasadığı Stepford bölgesine getirir. Joanna orada hemen iyi arkadaslar edinir, ki bunlardan biri de Bobbie Markowitz'dir. Bobbie yazarlıkla uğrasmaktadır ama o sıralar içine düsmüs olduğu alkol sorununu yenmeye calısmaktadır. İkisi çevredeki diğer evhanımlarıyla yavas yavas kaynasır. Fakat kaynastıkça da bu insanların ne derece yapay bir yasam sürdüklerini farkederler. Gerçekten de burada neden her sey mükemmel görünmektedir? Ve Joanna ile Bobbie bunu çok geç olmadan öğrenebilecekler midir?

Yönetmen: Komedi filmlerinin yönetmeni Frank Oz'un filmografisi su filmlerden olusuyor: "The Dark Crystal", "The Muppets Take Manhattan", "Little Shof of Horrors", "Dirty Rotten Scoundrels", "What About Bob?", "HouseSitter", "The Indian in the Cupboard", "In & Out", "Bowfinger" ve "The Score"...

Oyuncular: Nicole Kidman "BMX Bandits", "Bush Christmas", "Wills & Burke", "Archer's Adventure", "Windrider", "Watch the Shadows Dance", "The Bit Part", "Emerald City", "Dead Calm", "Days of Thunder", "Flirting", "Billy Bathgate", "Far and Away", "Malice", "My Life", "To Die For", "Batman Forever", "The Portrait of a Lady", "The Leading Man", "The Peacemaker", "Practical Magic", "Eyes Wide Shut", "Moulin Rouge!", "The Others", "Birthday Girl", "The Hours", "Dogville", "The Human Stain" ve "Cold Mountain" adlı filmlerde rol aldı.

Ve Shubuo,
Sinema Paketi'ni yarattı.

Shubuo Sinema Paketi'yle sinema dünyası herkesten önce cebinizde!

Vizyona giren filmler, sinema yazarlarından öneriler, film galalarına davetiye kazanma fırsatı ve daha fazlası **sinema.com** içeriğiyle cebinize gelir.

Telefonunuz MMS uyumluysa servislerimize MaxiSinema Paketi'yle görüntülü olarak ulaşabilirsiniz.

Sinema Paketi'ne abone olmak için **ABONE SINEMA** ya da görüntülü MaxiSinema Paketi'ne abone olmak için **ABONE MAXISINEMA** yazıp, kısa mesajla **7777**'ye gönderin.

SHUBUO
BİLGİ VE EĞLENCE SERVİSLERİ
TURKCELL HİZMETİDİR

www.shubuo.com | 444 0 530

Sinema Paketi aboneliği Turkcell aboneleri için 3.500.000 TL, Hazır Kart aboneleri için 40 kontördür. MaxiSinema Paketi aboneliği Turkcell abonleri için 7.500.000 TL, Hazır Kart için 90 kontördür.